

EXPLORER-SCOUTERNAS FICKOR

23

EXPLORERSCOUTER

Explorerscoutprogrammet räcker tre år. Programmet består av obligatoriska fickor, temafickor och pauser. Under explorerscoutåren görs alla aktiviteter ur de obligatoriska fickorna och ur temafickorna väljs en aktivitet per år. Vid varje aktivitet finns det flera tips för genomförande att välja mellan. Bland tipsen kan man välja ett eller flera sätt att förverkliga aktiviteten. Pauser plockas in i explorerscoutpatrullens program enligt behov.

Explorerscouttiden inleds med en uppflyttning från spejarscout till explorerscout och avslutas med en uppflyttning från explorerscout till roverscout. Evalueringsträffar hålls med ett halvt års eller ett års mellanrum.

Explorerscouterna är indelade i explorerscoutpatruller och var och en av explorerscouterna fungerar i tur och ordning en tid som patrulledare. Explorerscoutpatrullen och patrulledaren får stöd av explorerscoutlotsen. Explorerscoutpatrullen håller möten enligt explorerscouternas önskemål, till exempel en gång i veckan eller en gång i månaden.

- Välkommen explorerscout!
- Lotsen och vi
- Vad som komma skall
- Våra teser
- En egen patrullsymbol
- Explorerscoutens löfte och ideal

> VÄLKOMMEN EXPLORERSCOUT!

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten vet vad som händer under explorerscoutheten och vilka valmöjligheter hen har. Hen vet hurdan stöd och hurdan hjälp hen får av lotsen. Explorerscouten avger scoutlöftet och binder sig till explorerscoutens ideal.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med sin åldersgrupp, åldergruppens program och samarbetet mellan explorerscoutpatrullen och lotsen. Lotsen förbereder aktiviteterna i denna ficka och funderar under aktiviteterna vem av patrullmedlemmarna som blir den första patrulledaren.

25

LOTSEN OCH VI

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten vet hur explorerscoutpatrullen fungerar.

BESKRIVNING: Patrullmedlemmarna bekantar sig under ledning av lotsen med varandra och lotsens roll i explorerscoutpatrullens verksamhet.

PATRULLEDARENS UPPGIFT:

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen lär känna explorerscouterna och ger explorerscouterna en positiv bild av sig själv. Hen beskriver sin roll som stöd för explorerscoutpatrullen och stärker patrullens känsla av samhörighet. Lotsens uppgift är inte att fungera som patrulledare för explorerscouterna, utan att stödja och handleda explorerscouternas verksamhet. Lotsens uppgift är att vara lagom närvarande och att kunna lyssna på explorerscouterna. Genom att handleda patrullens verksamhet och stödja patrulledaren i hans uppdrag bär lotsen ansvar för patrullens verksamhet även om hen inte regelbundet deltar i veckoverksamheten.

TID: Ett möte

PLATS: Kårloken

MÅL FÖR FOSTRAN: Rättfärdighet, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutkultur, Scoutfärdigheter, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Lotsen ordnar samsamsövningar för explorerscouterna för att explorerscouterna ska lära känna varandra och lotsen. Om explorerscouterna är bekanta med varandra och lotsen sedan tidigare, stärker man gruppandan och betonar att man nu är en explorerscoutpatrull. Lotsen kan till exempel ordna en första utfärd, picknick, bastukväll eller spelkväll för explorerscouterna.

TIPS NUMMER 2: Lotsens pinobänk. Lotsen sätter sig på en bänk. Explorerscouterna ställer frågor inom de ramar lotsen gett. Man kan till exempel latta ut ämnesområden (till exempel scoutstig, familj eller jobb) eller välja vem som frågar genom att snurra en flaska. Målet är att explorerscouterna lär känna lotsen och märker att hen är en helt vanlig vuxen som har ett liv och intressen också utanför scoutingen.

VAD SOM KOMMA SKALL

MÅLSÄTTNING: Patrullen kan planera sin verksamhet i enlighet med explorerscoutprogrammet.

BESKRIVNING: Patrullen bekantar sig, med hjälp av lotsen, med explorerscoutprogrammets innehåll, kårens verksamhetsplan samt FiSSc:s och FS:s händelsekalendrar och gör ett eget terminsprogram.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Om patrulledaren redan är utsedd leder hen diskussionen och antecknar reglerna.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen presenterar explorerscoutprogrammet, FiSSc:s explorerscoutevenemang och kårens verksamhetsplan för explorerscouterna. Hen berättar också om kårens önskemål och syn på explorerscoutpatrullens verksamhet. Lotsen ser till att alla patrullmedlemmars synpunkter beaktas då patrullen fattar beslut.

TID: Ett möte

PLATS: Kårloken

MÅL FÖR FOSTRAN: Rättfärdighet, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutkultur, Scoutfärdigheter, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi bekantar oss med explorerscouternas aktiviteter och väljer våra favoriter. Sedan skriver vi in kårens verksamhet, FiSSc:s explorerscoutevenemang och tävlingar samt patrullens egna utfärder i patrullens terminsprogram. De aktiviteter som patrullen valt ut planeras in i kalendern så att de blir en naturlig del av helheten. Slutligen ser vi till att var och en får en egen kopia av programmet.

TIPS NUMMER 2: Vi öppnar sidan för explorerscout på webbsidan scoutprogrammet.fi. Vi söker fram vår absoluta favorit bland alla aktiviteter för explorerscout. Vi söker också fram den värsta aktiviteten, den aktivitet som är mest utmanande för vår patrull eller den aktivitet som passar bäst för en solig sommardag. Vi hittar på de sökkriterier för aktiviteter som passar vår patrull bäst.

TIPS NUMMER 3: Vi gör en bingoruta med aktiviteter för explorerscout. I bingorutan skriver vi olika kriterier för aktiviteterna, t.ex. görs på läger, enkel en kvälls grej, min favorit, svår att förverkliga. Varje explorerscout får en egen bingoruta och ska försöka hitta aktiviteter som passar in på kriterierna i rutorna. För att få en så mångsidig bild som möjligt av explorerscoutprogrammet lönar det sig att komma överens om att man får ha max två till tre aktiviteter ur samma ficka i sin bingoruta. Alltid då någon ropat "bingo" läser hen upp sin bingorad så att alla andra får höra vilka aktiviteter hen hittat. Bingorutan kan fyllas helt eller så kan spelet avbrytas då någon fått t.ex. tre bingo.

TIPS NUMMER 4: Vi bekantar oss med aktivitetsutbudet genom att skriva ut alla aktiviteter från nätet och klippa ut aktiviteternas namn som enskilda lappar. Lapparna blandas om, och sorteras sedan tillbaka i rätt fickor. En eller två explorerscout har Programappen eller scoutprogrammet.fi webbsidan uppslagen så att vi kan kontrollera vilken aktivitet som hör till vilken ficka.

VÅRA TESER

MÅLSÄTTNING: Patrullen gör ett demokratiskt beslut om gemensamma spelregler och alla patrullmedlemmar förbinder sig att följa dem.

BESKRIVNING: Patrullen kommer tillsammans överens om spelregler för gruppen. Denna aktivitet kan göras i samband med aktiviteten En egen patrullsymbol.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Om patrulledaren redan är utsedd leder hen diskussionen och antecknar reglerna.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen ser till att alla får säga något och att diskussionen håller sig till ämnet. Om explorerscouterna tycker det är svårt att hitta på regler kan lotsen inleda diskussionen genom att föreslå några regler.

TID: Ett möte

PLATS: Kårloken

MÅL FÖR FOSTRAN: Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutkultur, Scoutfärdigheter, Sociala färdigheter, Seder och bruk

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi skriver, som vargungarna gör, våra patrullregler på en plansch som vi hänger upp på väggen. Explorerscoutpatrullens regler gäller information, mötessnacks, användningen av telefon under mötet, svordomar och så vidare. Samtidigt som vi gör upp våra regler stärks vår gruppidentitet och vår gruppanda höjs.

TIPS NUMMER 2: Åtminstone inte... Vi skriver upp vad patrullmedlemmarna vill att åtminstone inte händer under mötena och i verksamheten, till exempel: "Vi vill åtminstone inte att någon hela tiden skickar meddelanden då vi är i kårlokalen". Då blir regeln att telefonerna inte är framme under mötena.

EN EGEN PATRULLSYMBOL

MÅLSÄTTNING: Patrullens samhörighetskänsla växer då patrullen hittar en symbol de gillar, som beskriver dem och som de gärna bär.

BESKRIVNING: Explorerscouterna planerar och förverkligar en patrullsymbol som är beskrivande för patrullen. Patrullsymbolen kan till exempel vara en maskot eller en utstyrsel till tävlingar.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren tar upp diskussionen om symbolen och leder patrullen till ett beslut om symbolen.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen söker efter tips på olika symboler och uppmuntrar patrullen att göra en patrullsymbol.

TID: En del av ett möte

PLATS: Kårlokalen

MÅL FÖR FOSTRAN: Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Pyssel, Hantverk, Kreativt tänkande, Scoutkultur

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi gör en gemensam utstyrsel för patrullen. Till exempel virkar vi en mössa, trycker t-skjortor eller syr vår symbol på vantar.

TIPS NUMMER 2: Vi hittar på ett eget rop eller en sång som vi sedan kan ropa alltid i början av våra möten, på explorerscoutevenemang eller på tävlingar.

TIPS NUMMER 3: Vi gör en egen maskot eller fana som vi alltid har med på explorerscoutevenemang och tävlingar.

TIPS NUMMER 4: Vi gör egna webbsidor, startar en blogg eller skapar en grupp för patrullen på någon kanal i sociala medier. Vi bestämmer tillsammans hurudant material vi lägger upp på sidan och hur sidan ska se ut. Vi förverkligar våra planer och använder sidan som patrullens informationskanal.

TIPS NUMMER 5: Bland aktiviteterna i fickan Vår grej finns många tips på patrullsymboler.

EXPLORERSCOUTENS LÖFTE OCH IDEAL

MÅLSÄTTNING: Varje medlem i explorerscoutpatrullen avger löftet och vet vad löftet innebär. Explorerscouterna funderar över löftets och idealens innehåll och vilken betydelse de har i scoutens eget liv.

BESKRIVNING: Patrullen fördjupar sig i explorerscoutlöftet och explorerscoutidealens innehåll tillsammans med lotsen. Patrullen avger explorerscoutlöftet som avslutning på välkommen-fickan i enlighet med kårens traditioner.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren ger information om löftesgivningen och instruerar patrullen. Patrulledaren presenterar innehållet i explorerscouternas ideal och löfte för de andra explorerscouterna.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen öppnar diskussionen om löftets och idealens betydelse och hjälper explorerscouterna att reflektera kring löftet och idealen. Om löftet inte avges i samband med något kårevenemang, ordnar lotsen ett tillfälle för explorerscouterna att avge explorerscoutlöftet. Löftesgivningen kan ordnas till exempel som avslutning på explorerscoutdopet eller -uppflyttningen till exempel under en utfärd, en vandring eller ett stadsäventyr. Det viktiga är att löftesgivningen blir en minnesvärd upplevelse och ett högtidligt tillfälle.

TID: En del av ett möte + löftesgivningen

PLATS: Kårlokalen + platsen för löftesgivningen

MÅL FÖR FOSTRAN: Livsåskådning, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Tro, Reflektion, Scoutkultur

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi diskuterar och reflekterar över vad explorerscouternas ideal och löfte betyder. Vi kan exempelvis gå igenom ideal och löfte med hjälp av pantomim eller i stil med spelet Pictionary.

TIPS NUMMER 2: Jag väljer det ideal som är lättast och det som är svårast att förverkliga för mig och motiverar mitt val för de andra.

TIPS NUMMER 3: På en liten papperslapp skriver jag upp explorerscoutlöftet och ett ideal som är speciellt viktigt för mig och som jag vill förverkliga i mitt liv. Jag viker ihop lappen och bär den i scoutskjortans vänstra ficka, nära hjärtat. Senare, då jag hittar lappen i fickan, kan jag påminna mig om vad jag lovat och kolla om jag handlat i enlighet med löftet.

GRUPPLEDARUTBILDNINGEN

MÅLSÄTTNING: EFTER UTBILDNINGEN

- känner explorerscouten till scoutverksamhetens utgångspunkter och målsättningar samt explorerscoutidealets och -löftets betydelse och strävar till att notera dem och utnyttja sig av scoutmetoder i sin verksamhet
- känner explorerscouten till sin uppgift som ledare i en grupp, förstår målsättningarna med gruppens verksamhet och ledarens ansvar och rättigheter
- behärskar explorerscouten gruppens rutiner i kåren
- vet explorerscouten att olika ledarskapsstilar passar till olika situationer
- klarar av att leda en grupp på möten och på utfärder
- kan explorerscouten använda programmet för den åldersgrupp hen leder och med hjälp av programmet ordna kvalitativt, säkert och roligt program åt sin grupp
- kan explorerscouten planera sin tidsanvändning och förstår betydelsen av att kunna planera den
- känner explorerscouten till gruppens verksamhet under olika skeden
- litar explorerscouten på sina egna förmågor och kan utvärdera sin verksamhet som ledare.

BESKRIVNING:

- Gruppleदारutbildningen är en del av varje explorerscouts scoutstig
- I utbildningen ingår också en minst ett halvt år lång ledarskapspraktik, som kan förverkligas i en spejarscoutpatrull eller en explorerscoutpatrull samt vid behov i yngre åldersgrupper tillsammans med en vuxen
- Explorerscouten ska ha ett vuxet stöd under hela ledarskapspraktiken
- Ett veckoslut räcker inte för utbildningen, utan gruppleदारutbildningen räcker minst ett halvt år
- Ledarskapspraktiken kan också göras tillsammans med ett par, men då ska ansvaret fördelas jämnt
- Efter genomförd kurs och ledarskapspraktik har explorerscouten rätt att bära märket för genomförd gruppleदारutbildning, Gruppleदारutbildningsmärket
- Gruppleदारutbildningen är ett evenemang som genomförs enligt scoutmetoden

EXPLORERLEDARENS RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten känner till sina skyldigheter och rättigheter som explorerscout och gruppleदार samt vet av vem hen får hjälp med att sköta sina uppgifter. Explorerscouten vet att hen fungerar som exempel för sina gruppmedlemmar och andra yngre personer.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med vad som förväntas av en representant för explorerscoutåldersgruppen och en gruppleदार inom scoutverksamheten (t.ex. att delta i ledarmöten, att läsa e-post, att planera verksamheten för en grupp). Hen får information om vilka rättigheter uppdraget och den nya åldersgruppen för med sig (t.ex. egna nycklar till kårlokalen, användning av kårlokalens dator och printer, att vistas i ledarrummet, tillgång till ledarnas lägergodis).

LÄNGD: 1 h

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT EXPLORERSSCOUTEN:

- dyker upp och har förberett sig enligt överenskommelse
- tar hand om de verktyg som hen fått att använda
- använder kårens resurser (t.ex. kårlokalen, materialet, pysselmaterial) ändamålsenligt
- följer med kommunikationen mellan ledarna i kåren och informerar sin egen grupp om sådant som berör den
- inte missbrukar sin position
- kan be om och ta emot hjälp

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Åsiktslinje: Kursdeltagarna står på golvet och utbildaren ställer frågor. I ena ändan av rummet finns "ja" och i andra ändan av rummet "nej". Kursdeltagarna ställer sig på det ställe på linjen som motsvarar deras åsikt.

Meningen är att kursdeltagarna, då de ställt sig på linjen, kan presentera och motivera sin åsikt. Utbildarens uppgift är att leda diskussionen och locka alla att berätta vad de tycker. Nedan finns frågor och teman att diskutera.

Exempelfrågor

- Får ledare röka / dricka alkohol? (Får gruppmedlemmarna veta om saken? Hur är det med barnens och ungdomarnas föräldrar? Borde scouter vara modellmedborgare?)

- Kan ledaren vara kompis med dem hen leder? (Är det lättare eller svårare att leda en grupp där medlemmarna är ledarens kompisar?)
- Angår det gruppleदार om en gruppmedlem mobbas i skolan? (Ofta syns mobbningen också på annat håll än i skolan. Ledaren ska se till att mobbning inte sker i scouterna. Ska ledaren kontakta den mobbades lärare/föräldrar, om det mobbade barnet i scouterna berättar något viktigt om mobbningen?)
- Är gruppens framgång i scoutfärdighetstävlingar ledarens förtjänst? (På ledarens ansvar är att fostra och utbilda sina gruppmedlemmar. Men om någon i gruppen inte lär sig eller inte vill lära sig är det inte nödvändigtvis ledarens fel. Det är gruppmedlemmarnas förtjänst om gruppen är framgångsrik, men är det ledarens fel om den inte är det?)
- Om lilla Kalle hugger sig med yxan i foten under gruppens utfärd, är det ledarens fel? (Vem har ansvaret då en olycka sker? Ledaren? Vårdnadshavarna? Barnet själv? Kåren? Försäkringsbolaget?)
- Kårens ledare har grillkväll på stranden och en främling svimmar på gatan. Den nya 15 år gamla ledaren och den erfarna 40 år gamla ledaren lägger båda märke till händelsen. Spelar det någon roll vem av dem som går och hjälper?

TIPS NUMMER 2: Det här passet kan förverkligas alldeles i början av kursen. Kurspatrullerna får lappar med aktiviteter och händelser som hör ihop med de åldersgrupper som explorerscouterna kommer att leda. Patrullernas uppgift är att göra upp en lista på hurdan utbildning och stöd de behöver för att klara av att handskas med situationen på lappen på bästa möjliga sätt. De olika patrullernas listor samlas in och man kan återkomma till listorna till exempel då man samlar in respons på kursen. Tänk på att kursdeltagarna inte nödvändigtvis känner varandra så bra i början av kursen, och kurspatrullerna har ännu inte hunnit formas speciellt mycket. Ett grupparbete som bygger på diskussion kan därför kräva att en utbildare deltar.

TIPS NUMMER 3: Ordna "samarbetsförhandlingar" mellan kursdeltagarna och utbildarna. Utbildarna är "arbetsgivare" och deltagarna "arbetstagare". Utbildarna presenterar en lång lista med krav, uppgifter och skyldigheter för explorerscouterna. Listan innehåller både riktiga och överdrivna saker, till exempel ansvar som hör till en äldre ledare. Explorerscouterna gör en egen lång lista med krav på sina egna rättigheter. Listan innehåller både riktiga och påhittade rättigheter, t.ex. tillåtelse att ordna fest på kårlokalen. Genom diskussion ska explorerscouterna och utbildarna komma överens om vad som är en lämplig och balanserad mängd rättigheter och skyldigheter.

TIPS NUMMER 4: Explorerscouten fyller i en handslagsblankett för

sitt ledaruppdrag tillsammans med sin lots eller en äldre gruppleddare. I handslaget listas explorerscoutens rättigheter och skyldigheter i anknytning till uppdraget.

TIPS NUMMER 5: Explorerscouten fyller i en handslagsblankett för sin explorerscouttid tillsammans med sin lots. I handslaget listas explorerscoutens rättigheter och skyldigheter som explorerscout.

ÅLDERSGRUPPERNAS SÄRDRAG

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten vet att barn i olika åldrar beter sig olika och att man som ledare måste agera på olika sätt med dem. Explorerscouten lägger på en allmän nivå märke till karakteristiska egenskaper och beteenden hos barn i olika åldersgrupper. Explorerscouten anpassar sin ledarstil enligt den åldersgrupp hen leder. Explorerscouten känner till och använder olika sätt att agera i olika grupper och vet också i vilka situationer det behövs en äldre ledare.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med de fyra yngsta åldersgruppernas karakteristiska egenskaper. Explorerscouten funderar under ledning av utbildaren på vilka metoder det lönar sig för ledaren att använda då hen leder de olika åldersgrupperna. Explorerscouten får utöver teorikunskap också praktiska tips och beredskap att leda en egen grupp.

LÄNGD: 1,5 h

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT:

- Gruppen som explorerscouten leder styrs av sin ledare, förstår instruktionerna och följer dem.
- Explorerscouten kan ta i beaktande vilka hen leder (t.ex. genom att fråga vargungen om hen är törstig under en varm dag och hoppa över uppgifter där spejarscouter ensam måste stå i centrum för uppmärksamheten).
- Det känns naturligt för explorerscouten att leda barn i olika åldrar
- Explorerscouten vet när en vuxen behövs och tänker också på att vid behov be en vuxen komma med och hjälpa till.

Hurudana kännetecken för gruppen kan patrullen tänka på utanför scoutingen (t.ex. ett fotbollslag, hårdrockare, skinheads, konståkare, soldater, poliser, ett rollspelsgäng o.s.v.). Har gruppen alltid ett gemensamt mål eller en gemensam uppgift? Vilka andra faktorer förenar människor till en grupp? I det här sammanhangen syftar man med grupp på en grupp människor som, liksom en patrull, har ett gemensamt mål. Vilka är de faktorer, mål och uppgifter fungerar sammanförande i vår patrull?

Hurudana känslor väckte uppgiften?

- Vi diskuterar med gruppen om hurdan verksamhet det redan finns i scoutingen och vad som erbjuder bra möjligheter för gruppbyggnad.
- Vilka traditioner har kåren?
- Hurudana traditioner har grannkåren?
- Behövs det gruppbyggnadsövningar i scoutingen?
- Kan gruppbyggnadsuppgifterna gå för långt?

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Små fiktiva situationer där någon leder någon annan gestaltas/dramatiseras och explorerscouterna fungerar i tur och ordning som ledare. Utbildaren beskriver situationen (exempel nedan) för hela gruppen. Roller delas ut åt gruppmedlemmarna och de dramatiserar situationen. Det lönar sig att ge instruktioner åt skådespelarna (t.ex. du är en långsam vargunge, du är ivrig på att göra kontrollens uppgift, du klagar på skoskav), så att gruppmedlemmarna t.ex. inte förivrar sig och gör en fars av situationen. Ledaren ska agera enligt vad hen tycker är bäst i situationen. Utbildaren avbryter övningen vid ett lämpligt tillfälle. Efter detta bedömer den explorerscout som fungerat som ledare sin egen prestation som ledare och sedan lyfter utbildarna och de andra explorerscouterna fram de sätt att leda som de tycker att skulle kunna fungera bra för åldersgruppen ifråga i en motsvarande situation. Det lönar sig att samla ihop tipsen till en minneslista inför ledarskapspraktiken. Ifall kursdeltagarna inte gillar att dramatiserar kan man i stället diskutera de olika situationerna.

Exempelsituationer:

- Flagghissning med spejarscouter som väsnas
- Att leda äventyrsscouternas tävlingspatrull på en kontroll
- Sommarlägrets kvällssysslor med vargungarna

- Att städa stugan som avslutning på explorerscouternas utfärd

TIPS NUMMER 2: Utbildaren har samlat ihop en mängd olika föremål som har att göra med olika åldersgrupper (t.ex. scoutmärke, skolbok, hemnyckel, tampong, leksak, mobiltelefon osv.). Kursdeltagarna delas in i mindre grupper. Grupperna fokuserar på varsin av de fyra yngsta åldersgrupperna och väljer sedan ut sådana föremål som bäst passar ihop med den åldersgruppen. Grupperna presenterar turvis sin åldersgrupp med hjälp av föremålen. Utbildaren fyller i information vid behov.

TIPS NUMMER 3: Gruppleदारutbildningen ordnas samtidigt som en utfärd för vargungar/äventyrsscouter/spejarscouter. Kursdeltagarna (explorerscouterna) får varsin patrull att lära ut någon färdighet till. Explorerscouten får sedan respons av en utbildare eller någon annan vuxen som följt med situationen.

TIPS NUMMER 4: Kursdeltagarna kommer parvis på tips för hur en stökig och orolig grupp kan lugnas ner. Ett av paren funderar på en spejargrupp, ett annat på en grupp äventyrsscouter och ett tredje på en explorerscoutgrupp. Utbildaren samlar ihop tipsen och gör en lista som delas ut åt kursdeltagarna.

GRUPPENS UTVECKLINGSFASER

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten känner till grupp-utvecklingens olika faser och kan stöda gruppens verksamhet i de olika faserna. Explorerscouten känner igen faktorer som är väsentliga och utmanande för grupp-utvecklingen och har verktyg att tackla dessa.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig genom diskussioner med en grupp utvecklingsfaser och utmaningarna förknippade med dem.

LÄNGD: 1 h

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT:

- Explorerscouten kan redogöra för grupp-utvecklingsfaserna i de grupper hen tidigare varit medlem i.
- Explorerscouten kan välja sina egna tillvägagångssätt enligt vilken utvecklingsfas gruppen som hen leder befinner sig i.
- Explorerscouten kan fästa uppmärksamhet vid händelser som är viktiga med tanke på gruppens utveckling (t.ex. den första utfärden, det första grälet, uppflyttning till följande åldersgrupp)

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Gå igenom följande grupp-utvecklingsfaser:

➤ Utformningsfasen: I början är gruppens medlemmar osäkra och söker sin egen plats i gruppen. Varje grupp har ett mål med sin verksamhet och målet kan gärna klargöras redan i början. Gruppens arbetsmetoder och spelregler börjar ta form. Gruppens atmosfär är oftast positiv och gruppens medlemmar undviker konflikter. Lekar där medlemmarna lär känna varandra är viktiga i gruppens utformningsfas.

➤ Konfliktfasen: När gruppen fungerat ihop en tid börjar gruppmedlemmarna hitta sin plats i gruppen och för också starkare fram sina personligheter. Det kan uppkomma konfliktsituationer, till och med ganska ofta. Det är vanligt att gruppmedlemmarna känner sig missnöjda med och besvikna på gruppen. Gruppen måste få lov att genomgå fasen. Ledarens uppgift är att ge alla en chans att ta plats i gruppen och upprättigt få säga sina åsikter.

➤ Samarbetsfasen: Så småningom lär gruppmedlemmarna känna varandra och accepterar varandras personligheter, olikheter och arbetssätt. Gruppandan byggs upp, gruppmedlemmarna känner att de hör till gruppen och gruppen känns trygg. Medlemmarna lär sig att lösa de konfliktsituationer som uppstår. Gruppen har lärt sig spelreglerna och fungerar tillsammans. I det här skedet klarar gruppen redan av att föra mer djupgående samtal och gruppmedlemmarna är beredda att röra sig utanför sina bekvämlighetszoner.

➤ En välfungerande grupp: När gruppen når denna nivå blir den effektiv. Gruppmedlemmarna drar åt samma håll. Gruppen lär sig utnyttja medlemmarnas styrkor och fungerar som en enhet för att uppnå målsättningarna. Gruppen klarar också av att lösa eventuella konfliktsituationer. Ledaren behövs ändå för att styra gruppens verksamhet i rätt riktning.

➤ Avslutningsfas: Gruppen avslutar sin verksamhet och gruppmedlemmarna tar avsked av varandra. Många känner vemod över att avsluta den gemensamma verksamheten. Det lönar sig att göra avslutningen eller uppflyttningen till följande åldersgrupp så tydlig och konkret som möjligt. Gruppen splittras inte alltid utan fortsätter kanske sin verksamhet i en delvis eller helt annorlunda form. En del

grupper fortsätter träffas i flera år för att minnas den gemensamma verksamheten.

TIPS NUMMER 2: Explorerscouten tänker på en grupp som hen hör till och bedömer i vilken utvecklingsfas gruppen befinner sig just nu. Hur känner man igen fasen? Hur syns de kännetecknande dragen för utvecklingsfasen i gruppens verksamhet i praktiken? Diskutera också om några kännetecken för de föregående faserna har förekommit i gruppen. Ofta tror grupper som befinner sig i den första fasen att de har kommit mycket längre än så i gruppens utveckling. Scoutgrupper kan finnas i den första fasen i flera år. Det kanske också finns en strävan inom gruppen att undvika konfliktfasen, eftersom den kan uppfattas som ett nederlag.

TIPS NUMMER 3: Dela in explorerscouterna i mindre grupper och lätta ut en fas i grupputvecklingen åt varje grupp. Gruppen dramatiserar till exempel vad som händer på veckomötet eller utfärden under den ifrågavarande fasen och de andra försöker gissa vilken fas det är fråga om. Efteråt diskuterar man de olika situationerna. Om det uppstod konflikter eller problem, vad hade man kunnat göra för att lösa dem och vad hade ledaren kunnat göra? Om situationen å andra sidan var trevlig, hur skulle den goda stämningen ha kunnat utnyttjas? Fundera också på vilka roller som finns i gruppen och på vem som hade vilken roll.

GRUPPBILDNING

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten inser gruppbyggningens betydelse. Hen vet vad målet med gruppbyggningssuppgifterna är och får konkreta verktyg för att handskas med gruppbyggningsprocesserna i den grupp hen leder. Explorerscouten bekantar sig med metoder som kan fungera som stöd för gruppen under övergången från en utvecklingsfas till en annan. Explorerscouten vet vad psykisk trygghet innebär och är medveten om dess betydelse för gruppens utveckling.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med olika sätt att utforma en grupp. Explorerscouten övar gruppbyggning genom att testa olika lekar och uppgifter. Diskussioner om gruppbyggningens betydelse.

Under gruppbyggningsprocessen är gruppmedlemmarnas interaktion med varandra viktig. Det är viktigt att gruppmedlemmarna lär känna varandra, i synnerhet i början av processen, och att de lutar på varandra och trivs tillsammans. Att kunna de andras namn räcker inte, utan gruppbyggningsprocessen är lång. Under gruppens senare utvecklingsfaser kan gruppbyggning stärka gruppens samhörighet och förmåga att fungera smidigt som grupp. Det här utvecklingspasset lönar det sig att hålla i början av kursen, så att passets övningar samtidigt fungerar som gruppbyggning för kursdeltagarna.

Vid valet av gruppbyggningsövningar är det viktigt att veta att vissa av dem kan orsaka negativa känslor och att en del av de praktiska övningarna till och med är avsedda att göra det. Negativa känslor behöver inte vara en dålig sak, men den här typen av övningar kräver en ordentlig genomgång efteråt. Annars kan övningarna i värsta fall leda till att gruppen splittras eller att någon gruppmedlem känner sig avskärmad från gruppen. Det här är naturligtvis inte avsikten med övningarna. Negativa känslor kan orsakas av till exempel:

- ▶ Fysiska uppgifter, där de svaga och små inte klarar sig eller är en belastning för gruppen, t.ex. uppgifter där det gäller att ta sig över ett hinder. Det är bättre att inför uppgiften dela ut roller (blind, kan inte gå, får inte tala) eftersom de inte är gruppmedlemmarnas egna utmaningar och hinder.
- ▶ Uppgifter som kräver mod (om gruppmedlemmarna inte har förtroende för varandra) t.ex. att falla ner på de andras armar.
- ▶ Fysiskt närgångna uppgifter (om gruppmedlemmarna inte har förtroende för varandra) t.ex. att hålla papperslappar mellan kroppsdelar.
- ▶ Problemlösningssuppgifter där det finns ett visst trick. Om en i gruppen vet tricket, får resten inte göra något.
- ▶ Uppgifter som är avsedda att kännas frustrerande, t.ex. uppgifter där gruppmedlemmarna får motstridiga uppgifter och man inte får tala med varandra.

Positiva känslor väcks av uppgifter där alla får delta och man lyckas (bara) genom samarbete. Positiva känslor väcks också av uppgifter där de som känner sig obekväma inte behöver överskrida sina gränser. Sådana är till exempel problemlösningssuppgifter och kreativa uppgifter som alla klarar.

LÄNGD: 1,5 h

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT EXPLORERSCOUTEN:

- ▶ satsar på gruppens första träff både i egenskap av gruppleddare och som medlem i gruppen
- ▶ förverkligar olika gruppbyggningssuppgifter och –lekar
- ▶ kan ta med en ny scout i gruppen och se till att den förnyade gruppen formas.

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Utbildarna visar i början av kursen det första exemplet på gruppbyggning genom att hjälpa kursdeltagarna att bli en grupp. Det är viktigt att gå igenom uppgifterna efteråt genom att diskutera och fundera på vilka faktorer i gruppbyggningssuppgifterna som får gruppan att växa. Gemensamt för gruppbyggningssuppgifterna är att man oftast måste lita på andra och vara i närtkontakt med en annan scout när man utför dem, samt att alla behövs för att gruppen ska kunna lösa uppgiften.

Gruppbyggningsövningar:

- ▶ Utse en person till ledare och låt de andra ta tag i ett rep och göra en knop på det utan att släppa taget. Ledaren tittar åt ett annat håll under tiden. Efter detta försöker ledaren (utan hjälp av gruppen) öppna knopen genom att ge instruktioner om vad gruppmedlemmarna ska göra. De får inte släppa taget om repet. Sedan upprepas uppgiften, men i stället för att ge instruktioner ber ledaren nu gruppen öppna knopen. Genom att samarbeta öppnar gruppen lätt knopen och det blir tydligt att problem av olika slag ofta är lättare att lösa genom samarbete.
 - ▶ Använd ett snöre och spänn upp ett nät med olika stora maskor (hål) mellan två träd. Gruppen ska få alla gruppmedlemmar igenom nätet utan att någon rör i nätet. Svårighetsgraden kan ökas genom att varje maska bara får användas en gång.
 - ▶ Fäst ett rep på relativt hög höjd mellan två träd. Gruppen ska få alla medlemmar över repet utan att röra i repet.
 - ▶ Problemlösning: På golvet/marken finns föremål som ska ordnas på ett visst sätt. Gruppen delas in i tre lag. Utbildaren berättar för lag 1 (utan att de andra hör) hur föremålen ska placeras. Lag 1 får i uppgift att berätta för lag 2 hur föremålen ska placeras. De får varken tala eller röra i föremålen. Lag 2 får i uppgift att få lag 3 att hämta föremålen och placera dem på rätta ställen, utan att lag 2 rör i föremålen. Lag 3 har ögonen förbundna. Deras uppgift är att placera föremålen på rätt sätt. Mycket populär uppgift som deltagarna ofta vill göra på nytt!
 - ▶ Gruppen sätter upp ett tält. De som sätter upp tältet har ögonen förbundna och får instruktioner av de andra.
 - ▶ Fördela bitarna i ett pussel jämnt mellan explorerscouterna. Explorerscouternas uppgift är att lägga pusslet utan att tala. Var och en ska själv lägga sina egna pusselbitar i pusslet, på det sättet måste alla hjälpa till.
 - ▶ Varje gruppmedlem hittar på tre påståenden om sig själv (t.ex. jag sysslar med vaksim, jag är morgonpig). Två påståenden ska vara sanna och ett falskt. När utbildaren gett lov, börjar gruppmedlemmarna röra på sig och när de träffar någon presenterar de sig med sitt namn och sina tre påståenden. I det här skedet gissar man ännu inte vad som är sant och vad som är falskt. Efter en stund sitter alla ner igen och försöker tillsammans minnas vad var och en berättade om sig själv, och gissar vilka påståenden som är lögn.
 - ▶ Fäst ett papper på varje explorerscouts rygg. Kursmedlemmarna går runt i rummet och skriver positiva saker om personen på varje deltagares rygg.
 - ▶ I smågrupper och enligt olika teman (t.ex. zoo, drake, höst, saga, kommande patrullmöte) ska gruppen forma statyer med hjälp av sina kroppar.
- TIPS NUMMER 2:** Explorerscouterna diskuterar följande ämnen med utbildaren:
- ▶ Vad gör vi i scoutingen som fungerar bra som gruppbyggning? Vilka traditioner har kåren i anslutning till detta? Hur är det i grannkåren? Behövs det speciella gruppbyggningssuppgifter inom scoutverksamheten?
 - ▶ Kan gruppbyggningssuppgifterna gå för långt? Oftast stärks gruppen av att klara utmaningar, som en tuff hajk eller en kall natt i ett vindskydd. De gemensamma minnena av den tuffa utmaning man klarat av tillsammans stärker gruppen, men utesluter också dem som inte var med.
 - ▶ Hur kan man ta alla i gruppen i beaktande under gruppbyggningssuppgifterna? Ledaren har ett stort ansvar för den psykiska och fysiska tryggheten i situationen. Gruppbyggningssuppgiften får till exempel inte skilja åt de modiga och de blyga i gruppen.

GRUPPANDA

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår skillnaden mellan en grupp och en obestämd samling människor som befinner sig på samma ställe. Hen lär sig utnyttja gruppens kännetecken. Hen identifierar gruppmedlemmarnas olika roller i gruppens verksamhet. Explorerscouten blir medveten om att hen har som uppgift att skapa och utveckla gruppan.

30

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med vad som gör en grupp till en grupp och hur en grupp fungerar. Hen lär sig sätt att skapa god gruppanda och förbättra den. Kursdeltagarna funderar tillsammans på vilka olika kännetecken en grupp kan ha.

LÄNGD: 1,5 h

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT:

- Gruppen som explorerscouten leder har egna kännetecken och traditioner.
- Gruppens kännetecken och traditioner utvecklas i takt med att gruppen utvecklas.
- Explorerscouten kan beskriva sina gruppmedlemmars olika roller i gruppen.
- Gruppmedlemmarna trivs i gruppen som explorerscouten leder och vill stanna i den.

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: En grupp kan definieras som en samling människor där medlemmarna vet vilka som hör till gruppen och också själva upplever sig höra till gruppen. För det mesta interagerar alla gruppmedlemmar med varandra och gruppen har oftast ett gemensamt uppdrag eller mål.

Gruppan kan utvecklas till exempel genom att skapa gemensamma kännetecken och traditioner, genom att ta beslut tillsammans, genom gruppbildningsövningar och genom att acceptera varje medlem som en del av gruppen. Varje medlem ska uppleva samhörighet och känna sig trygg i gruppen.

Explorerscoutpatrullen eller kurspatrullen planerar och skapar grupptecken åt sig själv. Gruppens kännetecken är till exempel en vimpel, en maskot eller ett märke. Gruppen kan ha egna seder och bruk, rop eller ordspråk. Gruppen kan också klä sig i patrullens egen skjorta eller huvudbonad. Med hjälp av kännetecknen stärks gruppen.

TIPS NUMMER 2: Explorerscouterna övar olika metoder för att ta med nya medlemmar i gruppen. Det kan handla om formella presentationer, kompispresentationer (man presenterar varandra i stället för att presentera sig själv), användning av vänböcker och så vidare. Meningen är att med hjälp av övningarna fundera på hur en ny medlem blir en del av gruppen. På gruppleddarutbildningar som ordnas gemensamt för hela regionen kan man öva detta genom att bilda kurspatruller eller kursgrupper så att en ny explorerscout går med i en grupp där alla andra redan känner varandra.

TIPS NUMMER 3: Explorerscouterna funderar tillsammans på följande faktorer kring grupptillhörighet:

- Vad hör ihop med begreppet grupptillhörighet utom de andra människorna i gruppen?
- Vilka är skillnaderna mellan ett gäng och en klubb?
- Vilka kännetecken förknippar explorerscouterna med grupper utanför scouterna, t.ex. fotbollslag, en samling människor som lyssnar på liknande pop- eller heavyrockmusik, skinheads, konståkare, religiösa grupper, soldater, poliser, rollspelsgrupper, människor som spelar samma nätspel osv.
- Har en grupp alltid ett gemensamt uppdrag eller mål?
- Vilka andra faktorer sammanbinder människor på liknande sätt som en grupp gör?
- Vilka är vår patrulls och vår kårs kännetecken, förenande faktorer, mål och uppgifter?

TIPS NUMMER 4: Varje explorerscout tar med sig ett föremål eller annat kännetecken från sin egen grupp till utbildningen och presenterar sin grupp med hjälp av det. Deltagarna kommer på fler grupp-kännetecken med hjälp av idéflödet.

TIPS NUMMER 5: Explorerscouterna gör upp regler för gruppen eller kursgruppen och kommer tillsammans överens om konsekvenserna för regelbrott. Fundera på varför det görs upp regler för en grupp.

TIPS NUMMER 6: Explorerscouterna funderar på hur uppgifter kan fördelas i patrullen så att alla deltar i gruppens verksamhet. För att

gruppen ska fungera smidigt är det viktigt att man från början övar på att ta beslut tillsammans och tillsammans kommer överens om reglerna.

SCOUTMETODEN OCH SCOUTIDEALEN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouterna känner till scoutidealen och vet hur de realiseras i det egna livet. Explorerscouterna vet också vad scoutmetoden går ut på och kan använda den när de planerar verksamheten samt berätta vad som kännetecknar scoutingen som hobby.

BESKRIVNING: Explorerscouterna repeterar scoutidealen. Hur förverkligas idealen i mitt liv? Explorerscouterna diskuterar vad som gör scouting till scouting samt bekantar sig med scoutmetoden med hjälp av exempel och lär sig att använda de här exemplen när de planerar verksamheten. Aktiviteten kan också utföras i flera delar.

LÄNGD: 1,5 h

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT:

- Explorerscouten kan räkna upp scoutidealens och scoutmetodens delområden
- Explorerscouten vet vilka ideal som hör ihop med de olika åldersgrupperna
- Explorerscouten använder sig av scoutmetoden när hen planerar veckoverksamhet och utflykter
- I gruppen som explorerscouten leder syns scoutmetodens alla delar i verksamheten
- Explorerscouten berättar om scouting för andra och rättar till felaktiga uppfattningar

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Tillsammans med utbildaren bekantar explorerscouterna sig med scoutmetodens delområden och reflekterar över hur de förverkligats under vars och ens scoutstig. Explorerscouterna reflekterar också över hur scoutmetoden syns i den egna spejarpatrullens verksamhet.

TIPS NUMMER 2: Pantomim: (Explorerscouterna har redan på något sätt bekantat sig med scoutmetodens delområden eller har dem framför sig t.ex. upphängda på väggen.) Scoutidealens och scoutmetodens delområden finns nerskrivna på olika lappar. Kursdeltagarna jobbar i par och tar turvis en lapp. Sedan visar de för den andra i paret en pantomim av det ideal eller den metod som står på lappen. Den andras uppgift är att gissa vilket ideal eller vilken metod det handlar om. Efter varje uppträdande diskuterar paret hur idealet eller metoden syns, eller skulle kunna synas, i patrullens verksamhet eller i explorersscoutens eget liv.

TIPS NUMMER 3: Hurdant är ett bra liv? Explorerscouten skriver på en lapp tre saker som hör till ett bra liv. Lapparna kopplas sedan ihop med lämpliga ideal varefter explorerscouterna tillsammans funderar på hur det egna livet och andras liv blir bättre om de lever enligt idealen.

TIPS NUMMER 4: Pussla med scoutidealen. På varje pusselbit finns ett ord och gruppernas uppgift är att pussla ihop korrekta ideal av bitarna. Denna aktivitet fungerar som diskussionsöppnare. (Tillverka egna eller använd lånade pussel.)

TIPS NUMMER 5: Pussla med scoutmetoden. Explorerscouterna lägger pusslet. Denna aktivitet fungerar som diskussionsöppnare. (Tillverka egna eller använd lånade pussel.)

TIPS NUMMER 6: Alla skriver på lappar fyra saker som de gjort inom scoutingen under exempelvis den senaste månaden. Lapparna grupperas sedan enligt scoutmetodens delområden. Detta ger en helhetsbild över hur scoutmetodens olika delområden syns i verksamheten. Inom vilket delområde finns det många saker (lappar) och i vilket finns det färre? Hur kan explorersscouternas verksamhet utvecklas så att även dessa områden skulle synas tydligare i verksamheten?

TIPS NUMMER 7: Utbildarna uppträder med en karikatyrartad sketch: "Scouting utan scoutmetoden"

- Ingen verksamhet med stigande svårighetsgrad: Roverscouterna lär sej fortfarande att tända en tändsticka
- Ingen verksamhet i naturen: Sommarlägret hålls som dagsläger på kårlokalen
- Ingen learning by doing: Veckomötets tema är orientering, Powerpoint-föreläsningen börjar

➤ Inga goda gärningar: Nå ja, här får ni räkningarna för denna månad 5 euro/möte för ledarnas lön och kostnader för utflykten på 100 euro för att hyra Forststyrelsen stuga och betala löner ...

➤ Inget vuxet stöd: Nå ja, ni explorerscouten får hålla alla grupperns veckomöten och sköta kårens ekonomi och utflykter

➤ Ingen symbolik: Patrulledaren berättar för sin patrull att de får blommor på vårterminens avslutningsfest, till nästa veckas scoutparad finns det ingen klädkod och som avslutning på detta möte leker vi den här gången zombienata

➤ Inget patrullsystem: Nu börjar hela kårens första möte, kårchefen har bestämt programmet, lekarna och gruppernas nya namn

☒ ➤ Inga scoutvärderingar: Till patrullens utflyktsprogram hör att skjuta fridlysta fåglar, tjära grannens dörrhantag och på kvällen tävlar man i att skälla och klaga på de andra.

TIPS NUMMER 8: Explorerscouterna tar med sig sin egen patrulls verksamhetsplan till utbildningen (eller får ta del av en annan gruppss verksamhetsplan) och granskar hur scoutmetoden förverkligas i den. Alla delområden kan inte förverkligas under varje möte men de ska förverkligas under något skede av terminen och vara i balans.

SCOUTPROGRAMMET

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten känner till de olika åldersgrupperna och deras program i stora drag. Explorerscouten vet vilka evenemang kåren, FiSSc och FS ordnar för respektive åldersgrupp.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med de olika åldersgrupperna och deras program, t.ex. med hjälp av Programmappen eller nätsidor om scoutprogrammet. Explorerscouten bekantar sig också med det utbud av evenemang och annat stöd som FS, FiSSc och kåren erbjuder dem som förverkligar scoutprogrammet i olika åldersgrupper. Under den här aktiviteten får explorerscouten sådan information om de olika åldersgrupperna som hen behöver som smågruppsledare. Dessutom bekantar sig explorerscouten också med roverscoutprogrammet. Mera djupgående information erbjuds på kurserna som riktar sig till roverscouten och vuxna.

LÄNGD: 1 h

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT EXPLORERSCOUTEN:

- använder scoutprogrammets material när hen planerar verksamhet för sin grupp
- använder också annat material på ett mångsidigt sätt för att lyckas förverkliga scoutprogrammet
- Explorerscouten vet vad som är kännetecknande för varje åldersgrupp (ålder, terminologi, programmets uppbyggnad, märken, material, färg)
- deltar själv aktivt, och motiverar sin grupp att delta, i kårens, regionens, FiSSc:s och FS program
- vid behov kan ordna program för vilken åldersgrupp som helst

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Ledaren har på förhand samlat ihop lappar med olika aktiviteter från alla åldersgrupper. Explorerscouterna får sedan i uppgift att placera in rätt aktivitet vid rätt åldersgrupp. Utnyttja vid behov t.ex. Programmappen eller scoutprogrammet.fi.

TIPS NUMMER 2: Explorerscouterna bekantar sig antingen med den egna kårens eller med någon annan kårs händelsekalender. I händelsekalendern lär sig explorerscouten att känna igen vilka evenemang som ordnas av kåren, FiSSc eller FS och för vilken åldersgrupp evenemangen ordnas.

TIPS NUMMER 3: Med hjälp av färdiga lappar kombinerar explorerscouten scouttermer och scoutsymboler med rätt åldersgrupp. Mer information finns i Programmappen, i kapitlet om symbolik.

TIPS NUMMER 4: Utgående t.ex. från vad de gillar mest eller minst väljer explorerscouterna aktiviteter ur alla åldersgrupperns program. Aktiviteterna presenteras sedan för de andra med motiveringar till varför de är bra/dåliga. Också andra valkriterier kan användas, t.ex. kan explorerscouterna plocka ut aktiviteter relaterade till ett visst tema (natur, vildmark, samverkan med andra), aktiviteter de tycker är enkla/svåra, sådana de tror att gruppen skulle gilla eller sådana som de tycker vore svåra att leda osv.

TIPS NUMMER 5: Frågesport eller tipsrunda om scoutprogrammet. Explorerscouterna får gå runt och svara på frågor eller tävla

mot varandra i en frågesport. Idéer till frågor hittar man t.ex. i Scoutprogrammet-häftets avsnitt om symbolik.

TIPS NUMMER 6: Spårning. På varje kontroll bekantar sig explorerscouten med en ny åldersgrupp och scoutprogrammet för den åldersgruppen.

TIPS NUMMER 7: Explorerscouten ritar sin egen scoutstig och prickar in milstolpar som hen upplevt eller hoppas få uppleva i framtiden. Exempel på milstolpar kan vara att avge vargungelöftet, att delta i en Jamboree eller i gruppledarutbildningen.

VERKSAMHETSPLANERING

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär sig att planera en mångsidig verksamhetsperiod utgående från målgruppens program. Explorerscouten förstår varför man gör upp verksamhetsplaner och vilka faktorer man då ska ta i beaktande. Explorerscouten kan engagera sin grupp i verksamhetsplaneringen samt lär sig att dra nytta av verksamhetsplanering i sin egen verksamhet och för att förverkliga scoutprogrammet.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig i detalj med programmet för den åldersgrupp hen leder. Med hjälp av sin handledare under ledarskapspraktiken gör explorerscouten upp en verksamhetsplan för ett halvt år för den grupp hen leder. I verksamhetsplanen ska åldersgruppens program och olika evenemang beaktas. Explorerscouten funderar tillsammans med en äldre ledare på varför det är bra att göra en verksamhetsplan och får praktiska råd för att klara av att göra upp en bra plan.

Före denna aktivitet ska man ha klarat av aktiviteterna Scoutmetoden och scoutidealen och Scoutprogrammet. Bäst fungerar den här aktiviteten om man på riktigt gör upp en verksamhetsplan för explorerscoutens grupp när den ska inleda en ny termin. Om aktiviteten sker under en gruppledarutbildningshelg kan man i stället gå igenom allmänna principer för hur man gör verksamhetsplaner och varför sådana är viktiga.

LÄNGD: 2 h

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT:

- explorerscouten gör upp en verksamhetsplan och använder den
- den verksamhetsplan som explorerscouten gör baserar sig på åldersgruppens program
- explorerscouten engagerar gruppen i verksamhetsplaneringen
- explorerscouten kan utnyttja kårens, FiSSc:s och FS evenemangskalendrar när hen gör upp verksamhetsplaner
- explorerscouten kan berätta hur programmet är uppbyggt för den åldersgrupp hen leder

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Staben delar ut olika grupperns verksamhetsplaner till kursdeltagarna. Explorerscouterna går igenom dem och funderar på vad som ser bra ut och vad som skulle kunna utvecklas. Målet med genomgången är att ta reda på vad det lönar sig att beakta då man skriver en verksamhetsplan (till exempel att orientering blir mycket svårare om det finns en meter snö och att det är svårt att öva räddning från en vak i svag is i augusti).

TIPS NUMMER 2: Explorerscouterna gör en halvårsplan för gruppen de leder. Planen grundar sig på den egna åldersgruppens program. En äldre ledare hjälper till där det behövs. Inledningsvis prickar man in skolornas lov, helgdagar, tema-dagar samt gemensamma scoutevenemang i kalendern. Vissa av dessa kräver förberedelser under veckomöten, annars väljer man en aktivitet eller annat program som ska utföras under varje möte. Det lönar sig också att fundera på hur gruppens åsikter kan tas i beaktande i verksamhetsplaneringen.

MATERIAL: Se till att explorerscouterna har tillgång till material om scoutprogrammet (Programmappen, internetuppkoppling). Verksamhetsplanerna kan antecknas antingen på stora papper som går att hänga upp så att alla kan ta del av dem, eller på mindre papper som sedan kan kopieras och delas ut åt alla deltagare. Ytterligare kan det vara bra att ha tillgång till Vargungens spår, äventyrsscouternas och spejarscouternas aktivitetskort och böcker, Ryggpåsen och webbsidor där explorerscouterna kan hitta tips på hur olika program kan utföras i praktiken.

MÖTESPLANERING

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan planera ett möte.

Hen känner till de olika skedena under ett bra möte och kan använda scoutmetoden som planeringsredskap. Explorerscouten förstår varför det är viktigt att planera mötena i förväg och vilka förberedelser som krävs för ett möte i kårlokalen.

Explorerscouten vet också att allt inte alltid går enligt planerna och kan förbereda sig på detta t.ex. genom att planera in reservprogram.

BESKRIVNING: Explorerscouten väljer ut ett möte hen planerat in i verksamhetsplanen och håller mötet för sin grupp. Explorerscouten funderar på vad deltagarna ska lära sig under mötet, varför de ska lära sig det och hur, samt gör en lista på det material som behövs. När explorerscouten planerar mötet beaktar och använder hen scoutmetoden. Explorerscouten tar också mötets tidtabell och olika skeden i beaktande och förbereder sig på oväntade situationer genom att dels planera in något reservprogram, dels fundera på vad som kan strykas ur programmet om tiden blir knapp.

Före den här aktiviteten ska explorerscouten ha deltagit i aktiviteterna Scoutmetoden och scoutidealen, Scoutprogrammet och Verksamhetsplanering.

LÄNGD: 1,5 h

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT:

- Explorerscouten har en mötesplan som baserar sig på scoutmetoden
- Explorerscouten har en reservplan
- Explorerscouten reagerar på föränderliga situationer
- Mötets tidtabell håller
- Programmet som explorerscouten planerat är roligt och givande

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Gå igenom – förklara, motivera, diskutera – följande punkter:

- Mötets stomme (varför ser den ut som den gör, vilken är nyttan med lekar osv.)
- Orsakerna till att mötet har en inlednings- och avslutningsritual samt hur man får dessa att kännas som gruppens egna viktiga traditioner (t.ex. ett eget rop, en maskot, "hur är läget"-cirkel)
- Hur ledaren ska förbereda sig inför mötet och vad som ska göras efteråt
- Vilket material explorerscouten kan använda som stöd när hen planerar och utvärderar hur programmet lyckades
- Var man hittar mer information (program.scout.fi, verksamhet.scout.fi, scout.fi, kårens material, andra internetsidor)
- Vem som kan hjälpa. Behövs det t.ex. ett proffs eller en gäst under mötet? (Lotsen hjälper till med att hitta en gäst)
- Vikten av att planera reservprogram för mötet ifall det inte kan genomföras som planerat (t.ex. ifall en aktivitet går oväntat snabbt att göra, något material saknas, vädret blir mycket dåligt eller barnens utrustning inte är ändamålsenlig)
- Var programmet vid behov kan förkortas
- Att mötesstommen kan anpassas enligt eget behov, men att det ändå till en början lönar sig att hålla sig till en stomme eftersom detta gör det lättare att planera och leda mötet. Rutiner under mötena skapar en trygghetskänsla hos barnen och gör det lättare att leda mötet. Det blir t.ex. färre avbrott om barnen vet hur mötet fortskrider, som exempelvis att de vet att det blir tid för lek i slutet av mötet men att det blir mindre tid för lek om mötet är stökigt.

Exempel på mötesstomme:

- Inledningsritual: alltid likadan effektiv inledning, t.ex. ett rop, 2–5 min
- Inledande lek: lek för att "springa av sig" överloppsenergi, 10–15 min
- Informationsärenden och presentation av kvällens program, 5–10 min
- Själva aktiviteten: gruppen får göra saker och vara aktiv, här kan man koppla ihop tidigare kunskap med nya teman, 45 min
- För att varva ner: fostrande, diskussionsväckande, andliga, roliga, viktiga lekar eller spel samt andra aktiviteter som stärker gruppandan, 10 min
- Avslutningsritual: syskonring, 1 min
- (Utdelning av lappar eller motsvarande)

TIPS NUMMER 2: Dela med dig av dina möten: Grunda FiSSc:s elektroniska "mötesbank", alternativt kan lyckade mötestips delas på scoutprogrammets hemsida.

TIPS NUMMER 3: Mitt bästa scoutmötesminne: Samla oförglömliga scoutmöten i form av korta seriestrippar på en vägg. Vad gjorde mötet bra, kan man hitta idéer till sitt eget möte här? Explorerscouterna gör upp en plan för ett liknande möte. Planerna samlas in och delas senare ut åt explorerscouterna så att de kan förverkliga dem i praktiken.

TIPS NUMMER 4: Patrullens egna traditioner: Fundera på hurdana traditioner den egna patrullen har haft i olika skeden.

TIPS NUMMER 5: Utfärdshjälp: Ordna en vargunge-, äventyrsscout- eller spejarscoututflykt i närheten medan gruppledarutbildningen pågår. Utflyktsdeltagarna kan bilda patruller som explorerscouterna på gruppledarutbildningen kan hålla planerade möten för. Efter ledaruppdraget diskuterar explorerscouterna med en lots/äldre ledare hur mötet lyckades och vad som kunde förbättras till en annan gång.

TIPS NUMMER 6: Under en gruppledarutbildningsträff planerar explorerscouterna ett möte för sin egen grupp och håller det före nästa träff. Redan samma kväll som mötet hålls diskuterar explorerscouten tillsammans med sin handledare hur väl mötesplanen höll. Diskussionen om övningen fortsätter under följande gruppledarutbildningsträff.

MÖTESSTOMME, MODELL

FYLL I HÄR!

- 1.** Inledningsritual (ca. 2–5 min): gruppens eget rop, en gemensam sång eller annan inledningsritual.
- 2.** Inledande lek (ca. 10–15 min): Här kan du skriva lekens namn/regler/material. Leken kan introducera mötets tema.
- 3.** Anmälningssärenden (ca. 5–10 min): Här kommer information om en kommande utfärd, adventskalenderkampanjen eller något annat som berör patrullen. (Obs! Om du har papper att dela ut kan det vara bäst att göra det i slutet av mötet, så att pappren inte tappas bort.)
- 4.** Repetition av föregående mötestema (ca. 5 min) Hur kan man repetera förra mötets tema? Kanske genom en kort lek eller tävling?
- 5.** Uppgiftsutdelning (ca. 5 min): Vad ska vi göra ikväll? Hur ska vi göra det och varför?
Vid behov indelning i smågrupper/par. Ta fram instruktioner och material på förhand!
- 6.** Själva aktiviteten (ca. 30–45 min): På vilka olika sätt går ni igenom ämnet? Hur kan du som ledare hjälpa och handleda gruppen? Hur kan du beakta gruppmedlemmarnas olika kunskaper?
- 7.** Genomgång av uppgiften (ca. 5 min): Vad gjorde vi? Hur lyckades vi? Vad lärde vi oss? På hurdant humör är vi nu?
- 8.** Paus (ca. 10 min): Gemensam avslutning på kvällen. Berättelse eller någon annan lugnare aktivitet.
- 9.** Avslutningsritual (ca. 1 min): till exempel syskonring
- 10.** Utdelning av infolappar.
- 11.** Undanstädning: Vem städar? Vad ska städas undan? Vem kontrollerar att lampan är släckt, spisen avstängd och dörren låst? Vem väntar tills alla barn hämtats?
- 12.** Material
- 13.** Förberedelser (till exempel material som ska köpas, kunskaper att lära sig)

HANDSLAGET

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår vad hen förväntas göra under ledarskapspraktiken. Dessutom vet explorerscouten vad ett uppdrag och ett handslag är och varför det är bra att göra handslag. Explorerscouten kan göra en uppdragsbeskrivning för sitt eget uppdrag.

BESKRIVNING: En äldre ledare gör tillsammans med explorerscouten ett handslag för uppdraget som explorerscouten kommer att ha under ledarskapspraktiken. Det är explorerlotsens uppgift att se till att handslaget blir gjort. Handslaget görs helst med akelan eller kaptenen i den grupp där explorerscouten kommer att utföra sin ledarskapspraktik. Explorerlotten kan också delta i handslagsdiskussionen. Under diskussionen går man igenom explorerscoutens uppgifter, ansvar och rättigheter i samband med uppdraget.

Gör handslaget så tidigt som möjligt under gruppledarutbildningen, i god tid innan ledarskapspraktiken börjar. Aktiviteten utförs i den egna kåren.

LÄNGD: 0,5 h

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT:

- Explorerscouten har ett handslag för sin ledarskapspraktik och vet vad hen förväntas göra
- Explorerscouten vet hur och av vem hen får stöd för sitt uppdrag

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

Explorerscouten gör handslaget med den vuxna ledare som är hens närmaste stöd under ledarskapspraktiken. Den här personen är till exempel explorerscout- eller spejarscoutlotten eller äventyrsscoutlagets vuxna kapten.

De färdiga bottnarna för handslagsdiskussionen och uppdragsbeskrivningen finns till för att klargöra olika frågor om ansvar och skyldigheter hos båda parterna i handslaget. Med hjälp av handslaget kan man kontrollera att de viktiga punkterna uppfattats av båda parterna och att båda kan förbinda sig till uppdraget.

Det lönar sig att göra handslagsdiskussionen till en så avslappnad situation som möjligt. Handslagsdiskussionen kan hållas till exempel på ett kafé, hemma hos någondera parten eller i en närbelägen park. Handslagsdiskussionen kan också hållas för två explorerscouter samtidigt. Man kan också träffas för en mellandiskussion då man pratar om hur ledaruppdraget löper och känns just nu, och jämföra med vad man kom överens om i handslaget.

Här nedan finns stödfrågor för att hålla en handslagsdiskussion samt en handslagsblankett som fylls i tillsammans med explorerscouten under handslagets gång. Uppdragsbeskrivningen görs så att blankettens rutor fylls i så tydligt som möjligt med de viktigaste punkterna i uppdraget. Se till att både explorerscouten och personen som gör handslaget har samma information om handslaget.

Stödfrågor för handslagsdiskussionen:

Uppdraget och dess innehåll

- Vilket uppdrag är det fråga om? (namn och längd)
- Var definieras uppdraget (t.ex. verksamhetsplanen, projektramar) och under vilken verksamhetsområde hör det?
- Vem är det som förväntar sig att explorerscouten utför sitt uppdrag? Vem gör handslaget med explorerscouten?
- Vilka olika uppgifter innebär uppdraget?
- Vilka är mina närmaste samarbetspartner (t.ex. andra grupper och kårledare)?

Målsättningar och åtgärder

- Vad är målsättningarna med uppdraget?
- Hur används resultatet av explorerscoutens uppdrag? (Hur offentliggörs resultat? Inverkar resultatet på innehållet i något annat uppdrag/projekt?)
- Vilka är explorerscoutens personliga målsättningar?
- Vilka är de viktigaste åtgärderna för att nå målen?

Stöd under uppdraget och hjälp med att komma igång

- Vem eller vilka stöder explorerscouten att sköta uppdraget?
- På vilka sätt får explorerscouten stöd i sitt uppdrag?
- När ska explorerscouten sätta sig in i sitt uppdrag? Vem ansvarar för det?
- Hurdana kunskaper kräver uppdraget?

Utvärdering och respons

- Hur bedömer och mäter man på vilka sätt uppdraget lyckats?
- Med vem och när utvärderas uppdraget? Förutsättningar för att sköta uppdraget
- Hur mycket tid tar uppdraget per vecka eller månad?
- Hurdana saker kan inverka på uppdraget eller på den som tar emot uppdraget?
- Hur mycket resande kräver uppdraget?

Övriga frågor

HANDSLAGSBLANKETT

Uppdraget och dess innehåll

Målsättningar och åtgärder

Stöd

Utvärdering och respons

Förutsättningar för uppdraget, tidsanvändning

Annat

--

Plats och tid

Explorerscoutens
underskrift

Den äldre
ledarens underskrift

LEDARSKAPSPRAKTIKEN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär sig fungera som gruppleddare och som en del av kårens ledarstab. Explorerscouten kan planera gruppens verksamhet både för ett möte och för ett halvt år i form av en verksamhetsplan. Explorerscouten kan utnyttja scoutprogrammets material och andra scoutledares stöd i planeringen. Hen kan förverkliga den uppgjorda planen och leda verksamheten för en yngre åldersgrupp eller för sin egen patrull. Explorerscouten kan förbinda sig till sitt uppdrag och sköta de gemensamt överenskomna ansvarsuppgifterna. Hen kan jämföra sitt eget uppdrag med övriga uppdrag i kåren samt bedöma sin egen prestation i uppdraget och ta emot respons.

BESKRIVNING: Explorerscouten fungerar under ett halvt års tid som gruppleddare eller vice gruppleddare för sin egen explorerscoutpatrull, en spejarpatrull eller ett äventyrsscoutlag. Vilka uppgifter explorerscouten har som gruppleddare kommer man överens om under handslagsdiskussionen, innan ledarskapspraktiken börjar. Explorerscouten får stöd av en äldre ledare under hela ledarskapspraktiken och diskuterar regelbundet sin ledarroll med denna person samt får respons. Explorerscouten diskuterar också sina ledarskapsfärdigheter med andra ledarkollegor. Explorerscouten får småningom allt mera ansvar under gruppens veckomöten och hen planerar verksamheten också på längre sikt, minst för ett halvt års verksamhetsperiod.

Innan explorerscouten utför ledarskapspraktiken ska aktiviteten Handslaget vara avklarad.

LÄNGD: ett halvt år

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT:

- Explorerscouten fungerar hängivet och metodiskt som gruppleddare under ett halvt års tid
- Explorerscouten bedömer sin egen insats
- Explorerscouten tar emot respons för sin insats och ändrar sitt ledarskap enligt den
- Explorerscouten trivs i sitt uppdrag och vill också i fortsättningen fungera i olika uppdrag
- Gruppens verksamhet är kvalitativ och trygg

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

När en explorerscout ska utföra sin ledarskapspraktik ska kårens explorerscoutlots ta upp till diskussion vilken åldersgrupp explorerscouten helst vill fungera som gruppleddare för. Explorerscoutlotsen ska också komma överens om med de andra åldersgruppsansvariga i kåren, med kårchefen och med de övriga äldre ledarna, att explorerscouten kommer att utföra sin ledarskapspraktik. Om det är möjligt beaktar kåren explorerscoutens eget önskemål om vilken grupp hen helst vill vara gruppleddare för. Valet görs i första hand enligt explorerscoutens färdigheter och önskemål och först i andra hand enligt kårens behov. Egenskaperna hos gruppen som explorerscouten ska leda måste också tas i beaktande.

Explorerscouten gör tillsammans med en äldre ledare upp gruppens verksamhetsplan för det kommande halvåret och kommer tillsammans med ledaren överens om fördelningen av ansvarsuppgifter. Explorerscouten får först små delar av mötena på sitt ansvar. Så småningom kan mängden ansvarsuppgifter utökas tills explorerscouten själv kan hålla ett helt möte. Ledaren som handleder explorerscouten tar ställning till hur mycket ansvar explorerscouten kan ha. Explorerscouten måste få prova och öva, misslyckanden är tillåtna.

Ledarskapspraktiken kan förverkligas på olika sätt beroende på hur mycket tid explorerscouten har för scouting och hur ofta explorerpatrullen har egna möten. Explorerscouten kan leda sin ledarskapspraktikgrupp (alltså t.ex. en spejarscoutpatrull) varje vecka och ibland också ha explorerpatrullens möte under samma vecka. Ett annat alternativ är till exempel att explorerscouten leder sin grupp varannan vecka och har explorerpatrullmöte varannan vecka. Ledarskapspraktiken kan också förverkligas i par.

Den äldre ledarens roll i gruppen som explorerscouten leder:

Den äldre ledaren handleder explorerscouten och ger respons under hela ledarskapspraktiken (se aktiviteten Respons på ledarskapspraktiken). Explorerscouten har till en början alltid en äldre ledare till hands som vid behov kan ta över ledarskapet. Den äldre ledarens uppgift är att utbilda och handleda explorerscouten i praktiskt ledarskap utanför gruppleddarutbildningarna.

EXPLORERSCOUTLOTSENS ROLL:

I god tid innan ledarskapspraktiken inleds diskuterar explorerscoutlotsen med explorerscouten vilken åldersgrupp hen vill fungera som ledare för. Om möjligt tas explorerscoutens eget önskemål i beaktande. Dessutom ska explorerscoutlotsen diskutera och komma överens med de övriga åldersgruppsansvariga, kårchefen och de äldre ledarna i grupperna om att en explorerscout ska utföra sin ledarskapspraktik.

LEDARSKAP I OLIKA SITUATIONER

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten känner till och känner igen olika ledarstilar. Hen vet att det inte finns två likadana ledare samt att det bästa sättet att leda en grupp varierar och beror både på situationen och gruppen. Explorerscouten kan bedöma sin egen ledarstil, byta ledarstil på ett ändamålsenligt sätt och motivera sitt val av ledarstil.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med vilka ledarstilar som krävs i olika situationer, t.ex. på olika åldersgrupps veckomöten, under utfärder och i en nödsituation. Explorerscouten funderar på sin ledarskapsfärdighet genom att diskutera med en vuxen och andra ledare. Explorerscouten lär sig också att bedöma sitt eget sätt att leda. Explorerscouten funderar på och prövar olika ledarstilar i olika exempelsituationer och övar sig på att ändra ledarstil beroende på situationen.

LÄNGD: 1,5 h

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT:

- Explorerscouten kan bedöma sin egen ledarstil och byta stil om situationen så kräver
- Explorerscouten kan berätta om och ge exempel på ledarstilar hen använder

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: En hurdan ledare behövs det här? Utbildarna spelar upp en exempelsituation två gånger, men så att ledaren i situationen använder olika ledarstilar. Fundera tillsammans på hur situationerna skiljer sig åt och vilken ledarstil sätt som vore den bästa. Scoutledarens handbok och Ledarmappen innehåller exempel på ledarstilar.

Exempelsituationer:

- Flagghissning
- Att leda en tävlingspatrull på en kontroll
- Kvällssysslor på sommarlägret
- Städning i kårlokalen
- Kårens julfest
- Att vikariera för en akela på vargungeläget
- Att göra upp patrullens verksamhetsplan
- Tältet brinner på vinterlägret

TIPS NUMMER 2: Ledaridoler: Explorerscouterna har med sig bilder på ledare som de tycker är bra ledare. (Alternativt samlar utbildarna ihop bilder på till exempel olika länders ledare, kaptener för idrottslag och andra relativt kända personer). När explorerscouterna under aktiviteten fått lära sig mera om olika sätt att leda beskriver de hurdan ledarstil ledaren har. Explorerscouten förstår att "bra ledare" kan betyda olika saker och att alla inte tycker att samma personer är bra ledare. Någon kan tycka att en viss ledare är bra medan en annan tycker att samma ledare är svag.

TIPS NUMMER 3: Utbildaren delar ut den bifogade "Hurdan är jag som ledare?"-tabellen. Explorerscouterna fyller i lugn och ro i tabellerna. Det lönar sig att fylla i tabellen två gånger, en gång i början av kursen och en gång i slutet av kursen, så att explorerscouterna kan jämföra och iakttä sin ledarskapsutveckling.

LEK

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten känner till olika slags lekar och kan välja en lek som passar för stunden. Hen vet också att leken kan fungera som ett inlärningsverktyg och kan fungera som lekledare och ge instruktioner åt deltagare i olika åldrar.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med lekens värld genom att fungera som lekledare och använda leken som inlärningsredskap. Explorerscouten övar sig att ge instruktioner och lär sig att avsluta leken vid rätt tillfälle. Explorerscouten bekantar sig med olika slags lekar och lär sig att välja lekar enligt omständigheterna (situation, åldersgrupp). Explorerscouten får också exempel på hur man kan diskutera leken efteråt.

Den här aktiviteten lönar sig att dela upp i mindre bitar och lägga in här och där under utbildningen för att ge omväxling.

LÄNGD: 1 h

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT EXPLORERSROUTEN:

- leder leken (ger instruktioner, leder leken, avslutar leken och avvecklas den)
- utnyttjar olika sorters lekar som passar till situationen
 - * lekar som varar lagom länge (t.ex. under en paus)
 - * lekar som passar de lekande (ålder, kön)
 - * lekar som passar in i omgivningen (säkerhet, ljudnivå m.m.)
 - * lekar som det finns material till och utrymme för
 - * lekar som alla som vill kan vara med i (antalet lekande är lämpligt)
- kan fungera som lekledare och lösa situationer där problem uppstår under lekens gång (t.ex. att någon bryter mot lekens regler)

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Lekutbyte: Varje kursdeltagare berättar om en lek som hen ofta leker i den egna kåren. Att välja en lek att berätta om kan vara en förhandsuppgift eller ske mera spontant när deltagarna kommer att tänka på lekar under själva kursen. Lekarna kan gärna samlas i ett materialpaket som delas ut till alla kursdeltagare.

TIPS NUMMER 2: Utbildarna tar med sig lekböcker eller lektips från scouttidningar. Prova på en ny lek varje gång ni leker. Lekarna kan gärna samlas i ett materialpaket som delas ut till alla kursdeltagare.

TIPS NUMMER 3: "Gamla" lekar: Utbildarna ger deltagarna i förhandsuppgift att ta reda på hurdana lekar deras föräldrar lekte som barn. Kursdeltagarna förbereder sig på att lära ut lekarna till de andra. Lekarna kan gärna samlas i ett materialpaket som delas ut till alla kursdeltagare.

TIPS NUMMER 4: "Gamla redskap, nya lekar": Utbildarna tar med sig många olika leksaker (rep, bollar, västar, hula-ringar, frisbeear...) och ber kursdeltagarna hitta på nya lekar med dessa redskap. Lekarna kan gärna samlas i ett materialpaket som delas ut till alla kursdeltagare.

TIPS NUMMER 5: Utbildarna ber en utomstående person, t. ex. någon inom den egna kåren, att komma till kursen för att lära ut sina specialtrick.

TIPS NUMMER 6: Det är värdefullt för deltagarna att få info om till exempel FS eller FiSSc:s färdiga paket till explorerscouterna. Det finns också bra webbsidor att dela med sig av (PartioWiki, MLL, m.m.).

TIPS NUMMER 7: Under varje kurshelg drar varje explorerscout turvst i lek under pauserna. Lekarna ska passa till olika situationer (till att lära, att härja, att bekanta sig med varandra) och passa den angivna målgruppen (en lek som passar vargungar eller en lek som passar spejarscouten) och berättar varför leken passar just för den här målgruppen.

KÄRTRADITIONER

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan fungera som ledare inom kåren och känner till de praktiska saker som hen som ledare inom den egna kåren behöver vara införstådd med. Explorerscouten kan använda kårens kommunikationskanaler och sköta sin andel av kårens gemensamma angelägenheter.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med praktiska arrangemang kring att fungera som ledare i kåren. Det kan gälla t.ex. kårlokalsnyckeln, städturer, ledarnas kommunikationskanaler eller att hyra utrymmen för förläggningar. Explorerscouten lär sig att ta ansvar

för det som är gemensamt och blir en av ledarna i kåren.

Om kursen ordnas tillsammans med flera kårer lönar det sig att utföra den här aktiviteten i den egna kåren.

LÄNGD: 1,5 h

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT EXPLORERSROUTEN:

- förstår och tar sitt ansvar vad gäller kårens egendom och utrymmen
- inser betydelsen av och sin egen roll i ledargruppens kommunikationssystem
- kan kommunicera med gruppen hen leder och med barnens föräldrar
- är införstådd med sin egen roll vad gäller praktiska saker inom kåren

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Under den här aktiviteten går man igenom praktiska frågor i den egna kåren. Den ledare i kåren som ansvarar för explorerscouternas utbildning kan gärna svara för aktiviteten. Det lönar sig att göra så mycket som möjligt i praktiken. Sätt er ner och ordna så att explorerscouten får åtkomst till kårens e-postlista, träffas för att packa ihop gemensam utrustning inför en utfärd eller något liknande.

Sådan som en explorerscout har nytta av att känna till då hen genomför sin ledarskapspraktik:

- Städning: Vem städar kårlokalen? Var finns städutrustningen?
- Kårens Material: Var finns vad? Vem har nyckeln? Hur lånar man utrustning? Var finns första hjälpen-utrustningen? Pysselmateriel? Kårlokals dator, printer, kopieringsmaskin etc? Vad gör jag då till exempel kopieringspapper eller ett städmedel tar slut i kårlokalen? Hur går det till att skaffa ny utfärdsutrustning (t.ex. en trangia)?
- Bruket av kårlokals matförråd: Är det fritt fram att använda matvaror i t.ex. kylskåpet? Hurdana matvaror får/ska man lämna i kårlokalen?
- Kårens ekonomi: Har gruppen ett eget konto? Av vem kan man be om pengar till mötes- och utfärdsverksamhet? Vad gör man med kvittona? Hur betalas utfärdsavgifter? Referensnummer?
- Anmälningsärenden: Hur registreras nya medlemmar i kåren? Till vem ska man meddela att någon slutat? Vad gör jag då mina egna kontaktuppgifter förändras? Vad gör jag då en gruppmedlems kontaktuppgifter förändras? Hur kan jag själv anmäla mig till kurser/ evenemang? Hur anmäler jag en gruppmedlem till något evenemang?
- Kårens halsduksmärke och andra märken: Hur får en ny medlem tag på märkena? Vilka märken betalas av kåren?
- Kårlokals nyckel: Vem har nyckel till lokalen? Varifrån kan man få en nyckel (tillfälligt/permanent)?
- Utrymme/Kårstuga: Vem har nyckel till stugan? Hur bokas den? Har kårlokalen tjuvarlarm? Hur använder man det?
- Båt: Hur gör man om man vill ut på seglats med sin grupp? Skeppare?
- Kommunikation: Anslagstavla, e-postlistor, Facebook-grupper, hemsidor, styrelsemöten m.m. Information om kårens traditioner kring scoutnamn och olika gruppers namn.
- Förtjänsttecken: Vem sköter dem i kåren? Hur föreslår jag att en gruppmedlem eller vän får ett förtjänsttecken?

TIPS NUMMER 2: Utbildaren håller en frågesport och ställer frågor om olika praktiska ärenden inom kåren. Den som snabbast svarar rätt får ett poäng.

TIPS NUMMER 3: Utbildaren skriver en berättelse om ett fiktivt veckomöte, späckt av praktiska saker att ordna. Berättelsen innehåller luckor där kursdeltagarna i par fyller i hur explorerscouten som leder det fiktiva mötet borde handla i olika praktiska frågor, och sedan går man igenom allas svar och diskuterar. Exempelvis följande kan ingå i berättelsen: Till mötet behövs det stormlyktor från förrådet, tepåsar från köket och plåster från första hjälpen-skåpet. En ny deltagare är med på mötet, explorerscouten har själv ny e-postadress och hen borde kopiera utfärdsbrev inför nästa möte.

TIPS NUMMER 4: Bekantingsorientering på kårlokalen. Utbildaren delar ut den första ledtråden, t. ex. "Då jag behöver Sinol går jag hit." Då explorerscouterna hittar förvaringsstället för Sinol hittar de också en ledtråd till nästa ställe. Med hjälp av ledtrådar kan man gå igenom lokalens olika rum, skåp och förråd. Den sista ledtråden kan leda till ledarnas eget rum eller varför inte ut på gården där det t.ex. finns en trangia med varm kakao som man kan njuta av medan man går igenom orienteringen eller andra praktiska grejer.

TIDSANVÄNDNING

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår vikten av att planera sin tidsanvändning både inom scoutingen och i livet i övrigt. Hen övar sig i att förbinda sig till ett uppdrag på så vis att den egna tiden räcker till. Explorerscouten kan använda olika redskap och metoder för att ha koll på sin tidsanvändning (t.ex. kalender, tidtabeller). Hen kan också prioritera rätt och bedöma tidsåtgången för olika saker som ska göras. Explorerscouten kan göra upp scheman och vid behov säga nej, det vill säga tacka nej till uppdrag i god tid om hen inser att det inte ryms flera uppdrag i kalendern.

BESKRIVNING: Explorerscouten blir medveten om vilka olika saker hen lägger ner tid på och till vilka olika uppgifter hen har förbundit sig. Explorerscouten övar sig att planera sin egen tid och sina aktiviteter samt att använda en kalender både inom scoutingen och i livet i övrigt. Explorerscouten funderar på vad hen borde lägga ner mera eller mindre tid på. Explorerscouten lär sig att göra upp tidtabeller och att ta i beaktande att allt inte alltid går som planerat. Explorerscouten lär sig också att bedöma vad den egna tiden räcker till för.

LÄNGD: 1 h

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT EXPLORERSCOUTEN:

- använder kalender och to-do-listor
- inte avbokat överenskomna saker i sista minuten
- gör upp realistiska tidtabeller och kan prioritera sina egna aktiviteter
- vid behov kan säga nej

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Explorerscouten övar sig i att behärska sin egen tidsanvändning. Fundera tillsammans på hurdana metoder och redskap ni brukar använda för att kontrollera er tidsanvändning (t.ex. papperskalender, elektroniska minneslistor, påminnelser i telefonen). Sedan får alla skriva ner allt som de måste sköta under nästa vecka, också små saker (t.ex. skoldagar, hobbyer, träffar med kompisar, läxor, provläsning, scoutuppgifter, städa rummet, vakta lillasyster). Ordna uppgifterna på to-do-listor med olika rubriker: hemma, i skolan, i kårlokalen, vid datorn, på hobbyplatsen, i butiken. Rita sedan på ett annat papper en kalender för veckan och placera in uppgifterna och programpunkterna. Avsikten är att skriva in både dag och tidpunkt (klockslag) för varje uppgift som ska skötas. Känns veckan nu tydligare på något sätt? Minskade stressen?

TIPS NUMMER 2: Betydelsen av att behärska tidsanvändning: Fundera tillsammans på varför det som ledare är viktigt att ha koll på tidsanvändningen. Sammanställ en lista över de aspekter som explorerscouterna lyfter fram. Dela ut listan till alla på kursen.

Fördelar med att ha koll på sin tidsanvändning är till exempel att det:

- blir möjligt att syssla med kvalitativ och mångsidig verksamhet
- minskar stressen
- blir lättare att planera framtiden
- blir möjligt att planera sin verksamhet också på lång sikt
- ökar självförtroendet hos dig som ledare
- minskar mängden störande element under mötena eftersom verksamheten är planerad på förhand

TIPS NUMMER 3: Var och en ritar en rektangel/cirkel på ett papper. Figuren delas upp i delar så att varje sak som man använder tid på i livet får en bit av figuren i motsvarande storlek som tidsanvändningen. Ju mer tid man använder på något, desto större är biten. Hur ser figuren ut? Tar någon sak mer tid än du skulle vilja? Får någon sak som du skulle vilja använda mer tid på för lite tid, till exempel sömn? Kan du själv påverka hur figuren ser ut?

TIPS NUMMER 4: Explorerscouterna räknar ut och skriver ner på ett papper hur mycket tid de använder på scouting under en vecka. De ska också räkna med den tid som går åt till förberedelser och resor till och från scoutevenemangen. Explorerscouterna kan också titta i sin kalender och räkna hur många veckoslut under en vinter de använder till scouting (dag/helt veckoslut). Efter detta är det bra att fundera på om scoutingen fyller en lagom stor del av kalendern, eller kanske en alltför stor del? Om explorerscouterna känner att scoutingens andel är för stor funderar man tillsammans på vad det går att göra åt saken, t.ex. genom att planera effektivare, säga nej, fokusera på den egna åldersgruppen osv.

TIPS NUMMER 5: Explorerscouten funderar på hur mycket tid hen

är beredd att lägga ner på scouting. Explorerscouterna gör parvis en lista på sådana saker som 1) de är beredda att använda tid på, 2) de måste använda tid på och 3) som de försöker lägga ner så lite tid som möjligt på. Saker som kan finnas på listan är till exempel utfärder, kårmöten, planering, ledarmöten, explorerpatrullens egna möten, verksamhetsplanering, kurser, ledarvård, explorerevenemang ... Jämför de tre listorna med varandra. Vilka likheter och olikheter hittar ni? Är somliga saker sådana som det lönar sig att använda ordentligt med tid på när man gör dem, för att senare komma lättare undan? Kan någonting strykas helt? Behöver någonting få ta mer tid?

TIPS NUMMER 6: Explorerscouterna hittar själva på tidsanvändningstips (t. ex. listor på det man ska göra, anteckningsmaterial på nattduksbordet så att man kan skriva upp det man kommer att tänka på strax innan man somnar) och utbildaren sammanställer en tipslista.

TIPS NUMMER 7: Kursdeltagarna får ta del av en påhittad patrulledares detaljerade program och ansvarsuppgifter för en månad, både scout-, skol- och fritidsuppgifter: olika skolarbeten, möten och scoututfärd (inklusive att planera, skaffa fram material, rekrytera ledare osv.) Uppgifterna ordnas på to-do-listor (se tips 1) och sedan i en kalender. Meningen är att åskådliggöra vilka uppgifter en ledare har och att vissa av dem måste skötas i god tid, samt hur det lönar sig att planera in uppgifter som måste skötas på ett specifikt ställe (t.ex. gå igenom utfärdsmaterialet).

ANDAKTER OCH PAUSER

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan leda en lugn stund för andra explorerscouter, spejarscouter eller äventyrsscouter och vet hur en sådan här lugn stund skiljer sig från den mer aktiva verksamheten. Explorerscouten kan välja tema och metoder enligt åldersgruppen som den lugna stunden riktar sig till. Explorerscouten inser sina egna begränsningar och ber vid behov om hjälp av explorerscoutlotsen.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med olika sätt att stanna upp och lugna ner sig. Kursdeltagarna funderar tillsammans på varför det är viktigt att varva ner ibland och lär sig hålla sådana pauser, kvällsandakter och lugna stunder för spejarscouter som ingår i scoutprogrammet. Explorerscouten kan själv välja teman och metoder. Explorerscouten håller en lugn stund för den grupp hen leder. Explorerscouten reflekterar över vilka ämnen som känns svåra och lär sig att be en äldre ledare om hjälp med att behandla dessa.

LÄNGD: 1 h

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT EXPLORERSCOUTEN:

- regelbundet ordnar pauser och andra former av lugna stunder för sin grupp
- använder olika metoder för att få gruppen att varva ner och reflektera

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Explorerscouten kan leda en kvällsandakt eller paus i sin spejargrupp under ledarskapspraktiken, i sin egen explorer scoutgrupp eller under gruppleddarutbildningen.

TIPS NUMMER 2: Det lönar sig att dela ut färdiga paket med kvällsandakter, som t.ex. församlingen eller FS har tagit fram, åt explorerscouterna. Tips på bra webbsidor kan också nämnas.

TIPS NUMMER 3: Utbildarna på gruppleddarutbildningen ordnar olika slags lugna stunder varje kväll, t.ex.:

- en kvällsandakt
- en känslöstig med ljus eller reflexer
- från ljud till tystnad. Gruppen skriker så högt de kan i en hel minut. Vid given signal blir det tyst i åtminstone en hel minut. Hur kändes det – skriv, rita, diskutera.
- lägg pussel tillsammans under tystnad
- musik eller ljudstund
- massagecirkel

Samla ihop gruppleddarutbildningens lugna stunder till ett materialpaket som kan delas ut till deltagarna.

TIPS NUMMER 4: Dela ut en lista på alla pauser som finns i spejarprogrammet åt explorerscouterna. De får sedan välja en paus de gärna skulle hålla och en paus de inte skulle vilja hålla. Explorerscouterna presenterar och motiverar sina val och diskuterar

sedan valen tillsammans. Fundera över svårare/besvärligare pauser tillsammans och planera hur de kunde förverkligas.

TIPS NUMMER 5: Utgående från material och olika tips för andakter och pauser får explorerscouten planera och förverkliga en kvällsaktivitet under gruppledarutbildningen eller i samband med ledarskapspraktiken. Samla ihop explorerscouternas planer och idéer till ett materialpaket som alla deltagare får ta del av.

UTFÄRDSKUNSKAPER

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten har grundläggande utfärdskunskaper och kan lära ut dem åt yngre.

BESKRIVNING: Explorerscouten utvärderar sina utfärdskunskaper och repeterar det som behövs. Under gruppledarutbildningen går man igenom de kunskaper som behövs för att fungera som ledare på utfärder för yngre åldersgrupper. Utbildaren tar i förväg reda på deltagarnas förhandskunskaper så att aktiviteten kan hållas på rätt nivå. En del av gruppledarutbildningen kan gärna hållas ute i terrängen eftersom det då är lätt att öva och repetera utfärdskunskaper i samband med annat program.

LÄNGD: Beror på kursdeltagarnas förhandskunskaper

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT EXPLORERSCOUTEN KAN:

- allemansrätten
- följande knopar och vet vad de används till: sjömansknop, pålstek, skotstek, dubbelt halvslag och dubbelt halvslag om egen part
- tända, ta isär, bygga ihop och vårda en stormlykta
- bygga ihop, ta isär, diska och vårda en trängia, samt tryggt laga mat på den
- använda kompassen och ta ut en kurs
- använda yxa och såg tryggt och på rätt sätt, samt vårda dem
- använda och vårda kniven (puukko) tryggt och på rätt sätt, samt vässa den
- tillverka tände
- tända en öppen eld och beakta skogsbrandsrisken
- känna igen olika typer av öppna eldar och avgöra vilken som lämpar sig bäst i situationen
- slå upp ett tält (niger, kupol) och har övernattat i ett sådant under sommaren
- slå upp ett halvplutontält och har övernattat i ett sådant under vintern
- slå upp ett vindskydd och har övernattat i ett sådant under sommaren
- surra lägerkonstruktioner
- packa utrustningen i sin egen rinka på ett smart sätt

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Skicka en enkät om utfärdskunskaper som förhandsuppgift åt deltagarna. Svaren beaktas när utbildarna planerar gruppledarutbildningen.

TIPS NUMMER 2: Ordna en del av gruppledarutbildningen utomhus eller i en ganska primitiv scoutstuga så ingår utfärdskunskaperna som en naturlig del i utbildningen. Under den här hajkdelen kan man t.ex. övernatta i olika bivacker, laga mat på trängia eller över öppen eld, bygga olika konstruktioner (rinkaställning, sovsäckställning), orientera med kompasskurs mm. Avsikten är alltså inte att enbart öva utfärdskunskaper utan att samtidigt utföra andra utbildningsaktiviteter.

TIPS NUMMER 3: Utfärdskunskaperna kan också övas under en hajk med den egna explorerpatrullen, på en UTE-kurs, eller på något annat sätt utanför gruppledarutbildningen.

SÄKERHETSFÖRESKRIFTER

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten känner till säkerhetsföreskrifterna och förstår deras betydelse när man arrangerar scoutverksamhet. Explorerscouten kan, ur grupplemmarnas synvinkel och med hjälp av exempelsituationer, bedöma den psykiska tryggheten i gruppen hen leder.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med FS

Säkerhetsföreskrifter (vid behov också Säkerhetsbestämmelser och direktiv för scoutverksamhet till sjöss) och diskuterar dem tillsammans med andra kursdeltagare och utbildaren. Explorerscouten övar sig i att tillämpa säkerhetsföreskrifterna med hjälp av exempelsituationer, t.ex. scoutmöte, spejarpatrullens utfärd, explorerscoutpatrullens utfärd.

Den här aktiviteten kan kombineras med Tryggt tillsammans-utbildningen. Tryggt tillsammans-utbildningen ersätter ändå inte aktiviteten och är inte heller inräknad i tiden för aktiviteten.

LÄNGD: 1 h

MATERIAL: FS Säkerhetsföreskrifter delas ut åt alla kursdeltagare, samt vid behov också Säkerhetsbestämmelser och direktiv för scoutverksamhet till sjöss.

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT:

- Explorerscouten beaktar fysisk och psykisk trygghet redan under planeringsskedet och i själva verksamheten
- Verksamheten som explorerscouten ordnar är inte för skrämmande för deltagarna

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Ordna en frågesport om säkerhetsföreskrifterna. Explorerscouterna delas in i par eller små lag och varje explorerscout får ett eget exemplar av säkerhetsföreskrifterna. Utbildaren ställer frågor ur säkerhetsföreskrifterna och explorerscouterna försöker hitta svaret i häftet så fort som möjligt. Det lag som först hittar svaret får ett poäng. Den här uppgiften lönar det sig att göra i början av aktiviteten, innan man bekantat sig med säkerhetsföreskrifterna!

TIPS NUMMER 2: Säkerhetsföreskriftspel (jfr. flaggleken): Utbildarna har skrivit påståenden som har att göra med säkerhetsföreskrifterna på olika papper (beroende på antalet deltagare ca 15-20 st) och spritt ut dem i terrängen innan leken börjar. Påståendena är rätt eller fel (t.ex. rätt: Scoutförsäkringen gäller bara om medlemsavgiften till FS är betald eller fel: På en patrullflykt räcker det om bara den egna patrulledaren är med). Dessutom markerar utbildarna två bon i var sin ända av området (med band i olika färg). Kursen delas in i två lag och deltagarna knyter band i sitt lags färg kring armen (alltså i samma färg som vid det egna lagets bo).

Regler:

Meningen med spelet är att samla in så många av de gömda lapparna som möjligt. Man får bara ta en lapp åt gången och föra den till boet. Lappar får inte tas ur det andra lagets bo. För varje lapp som förts till boet får laget ett poäng i slutet av spelet. Man får också poäng om man lyckas stjäla en motståndares armbindel. Banden måste sparas i boet för att laget ska få poäng för dem. Spelaren som förlorar sitt band faller ut ur spelet och väntar på att leken ska ta slut på en på förhand utsedd plats. Om spelaren har en lapp med sig då bandet stjäls, förlorar hen också lappen till motståndarlaget.

Utbildaren fungerar som lekledare. När ungefär alla lappar är hittade avslutas spelet. Det lönar sig att avsluta spelet medan det ännu är roligt. En lämplig längd för spelet är ca 15-30 min. Båda lagen samlar ihop banden och lapparna de fått tag på och sedan kan man till exempel gå in och fortsätta där. Nu räknas de hittills samlade poängen ihop t.ex. på en tavla och lagen ges 5-10 min för att bekanta sig med lapparna de hittat och fundera på om påståendena är rätt eller fel. Påståendena går igenom tillsammans ett åt gången.

En representant för laget sätter upp lapparna under rubrikerna RÄTT eller FEL och motiverar varför. Efter detta får motståndarlaget säga om de håller med eller inte. Ifall lappen är rätt placerad får laget ett poäng. En felplacerad lapp ger minuspoäng. Till slut räknas poängen ihop och en vinnare utses.

TIPS NUMMER 3: Spela Pictionary med säkerhetsföreskrifterna.

Utbildaren väljer ut ett lämpligt antal föreskrifter ur säkerhetsföreskrifterna (minst 1 st/kursdeltagare) och skriver dem på olika lappar. Explorerscouten drar en lapp och ritar föreskriften och de andras uppgift är att försöka gissa vilken föreskrift det handlar om. Kursdeltagarna kan delas in i två eller tre lag beroende på hur många de är.

TIPS NUMMER 4: Utbildaren samlar ihop olika bilder eller texter som är rätt eller fel enligt säkerhetsföreskrifterna. Varje explorerscoutpar får några bilder. Paret funderar först själva om påståendet/bilden är rätt eller fel. Sedan diskuterar alla tillsammans under en gemensam genomgång.

TIPS NUMMER 5: Säkerhetsteater. Utbildarna eller kurspatrullerna framför en pjäs där mycket går fel med tanke på säkerheten. (Kurspatrullerna kan få varsin del av säkerhetsföreskrifterna att framföra.) Under föreställningens gång gör man pauser med jämna mellanrum och då får kursdeltagarna säga vilka fel de upptäckt och rätta till dem.

ATT ORDNA EN UTFÄRD

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten vet vad som ska beaktas när man planerar och genomför en utfärd. Hen kan arrangera en utfärd enligt scoutprogrammet och scoutmetoden. Explorerscouten har färdigheter att ordna en utfärd och kan se att helheten består av många olika bitar.

BESKRIVNING: Explorerscouten övar sig i att planera en utfärd, inklusive proviantering, ekonomi och program. Explorerscouterna funderar tillsammans och med stöd av utbildarna på varför scouter gör utfärder och vilka saker man ska tänka på när man ordnar en utfärd.

Före den här aktiviteten ska man ha gått igenom aktiviteterna Säkerhetsföreskrifter och Utfärdsföreskrifter.

LÄNGD: 2-4 timmar beroende på deltagarnas tidigare erfarenheter

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT EXPLORERSROUTEN:

- tar med sig gruppen hen leder på utfärder
- ordnar roliga, mångsidiga, trygga utfärder som innehåller verksamhet med stigande svårighetsgrad
- informerar deltagarna, deras vårdnadshavare och kårchefen i god tid om utfärden
- skriver utfärdsbrev och sköter anmälningarna
- väljer och reserverar ett lämpligt lägerställe
- ordnar transporter för utfärden
- planerar ett bra program för utfärden
- beaktar säkerhetsföreskrifterna
- sköter utfärdens ekonomi
- planerar och sköter provianteringen
- sköter om att rätt utrustning kommer med
- sköter om uppgifterna efter utfärden (ta hand om och ställa tillbaka utrustningen, redovisa kvitton m.m.)
- kommer med idéer för specialutfärder

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Infobrev och utrustning: Utbildaren delar ut olika brev och listor med fel information eller andra brister. Explorerscouterna får bekanta sig med pappren och bilda sig en uppfattning om vad som bör korrigeras eller läggas till. Sedan diskuterar alla tillsammans. Hur kan informationen förbättras? Vad är bra som det är?

TIPS NUMMER 2: Personlig utrustning: Utbildaren skriver många lappar med klädesplagg och annan utrustning som man behöver eller inte behöver på en utfärd. Lapparna hängs upp på ett snöre och explorerscouterna ska i tur och ordning välja sådan utrustning som man behöver på en utfärd.

TIPS NUMMER 3: Personlig utrustning: Auktion på personlig utrustning. Utbildaren ritar eller skriver upp på lappar olika saker och kläder man behöver på en utfärd. Alla explorerscoutar får en viss summa pengar att använda under auktionen och ropar sedan in utfärdsutrustning som hen vill köpa. Den som bjuder mest får utrustningen. När explorerscouten har använt alla sina pengar får hen inte längre bjuda på varorna.

TIPS NUMMER 4: Utfärdsprogram: Explorerscouterna planerar parvis en programstomme enligt något visst tema. I planen antecknas också hurdan plats, vilket material och hur mycket pengar som behövs för att programmet ska kunna genomföras. Paret presenterar sedan sina planer och gruppen funderar tillsammans på om de går att förverkliga. Det lönar sig att samla in och sammanställa planerna så att alla kursdeltagare kan få ta del av dem.

TIPS NUMMER 5: Utfärdsmat: Explorerscouterna planerar parvis menyer för olika slags utfärder, t.ex. en utfärd med fem deltagare

och en med tio deltagare, en utfärd för bara flickor/pojkar, en vargungeutfärd och en explorerscoututfärd. Explorerscouterna gör menyer och räknar ut vilka mängder som behövs. De ska också beakta specialdieter och olika sätt att tillreda maten på, t.ex. trängia, öppen eld, utomhuseldstad, elspis/-ugn.

TIPS NUMMER 6: Explorerscouterna deltar parvis i matlagningen under kurselgen, så att ett par är ansvarig för en måltid. Det är kräver ändå att kurstidtabellen är väl planerad, så att de explorerscoutar som är i kökstur inte missar något program.

TIPS NUMMER 7: Gemensam utrustning: Explorerscouterna får egna kopior av de bilagor som handlar om gemensam utfärdsutrustning som finns i slutet av detta material.

TIPS NUMMER 8: Ekonomi: Utbildaren redovisar gruppleddarutbildningens meny och butikskvitton. Om det är möjligt får alla deltagare en egen kopia av kvittona. Titta på kvittona och fundera tillsammans: Hur mycket kostar varje måltid? Hur mycket kostar maten under hela kursen/utfärden per person? Vilka produkter är dyra och vilka är förmånliga? Kunde matkostnaderna ha varit mindre?

TIPS NUMMER 9: Ekonomi: Explorerscouterna får bekanta sig med den ekonomiska redovisningen för gruppleddarutbildningens utfärdsveckoslut. Vad var det som kostade (t.ex. mat, material, transporter, hyra)? Hur mycket kostade utfärdsveckoslutet per deltagande explorerscout? Hur mycket pengar flöt in genom deltagaravgifter? Stod kåren/kårerna för någon kostnad under utfärden?

UTMANINGAR I LEDARSKAPET

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten vet att hen kommer att möta utmanande situationer i olika ledarskapsuppgifter, vet hur man hanterar dem och vågar ingripa. Explorerscouten klarar av att berätta för äldre ledare och andra explorerscoutar om de utmaningar hen mött och får på så sätt stöd i sitt ledaruppdrag. Explorerscouten kan använda metoder för att förbättra gruppandan också i krävande situationer men vet också när det är dags att be en äldre ledare om hjälp, t.ex. för att kunna bemöta ett barn som behöver särskilt stöd. Explorerscouten känner till på vilka sätt barn i den åldersgrupp hen leder vanligen mobbar varandra. Explorerscouten har viljan att ingripa om det förekommer mobbning, och också några redskap för att kunna ingripa.

BESKRIVNING: Explorerscouterna lär sig att lägga märke till och förutsäga olika slags problem som kan uppstå i gruppen. Explorerscouterna diskuterar och reflekterar tillsammans och med utbildarna kring olika metoder och tillvägagångssätt som stärker gruppandan och hjälper gruppen att fungera bra. Explorerscouterna har möjlighet att ställa frågor om ledarskap i krävande situationer till erfarna ledare och andra explorerscoutar. Explorerscouterna diskuterar hur det lönar sig att handla om det förekommer mobbning i gruppen, de får information om barn med specialbehov och om hur man bemöter dem i scoutvärlden samt lär sig i vilka situationer det är dags att be en äldre ledare om hjälp.

Denna aktivitet lönar det sig att hålla i ett skede då explorerscouten redan har lite erfarenhet av ledarskap, t.ex. mellan eller efter gruppleddarutbildningsträffarna, i mitten av ledarskapspraktiken, eller till och med först i slutet av den.

LÄNGD: 1 timme

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT EXPLORERSROUTEN:

- vet i vilka situationer hen inte behöver klara sig själv
- ber om hjälp
- kan ingripa i utmanande situationer, t.ex. genom att avbryta det som pågår
- ngriper om hen lägger märke till att någon blir mobbad
- beaktar gruppmedlemmarnas olika karaktärer när hen planerar gruppens program

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Ledarskapsutmaningar: Inom scoutingen kan man stöta på flera problem med dem man ska leda. Ledaren kan ofta sakna auktoritet på grund av att hen och gruppmedlemmarna är i ungefär samma ålder och dessutom är kompisar med varandra. Det här kan ibland leda till problem. Här nedan följer några påhittade exempel på problem som kan uppstå. Exempelsituationerna går att diskutera

eller gestalta. Diskutera hur det skulle vara bäst att handla i de olika situationerna, eller utgå från gestaltningarna och fundera vad som fungerade bra eller borde ha gjorts annorlunda.

Exempelsituationer – hur handskas du som ledare med följande situationer?

- En patrullmedlem kommer sent till mötet. Hur agerar du?
- En patrullmedlem saknar den utrustning som ni kommit överens om att alla ska ha med sig. Vad gör du?
- Martin mobbar Oskar hela tiden. Oskar kommer och berättar det för dig. Vad ska du göra?
- Elin kan inte koncentrera sig och orkar inte lyssna. Hon drar med sig de andra barnen och det går vilt till under mötena. Hur får du patrullmötena att bli lugnare?
- Ni har gått igenom teorin bakom eldslagning i olika väderförhållanden och nu är det dags att öva det i praktiken. Vad är bästa tillvägagångssättet?
- Självständighetsdagen närmar sig. Kåren har lovat ordna en traditionell flagguppvakning vid hjältegravarna och du har kommit överens med de andra ledarna att din patrull ordnar uppvakningen. Hur ska du agera?
- En äldre ledare i kåren berättar för dig att han hittat mögel i tälten efter er patrulls senaste utfärd. Vad svarar du och vad ska du göra?
- En äventyrsscout har deltagit i bara ett möte under den senaste månaden. Vad ska du göra?
- En av vargungarna saknar viktig utrustning varje gång ni åker på utfärd. Vad ska du göra?
- Elin har härjat vilt på mötena under en längre tid. Hur tar du kontakt med hennes vårdnadshavare och hur berättar du för dem om saken?

TIPS NUMMER 2: Rutiner, handlingsmönster som upprepas och tydliga direktiv skapar trygghet och gör gruppmötena smidiga och lättare att förutsäga. Det här hjälper alla barn, också dem som har t.ex. ADHD eller bristande språkkunskaper. Explorerscouterna gör listor på saker som man kan göra likadant på nästan på varje möte och utfärd. Utbildaren sammanställer listorna.

TIPS NUMMER 3: Utbildaren bjuder in en person med erfarenhet av arbete med barn i behov av extra stöd.

TIPS NUMMER 4: Diskussion om mobbning och hur man kan ingripa vid mobbning. Diskussionen leds av utbildaren och kan ske t.ex. runt brasan under lägerbålet eller på bastulaven. Utbildaren uppmanar explorerscouten att ingripa så fort någon retar någon annan, även om det verkar som en bagatell. Utbildaren poängterar att det är ledarens ansvar att både förebygga och att få slut på mobbning i gruppen. Påminn ändå explorerscouterna om att de alltid får och ska be en äldre ledare om hjälp (t.ex. akelan, kaptenen, lotsen, den åldersgruppsansvariga eller kårchefen) om det känns svårt att klara gruppen på egen hand. På internet finns mycket material om hur man kan ingripa vid mobbning.

RESPONS PÅ LEDARSKAPSPRAKTIKEN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär sig att bedöma sitt eget ledarskap och vid behov ändra på det på basis av responsen hen får. Explorerscouten lär sig att ta emot respons. Hen förstår att nyttig respons innehåller både positiva omdömen och kritiska synpunkter. Explorerscouten kan leda en grupp. Explorerscouten kan berätta om sina ledarskapskunskaper i samband med t.ex. studier eller en arbetsintervju.

BESKRIVNING: Medan ledarskapspraktiken pågår får explorerscouten ofta respons av gruppens äldre ledare. Handledaren ger respons efter varje ledaruppdrag explorerscouten utfört, t.ex. efter varje gruppmöte, och efter ett halvår när explorerscoutens ledarskapspraktik är förbi, ger handledaren helhetsmässig respons på explorerscoutens ledarskap och utveckling som ledare. Det här sker under en avslutande handslagsdiskussion. Den äldre ledaren i gruppen ansvarar för att explorerscouten faktiskt får respons och för att den är saklig. Även om ledarskapspraktiken utförs i par ska responsen ges enskilt och i enrum åt de båda explorerscouterna.

Explorerscouten lär sig att i ord beskriva sina olika ledarskapsfärdigheter och kan berätta vad hen kan till exempel under en arbetsintervju eller i samband med studierna.

I samband med den avslutande responsen och handslagsdiskussionen kommer man också överens om explorerscoutens ledaruppdrag i

fortsättningen. Explorerscouten berättar om hen vill fortsätta med samma ledaruppdrag, byta ledaruppdrag eller ha ett annorlunda uppdrag som t.ex. materialförvaltare, assistent åt kårlokalsfogden eller chefredaktör för kårtidningen. Det avslutande handslaget följs av ett nytt handslag för explorerscoutens nya uppdrag.

Innan den här aktiviteten görs ska alla gruppledarutbildningens aktiviteter vara gjorda.

LÄNGD: Respons efter varje möte: 10 min/gång, respons på hela ledarskapspraktiken: 30 min.

KUNSKAPEN INNEBÄR I PRAKTIKEN ATT EXPLORERSCOUTEN:

- får konkret, begriplig och utvecklande respons på sin ledarskapspraktik.
- vid behov förändrar sitt sätt att leda på basis av den respons hen fått.
- bedömer sitt eget ledarskap och ber om respons på det.
- berättar om sina scoutledarskapskunskaper till exempel i skolan, under en arbetsintervju eller i samband med andra hobbyer.

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Explorerscouten får respons varje gång hen lett sin grupp. Responsen ges av den äldre ledare som handleder explorerscouten. Ta också gärna det inledande handslaget till hjälp för att kunna följa med hur väl explorerscouten lyckas i sitt uppdrag.

Stödfrågor för responsen:

- Vad gick bra?
- Vad skulle kunna utvecklas?
- Hur upplevde explorerscouten själv att mötet gick?
- Vad lade handledaren märke till under mötet?
- Fanns allt material som behövdes till hands?
- Hade explorerscouten lyckats reservera tillräckligt med tid för aktiviteterna?
- Hur lyckades explorerscouten med att ge instruktioner?
- Hur bra lyckades explorerscouten hålla ordning i gruppen?
- Fungerade den ursprungliga mötesplanen eller måste ändringar göras i sista minuten?
- Hur väl orkade barnen koncentrera sig och vilka saker inverkade på detta?

Stödfrågor inför den avslutande handslagsdiskussionen:

- Hur upplevde explorerscouten själv ledarskapspraktiken? Hur kändes det att leda?
- Vad lade handledaren märke till under ledarskapspraktiken?
- Fanns det en röd tråd i halvårsplanen (t.ex. ett väderstreck, en etapp)? Vad lärde sig gruppen under ett halvt år? Uppnåddes målsättningarna?
- Tog explorerscouten scoutmetodens olika delar i beaktande då hen planerade programmet?
- Hur har explorerscouten utvecklats som ledare under det gångna halvåret? Lyft tillsammans fram så många konkreta exempel som möjligt.
- Vad borde explorerscouten ännu öva på och utveckla?
- Vad vill explorerscouten göra i fortsättningen? Kändes den här åldersgruppen som ett bra val eller skulle hen vilja leda en annan åldersgrupp? Finns det andra uppdrag i kåren som lockar mera?

EXPLORERSCOUTEVENEMANG

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten får en positiv scoutupplevelse och blir bekant med andra explorerscouter. Explorerscouten utvidgar också sitt scoutrevir utanför kåren.

BESKRIVNING: FiSSc, de finska distrikten och FS ordnar olika evenemang för explorerscouter. Explorerscouten bekantar sig med programutbudet, anmäler sig och deltar i minst ett evenemang för åldersgruppen.

43

EVENEMANGSUTBUDET

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten bekantar sig med evenemang som riktar sig till den egna åldersgruppen. Hen får information om evenemangen och anmäler sig till något av dem.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med vilka evenemang det finns för explorerscouter i FiSSc:s och FS:s händelsekalendrar. Explorerscouterna övar sig att använda det anmälningssystem som används.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren söker på förhand upp eller bekantar sig med de olika organisationernas händelsekalendrar och presenterar dem för resten av patrullen.

LOTSSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa explorerscouten att hitta ett explorerscoutevenemang som passar explorerscouten. Lotsen svarar på explorerscoutens frågor om explorerscoutevenemanget eller för frågan vidare till någon som kan besvara den.

TID: 30 min

PLATS: Kårlokalen

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutkultur, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Medlemmarna i explorerscoutpatrullen väljer var sitt explorerscoutevenemang och berättar om det för de andra. Ur presentationen bör framgå program, målgrupp, plats och traditioner förknippade med evenemanget. Presentationen kan vara i form av muntlig reklam, en reklamvideo eller ett papper med reklamtexten. En äldre explorer- eller roverscout med erfarenhet av olika explorerscoutevenemang kan bjudas in till mötet. Information om tidigare evenemang brukar finnas på nätet. Det går också bra att fråga scouter från andra kårer om tidigare evenemang. Många evenemang har också Facebookgrupper, -evenemang eller -sidor där man hittar mera information.

TIPS NUMMER 2: Anmäl er tillsammans till ett evenemang. Öva er att använda ert eget scoutID i Kuksa och bekanta er med Kuksas anmälningssystem i samband med anmälningen. Passa samtidigt på att kolla att era kontaktuppgifter är korrekta i Kuksa.

I VÄNTAN PÅ EVENEMANGET

MÅLSÄTTNING: Explorerscoutens iver för det kommande evenemanget växer.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med förhandsinstruktionerna för evenemanget och förbereder sig enligt dem.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren kan själv fundera eller utmana patrullen att fundera på hur patrullen kunde förbereda sig för evenemanget. Patrullen kan till exempel under patrulledarens ledning bestämma sig för att klä sig enhetligt under evenemanget.

LOTSSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa till med planeringsarbetet och uppmuntra explorerscouterna att förbereda sig, för att trygga ett gott slutresultat. Lotsen ser också till att de praktiska arrangemangen inför evenemanget, som till exempel skjutsar till evenemangsplatsen, är under kontroll.

TID: Ett patrullmöte

PLATS: Kårlokalen

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutkultur, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag berättar för en kompis som inte är scout om det kommande explorerscoutevenemanget på sociala medier eller då vi träffas. Jag berättar till exempel om idén med evenemanget, var det hålls, hur stort evenemanget ungefär är, hur länge det räcker, vad man gör på evenemanget och hur vi förbereder oss på förhand. På samma gång gör jag reklam för scoutingen och bjuder in min kompis på evenemanget eller till scouterna i allmänhet.

TIPS NUMMER 2: Vi förbereder oss för evenemanget genom att fundera på hur vår patrull ska synas och höras under evenemanget. Vi planerar och förverkligar en enhetlig klädsel, ett rop eller något liknande som gör att vi blir igenkända också efter evenemanget.

TIPS NUMMER 3: Före evenemanget filmar vi en video eller sammanställer en bildserie som berättar om oss. Vi publicerar filmen eller bildserien i evenemangets kanal på sociala medier eller webbsida.

MED I SVÄNGARNA

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten bekantar sig med evenemang för den egna åldersgruppen. Hen får en positiv upplevelse ett evenemang som är riktat till den egna åldersgruppen.

BESKRIVNING: Explorerscouten deltar i ett explorerscoutevenemang som ordnas av FiSSc eller någon annan scoutorganisation.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren förbereder patrullen för evenemanget enligt de angivna instruktionerna och ser till att patrullen har förberett sig på rätt sätt inför evenemanget.

LOTSSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att före evenemanget svara på explorerscouternas frågor, och efter evenemanget att höra efter hur det gick på evenemanget. Vid behov vidarebefordrar lotsen feedbacken hen fått om evenemanget till arrangörerna.

TID: Ett veckoslut

PLATS: Platsen för evenemanget

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Rättfärdighet, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutkultur, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Efter evenemanget ordnar vår patrull en kväll för kårens yngre explorerscouter eller spejarscouter där vi berättar om det evenemang vi deltagit i. Vi kan göra en digital presentation eller ett skådespel. Vi kan också i tillsammans med de yngre scouterna göra något som vi själva fick uppleva på evenemanget.

TIPS NUMMER 2: Efter evenemanget planerar patrullen tillsammans ett motsvarande evenemang. Vad skulle vi göra på samma sätt och vad skulle vi göra annorlunda? Hurdant program skulle vi ha på vårt evenemang och hur skulle det förverkligas? Lotsens uppgift är att samla ihop den feedback om evenemanget som kommer fram under diskussionen och vid behov vidarebefordra den till arrangörerna för nästa evenemang.

SCOUTFÄRDIGHETSTÄVLINGAR

44

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten deltar i olika typer av scoutfärdighetstävlingar och kan förbereda sig för dem. Explorerscouten får nya upplevelser och mod att prova sina färdigheter i olika situationer.

BESKRIVNING: Explorerscouten deltar tillsammans med sin patrull i olika scoutfärdighetstävlingar. Patrullen övar på att förbereda sig tillsammans för olika tävlingsförhållanden och -situationer.

TÄVLINGSUTRUSTNINGEN

MÅLSÄTTNING: Patrullen bekantar sig med tävlingskallelsen, uppgiftsförteckningen och förhandsinstruktionerna och samlar ihop den utrustning patrullen behöver för tävlingen.

BESKRIVNING: Explorerscouterna har förberett sig väl inför tävlingen. Tävlingspatrullen har med allt den behöver, men ändå inte för mycket saker.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att leda patrullens förberedelser och se till att allt som behöver ordnas före tävlingen fixas. Patrulledaren tar med förhandsinstruktionerna till mötet. Patrullen samlar under ledning av patrulledaren ihop all utrustning som behövs som finns i kårlokalen och delar upp sakerna mellan sig. Patrullen går igenom listan på den utrustning som ännu saknas och kommer överens om vem som skaffar vad och varifrån. Patrulledaren instruerar patrullmedlemmarna om packningen av deras personliga utrustning och kommer överens med alla patrullmedlemmar om hur de tar sig till tävlingsplatsen.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att handleda patrulledaren att anmäla patrullen i tid till tävlingen och hjälpa patrullen att läsa tävlingsmaterialet. Lotsen hjälper vid behov explorerscouterna att skaffa den utrustning som patrullen behöver för tävlingen. Lotsen försäkras sig om att explorerscouterna har kommit ihåg att beakta allting innan de åker iväg på tävlingen.

TID: Ett möte

PLATS: Kårlokalen

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutfärdigheter, Tävlingar, Ute- och lägerfärdigheter, Utfärder, Verktyg

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi packar den gemensamma utrustningen tillsammans under ett möte. Vi bekantar oss med tävlingens utrustningslistor för tävlingspatrullen och med den personliga utrustningen och söker fram den utrustning vi behöver i kårlokalen. Om något ännu saknas kommer vi överens om vem som skaffar det. Vi funderar tillsammans om det skulle vara bra att ta med något som inte finns med på utrustningslistan eller om det skulle löna sig att ta med flera exemplar av någon viss sak på listan. Vi försöker packa med oss utrustning som är lätt och som tar så lite plats som möjligt. Vi delar upp den gemensamma utrustningen jämt mellan tävlingspatrullens medlemmar. Vi funderar över vilken personlig utrustning som är nödvändig och vad vi kunde välja bort.

TIPS NUMMER 2: Vi kommer tillsammans överens om matsäcken till tävlingen. Vanligen bjuds det på varm mat först då man kommit i mål efter tävlingen (också på tävlingar med övernattnings). På matkontrollerna räcker maten i regel inte till för att fylla tävlingsdeltagarnas magar, så i praktiken måste tävlingsdeltagarna bära med sig all mat de behöver under tävlingen. Vi kommer överens om alla sköter sin egen matsäck till tävlingen eller om vi skaffar maten gemensamt. Till exempel till nattkontrollen kan det vara bra att ha med en gemensam påsmat som kan tillagas i den ena trängiakastrullen (det finns inte nödvändigtvis möjlighet att diska på platsen). Det lönar sig att ha med mat som går att äta samtidigt som man går från en kontroll till nästa. Dessutom ska maten vara sådan att den inte far illa lätt, inte tar mycket utrymme och inte väger mycket.

TIPS NUMMER 3: Vi läser igenom tävlingens förhandsinformation med eftertanke. Förhandsinformationen innehåller ofta nyttigt tilläggsinformation till uppgiftsförteckningen och utrustningslistan. Ur denna kan man få goda tips för hur det lönar sig att packa och förbereda sig för tävlingen.

TIPS NUMMER 4: Vi läser FS:s Kisavartion opas-materialet (på finska) och förbereder oss med hjälp av det för tävlingen.

Fem tips för dig som deltar för första gången:

- 1) Ta med egen mat till tävlingen. Matkontrollerna ger dig inte tillräckligt med mat för hela tävlingen. (Varm mat får du ofta först i mål).
- 2) Utrustningslistan innehåller inte nödvändigtvis allting, men med finns allt ni definitivt kommer att behöva. Om det på utrustningslistan står "borrbett 12 mm", så betyder det verkligen att borrhettat måste vara 12 mm och inte 11 mm. Om det finns ett stämjärn på listan men inte en hammare lönar det sig att överväga att ta med en hammare ändå.
- 3) Satsa på en bra pannlampa. På hösten blir det mörkt tidigt och allting är lättare att göra i bra ljus. Ta med flera uppsättningar reservbatterier. Du kan behöva använda din lampa över 12 timmar i sträck under tävlingen.
- 4) Packa allting vattentätt även om det inte förväntas regna. Någon uppgift kan till exempel vara att ta sig över ett vattendrag.
- 5) Satsa på en bra ryggsäck som har både höft- och bröstrem eftersom de avlastar axlarna.

TÄVLINGSUPPGIFTERNA

MÅLSÄTTNING: Explorerscouterna har förberett sig väl inför tävlingen. De behärskar de kunskaper och färdigheter de behöver under tävlingen så långt det gått att gissa sig till dem i förväg.

BESKRIVNING: Patrullen repeterar nödvändiga färdigheter före tävlingen. Patrullen bekantar sig med tävlingskallelsen, uppgiftsförteckningen och tävlingsinstruktionerna.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgifter är att leda patrullens förberedelser och se till att allt nödvändigt blir gjort före tävlingen. Patrulledaren tar med sig tävlingsinstruktionerna till mötet.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att kolla att explorerscouterna anmäler sig i tid och vid behov att de också läser tävlingsmaterialet.

TID: Ett möte

PLATS: Kårlokalen

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Att vara en del av något och att förbinda sig, Förhållande till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutfärdigheter, Tävlingar, Sociala färdigheter, Första hjälpen, Ute- och lägerfärdigheter, Hantverk, Naturkännedom, Naturskydd, Utfärder, Orientering

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi bekantar oss med tävlingens uppgiftsförteckning och försöker gissa vilka färdigheter som krävs i tävlingen. Vi delar upp de färdigheter vi måste lära oss inför tävlingen mellan tävlingspatrullens medlemmar. Var och en fördjupar sig i sin färdighet hemma och lär ut den till de andra medlemmarna i patrullen under ett patrullmöte. Om det bara är möjligt lönar det sig att reservera flera möten till att lära sig färdigheterna.

TIPS NUMMER 2: Vi kommer överens om gemensamma spelregler för tävlingspatrullen, d.v.s. vem som gör vad och hur vi utför uppgifterna. Vem har de färdigheter vi har mest nytta av i en specifik uppgift och hur fungerar vi mest logiskt på kontrollerna? Vem leder, vem utför och vem håller koll på tiden? Vi kommer också överens om vem som anmäler och avanmäler patrullen vid kontrollerna. Vi gör en lista på våra egna styrkor och svagheter i tävlingsituationer och funderar hur vi ska klara oss på bästa sätt.

TIPS NUMMER 3: Vi läser FS:s Kisavartion opas-materialet (på finska) och förbereder oss med hjälp av det för tävlingen.

VI DELTAR I EN SCOUTFÄRDIGHETSTÄVLING

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten övervinner sig själv genom att delta i en scoutfärdighetstävling som är lagom utmanande för hen. Explorerscouten får nya erfarenheter av scoutfärdighetstävlingar och lär sig hur det löner sig att handla under tävlingar.

BESKRIVNING: Explorerpatrullen deltar i en tävling utanför den egna kåren (till exempel i en tävling arrangerad i kårteamet, av FiSSc eller av det finska distriktet på kårens område). Om patrullen redan under spejarscouttiden deltagit i scoutfärdighetstävlingar deltar patrullen i vintermästerskapstävlingar eller i någon av FS scoutfärdighetstävlingar.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att anmäla tävlingspatrullen till tävlingen. Hen försäkrar sig om att alla patrullmedlemmar vet tid och plats för avfärden till tävlingen. Patrulledarens uppgift är att sköta om att patrullen har med all nödvändig utrustning till tävlingen och att utrustningen är viktmässigt jämnt fördelad bland alla patrullmedlemmar.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att uppmuntra explorerscouterna att delta i scoutfärdighetstävlingar. Lotsen hjälper explorerscouterna att avgöra vilken scoutfärdighetstävling som skulle vara en lämplig utmaning för dem. Hen ser till att explorerscouterna anmäler sig i tid. Lotsen ger vid behov råd om förberedelserna och hjälper till att skaffa tävlingsutrustningen. Lotsen hjälper explorerscouterna att fixa transporten till och från tävlingsplatsen. Hen fungerar som patrullens mentor och bollplank före och efter tävlingen. I synnerhet om tävlingen inte gått så bra är det lotsens uppgift att gå igenom tävlingsupplevelsen tillsammans med explorerscouterna och gå igenom vad som kunde göras på ett annat sätt nästa gång och på så sätt ge explorerscouterna en positiv tävlingsupplevelse.

TID: En dag eller ett dygn

PLATS: Tävlingen

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Att vara en del av något och att förbinda sig, Förhållande till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Första hjälpen, Ute- och lägerfärdigheter, Tävlingar, Hantverk, Naturkännedom, Naturskydd, Kreativt tänkande, Scoutfärdigheter, Utfärder, Sociala färdigheter, Orientering, Verktyg

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Information om olika slags scoutfärdighetstävlingar hittas bland annat på webben, i Scoutposten och i de olika distriktens händelsekalendrar.

EFTER TÄVLINGEN

MÅLSÄTTNING: Patrullen lär sig att förbereda sig bättre inför nästa tävling och utvecklar sitt sätt att handla i en tävlingssituation. Patrullen lär sig läsa orderbrevet extra noggrant och att lägga märke till minsta lilla anvisning. Patrullen reflekterar över vad som gick bra och vad som kunde ha gått bättre.

BESKRIVNING: Efter tävlingen diskuterar patrullen tävlingen och sina egna förberedelser. Patrullen funderar över sin egen prestation under tävlingen och hur explorerscouterna fungerade som patrull. Patrullen går igenom uppgifterna, vad den gjorde och funderar om slutresultatet blivit ett annat ifall den gjort på ett annat sätt. Explorerscouterna utvärderar också sin tävlingsutrustning.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren tar med tävlingens orderbrev, resultat och eventuella rätta svar på uppgifterna till mötet. Hen lyfter upp saker till diskussion, leder diskussionen och ser till att alla får säga sin åsikt. Patrulledaren ser till att hela diskussionen antecknas och sparas som hjälp inför nästa tävling.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen följer vid behov diskussionen och ser till att ingen blir anklagad utan att diskussionen fokuserar på vad som gick bra och var det finns utrymme för förbättring. Lotsen kan också lyfta upp saker att fundera över. Speciellt om tävlingen inte gått så bra är det lotsens uppgift att gå igenom tävlingsupplevelsen tillsammans med explorerscouterna och gå igenom vad som kunde göras på annat sätt nästa gång och på detta sätt ge explorerscouterna en positiv upplevelse så att dessa också i framtiden kan inspireras att åka på scoutfärdighetstävlingar.

TID: Ett till två patrullmöten

PLATS: Kårlokalen

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Tävlingar, Scoutfärdigheter, Sociala färdigheter, Ute- och lägerfärdigheter, Verktyg

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi ordnar en gemensam bastukväll eller stund vid lägerelden, eller något annat liknande, för patrullen under vilken vi talar om tävlingen, går igenom sådant vi funderar på och händelserna under tävlingen. Vi påminner oss speciellt mycket om de stunder då vi lyckades bra med någon uppgift.

TIPS NUMMER 2: Vi prövar på nytt på en tävlingsuppgift som inte gick så bra i kårlokalen. Vi kan till exempel pröva att göra uppgiften med bättre förhandsinformation, bättre redskap eller bättre arbetsfördelning. Om vi behöver ber vi lotsen om hjälp att skaffa material.

TIPS NUMMER 3: På ett papper gör vi en lista över den gemensamma utrustning för patrullen vi hade med oss. På ett annat papper gör vi en lista över den personliga utrustning vi hade med. Vi funderar på vilken utrustning vi kunde ha lämnat hemma och lägger till sådan utrustning som skulle ha varit bra att ha med. Vi sparar listorna för kommande tävlingar.

UPPFLYTTNING OCH EVALUERINGSTRÄFFAR

46

MÅLSÄTTNING: Genom uppflyttningen blir explorerscouten medveten om och ivrig över sin nya åldersgrupp. Uppflyttningen blir ett fint minne som sporrar till fortsatt scoutverksamhet. Under evalueringsträffarna ser explorerscouten hur explorerscoutprogrammet fortskrider. Hen vet i vilket skede av explorerscoutprogrammet hen är, vad hen redan gjort och vad hen kommer att göra. Explorerscouten märker vad hen gjort och lärt sig inom scoutingen.

BESKRIVNING: Uppflyttningarna och evalueringsträffarna skapar ramar för de tre explorerscoutåren och ger explorerscoutprogrammet en viss rytm. Explorerscouttiden börjar med uppflyttningen från spejarscout och avslutas med uppflyttningen till roverscout i slutet av det tredje explorerscoutåret. Meningen med uppflyttningarna är att klargöra för explorerscouten när tiden som explorerscout börjar och när den slutar. I slutet av varje explorerscoutår hålls en evalueringsträff, då explorerscouten funderar över såväl det gångna som det kommande scoutåret. Under evalueringsträffarna lär sig explorerscouten att granska sin egen verksamhet och se vad hen lärt sig som explorerscout.

UPPFLYTTNINGEN FRÅN SPEJARSCOUT TILL EXPLORERScout

MÅLSÄTTNING: Spejarscouten uppflyttas till explorerscout. Uppflyttningen gör intryck på explorerscouten och efter uppflyttningen upplever hen att hen utmanats och vuxit.

BESKRIVNING: Uppflyttningsceremonin är ett explorerscoutdop, vars huvudsakliga målsättning är att explorerscouten lämnar den gamla åldersgruppen bakom sig och tas upp i en befintlig explorerscoutpatrull, fortsätter tillsammans med sin gamla spejarscoutpatrull som explorerscoutpatrull eller grundar en helt ny explorerscoutpatrull.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Om de tidigare spejarscouterna flyttas upp till en befintlig explorerscoutpatrull ordnar explorerscoutpatrullens patrulledare uppflyttningen tillsammans med lotsen.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen ansvarar för planeringen och förverkligandet av uppflyttningen. Om de blivande explorerscouterna flyttas upp till en befintlig explorerscoutpatrull kan lotsen ta explorerscoutpatrullens patrulledare till hjälp i planeringen. Det kan vara bra att ordna uppflyttningen så att också de äldre explorerscouterna är närvarande och åtminstone delvis deltar i uppflyttningen, så att skapandet av gruppkänsla påbörjas direkt. Om de nya explorerscouterna bildar en ny patrull kan lotsen be de äldre explorerscoutpatrullernas medlemmar att hjälpa till att arrangera uppflyttningen.

Lotsen ansvarar för planeringen och förverkligandet av uppflyttningen. Många kårer har egna uppflyttningstraditioner. Om traditioner inte ännu finns så är det bra att skapa sådana. Lotsens uppgift är att se till att uppflyttningen ordnas. Lotsen behövs också för att föra fram och marknadsföra åldersgruppens positiva sidor. Det är också viktigt att lotsen öppnar upp och klargör den nya åldersgruppen för de blivande explorerscouterna under uppflyttningen eller genast efter denna.

Till uppflyttning hör ofta stora förväntningar eller en längtan tillbaka till det gamla. Lotsen ser till att var och en i samband med uppflyttningen har möjlighet att dela med sig av sina känslor. Om kåren har som tradition att ha någon form av dop i samband med uppflyttningen ser lotsen till att dopet är en trygg upplevelse för explorerscouten.

TID: Ett möte eller en utfärd

PLATS: Utomhus eller inomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Rättfärdighet, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutkultur, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Den sista fyren

Under spejarscouttiden har scouterna förverkligat olika fyror och nu när de flyttar upp till explorerscouterna är det dags för den sista fyren. Under den sista fyren tar sig scouterna till exempel till en riktig fyr eller till något annat spännande ställe. Färden till fyren innehåller element från tidigare spejarscoutfyror och kårens egna uppflyttningstraditioner.

Exempel på hur uppflyttningen går att kombinera med olika spejarscoutfyror:

➤ **Överlevnadsetappen:** Under uppflyttningen för scouterna loggbok. I loggboken kan scouterna till exempel med en timmes mellanrum anteckna vad de gjort, vem som är med och vad stämningen är.

➤ **Överlevnadsetappen:** Scouterna har med sig tält och en lämplig övernattningsplats väljs först under själva fyren.

➤ **Lägerlivsetappen:** Uppflyttningen dokumenteras i ett fotoalbum. Fotografierna kan tas med en traditionell kamera (med film).

➤ **Lägerlivsetappen:** Scouterna köper och tillreder sin mat själva. De som genomför uppflyttningen får en viss summa pengar som skall räcka till maten under hela uppflyttningen.

➤ **Kreativitetsetappen:** Scouterna uppträder som gatumusikanter med egenhändigt tillverkade instrument som rytmagg, rytmpinnar o.s.v.

➤ **Samhälletsetappen:** Flashmob på en offentlig plats t.ex. en dans eller en sånglek.

En lista över alla fyror i Finland hittas t.ex. på Wikipedia. Den internationella fyrdagen firas alltid i augusti.

Källa: Siirtymä-paketti. Hämeen partiopiiri ry. 2014

TIPS NUMMER 2: 44 timmar och 3 ninjor

Explorerscoutåldern för med sig olika liljor. Under liljorna gör man en viss sak under en viss tid eller sträcka. Liljorna är en prövning speciellt för tålmodet. 44 timmar och 3 ninjor ger ett smakprov på liljorna och explorerscoutprogrammet. Liljorna räcker oftast minst 24 timmar, medan en ninja räcker max 12 timmar. Under 44 timmar utförs ändå 3 ninjor. Hur länge ninjorna tar beror på vilken kombination av ninjor de blivande explorerscouterna utför. Precis som för liljorna får scouten ett märke att fästa på scoutbältet för varje ninja. Som märken fungerar kaststjärnor i olika färger och material.

Exempel på ninjor:

- tysthetsninja
- sovsäcksninja
- bastuninja
- sångninja
- läderninja (20 km vandring)
- lekning

I samband med ninjorna utförs olika uppgifter. T.ex. under sovsäcksninnan ligger man inte bara i sin sovsäck i ett visst antal timmar, utan man gör många andra saker utan att låta sig hindras av sovsäcken.

Exempel på aktiviteter för sovsäcksninnan:

- säcklöpning
- tafatt-lek
- spela brädspel
- ansiktsvård
- tillreda gourmetmat
- något litet handarbete eller pyssel
- morsemaddelanden

Exempel på aktiviteter för bastuninjan:

- bada bastu och simma
- tillverka en bastukvast
- bekanta sig med bastuns historia
- laga bastumat
- berätta bastuhistorier

TIPS NUMMER 3: Explorerscoutstigen

Spejarscoutpatrullen eller patrullerna vandrar 15–20 km, helst en skogsrukt i vackra landskap. Under vandringen bekantar sig spejarscouterna med åldersgruppen explorerscout, åldersgruppens symboler och ideal. Lotsen bär uppgifterna med sig och väljer lämpliga platser där gruppen stannar upp och utför uppgifterna. Explorerscoutlöftet avges i slutet av vandringen på en naturskön plats i en stämningsfull ceremoni.

Exempel på uppgifter att göra under vandringen:

➤ Respektera andra: Moraldilemma

Åtta personer har hamnat i vattnet och räddningsbåten har endast två platser. Vilka två ska tas ombord? Spejarscoutpatrullen funderar tillsammans. Personerna är ett femårigt barn, barnets 35-åriga mamma, en 45-årig manlig läkare, en 23-årig kvinna med förslagen ben, en 78-årig man som är före detta världsmästare i triathlon, en efterlyst 28-årig man, en 16-årig flyktingflicka från Rwanda, en skallig 52-årig kvinna.

➤ Älska och skydda naturen: en visp

Varje spejarscout gör en egen visp. Till vispen behövs några videkvistar och fiskargarn. Böj tre tunna och böjliga videkvistar. Gör handtaget genom att surra fiskargarn tätt runt kvistarna. Börja med en timmerstek för att fästa fiskargarnet.

Instruktionerna för vispen är tagna ur ett orderbrev från den av Liittoisten Pirtapiat arrangerade distriktets vårmästerskapstävling Åssä.

➤ Vara ärlig och pålitlig:

Rambobana: Spejarscouterna bygger en hinderbana av naturmaterial. Spejarscouterna delas in i par. Den ena i paret täcker för ögonen och försöker ta sig genom banan medan den andra ger muntliga instruktioner. Den som går igenom banan måste lita på den som ger instruktioner för att komma igenom hela banan. Sedan byter spejarscouterna så att den andra går igenom banan.

Löfte: Alla skriver ett löfte för explorerscouttiden. I ett brev skriver scouten hurdan hen vill vara då hen flyttas upp till roverscout. Brevet läggs i ett kuvert som försluts. Scouten får tillbaka sitt brev då hen flyttas upp till roverscout.

➤ Främja vänskap över gränserna: Mobbing

Alla spejarscouter funderar för sig själv på vem de någon gång retat. Det kan vara frågan om att säga fult, tala illa om någon bakom hans rygg, lämna någon utanför eller fysisk mobbing. Spejarscouternas ska också fundera på orsaker till mobbningen och vad som fick hen att reta den andra i den situationen. Det tredje spejarscouten ska fundera över är om hen på något sätt kan gottgöra mobbningen. Om spejarscouterna vill kan de också dela sina tankar med varandra och diskutera saken tillsammans.

➤ Känna sitt ansvar och göra sitt bästa:

Pusslet: Lotsen klipper i förväg en bild i små bitar till ett pussel. Bitarna blandas och delas jämt mellan spejarscouterna. Spejarscouterna pusslar ihop bilden tillsammans, så att var och en får lägga endast sina egna bitar till bilden. Alla spejarscouter måste alltså delta lika mycket i pusslandet.

Återvinning: Patrullen återvinner allt skräp som uppkommit under vandringen. Därtill plockar scouterna också upp allt skräp de hittar på vägen.

➤ Explorerscouternas symboldjur lodjuret:

Vid lägerelden eller under en paus längs vägen läser patrulledaren eller lotsen följande dikter och texter:

Ödemarkens ljudlösa vandrare

“Följ med mig, ta steget från svartvägen,

ut bland sagoskimrande mossor.

Där hör du hemma,

tätt under granen,

i lodjurets bo”

Lodjuret är en utomordentligt fin medlem av kattfamiljen. Dess kraftfulla och smidiga kropp, långa ben och korta svans gör att den vigt rör sig i skogarnas djup. Tofsarna på öronen och pälsens fläckar fulländar ödemarksdrottningens unika och enastående skönhet. Lodjurets gulaktiga och tjocka päls skyddar bra mot de iskalla vindarna som ibland blåser i det norra barrskogsbältet. Dess stora runda tassar ger stegen ett säkert och stadigt grepp i såväl snö som på sagoskimrande mossor. Lodjuret är, med kattedjurens starka självkänsla en självständig hemlighetsfull månskensvandrare.

”Blott nattens tysta vandrare,

ödemarkens ljudlösa strövare

för sig själv i månens sken

dyker upp på tysta ben.

Månskuggorna blott sagan berätta

vad de sett där med vinden lätta

Av skuggornas rörelse inte ett ljud,

Inte ett endaste,

så tyst och ljudlöst går

hon i sitt hem.”

Lodjurets fantastiska förmåga att se i mörkret, ger det möjligheten att lägga märke till allt som händer i omgivningen från en stund till nästa. Den ser längre än de närmaste träden och får på så sätt en större förståelse för faktorer som påverkar livet.

“Blicken i hennes gula ögon, binder allt,

i lodjurets medvetande”

Lodjuret vill inte ha uppmärksamhet och söker sig gärna till en skyddad plats för att kunna följa med situationen. Hjälp att försvinna från platsen har det i pälsens färgsättning och tack vare det smälter den fullständigt in i sin livsmiljö. Om du vill se ett lodjur i skogen måste du vara en tyst och lodjursaktig självständig naturvandrare.

“Din siluett avbildas mot augustinattens blå himmelsrand.

Ljudlöst lämnade du ditt spår, urtidens förbund, hjärtats förbindelse.

Till detta kallade du mig, och jag svarade,

-att jag vill”

Ge dig alltså ut på mossiga stigar, för att älska naturen. Låt livet vara och fara. Låt växelverkan fortsätta, livsformerna blomma. Hedra och godta. Till det behöver du bara ett hjärta, där kärleken härskar.

Texter: Jussi Ristonmaa, Lodjursmannen, www.ilveskeskus.fi (Översättning: Birgitta "Titti" Edelmann)

➤ Skogen och dess grönska, explorerscouternas gröna färg: En grön valknop

➤ Explorerscouterna gör var sin valknop av grönt snöre. Lotsen tar med instruktioner och material.

EVALUERINGSTRÄFFARNA

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan utvärdera det gångna scoutåret och blir medveten om vad hen lärt sig. Hen gör upp mål för sig själv och för gruppen för det kommande verksamhetsåret.

BESKRIVNING: Då ett verksamhetsår övergår i följande stannar explorerscoutpatrullen upp tillsammans med lotsen för att reflektera över det gångna och planera det kommande året. Evalueringsträffen är ett tillfälle för utvärdering och insikt om vad som gått bra och vad som ännu kunde utvecklas. Evalueringsträffen förverkligas i en avslappnad stämning och god anda. Evalueringsträffar hålls efter det första, andra och tredje explorerscoutåret. Evalueringsträffar kan också hållas med ett halvt års mellanrum om gruppen så vill. Eftersom det är svårt att i explorerscouternas verksamhetsplanering förbereda sig för överraskningar, uppdaterar patrullen sitt program under året. Det är bra att ge respons och vid behov ändra på planerna oftare än bara under evalueringsträffarna. Under evalueringsträffen i slutet på det tredje explorerscoutåret ser explorerscouterna bakåt på och utvärderar hela sin tid som explorerscout, samt förbereder sig för roverscouttiden.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: -

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att ordna evalueringsträffar åtminstone som avslutning på varje explorerscoutår (vid behov oftare). Lotsen planerar och ordnar evalueringsträffarna antingen tillsammans med explorerscouterna eller som en överraskning för dem. Under evalueringsträffen diskuterar lotsen med explorerscouterna med hjälp

av frågorna om det gångna och det kommande året. Avsikten med evalueringsträffarna är att explorerscouterna inser att de lärt sig nya saker, att de lär sig utvärdera sin egen verksamhet och att utveckla verksamheten för framtiden.

TID: Ett möte eller 1–2 timmar under en utfärd

PLATS: Inomhus, utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutfärdigheter, Scoutkultur

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi ordnar evalueringsträffen i slutet av våren i form av en picknick i närmaste park eller på någon annan trevlig plats. Picknicken ordnas som knytkalas och vi kommer i förväg överens om vem som hämtar bord. Under picknicken diskuterar vi med lotsen om det gångna året och om våra framtidsplaner.

TIPS NUMMER 2: I början av hösten ordnar vi evalueringsträffen som en brunch. Brunchen kan ordnas i samband med en utfärd eller som en enskild händelse på kårlokalen eller hemma hos någon av patrullmedlemmarna. Brunchen kan ordnas som ett knytkalas eller så tillreder vi brunchen tillsammans av ingredienser som lotsen skaffat. Under brunchen diskuterar vi med lotsen om det gångna året och om våra framtidsplaner.

TIPS NUMMER 3: Vi ordnar evalueringsträffen under kårens sommarläger. Vi kommer i god tid överens med lägerchefen om när vi kan vara borta från det allmänna lägerprogrammet och ordna eget program i en till två timmar. Vi väljer en trevlig plats på lägerområdet eller i närheten för vår evalueringsträff. Vi ber också att lägerköket skaffar lite godsaker åt oss till vår evalueringsträff. Under evalueringsträffen diskuterar vi med lotsen om det gångna året och om våra framtidsplaner.

TIPS NUMMER 4: Vi samlar in pengar och åker iväg på en dagsresa till en stad längre bort från hemorten. Vi bekantar oss med resmålens sevärdheter och bokar bord på en restaurang vi gillar. Alternativt kan vi hålla evalueringsträffen som en picknick på lämpligt ställe. Under evalueringsträffen diskuterar vi med lotsen om det gångna året och om våra framtidsplaner.

TIPS NUMMER 5: Då explorerscouttiden är slut ordnar vår explorerscoutpatrull en egen avslutningsutfärd eller annat evenemang där vi minns de bästa upplevelserna under vår explorerscouttid. Avslutningsevenemanget kan också vara ett explorerscoutläger eller -evenemang, en minnesvård resa eller ett projekt.

Hjälpfrågor för evalueringsträffen

- Datum för evalueringsträffen
- Vilka deltog/deltar i träffen
- Vad har vi gjort?
- Förverkligades vårt terminsprogram?
- Vad blev på hälft? Varför?
- Vad har vi lyckats med under scoutåret?
- Vad borde vi ha gjort annorlunda?
- Vilka är vår patrulls styrkor?
- Vad behöver vi lära oss?
- När har vi nästa evalueringsträff?

UPPFLYTTNINGEN FRÅN EXPLORERSCOUT TILL ROVERSCOUT

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten flyttas upp till roverscout. Genom uppflyttningen upplever explorerscouten att ett scoutskede avslutas och ett annat inleds. Hen får en positiv scoutupplevelse.

BESKRIVNING: Under uppflyttningen vänds blickarna mot roverscouttiden och scouterna avger roverscoutlöftet. Genom uppflyttningsceremonin blir explorerscouten en av kårens roverscouter.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Om de blivande roverscouterna flyttas upp till en befintlig roverscoutpatrull ordnar roverscoutpatrullens patrulledare uppflyttningen tillsammans med lotsen.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen ansvarar för att organisera och förverkliga uppflyttningen. De äldre roverscouterna kan ordna uppflyttningen tillsammans med lotsen eller så kan de också delta i uppflyttningen så att roverscouter i olika ålder lättare skapar en gemensam gruppkänsla

för hela åldersgruppen.

Före uppflyttningen är det bra om explorerscouterna kan tala med sin egen lots eller roverscoutlotsen om den kommande åldersgruppen och dess natur. Det lönar sig att ta upp Finlandsprojektet, som genomförs i början av roverscouttiden, direkt. Samtidigt kan scouterna eventuellt göra aktiviteter ur kontrollen Välkommen som ny roverscout.

Många kårer har egna traditioner för att ordna uppflyttningen. Om traditioner inte ännu finns lönar det sig att skapa sådana. Lotsens uppgift är att se till att uppflyttningen ordnas. Lotsen behövs också för att föra fram och marknadsföra åldersgruppens positiva sidor. Det är också viktigt att lotsen öppnar och klargör den nya åldersgruppen för de blivande explorerscouterna under uppflyttningen eller genast efter denna.

Till uppflyttningen hör ofta stora förväntningar eller en längtan tillbaka till det gamla. Lotsen ser till att var och en i samband med uppflyttningen har möjlighet att dela med sig av sina känslor. Om kåren har som tradition att ha någon form av dop i samband med uppflyttningen ser lotsen till att dopet är en trygg upplevelse för den blivande roverscouten.

TID: Utfärd, en dag **PLATS:** Utfärd, läger

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Rättfärdighet, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutkultur, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Uppflyttningen kan göras som en läderliljevandring. Explorerscouterna ger sig ut på vandring och vandringen avslutas med att roverscoutlöftet avges under lämpligt högtidliga förhållanden eller på en speciell plats. Explorerscouterna som gav sig ut på vandring återvänder som roverscouter.

TIPS NUMMER 2: Vi ordnar en tema-resa. Temat för utfärden kan vara till exempel konstiga ortnamn, ett speciellt färdmedel (t.ex. dressin, kanot, cykel, mopedbil, eller en kombination av dessa) eller uppgifter som görs på vägen. Temat för uppgifterna kan vara en foto-orientering i stor skala, eller uppgifter som på något sätt är kopplade till en viss färg eller ett spel (t.ex. Scotland Yard, Cluedo). Med på vår resa är från början bara vi som ska uppflyttas, men senare ansluter sig också kårens äldre roverscouter till sällskapet. Vi kan avsluta resan med en god middag tillsammans, ett festseminarium för oss nya roverscouter eller brainstorming om den kommande roverscoutverksamheten.

TIPS NUMMER 3: Vi ordnar ett uppflyttningsmaraton eller -triathlon. Sträckan kan till exempel vara 20 km gång, 20 km paddling och 20 km cykling. Under färden kan vi göra uppgifter som hänger ihop med våra explorerscoutår, till exempel gamla tävlingsuppgifter, frågesport om sådant som hänt under åren eller om det kommande roverscoutprogrammet.

TIPS NUMMER 4: Uppflyttningen till roverscout kan också ordnas under en veckoslutsutfärd i skogen. Då deltar också de äldre roverscouterna. Programmet kan till exempel se ut så här:

Fredagkväll

- Uppflyttningen börjar och vi går ut i skogen
- Vi lagar mat över öppen eld, till exempel rövarstek eller flamlax
- Vi lär känna varandra runt lägerelden

Lördag

- Roverscoutgruppens spelregler (som spårning)
- Roverscoutgruppens verksamhet (gemensamma träffar)
- Mitt eget roverscoutprogram (Vandringskartan, Finlandsprojektet)
- Diskussion om roverscouting och scoutidealen
- Lekfulla och fåniga tävlingar för gruppbildning
- Avslappnande kvällsprogram
- Vid midnatt får uppflyttarna följa ett ljusspår till en stämningsfull plats där roverlotsen tar emot de nya roverscouternas roverscoutlöfte.

Söndag

- En festfrukost dukas upp för att fira de nya roverscouterna, till exempel bacon, knackkorv, nybakta semlor, bärsmör, bakelser, kaffe o.s.v.
- På förmiddagen kan programmet bestå av dansövningar, självförsvarsövningar eller hantverk (kniv, Kuksa, hantverk på nya sätt o.s.v.). Programmet väljs enligt gruppens intressen.
- Före hemfärden är det ännu dags att besluta vad roverscouterna ska göra till näst.

Källa: Siirtymä-paketti. Hämeen partiopiiri ry. 2014

➤ FULL KOLL I VARDAGEN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten behärskar de grundfärdigheter som behövs i vardagen och i ett hem.

Explorerscouten ser skötseln av hemmet som en helhet och förbereder sig för ett självständigt liv.

BESKRIVNING: Explorerscouten övar vardaglig matlagning och bakning. Explorerscouten lär sig reparera vardagsföremål och att göra mindre reparationer i hemmet. Explorerscouten utför städuppgifter hemma eller i kårlokalen och tvättar byk. Explorerscouten behärskar sina egna scoutfärdigheter och repeterar dem vid behov.

KOLL PÅ MATEN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan tillreda vardaglig humanskost och kan beakta maten som en hälsoaspekt och som en del av sitt välmående.

BESKRIVNING: Explorerscouten planerar och tillreder hälsosam humanskost.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren ser till att de ingredienser och matlagningsredskap som behövs finns på mötet.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper patrulledaren vid behov

TID: En kväll **PLATS:** Kårlokalen eller annat ställe med tillgång till kök

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshandtering

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Matkultur, Egenvård, Matlagning

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi lagar mat av helt obehandlade råvaror. Samtidigt funderar vi över hur de olika råvarorna ska förvaras. Vi lär oss förvara och hantera åtminstone potatis, morot, lök, sallat, svin- och nötkött, kyckling och fisk.

TIPS NUMMER 2: Vi samlar ihop patrullens eget recepthäfte med recept som vi själv hittat på. Vi testar åtminstone ett recept ur recepthäftet. Tips får vi på till exempel Marthaförbundets webbsida.

TIPS NUMMER 3: Vi samlar ihop våra bästa tips på mellanmål och matsäck. Vi jämför hur hälsosamma och energirika de olika alternativen är. Tips hittar vi på till exempel Marthaförbundets webbsida. Vi kan också testa hållbarhet och andra egenskaper för de olika alternativen under patrullens utfärd, vandring eller under en scoutfärdighetstävling.

KOLL PÅ SPECIALDIETER

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten känner till de vanligaste specialdieter och kan beakta dem vid planeringen av matlistan för utfärden. Explorerscouten kan tillreda god och mångsidig mat som passar för respektive specialdiet.

BESKRIVNING: Explorerscouten lär sig laga mat åt personer med olika specialdieter. Explorerscouten deltar i planeringen och tillredningen av maten.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att planera mötet och på förhand söka fram information om olika specialdieter. Patrulledaren kan också bjuda in en bekant storkökskock eller kårens erfarna lägerkökschef till mötet.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att vid behov hjälpa explorerscouten att hitta information om specialdieter och tillsammans med explorerscouterna komma på idéer för hur de olika specialdieter kan beaktas.

TID: Ett möte **PLATS:** Inomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshandtering

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård, Matkultur, Matlagning

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi planerar matlistan för en veckoslutsutfärd så att vi beaktar åtminstone följande specialdieter: laktosfattig (hyla), laktosfri, glutenfri och vegetarisk diet.

TIPS NUMMER 2: Vi skriver upp råvarorna i våra favoriträtter. Vi undersöker vilka av råvarorna som skulle kunna förorsaka allergier och funderar på hur vi skulle kunna ändra maten så att den passar för flera personer.

TIPS NUMMER 3: Vi tar reda på vilka symptom man kan få om man äter mat man inte tål (till exempel fisk, jordnötter, "vanlig" mjölk, apelsin, äpple, vete).

KOLL PÅ REPARATIONER I HEMMET

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten ökar sin självständighet och sitt självförtroende genom att sköta mindre reparationer i hemmet. Explorerscouten motverkar (ny)hjälplöshet och könsrollsrelaterade uppgifter i hemmet.

BESKRIVNING: Explorerscouten utför små reparationer i hemmet.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren skaffar fram lämpliga verktyg för att explorerscouterna ska kunna göra aktiviteten.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa patrulledaren.

Patrulledaren eller lotsen ser till att det finns någon på plats som vid behov kan hjälpa med färdigheten explorerscouterna ska lära sig.

TID: En kväll **PLATS:** Kårlokalen, utfärdsstugan, hemma hos någon

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshandtering

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Hantverk, Verktyg, Vardagsfärdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag fixar eller reparerar hemma/i kårlokalen/i utfärdsstugan, t.ex. byter en lampa, byter en propp, tapetserar, målar, spänner ett dörrhandtag, hänger upp en tavla eller lappar ett hål i väggen. Det lönar sig att be om hjälp av lotsen, kårens äldre ledare eller av de egna föräldrarna. På internet finns också instruktioner för många olika små reparationer.

TIPS NUMMER 2: Vi lär oss att byta eller lappa ett cykel-, moped- eller bildäck. Om ingen i gruppen kan det från tidigare ber vi om hjälp av någon förälder eller en erfaren kårledare som behärskar tekniken. Däckbytesservice under senhösten eller början av våren är också ett bra sätt att samla lite pengar till kåren.

KOLL PÅ ETT RENT HEM

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten är medveten om att det utöver sådant hushållsarbete som utförs varje vecka (dammsugning, dammtorkning och klädtvätt) också behövs sådant arbete som utförs mer sällan. Explorerscouten förstår hushållsarbetet i sin helhet.

BESKRIVNING: Explorerscouten övar sig att tvätta byk och att sköta städuppgifter som utförs mer sällan.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren väljer vilka städuppgifter som ska utföras och ser till att den städustrustning som behövs finns på kårlokalen.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper till med att skaffa städredskap och instruerar explorerscouterna vid behov.

TID: Ett möte **PLATS:** Inomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshandtering

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård, Vardagsfärdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi gör en lista över de städjobb som måste göras i hemmet och funderar över hur ofta de olika städjobben behöver göras. Vi gör en städkalender i vilken det är lätt att följa med gjorda och ogjorda städuppgifter.

TIPS NUMMER 2: Vi tvättar mattorna i kårlokalen eller hemma.

TIPS NUMMER 3: Jag tvättar byk. Jag lär mig läsa tvättinstruktioner och sortera tvätten enligt dessa. Jag tar reda på hur tvättmaskinen hemma hos oss fungerar och vilket tvättprogram det lönar sig att använda till vilken sorts tvätt. Tips finns på bl.a. Marthaförbundets webbsida.

TIPS NUMMER 4: Vi gör något städjobb, hemma eller i kårlokalen, som inte behöver göras så ofta, till exempel rensar golvbrunnen, rensar handfatets vattenlås, tvättar fönstren, frostar av frysen eller tvättar kylskåpet. Tips finns på bl.a. Marthaförbundets webbsida.

KOLL PÅ SCOUTFÄRDIGHETERNA

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten behärskar traditionella scoutfärdigheter och kan också lära ut dem åt andra.
Explorerscouten vet hur hen lär ut scoutfärdigheter på lämplig nivå för varje åldersgrupp.

BESKRIVNING: Explorerscouten repeterar vid behov grundläggande scoutfärdigheter och övar sig att lära ut dem åt andra också.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren kartlägger patrullmedlemmarnas färdighetsnivå och väljer vilka färdigheter som måste övas.

LOTSSENS UPPGIFT: -

TID: Ett möte eller utfärd

PLATS: Utfärdsstugan eller kårlokalen

MÅL FÖR FOSTRAN: Förhållande till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Utfärder, Ute- och lägerfärdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi hämtar en hög "stads-" och utfärdskläder till kårlokalen. Av kläderna gör vi lämpliga klädkombinationer för åtminstone följande situationer:

- På väg till skolan i regn på hösten, + 10 grader
- Regn på sommarlägret, +20 grader
- På väg till skolan på vintern, -10 grader och frisk vind
- Vinterläger, -20 grader och sol
- Värmebölja, på stan med kompisarna, +25 grader och blåsigt
- Värmebölja, på scoutlägret, +25 grader och vindstilla

TIPS NUMMER 2: Vi går igenom listan över scoutfärdigheter nedan och repeterar dem vid behov. Vi lär ut åtminstone en av dessa färdigheter till vargungarna, äventyrsscouterna eller spejarscouterna. Vi kan förstås ta in fler färdigheter än vad som finns på listan.

- Stormlykta: användning och skötsel
- Packa rinkan
- Trangia: användning och skötsel
- Orientering (karttecken, skala, kompass)
- Slå upp tält och vindskydd (Vindskydd, niger-tält, halvplutonstält, tarp/presenningsvindskydd, vandringstält)
- Knopar (sjömansknop, pålstek, skotstek, dubbelt halvslag, dubbelt halvslag om egen part)
- Eldslagning
- Surrningar
- Allemansrätten
- Hissa och hala flaggan

TIPS NUMMER 3: Vi går igenom listan över kunskaper i första hjälpen nedan och repeterar vid behov. Vi håller ett första hjälpen-möte, eller ett första hjälpen-övningspass på en utfärd för vargungarna, äventyrsscouterna eller spejarscouterna.

- Sår
- Näsblood
- Brännskador
- Köldskador
- Solsting
- Skoskav
- Vrickad fot
- Nödsamtal
- Insektbett
- Huvudvärk
- Matförgiftning/magsjuka

TIPS NUMMER 4: Återvinning är något för äventyrare. Men hur många av oss återvinner allt skräp hemma? Vi utmanar oss själva och våra familjer att återvinna det skräp som finns i listan i åtminstone en månad. Om återvinningen inte fungerar i kårlokalen gör vi upp ett återvinnings- och skräpsorteringssystem till kårlokalen. Vi tar reda på vilka olika sorters avfall som sorteras hemma och i kårlokalen och hur återvinningen av olika sorters avfall arrangeras i vår hemkommun. Vi kan argumentera varför det är viktigt att återvinna för oss själva och andra.

- Brännbart avfall
- Deponiavfall (restavfall som inte kan återvinnas, t.ex. grus, betong, kakel, sten)
- Bioavfall
- Glas
- Metall
- Papp
- Papper
- Problemafall

KOLL PÅ INFORMATIONSTEKNIK (IT)

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan utnyttja informationsteknik i allt hen gör och underlättar på så sätt sin vardag.

BESKRIVNING: Explorerscouten lär sig använda olika IT-verktyg. Explorerscouten bekantar sig med eller fördjupar sin kunskap om bl.a. elektroniska kalendrar, projektverktyg och molntjänster.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren förbereder aktiviteten. Patrulledaren kan be om hjälp av en mer erfaren roverscout eller äldre ledare.

LOTSSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper patrulledaren i förberedelserna inför och med genomförandet av mötet.

TID: 30-60 min

PLATS: Inomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshantering, Förmåga att fungera i grupp

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Medborgarfärdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Elektronisk kalender: Vi skapar en gemensam elektronisk kalender för patrullen som alla patrullmedlemmar får användarrätt till. Vi delar kalendern i de mobila apparater vi använder. Vi skriver in alla evenemang som berör patrullen i kalendern. Vi undersöker vilka andra elektroniska kalendrar som används inom scoutingen. Vi installerar lämpliga kalendrar för vår egen användning.

TIPS NUMMER 2: To do-listor: Hur håller du just nu reda på vilka saker du ska göra och när? Vilka olika sätt finns det att göra minneslistor? Vilka minneslistor använder mina föräldrar? Och kårledningen? Andra vuxna? Jag provar olika minneslistor och väljer den som passar mig bäst och tar den i bruk.

TIPS NUMMER 3: Molntjänster: Vi delar våra erfarenheter av olika molntjänster. Vilka för- och nackdelar har de i jämförelse med varandra? Vilken nytta är det över huvud taget med molntjänster? Finns det risker med dem? Hurudana saker kan man spara i molntjänster? Om jag inte ännu använder någon molntjänst tar jag i bruk en av dem.

KOLL PÅ DIGITAL INFORMATION

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten behärskar den digitala information hen producerar och förstår utmaningen med att spara den till exempel då det kommer till filformat. Explorerscouten vet också hur man hanterar den digitala informationen så att den inte sprids till andra än till dem informationen är avsedd för. Explorerscouten vet vad som händer med informationen om apparaten går sönder eller då man byter till en ny maskin.

BESKRIVNING: Explorerscouten lär sig att behärska digital information. Hen kan spara informationen på rätt sätt och vet vilka risker det finns med att ge vidare informationen åt andra. Hen kan också förstöra digital information på rätt sätt.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren väljer hur explorerscouterna övar och kontrollerar att var och en övar färdigheterna med sina egna apparater.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen stöder vid sökandet av information och ger vid behov råd om hur explorerscouterna ska göra.

TID: Ett möte

PLATS: Kårloken, utfärd

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Livshantering

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Medborgarfärdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Säkerhetskopiera av datafiler. Jag föreställer mig att mitt hem har brunnit ner. Vilka oersättliga saker har jag förlorat? Hur skulle jag ha kunnat skydda dem? Vi reder ut olika sätt att göra säkerhetskopior av datafiler. Jag tar i bruk ett sätt att spara säkerhetskopior och sparar regelbundet säkerhetskopior av mina filer.

TIPS NUMMER 2: Lagra datafiler. Vi funderar tillsammans på följande frågor: Vilken digital information har jag som jag vill kunna spara länge (t.ex. bilder, videosnuttar, kontaktuppgifter, skolarbete, scoutprojekt)? Hur länge vill jag kunna spara dem? I vilket format har jag dem just nu? Kommer samma format att fungera ännu om fem, tio eller tjugo år? Vi gör en arkiveringsplan för våra egna filer och förklarar planen.

TIPS NUMMER 3: Byte av söndrig apparat. Vi lär oss att flytta kontaktuppgifter från en mobiltelefon till en annan (såväl mellan mobiltelefoner av samma märke som mellan mobiltelefoner av olika märken). Jag passar samtidigt på att hämta de nyaste uppdateringarna till min mobiltelefon.

TIPS NUMMER 4: Jag kontrollerar att min egen eller kårloken dator har ett uppdaterat och fungerande viruskydd. Jag testar viruskyddets funktion genom att skaffa ett testvirus (EI-CAR). Vid behov installerar jag ett nytt program.

TIPS NUMMER 5: Vi bygger ett tillfälligt, tryggt, trådlöst nätverk för förläggningen. Vi skyddar nätverket (med lösenord, gömmer det så det inte är synligt).

STOR FÖR DE SMÅ

52

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten fördjupar sin erfarenhet av och förståelse för smågruppsverksamhet.

Explorerscouten är ett föredöme för yngre scouter. Explorerscouten bygger upp sin självbild. Hen omfattar också utvärdering som en del av sin verksamhet. Samtidigt övar sig explorerscouten på att skapa olika förhållanden till andra människor.

BESKRIVNING: Explorerscouten får erfarenhet av att sköta olika stora ansvarsuppgifter både inom och utanför scoutingen. Avsikten är att explorerscouten förverkligar någon form av mindre ledaruppdrag i flera åldersgrupper.

SOM LEDARE FÖR VARGUNGAR

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten bekantar sig med vargungarna och övar sig att ta ansvar. Hen är en förebild för yngre scouter.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med vargungarnas värld genom att ta ansvar för ett lagom stort ledaruppdrag i vargungeverksamheten.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren leder planeringsarbetet och ser till att den utrustning som behövs finns.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa explorerscouterna att hitta lagom stora ledaruppdrag. Lotsen fungerar vid behov som explorerscoutens stöd under ledaruppdraget.

TID: Beror på hur uppgiften genomförs

PLATS: Beror på ledaruppdraget

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ledarskap, Scoutkultur, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi ordnar en utfärd för vargungarna med ett överenskommet tema. Vi tar kontakt med kårens akelor och frågar om vi får ordna en utfärd för vargungarna. Kom ihåg att vara ute i god tid. Vi kommer överens om målsättningen för utfärden, temat, marknadsföringen och vem som sköter vad under utfärden tillsammans med akelan. Utöver tid för planering reserverar vi också tid för eventuella förberedelser. Tips på teman för utfärden får vi t.ex. från vargungarnas spår, olika sagor eller någon scoutfärdighet. Också lotsen får vara med och lyssna på våra planer. Hen kan ge oss bra tips på hur vi förverkligar utfärden. Efter utfärden går vi tillsammans med akelan igenom evenemanget och diskuterar hur utfärden gick och vad vi lärde oss.

TIPS NUMMER 2: Vi gör en scoutig dock-, bords- eller barnteaterföreställning för vargungarna. Vi funderar tillsammans med lotsen och kårens akelor eller vargungeansvariga på målsättningen för föreställningen och varför vi ordnar den. Utöver att vi planerar själva föreställningen, ser vi också till att göra reklam för föreställningen, boka en plats och sköta andra praktiska arrangemang. Vi kan be lotsen om hjälp med arrangemangen. Efter föreställningen ägnar vi en stund åt att utvärdera evenemanget.

TIPS NUMMER 3: Vi lär vargungarna en ny färdighet. Vi tar kontakt med kårens vargungeansvariga eller med akelorna och tar reda på vilken färdighet flockarna behöver hjälp med att lära sig. Vi planerar i förväg hur vi lär ut färdigheten. Det lönar sig ofta att gå igenom samma sak på flera olika sätt. T.ex. kan vargungarna få lära sig sjömansknopen genom en berättelse, med hjälp av snören av lakrits, genom att göra en knopgubbe eller genom en knopstafett. Vi berättar om våra planer för lotsen och akelan i förväg. Efter vår utbildningsstund ägnar vi en stund åt att utvärdera hur vår ledarskapsuppgift lyckades.

SOM LEDARE FÖR ÄVENTYRSSCOUTER

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten bekantar sig med äventyrsscouterna och övar sig att ta ansvar. Hen är ett föredöme för yngre scouter.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med äventyrsscouternas värld genom att ta ansvar för ett lagom stort ledaruppdrag i äventyrsscoutverksamheten.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren leder planeringsarbetet och ser till att den utrustning som behövs finns.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa explorerscouterna

att hitta lagom stora ledaruppdrag. Lotsen fungerar vid behov som explorerscoutens bakgrundsstöd under ledaruppdraget.

TID: Beror på hur uppgiften genomförs

PLATS: Beror på ledaruppdraget

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ledarskap, Scoutkultur, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi planerar och förverkligar en utbildningshelhet för äventyrsscouterna under ett av deras möten. Vi tar kontakt med kårens äventyrsscoutansvariga eller med kaptenerna. Vi tar reda på vilken sak laget skulle behöva hjälp med att lära sig. Det kan vara frågan om t.ex. en orienteringsutbildning med hjälp av en orienteringsbana för äventyrsscouterna eller en helhet som byggs upp kring ett av äventyrsscouternas specialmärken. Vi kommer överens med vår lots och äventyrsscouternas kapten om målsättningen och tidtabellen för vår ledarskapsövning. Ofta lönar det sig att gå igenom samma sak många gånger på olika sätt och att repetera mycket. Vi berättar i förväg för lotsen eller kaptenen vad vi planerat. Efter utbildningen ägnar vi en stund åt att utvärdera hur vår ledarskapsuppgift lyckades.

TIPS NUMMER 2: Vi planerar en programhelhet till äventyrsscouternas utfärd. Vi tar kontakt med kårens äventyrsscoutansvariga eller kaptenerna och frågar när äventyrsscouterna har en utfärd inplanerad och vilket tema utfärden har. Vi kan få goda programidéer ur äventyrsscoutprogrammet där utfärdsfärdigheter betonas. Vi kan också planera ett äventyr t.ex. utgående från temat i något TV-program. Vi kommer överens med vår lots och äventyrsscouternas kapten om målsättningen och tidtabellen för vår ledarskapsövning. Ofta lönar det sig att gå igenom samma sak många gånger på olika sätt och att repetera mycket. Vi berättar i förväg för lotsen eller kaptenen vad vi planerat. Efter utbildningen ägnar vi en stund åt att utvärdera hur vår ledarskapsuppgift lyckades.

TIPS NUMMER 3: Vi gör en spårning utomhus för äventyrsscouterna. Vi tar kontakt med kårens äventyrsscoutansvariga eller kaptenerna och frågar med vilken sak äventyrsscoutlaget behöver några extra händer. Vi kan göra t.ex. en äventyrsbana i skogen eller en spårning där äventyrsscouterna får repetera något de nyligen lärt sig. Vi kommer överens med vår lots och äventyrsscouternas kapten om målsättningen och tidtabellen för vår ledarskapsövning. Vi reserverar tillräckligt mycket tid för planering av banan och andra förhandsförberedelser. Vi berättar i förväg för lotsen eller kaptenen vad vi planerat. Efter utbildningen ägnar vi en stund åt att utvärdera hur vår ledarskapsuppgift lyckades.

SOM LEDARE FÖR SPEJARSCOUTER

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten bekantar sig med spejarscouterna och övar sig att ta ansvar. Hen är ett föredöme för yngre scouter.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med spejarscouternas värld genom att ansvara för ett lagom stort ledaruppdrag i spejarscoutverksamheten.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren leder planeringsarbetet och ser till att den utrustning som behövs finns.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa explorerscouterna att hitta lagom stora ledaruppdrag. Lotsen fungerar vid behov som explorerscoutens bakgrundsstöd under ledaruppdraget.

TID: Beror på hur uppgiften genomförs

PLATS: Beror på ledaruppdraget

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ledarskap, Kreativt tänkande, Scoutkultur

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi ordnar en första hjälpen-övning för spejarscouter som också innehåller en situationsövning och genomgång av övningen efteråt. Om vi inte själva är ledare för en spejarpatrull tar vi kontakt med någon av kårens spejarpatruller och kommer överens om när vi kan hålla vårt möte. Samtidigt kommer vi överens om vad spejarscouterna skall lära sig under övningen. Vi planerar och förbereder övningen i förväg. Vi reserverar också tillräckligt med tid för detta. Vid behov ber vi lotsen om hjälp. När övningen vi ordnat är över ägnar vi en stund åt att fundera på hur övningen gick och om det är något som kunde göras annorlunda nästa gång.

TIPS NUMMER 2: Vi planerar ett utbildningsspel för spejarscouter. Först funderar vi över vad vi vill att spejarscouterna skall lära sig med hjälp av spelet. Med hjälp av ett spel kan man lära ut nästan vad som helst: allt från stenarter till stjärnor och allemansrätten till scouttraditioner. Då vi planerar spelet kommer vi ihåg att beakta målgruppen. Spelet kan göras elektroniskt, som ett brädspel eller som ett jättespel i terrängen. Då spelet är klart marknadsför vi det åtminstone till kårens egna spejarpatruller. Vi strävar också efter att få vara med och se hur spelet fungerar i praktiken. Vi frågar spejarscouterna vad de tyckte om spelet och ber också om feedback av spejarscoutlotsen.

TIPS NUMMER 3: Vi planerar och förverkligar en utbildningshelhet för spejarscouterna under ett möte eller en utfärd. Vi tar kontakt med kårens spejarscoutledare och frågar vad patrullerna skulle behöva hjälp med att lära sig. Det finns många olika saker att lära sig i spejarscoutprogrammet och vi väljer en av dessa. Tillsammans med vår lots eller spejarscouternas ledare kommer vi överens om målsättningen med och tidtabellen för vår ledarskapsuppgift. Vi reserverar tillräckligt med tid för planering och förberedelser av uppgiften. Det lönar sig ofta att gå igenom samma sak på flera olika sätt. Vi redogör för våra planer för lotsen eller spejarscoutlotsen i förväg. Efter övningen ägnar vi också en stund åt att utvärdera vår ledarskapsövning.

SOM LEDARE FÖR JÄMNÅRIGA

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan planera och förverkliga en ansvarsuppgift av lämplig omfattning. Explorerscouten kan leda jämnåriga ungdomar.

BESKRIVNING: Explorerscouten övar att leda små grupper i explorerscoutpatrullen eller en annan grupp med jämnåriga ungdomar.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren leder vid behov planeringen och fixar den utrustning och reserverar de utrymmen som behövs.

LOTSSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa explorerscouterna att hitta lämpliga ledaruppgifter för var och en. Lotsen fungerar vid behov som bakgrundsstöd då explorerscouten gör sin ledaruppgift.

TID: Beror på hur uppgiften förverkligas

PLATS: Beror på hur uppgiften förverkligas

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ledarskap, Scoutkultur, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi ordnar ett nytt evenemang för explorerscout i vår kår eller i vårt kårteam. Vi funderar på ett hårdant evenemang vi själva skulle vilja delta i och ordnar ett sådant för explorerscouterna i vår kår eller vårt kårteam. Om evenemanget är för en större grupp än bara vår egen patrull slår vi fast tidpunkten tillräckligt långt i förväg. Tillsammans med vår lots funderar vi på målsättningar för vårt evenemang och efteråt kollar vi hur bra vi uppnådde dem. Vi reserverar också tillräckligt med tid för själva planeringen och olika förberedelser som matinköp, bokning av ställe och inkvartering. Vi leder evenemanget. Också efterarbetet tar sin tid. Vid behov ber vi lotsen om hjälp med planering och förverkligande.

TIPS NUMMER 2: Jag ordnar ensam eller tillsammans med ett par för en utfärd för explorerscouterna. Som arrangör ansvarar vi för förberedelserna för utfärden, programmet på utfärden och efterarbetet efter utfärden. Utfärden kan vara en utfärd för vår egen

patrull eller för alla explorerscout i vårt kårteam. Programmet kan delvis planeras tillsammans med deltagarna eller så kan det vara en överraskning för deltagarna. Det viktiga är att vi som ordnar utfärden är huvudansvariga för utfärdsarrangemangen. Efter utfärden går vi igenom hur utfärden lyckades i sin helhet. Vi kan be om hjälp av lotsen i alla skeden.

ANSVARSUPPGIFT PÅ LÄGER ELLER UTFÄRD

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan planera och förverkliga en lämpligt stor ansvarsuppgift under en utfärd eller ett läger.

BESKRIVNING: Explorerscouten sköter en överenskommen uppgift på en utfärd eller ett läger.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren leder planeringsarbetet och fixar behövlig utrustning.

LOTSSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa explorerscouterna att hitta lämpliga ledaruppgifter för var och en. Lotsen fungerar vid behov som bakgrundsstöd då explorerscouten gör sin ledaruppgift.

TID: En utfärd eller ett läger

PLATS: En utfärd eller ett läger

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ledarskap, Scoutkultur, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi gör något material till lägret. Vi funderar tillsammans med lägerchefen vad materialen kunde vara. Vi kan göra t.ex. ett spel för lediga stunder, skriva en lagersång, planera och göra lägermärken till deltagarna eller bygga en lägerport enligt lägrets tema. Vi börjar i tid så att vi säkert får allt klart till lägret. Vi kan fråga lotsen om hjälp med praktiska saker som t.ex. materialanskaffning.

TIPS NUMMER 2: Jag tröstar en varunge eller äventyrsscout med hemlängtan. Också för detta kan jag förbereda mig i förväg genom att fundera på saker som kan lindra ett barns hemlängtan. Ett bra sätt är t.ex. att ta med en sagobok till lägret som kan plockas fram vid behov. Jag funderar också på vilka ord jag kan använda för att trösta. Det kan hända att jag inte ännu på nästa läger får möjlighet att pröva på att lindra hemlängtan hos en yngre scout, men den dag en av mina varungar eller äventyrsscouten får hemlängtan på ett läger kan jag ta itu med saken.

TIPS NUMMER 3: Vi planerar och förverkligar ett kvällsprogram, en väckning med program eller ett lägerdop till lägret. Vi funderar tillsammans med lägerchefen vilket programmet kunde vara. Då vi planerar programmet beaktar vi lägrets övriga program och tema, så att vårt program passar in i lägerhelheten. Vi berättar också för lägrets övriga ledare om våra planer. Efteråt ägnar vi en stund åt att utvärdera vårt program.

TIPS NUMMER 4: Jag deltar i ett sam- eller förbundsläger i ett uppdrag. Kårerna ordnar regelbundet samläger och FiSSc förbundsläger. På lägren behövs många ledarinsatser. I ett serviceuppdrag ansvarar jag för en överenskommen del av något delområde. Uppdraget kan t.ex. vara på en programpunkt, i lägerköket, lägrets underhåll eller i lägrets kommunikationsteam. Jag ser till att jag får göra ett ordentligt handslag för uppdraget så att jag vet vilka mina uppgifter är och att jag efter lägret får ett intyg över det uppdrag jag haft.

SOM LEDARE UTANFÖR SCOUTINGEN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär sig att utnyttja färdigheter hen lärt sig i scouterna också på andra ställen.

BESKRIVNING: Explorerscouten har handlednings- eller ledaruppgifter utanför scoutingen.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: -

LOTSSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa explorerscouten att hitta en lämplig ledaruppgift. Lotsen fungerar vid behov som explorerscoutens stöd under hens ledaruppdrag.

TID: Beror på hur uppgiften genomförs

PLATS: Beror på hur uppgiften genomförs

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ledarskap, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag fungerar som vänelev eller tutor. Jag deltar i den utbildning som ordnas för vänelever och tutorer och i mitt uppdrag hjälper och stöder jag yngre elever. Jag diskuterar med min lott om hur jag i scoutingen kan dra nytta av de färdigheter jag lärt mig som tutor och vilka färdigheter jag lärt mig i scoutingen som är till nytta i uppdraget som tutor.

TIPS NUMMER 2: Vi ordnar en scoutdag för låg- eller högstadiel elever. Vi kan ordna dagen till exempel under scoutveckan eller under en hobbymessa eller under ett motsvarande evenemang som skolorna ordnar. Vi planerar och förverkligar programpunkter som passar målgruppen där eleverna får göra saker som hör till scoutingen på ett roligt sätt. Vi kan vända oss till lotten för att få hjälp med både planering och förverkligande. Vi funderar i förväg på målsättningen med vår dag och går efteråt igenom hur bra målsättningen uppfylldes.

TIPS NUMMER 3: Vi ordnar en scoutdag eller -kväll för en grupp utanför scoutingen. Gruppen kan till exempel vara ett lag från den lokala idrottsföreningen eller kommunstyrelsen, alltså en grupp som inte är bekant med scoutingen från tidigare. Det kan också vara en grupp från en hobby någon av patrullens medlemmar har. Vi planerar och förverkligar en scoutdag eller -kväll för denna grupp. Vi funderar tillsammans med en representant för gruppen vad målen med helheten är. Ofta är önskemålen för en scoutkväll väldigt annorlunda för en som inte känner till scoutingen än för någon som själv är scout. Vi funderar alltså tillsammans på vad dagen eller kvällen ska innehålla. Det kan vara en äventyrsbana i skogen, korvgrillning efter att alla tillsammans huggit ved och tänt elden eller en liten spårning på den närlägnade spånbanan med uppgifter som främjar gruppbildning och samarbete. Lotten hjälper oss vid behov med planering och förverkligande.

TIPS NUMMER 4: Jag deltar i församlingens hjälpledarutbildning och fungerar som hjälpledare på ett skriftskolläger. Jag diskuterar med min lott om hur jag i scoutingen kan dra nytta av de färdigheter jag lärt mig som hjälpledare och vilka färdigheter jag lärt mig i scoutingen som är till nytta i hjälpledaruppdraget.

JAG DELTAR I DISTRIKTETS SCOUTFÄRDIGHETSTÄVLING SOM PATRULLEDARE FÖR EN SPEJARSCOUTPATRULL ELLER SOM FÖLJESLAGARE FÖR EN ÄVENTYRSSCOUTPATRULL

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär sig att leda yngre åldersgrupper i förberedelser inför scoutfärdighetstävlingar och i att läsa uppgiftsförteckningen. Hen lär sig att beakta också annat som hör till tävlingarna såsom anmälningar och arrangemang kring transporter. Explorerscouten lär sig också att bedöma sin egen prestation efter tävlingen.

BESKRIVNING: Explorerscouten leder sin spejarscoutpatrull eller en äventyrsscoutpatrull i förberedelserna inför en scoutfärdighetstävling. Hen ger de yngre scouterna råd för tolkningen av uppgiftsförteckningen och samlar tillsammans med scouterna ihop den utrustning som behövs för tävlingen. Explorerscouten ser också till att patrullen övar färdigheter inför tävlingen, sköter om anmälningen och fixar transporterna till och från tävlingsplatsen. Efter tävlingen funderar patrullen på vad som gick bra och vad som kunde göras på ett annat sätt följande gång.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: -

LOTSENS UPPGIFT: Lotten fungerar vid behov som stöd för explorerscouten under dennas ledaruppdrag.

TID: Två möten och tävlingsdagen

PLATS: Inomhus och utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ledarskap, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag deltar i en scoutfärdighetstävling som följeslagare för en äventyrsscoutpatrull eller patrulledare för en spejarscoutpatrull. Före tävlingen går jag igenom utrustningslistan tillsammans med tävlingspatrullen och vi bekantar oss med

uppgiftsförteckningen. Tips på hur vi kan bekanta oss med uppgiftsförteckningen hittar jag till exempel bland aktiviteterna i explorerscouternas ficka Scoutfärdighetstävlingar. Jag kan också fråga råd av mer erfarna tävlingsdeltagare om vilka saker i uppgiftsförteckningen det lönar sig att fästa uppmärksamhet vid och vilka saker det lönar sig att ta med trots att de inte finns med på utrustningslistan. Jag hjälper tävlingspatrullen att samla ihop nödvändig tävlingsutrustning.

Under själva tävlingen leder jag patrullen i tävlingscentralen i samband med förflyttningen mellan anmälningen och starten. Under tävlingens gång hejar jag på gruppen och ser till att alla får hjälpa till med tävlingsuppgifterna. Efter tävlingen ser jag till att alla kommer tryggt hem och att den utrustning vi lånat lämnas tillbaka i gott skick. På tävlingspatrullens första möte efter tävlingen ägnar vi en stund åt att fundera på vad som gick bra i tävlingen och vad som kunde göras på ett annat sätt nästa gång.

VÅR PATRULL HÅLLER EN KONTROLL UNDER EN SCOUTFÄRDIGHETSTÄVLING

MÅLSÄTTNING: Explorerscouterna lär sig principerna för att planera en kontroll för en scoutfärdighetstävling och ansvarar för att kontrollen förverkligas.

BESKRIVNING: Explorerscouterna lär sig att ordna en kontroll på en scoutfärdighetstävling. Patrullen planerar kontrolluppgiften tillsammans med sin lott och tävlingsledningen.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att se till att explorerscoutpatrullen väljer en huvudkontrollant för kontrollen. Patrulledaren ser till att alla i explorerscoutpatrullen deltar i planering och förverkligande av kontrollen. Den bland patrullmedlemmarna valda huvudkontrollanten sköter om kontakten till tävlingsledningen, deltar i tävlingens planeringsmöten enligt behov och sköter tillsammans med resten av patrullen om att planeringen av och förberedelser för kontrollen (planera kontrolluppgiften, skriva orderbrev och bestämma poängsättningen, kontrollplan, materialbehov, testtävling o.s.v.) framskrider enligt tävlingsledningens direktiv.

LOTSENS UPPGIFT: Lotten handleder explorerscouterna i deras uppdrag som kontrollanter och ser till att kontrollen patrullen ansvarar för är lämpligt stor. Vid behov lär hen tillsammans med tävlingsledningen ut vad det innebär att vara kontrollant och hjälper också annars till med kontrollförberedelserna (t.ex. att skriva orderbrev och bestämma poängsättningen). Lotten följer med att den huvudkontrollant som valts inom patrullen har koll på sina uppgifter och förstår hur viktigt det är för tävlingsplaneringen att förberedelserna görs i rätt tid.

TID: 1-6 månader beroende på kontrollens och tävlingens omfattning

PLATS: Tävlingsplatsen

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Tävlingar, Scoutfärdigheter, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi planerar och förverkligar en kontroll under en scoutfärdighetstävling. Idéer till kontroller får vi genom att själv delta i scoutfärdighetstävlingar och ur gamla orderbrev. Vi frågar också om råd av erfarna tävlingsdeltagare och tävlingsarrangörer. Planeringen tar ofta oväntat lång tid och vi måste också reservera tid för testning av kontrolluppgiften före själva tävlingen.

LIVSKVALITET

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten vet vilka faktorer som påverkar livskvaliteten och lär sig göra val som förbättrar den egna livskvaliteten. Explorerscouten finner en balans mellan skola eller arbete och fritid och hen uppskattar en rusmedelsfri fritidssysselsättning. Explorerscouten förstår att pengar inte växer på träd. Explorerscouten vet hur man betar sig enligt etikett.

BESKRIVNING: Explorerscouterna gör aktiviteter som är associerade med mat, motion, tidsplanering och fritid. Därtill övar explorerscouterna att kontrollera sin ekonomi. Explorerscouterna bekantar sig med etikettsregler för mat, klädsel och uppförande och ordnar en egen fest.

KVALITATIV MAT

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår vilken betydelse matens kvalitet har för hälsan, orken och humöret. Explorerscouten kan äta hälsosamt och mångsidigt.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med näringsinnehållet i olika råvaror och maträtter. Hen övar på att känna efter hur maten påverkar den egna kroppen.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren planerar och förbereder mötet och är i kontakt med lotsen vid behov. Patrulledaren handlar råvarorna som eventuellt behövs för aktiviteten.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen diskuterar med explorerscouterna om vilken betydelse hälsosamt mat har för välmåendet. Lotsens uppgift är att hålla diskussionen trygg, så att explorerscouterna inte känner en negativ press kring sitt ätande.

TID: Ett möte eller en utfärd

PLATS: Inomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshantering

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård, Matkultur, Matlagning

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi reder ut hur mycket energi vi får och behöver under en vardag. Vi för mat- och motionsdagbok under en veckas tid. Om vi vill kan vi använda någon applikation för det. Vi tar med hjälp av internet reda på ungefär hur mycket energi vi förbrukar dagligen. Vi uppskattar med hjälp av våra matdagböcker hur mycket energi vi får i oss och jämför det med vår energiförbrukning.

TIPS NUMMER 2: Under en förläggning bakar vi chokladkakor och äter dem alla samma kväll. Vi funderar på följande frågor: Hur kände vi oss innan vi åt kakorna? Hur kände vi oss efter att vi ätit upp alla kakor? Hur kändes det i kroppen att äta så mycket? Hur påverkade kakätandet vårt humör? Om vi ofta äter för mycket gott, vilka orsaker kommer vi på som gör att man äter för mycket och om det finns något annat än mat som kunde göra att det känns bättre? Detta tips kan också göras som en paus.

TIPS NUMMER 3: Vi bekantar oss med näringsvärdesdeklarationer på olika livsmedel och gör på basen av dem en modell på matplanering för en dag. Vi beaktar bl.a. mängden och kvaliteten på fett, kolhydrater, fiber, proteiner, kalcium och vitaminer.

TIPS NUMMER 4: Vi planerar och genomför en utfärd där vi äter så hälsosamt som möjligt. Vi funderar efteråt om det var svårt att göra upp menyn, om det under utfärden kändes som om något saknades eller om vi kände oss sugna på något vi inte hade med på utfärden och hur vi kände oss under utfärden.

TIPS NUMMER 5: Vi bekantar oss med olika slags ätstörningar. Har jag själv eller någon i min närmaste krets ett beteende typiskt för en ätstörning? Vi tar reda på var man kan få hjälp. Vi talar om att det att man äter hälsosamt inte är samma sak som att man räknar alla kalorier och avstår från en massa födoämnen. Lotsen hjälper oss att diskutera detta svåra ämne.

SÖMNKVALITET

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår vilken betydelse sömnen har för välmående, energinivå och humör. Explorerscouten förstår att mängden sömn påverkar bl.a. inlärnigen, koncentrationsförmågan och orken. Hen vet att sömnbehovet är individuellt och vilken sömnrytm som passar hen själv bäst.

BESKRIVNING: Explorerscouten får verktyg för att kunna förbättra sin nattsömn och på så sätt reglera sin pigghet.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren planerar och förbereder mötet och är vid behov i kontakt med lotsen. Om patrullen ordnar en masurlilja är patrulledarens uppgift att se till att alla utfärdens delområden (så som mat, skjutsar, plats och program) fixas i god tid.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen diskuterar med explorerscouterna om vilken betydelse mängden sömn och kvaliteten på den har för välmåendet. Lotsen hjälper patrulledaren att ordna en masurlilja. Lotsen ser till att liljan ordnas så att explorerscouterna har tid att återhämta sig från liljan före skol- eller arbetsveckan.

TID: Ett möte

PLATS: Inomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshantering

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag för sömndagbok i en vecka. På mötet jämför vi våra dagböcker och diskuterar om ämnet med hjälp av följande frågor. Vad är en regelbunden sömnrytm? Hur många timmar sover jag per natt? Vaknar jag lätt på morgonen? Vad påverkar hur lätt eller svårt det är att vakna på morgonen? Finns det skillnader i hur pigga jag är mellan olika veckodagar? Är jag trött efter veckoslutet?

TIPS NUMMER 2: Vi vakar i 24 eller 36 timmar i sträck under en utfärd. Var femte timme gör vi uppgifter som kräver koncentration (t.ex. lär oss en ordlista utantill, löser sudoku, löser logiska problem, räknar matematik). Vi skriver ner våra resultat. I vilket skede märkte vi att våra resultat blev sämre? Var det stora skillnader mellan oss? Hur kändes det i kroppen under vakandet? Hur länge måste jag sova efter vakandet för att känna mig normal igen? Vi funderar noga på tidpunkten för masurliljan så att vi hinner återhämta oss innan skolan eller arbetet börjar.

TIPS NUMMER 3: Vi samlar ihop en lista med tips på hur man kan somna och vakna lättare. Man somnar t.ex. lättare ifall man slutar se på TV en timme före läggsdags, ifall man har papper och penna på nattduksbordet så man kan skriva upp sådant man kommer på just då man ska somna eller genom att dämpa belysningen minst en halv timme före läggsdags. Uppvaknandet kan man underlätta till exempel med en ljusterapilampa, med favoritlåten som väckningsmusik eller genom att ladda kaffekokaren färdigt redan på kvällen.

KVALITATIV MOTION

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten gör motionen till en del av sin vardag. Explorerscouten förstår vilken betydelse motionen har för välmående, ork och humör.

BESKRIVNING: Explorerscouten motionerar och försöker hitta en motionsform som passar hen. Explorerscouten funderar över sitt förhållande till motion och kan uppskatta hur hen kände sig före och efter motionspasset.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att planera och ordna patrullmötet. Patrulledaren utreder olika möjligheter till motion och informerar de övriga explorerscouterna ifall de behöver någon särskild utrustning med sig.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen diskuterar om motion och motionens betydelse för välmåendet med explorerscouterna. Lotsen hjälper vid behov patrulledaren med de praktiska arrangemangen.

TID: Ett möte

PLATS: Inomhus eller utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshantering

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård, Motion

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Under en veckas tid följer jag med hur mycket jag rör på mig utan att tänka på det, d.v.s. hur mycket vardagsmotion jag får. Vi jämför mängden vardagsmotion inom patrullen och funderar på hur vi skulle kunna öka mängden vardagsmotion i vår egen vardag. Vi utbyter idéer med varandra och hittar fler idéer på internet.

TIPS NUMMER 2: Vi testar en ny motionsgren. Vid behov hjälper lotsen oss med de praktiska arrangemangen.

TIPS NUMMER 3: Hela patrullen går tillsammans till gymmet och ber att personalen där visar oss de olika maskinerna och lämpliga träningsserier.

TIPS NUMMER 4: Vi går tillsammans på promenad efter varje patrullmöte i en månads tid.

TIPS NUMMER 5: Vi gör ett eget konditionstest eller letar upp ett på internet. Vi testar vår kondition och om vi vill gör vi om testet om några månader eller ett halvt år och jämför resultaten. Vad kan ha inverkat på resultaten?

KVALITATIV FRITID

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan kritiskt bedöma vad hen använder sin fritid till. Explorerscouten kan göra de ändringar som behövs i sin fritid och förstår vilken betydelse förändringarna har för det egna humöret och den egna energinivån.

BESKRIVNING: Explorerscouten funderar på vad hen använder sin fritid till.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att planera och ordna patrullmötet. Patrulledaren bjuder in lotsen till mötet för att diskutera ämnet med explorerscouterna.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att diskutera med explorerscouterna om hur de använder sin fritid och till exempel användning av teknikprylar och rusmedel. Lotsen hjälper vid behov till med att ordna en lilja eller hitta en expert att diskutera med.

TID: Beror på hur aktiviteten görs.

PLATS: Inomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshantering

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag är en vecka utan TV, dator och videospel. Jag använder mobiltelefonen endast till absolut nödvändiga telefonsamtal. Vi diskuterar vad jag använde min tid till istället.

TIPS NUMMER 2: Vi ordnar en elektricitetsfri 24h lilja. Under den 24h långa utfärden använder vi inga elektriska apparater (lampor, spis, kylskåp, elvärme, varmt vatten, mobiltelefon, musikspelare). Hur löste vi det att vi var utan elektricitet? Uppstod det många svårigheter då vi inte använde elektricitet? Vad använde vi vår tid till då vi inte hade el? Hur kändes det att vara utan el?

TIPS NUMMER 3: Vi bjuder in en expert på rusmedel till vårt möte för

att diskutera om rusmedel med oss och hur dessa påverkar våra liv eller så pratar vi med lotsen om användningen av rusmedel. Vi kan till exempel låna "fyller-glasögon" av den lokala A-kliniken och diskutera om hur det kändes att ha dem på. Det lönar sig för oss att använda material vi hittar på Internet om rusmedelsfostran för ungdomar.

TIPS NUMMER 4: Vi ordnar en videospels- och nätsurflinglilja (24 h) för oss själva. Efter liljan diskuterar vi hur spelandet/surfandet påverkade till exempel energinivån och humöret. Vi funderar på våra egna beroenden och vad man kunde göra åt dem.

TIPS NUMMER 5: Vi övar tidsplanering. Vad använder vi för vår tidsplanering just nu (t.ex. papperskalender, digitala minneslistor, påminnelser i mobiltelefonen)? Jag skriver ner precis allt, också minsta lilla sak som jag måste sköta under den kommande veckan (t.ex. skoldagar, hobbyer, träffar med kompisar, läxor, att läsa till prov, scoutärenden, att städa mitt rum, att vakta lillasyster). På ett annat papper ritar jag upp en kalender och lägger in allt från den första listan i kalendern. Jag bestämmer alltså en dag och ett klockslag för när jag ska göra varje sak. Känns veckan klarare nu? Lindrades min stress?

KVALITATIV EKONOMI

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan använda pengar på ett förnuftigt sätt. Explorerscouten förstår att pengar inte växer på träd och kan därför värdesätta pengar.

BESKRIVNING: Explorerscouten lär sig att använda pengar och att göra ekonomiska val. Explorerscouten bekantar sig med konsumentens rättigheter.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att planera och ordna patrullmötet.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper vid behov patrulledaren att planera och genomföra aktiviteten.

TID: Ett möte

PLATS: Inomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshantering, Förmåga att fungera i grupp

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård, Ekonomi

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi bekantar oss med konsumenträttigheterna till exempel via konsumentrådgivningens FAQ-del. Vi söker uppgifter om varors bytes- och returrätt på våra egna butikskvittor. Vi jämför praxis hos olika butiker. Vi lär oss att reklamera en felaktig produkt.

TIPS NUMMER 2: Vi köper något användbart från en nätbutik eller ett lopptorg på nätet. Vi studerar nätbutikens försäljningsvillkor och funderar om de är rimliga ur konsumentens synvinkel. Vi noterar åtminstone postavgifter, bytes- och returrätt, garantitid och säljarens rätt att använda våra uppgifter för marknadsföring.

TIPS NUMMER 3: Jag för bok över min användning av pengar under två veckors tid. Hur mycket pengar använde jag totalt? Vad gick det mest pengar till? Var det överraskande? Kunde jag ändra min penninganvändning så att den blev mer förnuftig?

TIPS NUMMER 4: Genom att ordna ett penninginsamlingsjippo, samlar vi in medel för att täcka avgifterna för ett explorerscoutevenemang vi deltar i. Jippot kan vara till exempel ett gårdstallo, plättförsäljning, gårdsloppis, barnvaksjobb, scoutfödelsedagsfester, inventering i en butik, flaskinsamling under valborg, att städa vägrenen eller att sälja ballonger på första maj.

TIPS NUMMER 5: Tillsammans med mitt par planerar jag en så billig meny som möjligt för en utfärd. Vi försöker uppskatta hur mycket det skulle kosta att laga varje måltid. Om möjligt förverkligar vi matlistan och jämför hur nära måltidernas riktiga pris vi kom med vår uppskattning. Skulle vi ha kunnat spara in ytterligare någon slant? Hade vårt slantvändigande en negativ effekt på matens smak eller kvalitet?

TIPS NUMMER 6: Vi går tillsammans till matbutiken. Vi har en egen "inköpslista" parvis. Vi söker upp varorna och skriver upp den dyraste och den billigaste produktens pris. Efter butiksbesöket räknar vi priset på den dyraste och den billigaste inköpslistan. Hur stor är skillnaden? Skulle det ha varit vettigt för matens kvalitet att välja den dyrare produkten? Är det alltid vettigast att köpa den billigaste produkten (de dyrare är ofta ekologiska, inhemska eller rättvis handel-produkter)?

KVALITET I ARBETSLIVET

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan söka jobb och vet hur hen ska bete sig i en arbetsintervjusituation. Explorerscouten känner till sina rättigheter som anställd.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med arbetslivet och hur man kan söka jobb.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att planera och ordna patrullmötet.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att diskutera med explorerscouterna om att söka jobb och om arbetslivet. Lotsen kan berätta om sina egna erfarenheter och ge explorerscouterna tips om hur det lönar sig eller inte lönar sig att göra.

TID: Ett möte

PLATS: Inomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshantering, Förmåga att fungera i grupp

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Framträda, Egenvård, Medborgarfärdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi söker fram intressanta sommararbetsplatser till exempel på MOL:s sidor. Vi funderar tillsammans på vilka andra ställen man kan hitta jobb. Vi skriver alla ett utkast till arbetsansökan. Vi läser varandras ansökningsutkast och ger feedback och tips hur man kan skilja sig ur mängden av likadana ansökningar.

TIPS NUMMER 2: Vi övar oss inför en arbetsintervju. Vi funderar på hur det lönar sig att klä sig inför arbetsintervjun och hur det lönar sig att förbereda sig för intervjun. Vi övar arbetsintervjun så att en är arbetsgivaren som intervjuar och den andra arbetssökanden. I vår arbetsintervjusimulation övar vi också på svåra frågor som vi kan få under en arbetsintervju.

TIPS NUMMER 3: Vi bekantar oss med arbetsavtal. De patrullmedlemmar som har ett arbetsavtal hämtar med det till mötet. Vi jämför tillsammans arbetsavtalen. Vad finns med i alla arbetsavtal? Finns det något som finns med i en del avtal men saknas i andra? Är det något som inte finns med i något av arbetsavtalen, men som skulle vara bra att ha där? På internet finns många olika arbetsavtalsbotten som vi kan använda som exempel. Också fackföreningarna har information om arbetsavtal på sina webbsidor.

GOTT UPPFÖRANDE

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten känner sig bekväm och avslappnad i olika situationer, eftersom hen kan uppföra sig enligt etikett.

BESKRIVNING: Explorerscouten lär sig olika exempel på gott uppförande (skaka hand, niande, att hjälpa andra på med rocken, armkrok, small talk, att hålla tal, att skåla, att titta i ögonen, "tack" och "förlåt") Explorerscouten övar också bordsetikett (till exempel att duka bordet, att äta med olika bestick, dricksglasen, vem som börjar äta först, när man får börja äta).

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att förbereda och ordna aktiviteten.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att vid behov hjälpa patrulledaren att planera och förverkliga aktiviteten. Om explorerscouterna ordnar program tillsammans med en annan grupp tar lotsen kontakt med gruppens ledare och kommer överens om saken med dessa. Lotsen ger råd åt explorerscouterna i olika etikettsfrågor eller bjuder in någon annan som känner till etikettsreglerna väl.

TID: Ett möte

PLATS: Inomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkänedom och självutveckling, Förmåga att fungera i grupp

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård, Medborgarfärdigheter, Matkultur, Sociala färdigheter, Seder och bruk

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi ordnar en etikettskola för äventyrsscouter eller spejarscouter. I etikettskolan kan vi gå igenom till exempel hur man skakar hand, hälsar på andra, ber om något eller ser andra i ögonen.

TIPS NUMMER 2: Vi ordnar en fest enligt alla uppförande- och etikettsregler på ett möte eller en utfärd. Vi klär upp oss för festen och ber till exempel roverscouterna laga och servera mat åt oss. Vi dukar fint och dekorerar festutrymmet och betar oss enligt etikett på festen. Vi kan också bjuda in en vänpatrull från en annan kår.

TIPS NUMMER 3: Jag håller ett tal inför min egen patrull om ett ämne jag själv väljer. Vi ger varandra ärlig och konstruktiv feedback om uppträdandet.

TIPS NUMMER 4: Vi niar varandra under ett helt möte.

TIPS NUMMER 5: Under en utfärd dukar vi till varje måltid enligt etikettsreglerna. Under utfärden äter vi åtminstone en gång förrätt, huvudrätt och efterrätt. Under måltiderna följer vi etikettsreglerna.

TIPS NUMMER 6: Vi lär oss etikettsregler för telefonsamtal, textmeddelanden och e-post. Vi hittar på ett test åt oss själva.

TIPS NUMMER 7: Vi lär oss att klä oss rätt vid olika tillfällen. Vi övar oss att knyta kravatt och fluga. Vi kan klä oss rätt åtminstone för följande tillställningar: bröllop, mormors födelsedagsfest, kompisens konfirmation, begravning.

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten blir inspirerad av utfärder i skog och mark och behärskar grundläggande utfärdsfärdigheter. Hen kan planera och genomföra en utfärd självständigt. Explorerscouten förstår betydelsen av säkerhet för en lyckad utfärd. Explorerscouten kan ta hand om sin egen och kårens utfärdsutrustning.

BESKRIVNING: Explorerscoutpatrullen repeterar grundläggande utfärdsfärdigheter. Till dem hör att förbereda en utfärd, att göra utfärder i olika förhållanden och vård av egen och kårens utrustning.

UTFÄRD TILL ETT NYTT STÄLLE

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten vågar göra utfärder också bortom bekanta utfärdsområden.

BESKRIVNING: Explorerscouterna planerar och genomför en utfärd till ett nytt ställe. Som mål för utfärden väljs ett ställe som ligger bortom bekanta utfärdsplatser och -mål. Utfärden kan vara en hajk med tältinkvartering eller en förläggning i en stuga.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren kan redan före mötet söka fram nya utfärdsområden t.ex. på internet, genom att fråga andra kårer om deras hajkplatser eller genom att ta kontakt med kårens mer erfarna ledare eller distriktet/FiSSc. Då patrullen tillsammans valt ett utfärdsområde sköter patrulledaren vid behov om att boka stället. Patrulledaren informerar explorerscouterna, lotsen och kårchefen om utfärden. Det är också patrulledarens uppgift att komma överens om vem som ansvarar för maten, vem som packar med den gemensamma utrustningen och hur patrullen kommer till utfärdsplatsen. Det är inte meningen att patrulledaren ordnar utfärden ensam, utan hen delegerar ansvarsuppgifter också åt de övriga patrullmedlemmarna. Patrulledaren ber vid behov lotsen om råd.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper patrullen att reservera ett ställe och att hitta nya utfärdsstugor. Lotsen hjälper vid behov explorerscouterna att ordna utfärden och försäkras sig om att de beaktat allt nödvändigt inklusive säkerhetsaspekten.

TID: Ett par veckor

PLATS: Inomhus och utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshandling, Förhållande till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ute- och lägerfärdigheter, Utfärder, Skog

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi planerar och genomför en utfärd som räcker minst ett veckoslut för explorerscout- eller spejarscoutpatrullen.

TIPS NUMMER 2: Vi bekantar oss med ett för oss obekant utfärdsområde i närområdet eller i vår hemkommun.

UTFÄRDSUTRUSTNINGEN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår betydelsen av att underhålla och vårda utfärdsutrustningen. Explorerscouten kan ta ansvar och sköta om både sin egen och kårens utfärdsutrustning. Explorerscouten kan skilja på nödvändig utrustning och inte fullt så nödvändig utrustning.

BESKRIVNING: Explorerscouten övar sig att underhålla och vårda sin egen utfärdsutrustning. Hen jämför olika delar av utrustningen och reflekterar över vilka prylar som är viktigare än de andra.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Se tipsen.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper explorerscouterna att ta reda på hur utfärdsutrustningen vårdas. Om explorerscouterna är på väg på utfärd kollar lotsen att explorerscouterna har beaktat allt nödvändigt inklusive säkerhetsaspekten. Vid behov hjälper lotsen till med utfärdsarrangemangen.

TID: En utfärd, ett möte

PLATS: Inomhus och utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshandling, Förhållande till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ute- och lägerfärdigheter, Egenvård, Utfärder

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag vårdar mina vandringskängor rätt. Vi tar med våra egna vandringskängor till mötet, bekantar oss tillsammans med hur man vårdar skodon och sköter om våra kängor på mötet. Patrulledarens

uppgift är att i förväg ta reda på hur vandringskängorna ska vårdas och skaffa rätt utrustning för detta. Vi beaktar att det kan finnas skillnader i skötselråden för olika patrullmedlemmars vandringskängor.

TIPS NUMMER 2: Vi testar utfärdsutrustning och skriver ett reportage om vårt test till kårtidningen, kårens webbsida eller Scoutposten. Vi kan testa t.ex. rindor, kängor, ficklampor eller regnkläder. Alla i explorerscoutpatrullen hämtar med sig sitt eget exemplar till mötet eller utfärden. Vi kan också be om att få låna utrustning av mer erfarna scouter. Vi jämför t.ex. pris, egenskaper, användbarhet, utseende och hållbarhet. Patrulledaren ser till att rapporten skrivs och skickas till kårtidningens redaktion eller webbsidornas upprätthållare i god tid.

TIPS NUMMER 3: Vi gör en utfärd och på den försöker vi klara oss med så lite utrustning som möjligt. Tillsammans med lotsen funderar vi på vilken utrustning vi skulle kunna lämna hemma och vilken utrustning som är absolut nödvändig. Vi funderar också på om det finns utrustning som kunde bytas ut mot något lättare eller som kräver mindre utrymme. Dessutom funderar vi på vilken utrustning alla inte behöver ha med ett eget exemplar av utan det räcker med en gemensam. Vi jämför också utrustningslistor för olika sorts utfärder (t.ex. beroende på om det är stug- eller tältinkvartering). Patrulledaren ansvarar för utfärdsarrangemangen genom att delegera olika delområden till olika patrullmedlemmar (t.ex. att reservera utfärdsstugan, maten, gemensam utrustning, transport).

TIPS NUMMER 4: Jag lär mig att justera min egen ryggsäck. Då vi är på väg på utfärd justerar vi också äventyrsscout- eller spejarscoutpatrullens ryggsäckar. Patrulledaren tar i förväg reda på bra nätsidor eller böcker som kan vara till hjälp då vi ska lära oss att oss justera ryggsäcken. Till mötet kan vi också bjuda in en mer erfaren scout som kan hjälpa oss med justerandet.

KARTOR OCH ORIENTERING

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten utvecklar sina orienteringsfärdigheter och vågar utmana sig själv att orientera utanför den egna bekvämlighetszonen.

BESKRIVNING: Explorerscouten övar orientering under olika förhållanden och i olika situationer. Explorerscouten väljer ett aktivitetstips som är främmande för hen från tidigare och som ger en lämpligt stor utmaning.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren skaffar kartor och informerar alla explorerscouten om var och när patrullen ska orientera och vad var och en behöver ta med. Det lönar sig att utnyttja det finska distriktets/FiSSc:s orienteringstävlingar, lokala orienteringsföreningars kvällsorienteringar eller fasta kontrollnät.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper till med att skaffa kartor och att hitta ett lämpligt orienteringsevenemang eller lämplig orienteringsterräng vid behov. Om explorerscouterna behöver utbildning för det orienteringstema de valt försöker lotsen hitta en lämplig utbildare i kåren eller från en orienteringsförening.

TID: Ett par kvällar

PLATS: Utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Förhållande till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Utfärder, Orientering

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag deltar i en motionsorientering eller orienteringstävling ensam eller tillsammans med en kompis.

TIPS NUMMER 2: Jag orienterar på natten ensam eller tillsammans med en kompis.

TIPS NUMMER 3: Vi övar på att orientera med specialkartor. Till exempel kartor med endast höjdkurvor, kartor där vägar och stigar

saknas, kartor där en del är övertäckt eller en karta som är tiotals år gammal. Vi kan be den lokala orienteringsföreningen om hjälp att hitta olika sorts kartor, eller be att få delta i orienteringsföreningens träningar.

TIPS NUMMER 4: Jag orienterar ensam en minst 4 km lång sträcka.

TIPS NUMMER 5: Jag bekantar mig med koordinatsystemen (till exempel WGS-84 och ETRS-TM35FIN) och förstår vad de betyder. Till exempel vid geocaching måste GPS-koordinaterna sparas i rätt format så att också andra geocachare kan hitta dina cachar och du kan hitta deras. Jag utreder användningsområden för olika koordinatsystem och använder dem.

BIVACKER

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår olika sorters bivackers lämplighet för olika förhållanden och kan välja rätt typ av bivack för varje utfärd. Explorerscouten förstår vikten av att underhålla bivackeringsutrustningen. Explorerscouten vågar pröva på nya sätt att bivackera i naturen.

BESKRIVNING: Explorerscouten sover i olika bivacker i naturen under olika årstider.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren tar reda på olika bivacker som lämpar sig för testning. Patrulledaren ansvarar för utfärdsarrangemangen. Det är inte meningen att patrulledaren ensam ordnar hela utfärden utan hen delegerar uppgifter till patrullens övriga medlemmar. Vid behov ber explorerscouten lotsen om råd.

LOTSENS UPPGIFT: Om kåren, lotsen eller explorerscouterna inte själva har den bivackeringsutrustning som behövs hjälper lotsen explorerscouterna att låna utrustning av till exempel en annan kår eller en utlåning för utfärdsutrustning. Lotsen uppmanar explorerscouterna att pröva på nya sätt att bivackera. Lotsen ger explorerscouterna råd om hur bivackerna slås upp/byggs och hur de ska underhållas. Då explorerscouterna är på väg på utfärd kollar lotsen att explorerscouterna har beaktat allt nödvändigt inklusive säkerhetsaspekten. Vid behov deltar lotsen också i utfärden.

TID: En utfärd

PLATS: Utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ute- och lägerfärdigheter, Utfärder

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag kan sätta upp samt underhålla tre olika typer av bivacker, till exempel vindskydd, tarp och kamintält och sover minst en natt i varje bivack.

TIPS NUMMER 2: Vi bekantar oss med olika vinterbivacker och provar minst två olika snöbivacker, såsom igloo och snögrotta. Instruktioner för att bygga igloo och snögrotta hittar vi på internet om vi använder till exempel sökkorden bygga igloo och bygga snögrotta samt i litteratur om vinterutfärder.

TIPS NUMMER 3: Vi förverkligar under ett års tid fyra övernattningar utomhus under olika årstider. Vi övernattar på olika sätt på varje gång och provar minst en bivack som är ny för alla.

DÅ NÖDEN ÄR STOR

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan använda sina färdigheter och sin utrustning i olika nödsituationer och förstår betydelse av den utrustning som behövs i olika situationer.

BESKRIVNING: Explorerscouten övar sig att handla i olika nödsituationer och bekantar sig med hjälpmedel som är till nytta i olika situationer.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att ordna en fungerande simulation av en nödsituation som känns äkta men ändå är säker.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper patrulledaren att ordna en simulation av en nödsituation som känns äkta. Lotsen ser till att explorerscouterna övar nödsituationen under säkra förhållanden och utan riktig fara. Det är bra om lotsen är med under explorerscouternas övning. Då kan lotsen ge explorerscouterna goda råd och samtidigt se till att en riktig farosituation inte uppstår. Om explorerscouterna behöver till exempel torrdräkter för att öva sig att rädda sig ur en vak hjälper lotsen explorerscouterna att låna sådana t.ex. av en annan kår eller ett sjöräddningssällskap.

TID: Ett möte eller en utfärd

PLATS: Utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Förhållande till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ute- och lägerfärdigheter, Egenvård, Utfärder, Säkerhet

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag tillverkar isdubbar och övar mig att använda dem på isen. Instruktioner för hur man gör isdubbar hittar jag på internet t.ex. med sökkorden göra egna isdubbar samt i böcker om vinterutfärder.

TIPS NUMMER 2: Jag övar mig att rädda mig själv ur ett vak och att rädda någon annan som gått genom isen. Vi övar olika nödsignaler samt första hjälpen vid hypotermi. Under räddningsövningen lönar det sig att använda torrdräkt eller räddningsdräkt. Sådana kan man låna till exempel av det lokala sjöräddningssällskapet eller brandkåren. Vi kan också be sjöräddningssällskapet eller lokala långfärdsskrinnare om hjälp att ordna övningen.

TIPS NUMMER 3: Vi lär oss att bygga en nödbivack och övar oss att reparera utrustningen i terrängförhållanden.

TIPS NUMMER 4: Jag lär mig att göra upp eld utan tändstickor eller tändare. Tips hittar jag genom att söka på internet till exempel med sökkorden göra upp eld utan tändstickor.

➤ VÄRLDSÅSKÅDNING

60

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten reflekterar över sin egen livsåskådning och kan diskutera om den. Hen jämför sina egna och scoutingens värderingar och bildar sig en egen uppfattning om rätt och fel.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med den kristna kulturen och med kulturer som är främmande för hen. Explorerscouten funderar på sina egna värderingar och sitt eget förhållningssätt. Explorerscouten övar att stilla sig.

SCOUTINGENS VÄRDERINGAR

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten bildar en klar uppfattning om vad scouting är och vad som kännetecknar scouting genom att bekanta sig med scoutingens värderingar på ett konkret plan.

BESKRIVNING: Explorerscouten funderar på sina egna och kårens värderingar.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att förbereda mötet och vid behov tillsammans med lotsen ta kontakt med överenskomna samarbetsparter.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift i värdediskussionerna är att berätta för explorerscouterna om praxis i kåren och vid behov också ge en vuxens syn på saker och ting. Lotsens uppgift är att hjälpa patrulledaren att hitta lämpliga mål för servicejippon.

TID: Beror på hur aktiviteten görs

PLATS: Inne

MÅL FÖR FOSTRAN: Livsåskådning, Värdesätter mänskligheten

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutkultur, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Kårens värderingar. Vi gör tillsammans, eller ber lotsen göra, en lista med olika värdepåståenden om kårens verksamhet. Exempel på frågor är t.ex.

- Beaktar vi olika religiösa övertygelser och livsåskådningar i vår verksamhet?
- Kan man delta på samma villkor i vår verksamhet oberoende av könsidentitet eller sexuell läggning?
- När vår kommunikation sådana barn och ungdomar (samt deras föräldrar) som inte behärskar finska eller svenska?
- Är kårens ledarråd ett öppet forum? Är olika åsikter tillåtna?

Vi gör en åsiktslinje i vårt mötesutrymme och ställer oss på olika ställen på linjen beroende på hur vi tycker att de olika påståendena förverkligas i vår kår. Var och en av oss ska också motivera vår åsikt. Är någon värdering viktigare än de andra värderingarna? I många kårer vill också kårchefen höra explorerscouternas syn på kårens värderingar. Vi kan bjuda in kårchefen till vårt möte så hen får berätta om sin uppfattning och berätta mer om kårens linje i olika frågor.

TIPS NUMMER 2: Mina egna värderingar. Vi ordnar tillsammans en värde-auktion. Vi gör en lista på olika värden (t.ex. flit, skönhet, godhet). Därefter delar vi leksakspengarna från t.ex. ett brädspel jämt och gör affärer med dem. Målet för var och en är att skaffa sig de värden hen tycker är viktigast. Vi kan också dela upp de uppräknade värdena jämt mellan oss, och sedan göra byteshandel. När vi lyckats dela värdena funderar vi om våra egna värderingar passar ihop med scoutingens värderingar. Är de värden vi tycker är viktigast också de mest centrala av scoutingens värderingar? Vi kan också ordna hela värde-auktionen med scoutingens värderingar.

TIPS NUMMER 3: Servicekampanj/servicejippo. Vår patrull förverkligar en långsiktig servicekampanj i närområdet. Vi kan t.ex. under tre månaders tid gå ut med dem som bor på kommunens servicehem en gång i veckan. Under och efter vår servicekampanj funderar vi tillsammans med vår lots över varför scouter gör olika servicejippon och -kampanjer och hur vår egen kampanj påverkar oss. Till exempel församlingarna och Finlands Röda Kors kan tipsa oss om personer som kan vara i behov av stöd eller hjälp.

TIPS NUMMER 4: Vi planerar och förverkligar ett servicejippo tillsammans med yngre scouter. Före jippet funderar vi tillsammans varför jippet ordnas och varför det är just scouter som ordnar det. Jippet kan vara t.ex. att vargungarna sjunger på ett ålderdomshem, spejarscouterna krattar löv i en krigsveterans trädgård eller att äventyrsscouterna uppträder med ett Luciatåg för äldre.

TIPS NUMMER 5: Vi bekantar oss med scoutorganisationers välgörenhetsprojekt i olika länder. Exempel på projekten finns på Messengers of Peace-webbsidorna och hittas också genom att söka efter olika länders scoutorganisationer och scoutprogram på internet. Det lönar sig också att fråga om någon bekant scout känner utländska scouter. De som själv gjort ett projekt kan bäst berätta om projektet. En roverscoutpatrull som gjort sitt utlandsprojekt kan också ha värdefull information om välgörenhetsprojekt utomlands. Vi berättar om olika projekt för varandra och funderar samtidigt om något projekt skulle gå att förverkliga också på vår egen hemort.

BEKANT MED FÖRSAMLINGEN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten fördjupar sin förståelse för församlingens verksamhet. Scouten behöver inte höra till kyrkan för att utföra aktiviteten. En explorerscout som hör till kyrkan ser sig som en del av församlingen.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med något av församlingens verksamhetsområden som är obekant för hen från tidigare.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att förbereda besöken och att med hjälp av lotsen ta kontakt med överenskomna instanser.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa patrulledaren att hitta lämpliga mål och kontaktpersoner. Om församlingen är en bekant miljö för lotsen kan hen, utöver den person som tar emot explorerscouterna från församlingens sida, också berätta om sin egen syn på församlingens verksamhet.

TID: En kväll

PLATS: Kårlokalen, församlingens utrymmen

MÅL FÖR FOSTRAN: Livsåskådning, Värdesätter mänskligheten

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Tro, Sociala färdigheter, Samhälle

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Församlingsval. I församlingarna ordnas vart fjärde år förtroendemannaval där alla församlingsmedlemmar över 16 år har rösträtt. Om det är valår går vi tillsammans igenom de uppställda kandidaterna på ett av våra möten. På många församlingars webbsidor hittas kandidatlistor, dessutom kan vi använda oss av landsomfattande valmaskiner när vi vill bekanta oss med kandidaterna. Vi kan också bjuda in kandidater till vårt möte för att berätta om sig själv och om förtroendemannens uppgifter. Då var och en hittat en egen kandidat går vi tillsammans för att rösta. Om aktiviteten görs ett år då det inte valår bjuder vi in någon eller några av församlingens förtroendevalda för att berätta om församlingsvalet och vad förtroendemännen gör. I samband med detta lönar det sig att i gengäld berätta hurudant scoutarbete det görs på församlingens område, ifall det är obekant för kandidaten.

TIPS NUMMER 2: Jag bekantar mig med en för mig obekant form av församlingsarbete, till exempel ungdomsarbetet eller diakoniarbetet. Vi kan bjuda in någon som jobbar med den typen av församlingsarbete till ett möte och förbereda frågor till hen som berör hens arbetsområde. Det är också lätt att bekanta sig med olika former av församlingsarbete genom att delta själv. Olika sidor av diakoniarbetet blir bekant då vi till exempel deltar i Gemensamt Ansvar-insamlingen genom att samla in pengar, då vi går ut med äldre tillsammans med diakoniverksamhet och genom att vi erbjuder oss att hjälpa till att ordna upp i församlingens klädförråd för mindre bemedlade. Den som arbetar inom området kan bäst berätta vilka arbetsformer som finns i den egna församlingen.

TIPS NUMMER 3: Frivillig på församlingens evenemang. Jag ställer upp som frivillig på något församlingsevenemang eller -projekt. Meningen

är att jag väljer något sådant som kåren inte deltar i, och som är obekant för mig själv. Exempel på lämpliga projekt är Gemensamt Ansvar-insamlingen, olika uppgifter under gudstjänsten eller en sångstund på servicehuset via diakoniarbetet.

TIPS NUMMER 4: Tillsammans med en församlingsarbetare bekantar vi oss med ett församlingsutrymme där verksamheten är obekant för oss, till exempel bårhuset eller kyrkans vind.

TIPS NUMMER 5: Vi bekantar oss med sjukhusprästens arbete. Sjukhusprästens arbete är lite annorlunda än det arbete en präst gör i en församling. Vi förbereder frågor till sjukhusprästen och bjuder in hen till vårt möte eller kommer överens om ett besök hos hen på sjukhuset. Vår egen församlingsarbetare kan ge kontaktuppgifterna till den sjukhuspräst som jobbar i vår region.

TIPS NUMMER 6: Vi bekantar oss på nätet med Barnkonsekvensanalysen (BKA). Sedan söker vi fram aktuella saker som ett administrativt organ som kyrkorådet eller församlingsrådet i vår lokala församling behandlar just nu. Vi funderar vad scouter och unga skulle kunna ha åsikter om dessa frågor. Vi bildar en gemensam åsikt i gruppen som vi skriver ner och i god tid skickar till kyrkoherden/rådets ordförande. Enligt lagen skall varje beslut bedömas ur barnkonsekvensanalysens synvinkel så patrullens åsikt är värdefull.

EN STILLA STUND

MÅLSÄTTNING: Explorerscoutpatrullen tar in stilla stunder som en naturlig del av sin verksamhet. Explorerscouten lär sig att stilla sig.

BESKRIVNING: Explorerscoutpatrullen funderar på ett naturligt sätt för patrullen att stilla sig och övar sig att vara i tystnad.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att leda förverkligandet av stilla stunder.

LOTSSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att uppmuntra explorerscouterna att göra aktiviteten, och förklara varför det är bra att ibland också öva stillhet.

TID: En kväll

PLATS: Skogen, scoutstugan

MÅL FÖR FOSTRAN: Livsåskådning

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Tro, Reflektion

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi söker och namnger en egen stilla plats för vår explorerscoutpatrull i naturen i närområdet. Platsen kan till exempel vara i skogen nära kårlokalen eller på någon annan lättillgänglig och lugn plats. Då vi hittat en plats funderar vi i patrullen om vi till exempel vill göra en samling av naturmaterial på platsen eller om vi vill bygga något litet föremål som hjälper oss till stillhet, till exempel ett kors. Vi kan också komma överens om att var och en i patrullen under veckan går en gång ensam till platsen. Meningen är att göra besöken på platsen till en vana så det inte bara blir en engångsföreteelse.

TIPS NUMMER 2: Jag är tyst i ett dygn. Denna aktivitet är inte avsedd att vara en social grej som en tysthetslilja, utan mer som en retreat där jag fokuserar på mig själv och mina tankar. Vägledning för en retreat kan jag få till exempel från församlingen eller en buddhistisk gemenskap. Jag kan göra aktiviteten hemma men aktiviteten genomförs bäst ute i naturen eller i en annan lugnande miljö där jag har möjlighet att koncentrera mig på stillheten.

TIPS NUMMER 3: Vi gör ett eget stillhetsföremål åt vår patrull som vi sedan regelbundet använder vid våra stilla stunder. Föremålet kan vara till exempel ett stillhetshäfte, en kass som innehåller ett ljus och ett tipshäfte för stilla stunder eller något annat som passar vår patrull.

EN ANNAN VÄRLDSÅSKÅDNING

MÅLSÄTTNING: Explorerscoutens fördomar om främmande världsåskådningar och kulturer minskar.

BESKRIVNING: Explorerscoutpatrullen bekantar sig med en för patrullen främmande världsåskådning.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att förbereda besöken och att med hjälp av lotsen ta kontakt med överenskomna samarbetsparter.

LOTSSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa patrulledaren att hitta lämpliga mål och kontaktpersoner. Därtill hjälper lotsen vid behov patrullen att förbereda sig för mötet med en ny kultur.

TID: En kväll

PLATS: Kårlokalen, målet för besöket

MÅL FÖR FOSTRAN: Livsåskådning, Värdesätter mänskligheten

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Tro, Reflektion, Seder och bruk, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi deltar i ett evenemang ordnat av ett för oss främmande trossamfund. Vi hittar information om olika religiösa evenemang till exempel i lokaltidningar och på internet. Nästan alla tillställningar är öppna, men vi tar ändå kontakt med arrangören och kommer samtidigt överens om en presentation av religionen. Samtidigt tar vi reda på hur vi ska bete oss under tillställningen.

TIPS NUMMER 2: Vi bekantar oss med islam. Vi tar kontakt med närmaste muslimska församling. Vi ber församlingens imam välja några ställen i Koranen åt oss. Om vår patrull har möten i närheten av den muslimska församlingens lokaliteter kan vi be att få besöka dem. Om vi bor längre bort bekantar vi oss på egen hand med de ställen i Koranen som imamen valt ut åt oss. Vi diskuterar om vilka tankar texterna väckte, och ifall vi är bekanta med Bibeln jämför vi Koranens texter med texterna i Bibeln. Vilka likheter och skillnader hittar vi i texterna?

TIPS NUMMER 3: Fem heliga böcker. Vi lånar fem olika religioners heliga skrifter på biblioteket eller söker dem på internet. Böckerna kan vara till exempel Bibeln, Koranen, Tripitaka, Mormons bok och Avesta. Vi söker likheter och skillnader mellan böckerna och deras berättelser. Vi kan be om hjälp av skolans religionslärare eller andra som jobbar med religioner för att hitta lämpliga texter. Bakgrundsinformation om böckernas uppkomst finns på internet. Vi kan också göra så att varje patrullmedlem bekantar sig med en av böckerna och berättar om den för oss andra.

TIPS NUMMER 4: Vi gör buddhistiska böneflaggor. På internet hittar vi flera olika instruktioner för hur man gör böneflaggor. Vi tillverkar böneflaggor åt vår patrull och bekantar oss samtidigt med den buddhistiska tankevärlden.

ANDRA KULTURER

MÅLSÄTTNING: Explorerscoutens fördomar mot för hen främmande världsåskådningar och kulturer minskar.

BESKRIVNING: Explorerscoutpatrullen bekantar sig med en främmande kultur.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att förbereda besöken och med hjälp av lotsen att ta kontakt med överenskomna samarbetsparter.

LOTSSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa patrulledaren att hitta lämpliga mål och kontaktpersoner. Därtill hjälper lotsen vid behov patrullen att förbereda sig för mötet med en ny kultur.

TID: En kväll

PLATS: Kårlokalen, målet för besöket

MÅL FÖR FOSTRAN: Livsåskådning, Värdesätter mänskligheten

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Seder och bruk, Medborgarskap, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi bekantar oss med en organisation för invandrare i Finland. Vi kommer överens om ett besök till exempelvis organisationens träffpunkt, i en familjs hem eller i vår egen kårlokal. Under kvällen kan vi prata om såväl den finska kulturens som våra gästers kulturs seder, fester och traditioner. Vi kan också tillsammans med våra gäster laga mat som är typisk för deras kultur.

TIPS NUMMER 2: Nya fester. Under året ordnas många fester som är kopplade till andra kulturer än den traditionellt finska. Vi försöker bli inbjudna att fira till exempel kinesiskt nyår eller vietnamesiska buddhisters månfest. På festkalendern.fi hittar vi helgdagarna för flera stora religioner.

TIPS NUMMER 3: Kulturutbyte. Vi bekantar oss med en obekant kulturs eller religions fest och bjuder i gengäld in gäster till en fest i vår kultur. Kulturutbytet kan till exempel vara sådant att vår patrull deltar i Ramadans avslutande fest och vi tar med muslimer och sjunger våra vackraste julsånger.

TIPS NUMMER 4: Minoritet i eget land. Vi bekantar oss med den romska eller samiska kulturen. Vi bjuder in representanter för romerna eller samekulturen till vår kårlokal. Vi ber hen berätta om sin kulturs historia och seder och vilka fördomar riktats mot hen.

TIPS NUMMER 5: Vi iakttar kultursymboler och religiösa symboler i vår omgivning. Symbolerna kan vara människors kläder, smycken, minnesmärken, byggnader o.s.v. Vi fotograferar eller ritar bilder av de symboler vi ser. Vi kommer ihåg att be om tillstånd av dem vi fotograferar. Vi delar upp oss i mindre grupper och gör collage av bilderna. Finns det vissa symboler som upprepas i alla grupper? Vilken kulturs symboler syns mest? Varför visar en del kulturer sina symboler mer än andra?

TIPS NUMMER 6: Vi bekantar oss med utländska scouter till exempel via vår vänkår, Skype, eller genom att bjuda in en utländsk grupp som vi hittar via Facebook-gruppen "Guides and Scouts visiting Finland".

FÖRDOMAR

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär sig känna igen sina egna fördomar och försöker övervinna dessa.

BESKRIVNING: Explorerscouten övar sig med hjälp av olika övningar att känna igen fördomar.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren föregår med exempel då övningarna görs.

LOTSSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att ordna övningarna för patrullen och att leda diskussionen då patrullen går igenom övningarna efteråt.

TID: Beroende på sätt att göra aktiviteten

PLATS: Kårlokalen, en plats patrullen besöker

MÅL FÖR FOSTRAN: Livsåskådning, Värdesätter mänskligheten

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Seder och bruk, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag hittar på en egen fördom och lever enligt den i en vecka. Den påhittade fördomen kan vara till exempel att tycka att alla som använder tennissosor är dumma, eller att rödhåriga är stoltare än andra. Under en veckas tid försöker jag antingen undvika dessa personer p.g.a. min fördom eller behandla dem i enlighet med min fördom. Meningen med övningen är att handla överdrivet. Då veckan är slut diskuterar jag med min egen patrull om mina erfarenheter under övningen. Hur gick övningen i praktiken? Hur kändes det att diskriminera någon? Vilken inverkan hade det att någon i tennissosor visade sig vara smart eller någon rödhårig var ödmjuk? Hur förhöll sig mina kompisar till mina fördomar och att jag levde enligt dem?

TIPS NUMMER 2: Privilegievandring. Vi ställer oss på en rad. Var och en ska ha så mycket utrymme att hen kan ta steg framåt. Vandringsledaren läser upp ett påstående i gången. Om påståendet gäller för mig tar jag ett steg framåt, annars stannar jag kvar på stället. Vi kan också göra övningen så att alla i patrullen får sig tilldelad en identitet (till exempel finländsk studerande, indiskt gatubarn och så vidare).

Ta ett steg framåt om:

- Du har pengar kvar i slutet av månaden.
- Dina helgdagar alltid är märkta med rött i kalendern.
- Ingen har frågat dig om du är pojke eller flicka.
- Ingen har förklarat ditt dåliga humör med att du har mens.
- Dina möjligheter att få ett jobb inte är sämre p.g.a. ditt namn.
- Ditt modersmål, din religion och din kultur uppskattas i ditt samhälle.
- Du kan resa vart du vill, utan att först vara tvungen att ta reda på om bussen, tåget eller flygplanet är tillgängligt.
- Du är inte rädd för att polisen ska stanna dig.
- Du kan köpa plåster som har samma färg som din hud.
- Ingen har kommenterat din sexuella läggning eller ditt kön på ett nedvärderande sätt.
- Du kan gå till simhallen utan att behöva fundera på om du borde gå till damernas eller herrarnas omlädningsrum.
- Folk stirrar väldigt sällan på dig på gatan.
- Ingen har frågat dig varifrån du egentligen är hemma.
- Du kom in i den här byggnaden utan att fundera över trappor eller trösklar.
- Du har inga ekonomiska svårigheter.

- Du har ett EU-pass.
- Du har aldrig känt skam för ditt hem eller dina kläder.
- Ingen politiker har ifrågasatt din förmåga att vara eller bli förälder.
- Det känns som om andra människor lyssnar på dig och tar dina åsikter på allvar.
- Nära ditt hem finns en ungdomsgård där ledarna talar ditt modersmål.
- Du kan utföra ärenden hos myndigheterna utan tolk.
- Du kan gå hand i hand på gatan med din älskade utan att någon förundrar sig.
- I dagstidningen kan du läsa om framgångsrika människor som har samma hudfärg som du.
- Om du är på besök i riksdagen kan folk lätt tro att du är riksdagsledamot.
- Du måste inte leta efter specialerbjudanden i matbutiken.
- Dina föräldrar och lärare får dig att känna att du kan bli vad som helst när du blir stor.
- Du är inte rädd då du rör dig kvällstid på stan.
- Du bor i ett bostadsområde med låg arbetslöshetsprocent.
- Du hittar lätt samhällelig information på ditt modersmål.
- Ingen har kallat dig "flicka lilla".
- Du känner dig inte nervös om du går förbi en större grupp män på natten.
- Du behöver inte bekymra dig om att din lön är lägre än dina arbetskamraters på grund av ditt kön.
- Du har aldrig behövt berätta för hela din släkt om din sexuella läggning.

Avsikten med privilegievandringen är att visualisera hur normer och privilegier hänger ihop. Det lönar sig att efteråt gå igenom vandringen med deltagarna så att deltagarna ännu står där de stod då vandringen tog slut. Vi börjar med ytterligheterna och fråga först av de som kommit längst eller kortast på sin vandring. Deltagarna kan till exempel berätta vilken identitet de hade och därefter fundera på följande: Vilka hinder dök upp? Var det något som upprepades som gjorde att du inte kom framåt? Hur kändes situationen? Tillsammans med hela gruppen kan vi sedan diskutera om en del påstående var viktigare för att komma framåt än andra? Varför? Källa: Seta ry

TIPS NUMMER 3: Fördomar i tidningar. Under en veckas tid samlar vi texter som innehåller fördomar, som finns och sprids i tidningar och sociala medier. Fördomarna kan handla om människor med invandrarbakgrund, dagens ungdom, kvinnor o.s.v. På vårt möte går vi igenom dessa fördomar en i gången och försöker krossa dem med hjälp av fakta. Samtidigt funderar vi var dessa fördomar kommer ifrån.

TIPS NUMMER 4: Vems väska? Lotsen packar en eller flera väskor och vi försöker komma på vem som äger väskan. Lotsens uppgift är att packa väskorna med stereotypa föremål, som gör att patrullen kan gissa vem som äger väskan. Sedan diskuterar vi varför vissa saker lätt förknippas med en viss grupp människor.

BEKANT MED BIBELN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten fördjupar sin kännedom om Bibeln och funderar på Bibelns budskap.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med Jesu ord genom upplevelser med tillämpningar och exempel av historiens heliga människor.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren föregår med exempel under övningarna.

LOTSSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hålla övningarna för patrullen och leda diskussionen efteråt.

TID: Beror på hur aktiviteten görs

PLATS: Utfärd

MÅL FÖR FOSTRAN: Livsåskådning, Värdesätter mänskligheten

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Sociala färdigheter, Tro, Utfärd

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jesus uppmanade sina följare att "ta sitt kors och följa" honom. I uppmaningen finns tanken att följarens väg inte alltså skulle komma att vara enkel och lätt. På vägen kan man uppleva både hån och förföljelse - som om man var tvungen att bära ett kors. Vi provar hur det skulle vara att bära ett kors: Korsets tvärså vägde

enligt dagens forskning ungefär 40 kg. Vår patrull skaffar tunga balkar/bjälkar (t.ex. ca 15 kg) åt var och en och vandrar under en dag en utsedd sträcka med dem på axlarna. I början av färden läser vi som uppmaning tidigare nämnda Mark 8:34 och under vandringens pauser läser gruppen högt till exempel följande texter: Rom 8:35-39; 2 Kor 1:3-11; Jak 1:2-4, 12 och 1 Pet 4:12-16 och funderar på vilka motgångar det fanns på de tidiga kristnas väg. De nämnda texterna är alla ur apostlabreven, där apostlarna uppmuntrar församlingarna som levde under svåra förhållanden och mitt i förföljelsen.

TIPS NUMMER 2: Tvätta varandras fötter. I Johannesevangeliet (13:14-15) säger Jesus: "Om nu jag, som är er herre och mästare, har tvättat era fötter, är också ni skyldiga att tvätta varandras fötter. Jag har gett er ett exempel, för att ni skall göra som jag har gjort med er." Vår patrull gör en några kilometer lång barfotavandring (det lönar sig att träna några gånger före) och vid slutpunkten, t.ex. vid ett vattendrag, tvättar vi varandras fötter och torkar dem med handdukar. Före detta läser vi den ovannämnda texten. Konkretiseringen leder till att vi funderar över tjänandets storhet. Vilka stora tjänare har varit riktiga mänsklighetens storheter?

TIPS NUMMER 3: "Bär varandras bördor, så uppfyller ni Kristi lag." (Gal 6:2). Vår patrull delar upp sig i två till tre grupper som vandrar från olika ställen till ett gemensamt mål. Under dagen gör varje team minst två goda gärningar som riktar sig till människor teamet möter. Med andra ord är det frågan om att hjälpa människor man mött ansikte mot ansikte på något sätt. Om möjligt, och ifall vi får tillstånd av de berörda personerna, dokumenterar vi gärningarna på foto.

TIPS NUMMER 4: Med hjälp av Bibeln kan man försvara både värnplikt (Matt. 10:34 ja Rom. 13:1-4) och civiltjänstgöring (Matt. 5:9 ja 2. Moos. 20:13). Vi delar upp oss i två grupper, låter oss inspireras av texterna och debatterar mot varandra. Den ena gruppen talar för allmän värnplikt och den andra gruppen försvarar civiltjänstgöringen.

TIPS NUMMER 5: "När du ger allmosor, låt då inte stöta i basun för dig, som hycklarna gör i synagogorna och på gatorna för att människorna skall prisa dem. Sannerligen, de har redan fått ut sin lön. Nej, när du ger allmosor, låt då inte vänstra handen veta vad den högra gör. Ge din allmosa i det fördolda. Då skall din fader, som ser i det fördolda, belöna dig." (Matt 6:2-4) Uppgiften för vår patrull är att i HEMLIGHET göra konkreta goda gärningar i vår hemkommun och låta dem komma till allmän kännedom utan att ta äran åt oss själva.

TIPS NUMMER 6: "Johannes var klädd i kamelhår och hade ett läderbälte om livet, och han levde av gräshoppor och vildhonung." (Mark 1:6) Vår patrull lever eremit-asket-liv under en överenskommen tid, t.ex. under en två dagars utfärd. Vi läser ur överscoutchef Verneris Louhivuoris bok Pyhiä seikkailuja stycket om den första ödemarksvandraren Johannes Döparen. Vi bekantar oss i förväg med hur man tillreder gräshoppor och tar kontakt med en lokal biodlare. Konkretiseringen får oss att fundera över vad gott man kan uppnå genom att avstå från ett liv i lyx och koncentrera sig på det enkla.

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten får en djupare förståelse för och mera erfarenhet av verksamhet i små grupper. Explorerscouten känner samhörighet med sin egen scoutgrupp och trivs i scoutingen. Hen utmanar sig själv i olika situationer och får självförtroende. Explorerscouten får specialkunskaper och lär sig nya scoutfärdigheter samt utvecklar förmågan att anpassa sig till nya situationer.

BESKRIVNING: Explorerscoutpatrullen söker nya utmaningar och utvecklas både som grupp och i sina scoutfärdigheter. Explorerscouterna lär sig nya färdigheter i god anda i explorerscoutgänget och scouterna svetsas samman till en tät grupp. Ju mer kreativt förhållningssätt och galnare idé, desto mer oförglömlig upplevelse. Bland aktiviteterna i denna ficka kan man välja lämpliga aktiviteter både för en bestående patrull och för en mer tillfällig grupp.

PÅ GRÄNSEN TILL BEKVÄMLIGHETSZONEN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten får mod och säkerhet att fungera också i överraskande situationer och hen förhåller sig positivt till nya vändningar.

BESKRIVNING: Explorerscouten kastar sig in i nya situationer och provar olika roller. Hen får stöd av sin egen grupp och vågar överträffa sig själv.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att leda gruppen att välja en lämplig verksamhet för den egna patrullen. Patrulledaren ordnar under ledning av lotten en lämplig tid och plats för att utföra aktiviteten.

LOTSENS UPPGIFT: Lotten hjälper patrulledaren att förverkliga aktiviteten.

TID: Ett par kvällar

PLATS: Inomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Pysel, Framträda, Hantverk, Kreativt tänkande, Media, Sociala färdigheter, Seder och bruk

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Skyldocka. Vi kommer överens med ett varuhus, en klädfaffär eller möbelfaffär om att uppträda som levande skyldockor hos dem. Vi tillbringar enligt överenskommelse en timme eller två i skyltfönstret eller inredningen. Efteråt funderar vi hur det kändes att vara på plats, men inte närvarande, hur människorna reagerade och hur det kändes att vara utställd. Lotten kan hjälpa oss att gå igenom upplevelsen genom att få oss att fundera över upplevelsen.

TIPS NUMMER 2: Vi ordnar en konstutställning till exempel av det vi gjort under aktiviteten. I lära hos mästaren. Vi kan till exempel hålla konstutställningen på kårlokalen under en öppen dörrars dag, i kommunhuset, i församlingens utrymme eller på en av kårens fester. Arbetena på utställningen kan vi sälja eller auktionera ut för att samla in pengar till patrullkassan eller till ett välgörenhetsprojekt. Lotten hjälper oss att ordna utställningen.

TIPS NUMMER 3: Vi gör en tysthetslilja d.v.s. vi är tysta i ett dygn. Under liljan får vi inte prata. Vi får göra annat och vi får kommunicera på andra sätt, men allt tal är förbjudet och leder till att prestationen underkänns. Tysthetsliljan lär oss att förhålla oss till ett ljudlöst samhälle. I samband med liljan kan vi passa på att lära oss teckenspråk eller morsealfabetet. Då vi har klarat av liljan kan det vara bra att gå igenom upplevelsen tillsammans under lottens ledning.

TIPS NUMMER 4: Vi gör en skulptur på en synlig plats. Vi drar lott om temat för skulpturen. Materialet kan vara från naturen som t.ex. snö, sand, rötter eller urbant material som skräp eller förpackningar. Lotten gör lappar så vi kan dra lott om tema och plats, samt fixar material och eventuella tillstånd som kan behövas för skulpturen. Det passar bra att göra skulpturen till exempel på ett läger eller en utfärd eller till exempel under scoutveckan för att ge kåren synlighet.

TIPS NUMMER 5: Vi använder ett främmande språk för att kommunicera med andra människor. Vi talar ett främmande språk till exempel i butiken eller är i kontakt med scouter i andra länder via vår vänkår, Skype eller genom att bjuda in en grupp som kommer till Finland att hälsa på oss. Vi kan få kontakt med utländska scouter som kommer till Finland genom "Guides and Scouts visiting Finland"-sidan på Facebook.

ENGÅNGSFÖRETELSER

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär känna sin grupp bättre och hittar sin egen plats i patrullen. Explorerscouten deltar i patrullens verksamhet och vågar också ta ledaruppgifter i sin grupp.

BESKRIVNING: Allt program för explorersscouter behöver inte vara projekt eller kräva mycket planering. Den här aktiviteten är lätt att göra på ett möte för att lätta upp stämningen och stärka gruppsamhörigheten.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att instruera patrullmedlemmarna om kvällens program och ansvara för den gemensamma förhandsplaneringen och arrangemangen.

LOTSENS UPPGIFT: Lottens uppgift är att hjälpa patrulledaren att ordna aktiviteten.

TID: Ett möte

PLATS: Kårlokalen eller i närheten av den

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Framträda, Lekar, Kreativt tänkande, Media, Scoutkultur, Orientering, Sociala färdigheter, Seder och bruk

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi bekantar oss med idén och reglerna för geocaching och söker upp de tre geocachar som ligger närmast kårlokalen. Om ämnet intresserar kan vi söka fler geocachar och göra en egen gömma. Mera information om geocaching hittar vi på internet med sökordet geocaching.

TIPS NUMMER 2: Vi testar vad dofter berättar om oss. En patrullmedlem går ut ur rummet och kommer tillbaka med förbundna ögon. Hen förs slumpmässigt omkring bland de andra patrullmedlemmarna och personen med förbundna ögon berättar vilka dofter hen känner och vad hen kommer att tänka på då hen känner dem. Blindboxen försöker koppla ihop rätt doft med rätt patrullkamrat. Till slut funderar vi tillsammans på hur många olika sätt vi kan känna igen varandra.

TIPS NUMMER 3: Vi gör ett produkttest. Under föregående möte beslutar vi vad vi ska testa och hur vi skaffar material till testet. Vi kan testa till exempel mopedbilar, musik, läskedrycker, telefoner eller ryggsäckar. Vi publicerar resultatet av vårt test till exempel på vår egen websida, gör en nyhet av testet som vi hänger upp på kårlokalens vägg eller skickar testet till Scoutposten. Lotten hjälper till med att föra protokoll under testet.

TIPS NUMMER 4: Vi lever oss in i någon annans situation. Då vi kommer till mötet får alla redan vid dörren en lapp med en annan patrullmedlems namn. Det här blir vars och ens nya identitet för hela mötet. Vi diskuterar, leker, spelar, städar eller lagar mat och alla försöker bete sig enligt sin nya identitet. Vi försöker gissa vem som föreställer vem. När alla patrullmedlemmar är identifierade samlar vi tillsammans ihop tre egenskaper för var och en som beskriver just den personen bäst. Lottens uppgift är att se till att mötet känns tryggt och bra för alla.

TIPS NUMMER 5: Spelkväll. Vi ordnar mästerskapstävlingar i patrullens favoritspel. Vi förbereder oss för spelkvällen genom att planera kvällens stil, med traktering enligt tema. Vi hittar på ett pris åt mästaren och hen kan sedan utmana en spelentusiast eller lära ut spelet åt de yngre. Alias, Uno, Mafia - välj själv!

PATRULLEN PÅ NÄTET

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten behärskar grunderna för kårens information och kommunikation. Hen använder olika sociala medier för att berätta om scoutingen.

BESKRIVNING: Explorerscouten syns och hörs på internet. Patrullen funderar över vad som är bra att publicera, var och hur. Explorerscouten lär sig grunderna för information och kommunikation och lär sig att berätta om sig själv och sin patrull i olika medier.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att leda gruppen att välja rätt sätt för den egna patrullen att göra aktiviteten. Patrulledaren ansvarar i sista hand för att nödvändiga åtgärder blir gjorda.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper patrulledaren att förverkliga aktiviteten i praktiken.

TID: Ett par kvällar

PLATS: Kårlokalen, utfärd

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Att vara en del av något och att förbinda sig, Förmåga att fungera i grupp

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Media, Framträda, Sociala färdigheter, Seder och bruk

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi gör en video- eller fotodagbok av vår utfärd och publicerar den på ett lämpligt ställe.

TIPS NUMMER 2: Vi skriver och fotograferar för gruppens egen blogg. Bloggen kan handla om ett evenemang, projekt eller ett speciellt tema så att det blir lättare att hitta på bloggämnen och bloggen blir mer konsekvent. Tips på hur man startar en blogg eller vlogg finns på många webbsidor. Genom att söka på internet hittar vi också många kårers och andra patrullers egna bloggar.

TIPS NUMMER 3: Vi hjälper kårens www-ansvariga att uppdatera kårwebbsidornas innehåll eller kommer med nya idéer och skapar nytt material till sidorna. Om kåren ännu saknar webbsidor finns det ett behov för idéer till nya sidor. Målsättningen är att vi samtidigt lär oss hur kårens webbsidor fungerar.

TIPS NUMMER 4: Vi jämför scouting i Finland med scouting i något annat land. Vi funderar vad vi skulle kunna berätta om finländsk scouting. Vi är i kontakt med scouter i något annat land t.ex. via Skype, Facebook eller e-post och berättar om vår kår, vår grupp och om scoutingen i Finland.

OMVÄXLING PÅ UTFÄRDEN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär sig nya färdigheter som behövs på en utfärd och förstår programmets betydelse på en utfärd. Hen lär sig att hitta på program till en utfärd.

BESKRIVNING: Ofta gör man samma saker på explorerscouternas utfärder och ibland kan en omväxling vara uppfriskande. Man får lätt ett tema och en struktur till utfärden genom att göra något nytt och samtidigt lär sig explorerscouterna nya kunskaper som kan behövas på en utfärd.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att leda gruppen att välja en verksamhet som passar patrullen. Patrulledarens uppgift är att under handledning av lotsen ordna lämplig tid och plats för aktivitetens genomförande.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper patrulledaren med aktivitetens praktiska arrangemang och utmanar explorerscouterna att hitta på nya och mångsidiga sätt att förverkliga utfärder.

TID: Några kvällar och ett veckoslut

PLATS: Utfärd

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Att vara en del av något och att förbinda sig, Förhållandet till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Kreativt tänkande, Sociala färdigheter, Scoutfärdigheter, Utfärder

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: En slumpmässig utfärd. På den här utfärden väljer vi vart vi ska gå genom att kasta tärning. Starten kan vara vid kårlokalen eller scoutstugan och utfärden kan vara en dagsutfärd eller ha en övernattningsutfärd. Utfärden är enkel att förverkliga på något utfärdsområde där det finns många olika ruttalternativ. Ett bra mål för en dagsutfärd

kan vara grannstaden. Vi ser helt nya dimensioner av den då vi låter en tärning avgöra vägvalet vid varje gatuhörn.

TIPS NUMMER 2: Kockarnas kamp. Vi ordnar en matlagningstävling över öppen eld eller på trängia. I tävlingen lagas en tre rätters meny. Man kan tävla ensam eller i par och en domare utser vinnaren. Goda recept hittar vi t.ex. i en kokbok för utfärder (t.ex. På en låga av Karin Sundqvist) eller på internet med sökorden mat på trängia eller trängia recept eller utfärdsmat.

TIPS NUMMER 3: Egen bivack. Vi bygger en egen bivack av det material som finns och övernattar i den. Bivacken kan göras till exempel av naturmaterial eller så kan vi bygga ihop något av de äldsta tygen vi hittar i kårens materialförråd.

I LÄRA HOS MÄSTAREN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten utvecklas i ett hantverk hen valt och lär sig betydelsen av att arbeta långsiktigt för att utveckla sina hantverksfärdigheter. Explorerscouten märker hur färdigheten utvecklats och blir uppmuntrad att pröva på nya hantverk.

BESKRIVNING: Explorerscoutpatrullen går i lära hos en handarbetskunnig person i kåren, släkten, bekantskapskretsen eller på medborgarinstitutet och lär sig en ny färdighet. Det kan ta en längre tid att utföra aktiviteten, till exempel ett veckoslut eller ett halvt år på medborgarinstitutet, eller flera dagar på ett läger.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att med lotsens stöd hitta en lämplig mästare och ordna tid och plats för att utföra aktiviteten.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa patrulledaren att hitta någon som kan lära ut det nya hantverket.

TID: Ett par kvällar, ett veckoslut, ett halvår

PLATS: Kårlokalen, handarbetscentralen, ett arbetarinstitut eller mästarens arbetsutrymme.

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Kreativt tänkande, Hantverk, Pyssel, Verktyg

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi väver en matta. Om vi inte har någon bekant som behärskar tekniken ordnar medborgar- eller arbetarinstitutet i många kommuner kurser i vävning. I en del städer finns det också handarbetscentraler där man kan väva och få handledning.

TIPS NUMMER 2: Vi lär oss smida och gör ett bruks- eller prydnadsföremål. Vi kan smida till exempel en kniv eller ett eldstål. Det kan vara svårt att hitta en smed eller smedjor, men genom att söka på internet och fråga i trakten kan vi hitta hobbysmider som gärna ger råd till scouter.

TIPS NUMMER 3: Vi gör en kåsa. Instruktioner för hur man gör en kåsa hittar vi på internet men vi ber ändå någon av kårens mer erfarna hantverkare komma med på vårt kårtales. Många äldre generationers scouter har i tiden gjort kåsor som en del av scoutprogrammet.

TIPS NUMMER 4: Vi gör en okarina eller ett annat instrument och övar oss att spela på det. Instruktioner för att tillverka ett instrument hittar vi på internet och många medborgar- och arbetarinstitut ordnar olika instrumentkurser. Det lönar sig att be någon musikkunnig lära oss att spela våra självgjorda instrument. När instrumenten är klara och vi övat oss att spela på dem kan vi uppträda på något av kårens evenemang.

TIPS NUMMER 5: Vi avlägger en kurs för att få ett toprepskort (på finska: varmennuskortti) och klättrar under ledning av en expert på is eller berg. Inom scoutingen finns många klättringsguider. Om ingen i vår egen kår sysslar med klättring kan vi fråga FISSc:s kansli om tips på ledare som klättrar.

TIPS NUMMER 6: Vi lär oss flugbindning och binder en egen fluga. Kurser i flugbindning arrangeras på olika håll i Finland, men det bästa sättet för patrullen är ändå vara att vi bjuder in någon av traktens flugfiskare. Det lönar sig att fråga efter flugfiskare av såväl skolkamrater som i familjemedlemmarnas bekantskapskretsar.

TIPS NUMMER 7: Vi lär oss dekorera kakor. Vi söker upp någon i trakten som har som hobby eller jobbar med att dekorera kakor och ber hen undervisa oss i sockerbagarens hemligheter. Vi dekorerar en kaka till t.ex. patrullens julfest eller höstträff för kårens ledare. Också många matbloggare hjälper gärna så vi tar modigt kontakt.

VI BEKANTAR OSS MED EN NY HANTVERKSTEKNIK

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär sig en ny hantverksteknik och olika sätt att leda en hantverksaktivitet.

66

BESKRIVNING: Explorerscoutpatrullen bekantar sig med en ny hantverksteknik på egen hand.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren leder gruppen vid inläringen av den nya färdigheten. Patrulledaren kan själv lära patrullen den nya färdigheten eller så kan gruppen studera den nya färdigheten tillsammans.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa patrulledaren eller patrullen att lära sig den nya färdigheten, och att skaffa kunskap och material som behövs.

TID: Möte, utfärd

PLATS: Kårlokal, utfärd, läger

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Pyssel, Hantverk, Kreativt tänkande

TIPS FÖR GENOMFÖRANDET:

TIPS NUMMER 1: Vi gör traditionell målfärg och målar ett överenskommet objekt. Som målningsobjekt passar till exempel kårstugans skydd för avfallskärl. Mera information och instruktioner hittar vi på internet till exempel med sökorden traditionell målfärg eller traditionell målarfärg. Många hembygds museer ordnar också talkon där man målar med traditionella färger.

TIPS NUMMER 2: Vi lär oss göra traditionella finländska juldekorationer, till exempel en himmel, halmbock eller ett Tomaskors. Mera information och instruktioner hittar vi på pysselsidor på internet och på biblioteket. De färdiga prydnaderna kan vi använda hemma eller sälja till förmån för antingen för patrullen eller för något välgörenhetsprojekt. Också många medborgarinstitut arrangerar julpysselkurser.

TIPS NUMMER 3: Vi virkar mössor åt patrullen inför en tävling eller ett läger. Våra mössor kan vara en del av tävlingsklädseln under en scoutfärdighetstävling eller så kan vi använda dem på kårens evenemang. Huvudsaken är att mössan fungerar och passar just vår patrull. Virkningsmönster och -beskrivningar hittar vi på handarbetssidor på internet och till exempel med sökorden virka mössa, virkning eller crochet.

TIPS NUMMER 4: Vi gör ledficklampor. Instruktioner och material hittar vi i en elektroniktillbehörsaffär.

TIPS NUMMER 5: Vi färgar garn med traditionella metoder. Instruktioner och mera information hittar vi på biblioteket eller på internet med sökorden växtfärgning eller garnfärgning. Lotsen kan hjälpa oss att skaffa material, eftersom en del av betmedlen säljs på apotek och ren ull ofta måste beställas direkt från producenten.

TIPS NUMMER 6: Vi gör smycken av sten, metall och ben. Tips hittar vi på pysselsidor på internet och på bibliotek samt i hobbybutiker.

TIPS NUMMER 7: Vi lär oss bokbindning. Boken vi gjort kan sedan användas till exempel som patrullens loggbok, scoutstugans gästbok eller patrullens utfärdsreceptsamling. Mera information och instruktioner hittar vi på internet med sökordet bokbindning.

TIPS NUMMER 8: Vi gör ett eget totem, en maskot eller någon annan patrullsymbol till en tävling eller ett scoutevenemang och bär den med stolthet. Vi kan till exempel göra träsniderier, läderarbeten eller litografier. Avsikten är att vi lär oss nya arbetssätt och -tekniker. Vi gör något mer utmanande än det vi gjorde som vargungar eller äventyrsscouten.

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten fördjupar sin kunskap om den finska naturen och förstår naturens skönhet.

Explorerscouten inspireras och kan dra nytta av de möjligheter skogen erbjuder.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig närmare med den finländska naturen och de möjligheter den erbjuder som plats för rekreation och som resurskälla och skafferier. Hen utnyttjar naturen enligt de behov hen har och förespråkar naturen genom olika jippon och målsättningar.

UT I NATUREN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten rör sig i naturen och lägger märke till naturens mångfald och betydelse för människan.

BESKRIVNING: Explorerscouten beger sig antingen ensam eller tillsammans med patrullen ut i naturen. Utfärden är minst tre timmar lång och under den går explorerscouten en på förhand överenskommen rutt och gör uppgifter. Explorerscouten kan t.ex. identifiera fåglar eller växter under utfärden.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren uppmuntrar sin patrull att bege sig ut i naturen och föreslår olika rutter som patrullen kan välja mellan.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen stöder patrulledaren vid val av olika ruttalternativ.

TID: Minst 3 h

PLATS: Utomhus eller på en utfärd

MÅL FÖR FOSTRAN: Förhållande till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ute- och lägerfärdigheter, Naturkännedom, Utfärder, Motion

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi deltar i en guidad naturutfärd. Reklam om utfärder finns bl.a. på Finlands naturskyddsförbunds eller BirdLife Finlands webbsidor. Vi kan också be någon, som har natur eller fågelskådning som hobby, att hålla en egen utfärd för oss. Vi gör vår utfärd till ett ställe som inte är så bekant för oss.

TIPS NUMMER 2: Vi fotograferar i naturen eller målar med vattenfärger i naturen. Vi gör först en längre naturutfärd och funderar på vad som skulle vara värt att fotografera eller måla. Vi koncentrerar oss också på detaljer och reflekterar över deras betydelse för naturen och för oss. Vi kan också kombinera aktiviteterna genom att först fotografera och sedan måla av bilderna inomhus. Vår bild kan vara en allmän naturbild eller en med ett speciellt motiv, som vi får genom att fotografera eller måla mindre detaljer. Vi kan alla ha samma landskap som motiv, men var och en målar sin favoritdetalj ur bilden. Den här aktiviteten kan göras ensam, men att utföra den tillsammans med patrullen ger fler alternativ och tankar.

TIPS NUMMER 3: Vi bekantar oss med geocaching och regler för det. Vi beger oss ut i naturen och geocachar. Vi väljer sådana cachar som finns vid betydande natursevärdheter.

TIPS NUMMER 4: Vi laddar ner en app i telefonen som visar till exempel märken efter istiden eller forngravar. Först bekantar vi oss med utfärdsmålen själv och sedan ordnar vi en utfärd till utfärdsålet för andra scouter.

MAT UR NATURENS SKAFFERIER

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten blir inspirerad att använda råvaror från ur naturen, antingen direkt ur naturen eller genom att odla dem själv. Explorerscouten märker att mat från naturen är så gott som gratis och att hen kan spara pengar genom att utnyttja råvarorna.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med vilda växter som kan användas i matlagning. Hen bekantar sig också med trädgårdsländ och odlar själv färsk föda att äta genast eller lägga i förvar för vintern. Explorerscouten fiskar och lär sig att hantera orensad fisk.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att skaffa behövlig utrustning och vid behov bjuda med en expert på utfärden eller för tillredningen av maten.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper patrulledaren att skaffa information

och följer vid behov med som guide eller hjälper till med att hitta en expert för tillredningen av maten.

TID: Några dagar eller veckor

PLATS: Utomhus, på utfärden eller på odlingslotten

MÅL FÖR FOSTRAN: Förhållande till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ute- och lägerfärdigheter, Medborgarfärdigheter, Naturkännedom, Naturskydd, Utfärder, Matkultur, Miljö

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi odlar örter, grönsaker och rotfrukter och använder dem i matlagningen. I många kommuner är det möjligt att hyra en liten odlingslott där man kan odla egna produkter. Patrullen kan hyra en odlingslott tillsammans eller göra ett grönsaksland på någon av patrullmedlemmarnas gård, fönsterbräde eller balkong. Det går också att ha en småskalig odling av örter och annat ätbart inomhus.

TIPS NUMMER 2: Vi repeterar ätliga växter, svampar och bär som växer i finska naturen. Det finns många böcker om ätbara vilda växter på biblioteket eller söker på internet med sökorden ätliga eller ätbara vilda växter. Vi gör en dagsutfärd till skogen och försöker hitta så många ätbara växtarter som möjligt. Efter utfärden samlas vi i kårlokalen och ordnar en provsmakning.

TIPS NUMMER 3: Vi plockar bär eller äpplen och lagar sylt eller saft av dem inför vinterns utfärder. Om ingen i den närmaste kretsen vet hur man gör frågar vi råd av den lokala Martha-föreningen eller av skolans hushållslärare.

TIPS NUMMER 4: Vi gör en utfärd där vi i huvudsak äter mat vi hittar i naturen. Vi smakar till exempel på sallad på maskrosblad, potatismos med björklöv, granskottste eller svampsoppa. Tips på hur man kan använda vilda växter i matlagningen hittar vi på internet till exempel med sökorden mat ur naturen och på biblioteket.

TIPS NUMMER 5: Vi fiskar med metspö, svirvel, katsa eller nät. Med hjälp av en fiskbok artbestämmer vi alla fiskar vi lyckas fånga. Vi lär oss att fjälla, rensa och filea fisk. Om vi inte får någon fisk, eller inte kommer åt att fiska, köper vi obehandlade abborrar och gäddor i butiken. Det lönar sig att ringa till butiken i förväg och komma överens med fiskhandlaren att hen lämnar några fiskar orensade, för vanligen är alla fiskar i fiskdisken redan fjällda och rensade även om de inte är fileade. Bra instruktioner för hur man hanterar fisk finns till exempel på YouTube. Det viktigaste är att vi har en vass filkniv. Av fiskfilerna gör vi till exempel fiskfärs, fisksoppa eller ugnsfisk. Det lönar sig att kolla i fiskboken vilka fiskar som passar bäst till vad.

JAG SKYDDAR NATUREN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår betydelsen av en egen närskog och -natur för människans välbefinnande och förstår varför naturen behöver skyddas. Explorerscouten förstår också att en del får sitt levebröd av skogen. Hen känner till skogsbrukets grunder.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med skogsskötseln och vilka hot och möjligheter det finns för den. Hen funderar hur just hen skulle kunna skydda naturen. I första hand ska explorerscouten fundera över vad hen kan göra för naturen i sina hemtrakter.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att vara i kontakt med olika föreningar eller kommunens anställda och komma överens om hur explorerscoutpatrullen kan utföra aktiviteten.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper patrulledaren att hitta de kanaler och sätt för påverkan som explorerscoutpatrullen kan använda sig av.

TID: Två till tre timmar

PLATS: Utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Förhållande till naturen, Ansvar för livsmiljön

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Naturskydd, Miljö

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi bekantar oss med finländsk skogsskötsel. Den lokala skogsvårdsföreningen, jaktföreningen eller viltvårdsföreningen är goda informationskällor och vi kan bjuda in en person från någon av dessa till vårt möte. Kontaktuppgifterna till de lokala föreningarna hittar vi på internet. En skogsutfärd, under vilken vi får praktisk erfarenhet, är att rekommendera. Att delta i skogsplantering, gallring, älgjakt, viltträkning, bygge av ett älgstall eller underhåll av en utfodringsplats för vilt är också en intressant upplevelse.

TIPS NUMMER 2: Vi utreder om det finns traditionella kulturlandskap i vår hemtrakt. Om det finns beger vi oss på en dags- eller kvällsutfärd för att bekanta oss med ett traditionellt kulturlandskap. Före vår utfärd söker vi upp information om kulturlandskap på internet. Vi deltar i ett vårdtalke eller upprätthållandet av ett kulturlandskap till exempel genom att slå gräs. Vi kan samarbeta med olika funktionärer i kommunen. Till exempel stadsmuseet, hembygdsföreningen eller -föreningen kan ansvara för vårdtalke på kommunens område.

TIPS NUMMER 3: Vi deltar i rensningen av främmande arter ur vår natur. Vi kan till exempel rensa bort jättelokor, jättebalsaminer eller lupiner ur naturen så att andra växter ryms att växa. Vi får inte på eget bevåg börja dra upp främmande arter. Vi kan ta kontakt med till exempel stadens trädgårdsavdelning och fråga vad vi kan göra och på vilket sätt.

JAG KÄNNER NATUREN

MÅLSÄTTNING: Då explorerscouten rör sig i naturen känner hen igen djur hen möter och deras spår, olika fågelarter, växter, svampar och träd, fiskar och insekter.

BESKRIVNING: Explorerscouten lär sig att känna igen, eller repeterar, djur, fåglar, växter, träd, svampar, fiskar och insekter som förekommer i den finländska naturen.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att skaffa en kunnig guide eller böcker med vilka man kan göra en säker artbestämning. Det går utmärkt att göra flera av aktivitetstipsen.

LOTSSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att ge tips om experter eller hjälpa till med att hitta en guide. Lotsen styr explorerscouterna mot ett tillräckligt utmanande sätt att göra aktiviteten.

TID: En eller flera dagar

PLATS: I naturen

MÅL FÖR FOSTRAN: Förhållande till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Miljö, Ute- och lägerfärdigheter, Medborgarfärdigheter, Utfärder, Naturkännedom

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi gör en utfärd till skogen eller stranden med vår explorerscoutpatrull. Vi försöker bonga och fotografera så många fåglar som möjligt under utfärden. På följande möte visar vi de foton vi tagit för varandra och försöker artbestämma fåglarna på bilden med hjälp av en fågelbok.

TIPS NUMMER 2: Vi bongar fåglar under en sommar. På hösten jämför vi våra resultat. Om vi inte har koll på fågelarterna kan vi be om hjälp av en lokal fågelförening. Genom att delta i Tornens kamp eller något motsvarande evenemang lär vi oss känna igen arterna bättre och vi får kanske också se några nya arter. Vi använder internet för att hitta kontaktuppgifter till den lokala BirdLife föreningen. Via föreningen kan vi också få kontakt med en person som kan komma och berätta om fågelarter för oss.

TIPS NUMMER 3: Vi gör ett växt-herbarium. Vi kan till exempel samla så många olika växter som möjligt under vårens sommarläger. Vi pressar växterna mellan hushållspappersark och använder till exempel en hög av böcker som tyngd. De pressade växterna tejpas vi antingen upp i ett häfte eller som en tavla på kårlokalens vägg. Bredvid varje växt skriver vi växtens namn och växtplats. Vi kan också göra ett helt digitalt herbarium genom att i stället fotografera växterna noggrant ur olika vinklar. Bilderna och uppgifterna om växterna kan vi samla i en blogg eller i någon molntjänst.

TIPS NUMMER 4: Vi gör en utfärd till närskogen med vår explorerscoutpatrull. Vi söker efter olika insekter och larver till exempel under stenar, i mulnande träd och under mossan. Antingen försöker vi artbestämma insekterna redan i skogen, eller så samlar vi dem i

till exempel små glasburkar och artbestämmer dem med hjälp av insektböcker eller internet i kårlokalen.

TIPS NUMMER 5: Vi ordnar en småkrypssafari för en utvald grupp (t.ex. en vargungeflock eller ett äventyrsscoutlag). Vi bekantar oss med området i förväg, utan målgruppen, och skaffar information om olika småkryp. Vi kan samla in insekter tillsammans med safarigruppen eller så kan vi samla insekterna i burkar i förväg och ha dem på olika kontroller under en safari-spårning.

TIPS NUMMER 6: Vi samlar löv eller barkbiter från olika trädarter. Av trädproven gör vi en artkännedomsuppgift åt spejarscouterna där de ska känna igen träden på basen av löven eller barkbitarna. Efter artkännedomsuppgiften går vi igenom de rätta svaren tillsammans med spejarscouterna. Vi kommer överens om uppgiften med spejarlotsen. Vi kommer ihåg att man inte får ta bark från ett levande träd.

TIPS NUMMER 7: Vi går och plockar svamp med explorerscoutpatrullen. Vi tar med en svampbok så att vi kan känna igen alla svampar vi hittar i skogen. Vi plockar endast de ätbara matsvamparna. Antingen lagar vi mat av dem genast efter utfärden eller så torkar eller fryser vi in svamparna för senare bruk. Hjälp med artbestämningen kan vi få av marthorna eller skolans biologilärare.

TIPS NUMMER 8: Vi deltar i en metes- eller pilktävling, eller ordnar en egen metes- eller pilktävling där man under ett dygn ska få så många olika fiskarter som möjligt. Under tävlingens gång kan man meta eller pilka på många olika ställen, som t.ex. i en sjö, på havet och i en å. Om vi pilkar på is utrustar vi oss med isdubbar och tar med en livlina och utrustar oss för en trygg utfärd och följer med isläget hela tiden.

TIPS NUMMER 9: Vi fiskar med mete, svirvel, katsa eller nät. Med hjälp av en fiskbok artbestämmer vi alla fiskar vi fångar. Vi kommer ihåg att kolla vilka lov vi behöver för olika sätt att fiska på olika områden.

TIPS NUMMER 10: Vi planerar och förverkligar en nattlig bäver-, uggel-, nattfjärils- eller fladdermusutfärd. Här kan vi få hjälp av en lokal naturförening som vet var det lönar sig att göra dylika utfärder. Vi kan också först delta i en utfärd som den lokala naturföreningen ordnar och sedan planera en egen utfärd för vår egen eller någon yngre patrull.

TIPS NUMMER 11: Djurens spår och lämningar. Vi rör oss i naturen och söker olika spår efter djur. Spåren kan vara t.ex. högar med avföring, tassmärken och kottar som djur gnagt på. Hjälp kan vi få till exempel av Natur och Miljö och Luonto-liitto.

JAG SJÄLV

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten får en klarare bild av sig själv, sina egna förmågor, sitt temperament, sin sexualitet och sin bakgrund. Hen förstår betydelsen av fysiskt och psykiskt välmående och kan sköta om sin egen fysiska, mentala och sexuella trygghet. Explorerscouten kan acceptera också stora förändringar som en del av livet. Explorerscouten utmanar sig själv och lär känna sina egna styrkor och svagheter genom att spränga gränser.

BESKRIVNING: Explorerscouten utmanar sig själv och sina gränser till exempel med idrottsliga mål, utmanande sociala situationer eller genom att göra något hen tycker är obehagligt. Explorerscouten ökar sin självkänedom genom olika uppgifter och funderingar. Därtill övar sig explorerscouten på att anpassa sig till förändringar i livet.

69

JAG UTVECKLAS

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär sig tålmod och metodisk planering. Hen kan spjälka upp sitt mål i mindre bitar och bedöma hur hen framskrider. Explorerscouten upplever känslan av att lyckas och av belöning då hen slutligen når målet och får på så sätt mer motivation för kommande långa projekt.

BESKRIVNING: Explorerscouten väljer ett långsiktigt mål som hen vill nå och gör en realistisk plan för att nå målet.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren leder patrullen till att välja en lämplig målsättning, som förverkligas antingen som patrull eller individuellt. Patrulledaren stöttar patrullmedlemmarna med jämna mellanrum mot målet.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att försäkra sig om att explorerscouterna väljer ett för sig lämpligt stort och realistiskt utvecklingsmål. Lotsen hjälper explorerscouterna att dela den slutliga målsättningen i mindre delmålsättningar och sporrar explorerscouterna på vägen mot målsättningen.

TID: En längre tid

PLATS: Beror på hur aktiviteten görs

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkänedom och självutveckling

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi tränar orientering regelbundet med vår grupp i ungefär ett halvt år, till exempel genom att delta i motionsorienteringar eller orienteringsföreningens orienteringsskola. Därefter deltar vi i en orienteringstävling.

TIPS NUMMER 2: Vi förbereder oss för ett "maraton". Vi väljer till exempel ett midnattslopp, ett färghinderlopp, ett triathlon eller något annat idrottsevenemang som passar oss. Vi gör upp en plan för hur vi når vårt mål och tränar på egen hand och tillsammans.

TIPS NUMMER 3: Jag höjer min kondition inför en vandring genom att träna regelbundet i ett halvt år. Jag gör en noggrannare skriftlig plan åt mig och gör upp mindre delmål. Jag kommer överens med min lots om hur delmålen kontrolleras och vad jag gör om delmålen inte uppfylls.

TIPS NUMMER 4: Jag höjer mitt vitsord två steg i ett skolämne under ett läsår. Jag gör en noggrann studieplan åt mig själv och lägger upp mindre delmål. Jag kommer överens med mig själv eller mina föräldrar om en liten belöning när jag nått mitt mål.

TIPS NUMMER 5: Vår patrull skaffar finansiering till något projekt (t.ex. ett läger utomlands) enbart genom penninginsamling. Vi förverkligar flera insamlingsprojekt för att nå vår målsumma. Tips på insamlingsprojekt kan vi be om av de äldre ledarna i kåren eller av förbundets anställda. Vi gör upp en tidtabell med delmål för vår insamling, och en noggrann ansvarsfördelning (t.ex. vem som ansvarar för vilket insamlingsprojekt).

TIPS NUMMER 6: Vi deltar i FM i scoutfärdigheter och tränar inför det i ett halvt år. Vi kan träna för tävlingen t.ex. genom att be gamla erfarna tävlare komma till vårt möte och berätta om sina bästa tips eller genom att göra gamla tävlingsuppgifter. Gamla tävlingsuppgifter hittar vi till exempel genom att googla. Då tävlingens uppgiftsförteckning publicerats bekantar vi oss närmare med de ämnen som nämns i uppgiftsförteckningen.

FYSISKA UTMANINGAR

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten får en insikt i vad hen klarar av i verkligheten. Explorerscouten förstår betydelsen av andra människors stöd och uppmuntran för den egna prestationen.

BESKRIVNING: Explorerscouten utmanar sig själv fysiskt och tänjer gränserna för sin egen kropp i en trygg miljö. Explorerscouten får stöd av sina egna patrullkamrater och sin lots.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att ordna utmaningen tillsammans med lotsen.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen fungerar som explorerscoutens mentor. Hen stöder explorerscouten under utmaningen och går efteråt igenom explorerscoutens upplevelse av den svåra situationen med hen. Lotsen ser till att utmaningen är lagom stor för explorerscouterna. Lotsen hjälper patrulledaren med arrangemangen.

TID: En längre tid

PLATS: Utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkänedom och självutveckling

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård, Motion

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi deltar i Jukola/Venla-kavlen. Vi samlar ihop ett eget lag av kårkamrater eller scouter från samma region eller ber att få komma med i den lokala orienteringsföreningens lag. Vi övar våra orienteringsfärdigheter och höjer vår kondition i god tid före budkavlen.

TIPS NUMMER 2: Vi provar på en ny spännande idrottsgren, t.ex. bungy-hopp, dykning med utrustning, terrängcykling eller bergsklättring. Vi ber lotsen om hjälp med de praktiska arrangemangen.

TIPS NUMMER 3: Jag gör en flera nätter lång vandring.

TIPS NUMMER 4: Jag deltar i en läderliljevandring, d.v.s. vandrar 40 kilometer på 24 timmar. Vi ber lotsen eller någon annan vuxen om hjälp med att planera en trygg och vettig rutt. Om vi har möjlighet använder vi också någon färdig ruttplanerare som vi hittar på internet.

TIPS NUMMER 5: Vi utför vandringen Björntanden eller Bäversvansen. Mera instruktioner för hur man utför dessa märken finns på PartioWiki.

MENTALA UTMANINGAR

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten upplever att hen är mer självsäker och modigare än tidigare. Explorerscouten vidgar sina vyer och hen kan iaktta saker ur flera olika synvinklar.

BESKRIVNING: Explorerscouten gör något för hen mentalt utmanande, möter sina rädslor och krossar sina egna fördomar. Lotsens uppgift är att se till att explorerscouten väljer en uppgift bland aktivitetstipsen som verkligen är en utmaning för hen.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att ordna utmaningen tillsammans med lotsen.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen fungerar som explorerscoutens mentor. Hen stöder explorerscouten under utmaningen och går efteråt igenom explorerscoutens upplevelse av den svåra situationen. Lotsen ser till att utmaningen är lagom stor för explorerscouterna. Lotsen hjälper patrulledaren med arrangemangen.

TID: Ett möte

PLATS: Inomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag vågar tala med en främmande människa. Jag inleder till exempel en diskussion med den som sitter bredvid mig på bussen, gör en gallup på gatan, håller ett tal i skolan eller tar ställning till något i kommunalpolitiken.

TIPS NUMMER 2: Jag smakar på matingsredienser som är främmande för mig eller som jag tycker är obehagliga och försöker förhålla mig positivt till dem.

TIPS NUMMER 3: Jag deltar i en lång långfärdsseglats eller i Explorer Belt.

TIPS NUMMER 4: Jag ingriper i en mobbningssituation i skolan, i min egen explorerscoutpatrull eller i en scoutgrupp jag leder. Hjälp för att lösa situationen kan jag få av äldre ledare i kåren eller på internet. Det räcker inte att jag bara berättar om mobbningen för en vuxen, jag deltar också på något sätt i att lösa mobbningssituationen t.ex. som kamratstödare (utbildas i vissa skolor).

TIPS NUMMER 5: Jag gör ett handslag för ett nytt scoutuppdrag som jag upplever som utmanande. Det nya uppdraget kan vara t.ex. chefredaktör för kårtidningen, matansvarig på sommarens kårläger eller medlem i utmärkelseteckenkommittén.

TIPS NUMMER 6: Vi ordnar en debatt på vårt möte. Vi väljer debattämnen som vi personligen tycker är viktiga och vi försvarar våra åsikter mot motståndarna. Målsättningen är inte bara att vi övar debatteknik utan att vi modigt försvarar vårt eget sätt att tänka eller våra egna åsikter. Lotsens uppgift är att leda oss så att debatten ändå känns trygg.

TIPS NUMMER 7: Jag går en spårning i mörkret eller deltar i en nattorientering.

TIPS NUMMER 8: Jag möter mina rädslor. Var och en av oss väljer en sak vi är rädda för. Patrullen planerar tillsammans hur vi ska möta våra rädslor. T.ex. kan den som har höjdskräck klättra upp i ett fågeltorn, den som är rädd för småkryp kan hålla en spindel i handen och den som lider av klaustrofobi kan krypa in i en grotta.

TIPS NUMMER 9: Vi diskuterar sex. Vilka förväntningar, erfarenheter och fördomar finns det.

JAG I SOCIALA SAMMANHANG

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten känner sig själv bättre som människa. Hen är medveten om hurudan person hen är och hur det påverkar hur bra hen kommer överens med andra människor. Explorerscouten kan ändra sitt beteende enligt vad situationen kräver.

BESKRIVNING: Explorerscouten iakttar sig själv som medlem i gruppen. Hen funderar över sin egen personlighet och hur den enligt hen själv påverkar sitt beteende i sociala sammanhang. Explorerscouten ändrar sitt eget beteende vid behov och utvärderar förändringens effekt på det sociala umgänget.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att planera och förverkliga aktiviteten.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper till under övningarna och går igenom erfarenheterna.

TID: En kväll

PLATS: Inomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Förmåga att fungera i grupp

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi gör en rollanalys i patrullen. Var och en skriver på en lapp i vilka roller hen ser patrullens övriga medlemmar. Rollerna kan vara till exempel chef, en som följer med vid sidan om, personen med humor, stödare, mobbare, personen med föräldraegenskaper, "gängets lim". Lapparna läggs i en korg och lyfts sedan en i gången. Rollen och namnet på lappen läses upp och ges till den person som rollen beskriver. Till slut diskuterar vi vilka alla roller som finns i gruppen, varför det är bra att ha olika roller i gruppen och hur det känns för oss att få respons av medlemmarna i vår egen grupp. Lotsen hjälper till under diskussionen. Vi kan också göra aktiviteten så att vi gissar vem rollen på lappen skulle kunna höra till. Samtidigt diskuterar vi hur vi kom fram till att just den här rollen skulle passa för den personen.

TIPS NUMMER 2: Jag ändrar mitt eget beteende mot det bättre på någon eller några punkter i minst en vecka. Jag hjälper till exempel till mera hemma än jag brukar, är extra aktiv och markerar på lektionerna i skolan, försöker bli bekant med en person jag inte tidigare gillat eller är extra artig och hjälpsam gentemot främmande människor. Jag noterar hur mitt förändrade beteende påverkar andra människor. Jag kan också be scoutkamrater som går i samma skola iaktta mitt beteende och ge mig feedback. Jag rapporterar om resultatet för min patrull.

TIPS NUMMER 3: Vi ger feedback åt varandra. Var och en av oss förbereder sig på att ge positiv feedback om en sak och utvecklande och konstruktiv feedback om en annan sak, till var och en av de andra patrullmedlemmarna. På detta sätt får vi samtidigt övning i att ge och ta emot feedback. Då en av oss ger feedback till en annan får den som tar emot feedbacken inte kommentera eller svara på feedbacken. Hen bara tackar för den. Då alla fått feedback går vi tillsammans igenom hur det kändes att ge feedback och att ta emot feedback. Var det svårt att ge utvecklande feedback? Var det svårt att ta emot utvecklande feedback av andra? Fick jag positiv feedback som överraskade mig?

VAD SKA JAG BLI NÄR JAG BLIR STOR?

MÅLSÄTTNING: Explorerscoutens framtidsplaner klarnar och hen får en bättre uppfattning om vart hen är på väg.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med tre till fem olika yrken. Explorerscouten begrunder sina framtidsplaner och funderar på vilket yrke hen skulle vilja ha. Explorerscouten tar reda på vilken utbildning som krävs för yrket och var den utbildningen ges.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att planera och förverkliga aktiviteten tillsammans med lotsen.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper patrulledaren med planeringen av aktiviteten och med de praktiska arrangemangen. Lotsen bjuder in representanter för de olika önskade yrkesgrupperna till mötet eller träffen. Lotsen hjälper explorerscouterna att fundera över sin framtid och sina karriärsval.

TID: Ett möte

PLATS: Inomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård, Medborgarfärdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi bekantar oss med olika yrkesgruppers arbetsplatser. Lämpliga arbetsplatser kan vi hitta bland patrullmedlemmarnas föräldrar, äldre ledare eller andra bekanta.

TIPS NUMMER 2: Vi bjuder in representanter för alla yrkesgrupper som intresserar oss till vårt möte och intervjuar dem. Vi kan också besöka en arbetsplats och intervjuar en person där. Då kan vi också bekanta oss med arbetsmiljön hen jobbar i.

TIPS NUMMER 3: Vi gör AVO-yrkesvalstestet som vi hittar på webben.

TIPS NUMMER 4: Vi bekantar oss med olika karriärsstigar. Vi frågar av bekanta vuxna (t.ex. våra egna föräldrar eller vuxna i kåren som är ute i arbetslivet.) hurdana karriärsstigar de haft och ritar sedan en karriärsstigsruta.

LUGN OCH RO

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär sig att varva ned mitt i vardagen. Hen hittar ett sätt att komma till ro och slappna av som passar just för hen.

BESKRIVNING: Explorerscouten prövar olika sätt att slappna av. Explorerscouten stannar upp och funderar på sitt eget liv och saker som hen grubblar över.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att planera och genomföra aktiviteten.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper patrulledaren med planeringen av aktiviteten och med de praktiska arrangemangen. Lotsen går igenom övningen efteråt och diskuterar med explorerscouterna hur det kändes att slappna av och komma till ro.

TID: Ett möte

PLATS: Inomhus, utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård, Tro, Kreativt tänkande, Reflektion

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi prövar positivt tänkande och olika metoder att kontrollera sinnet. Jag provar till exempel yoga eller pilates som metod för avslappning. Yoga kan jag öva på egen hand med hjälp av en video på nätet eller så kan jag be en instruktör från ett gym hålla en kort övning.

TIPS NUMMER 2: Jag skriver ett brev till mig som jag får öppna om några år. I brevet berättar jag om mitt liv just nu och mina tankar om det liv jag lever då jag öppnar brevet. Brevet lägger jag i ett kuvert och på kuvertet skriver jag datum för när brevet skall öppnas. Vi kommer i patrullen överens om hur vi förvarar våra brev och vid ett hurudant tillfälle det lönar sig att öppna dem.

TIPS NUMMER 3: Vi gör tysthetsliljan, d.v.s. vi är helt tysta i 24 timmar och kommunicerar på andra sätt (inte med elektroniska hjälpmedel). Efteråt talar vi om hur tystnaden kändes och vad som rörde sig i vårt sinne under tystnaden.

TIPS NUMMER 4: Jag tillbringar två timmar ensam i naturen. Jag kan t.ex. promenera, sitta och titta på landskapet, fotografera, rita eller måla. Under denna tid använder jag inte mobiltelefonen, lyssnar på musik eller använder andra elektroniska apparater. Efteråt diskuterar vi i patrullen hur ensamheten kändes, vad vi lade märke till i naturen och vilka saker vi tänkte på.

TIPS NUMMER 5: Vi gör en avslappningsövning. Vi dämpar belysningen eller släcker lamporna, lägger madrasser och dynor på golvet och väljer en bekväm ställning. Vi sätter på avslappnande musik. Vi koncentrerar oss på vår egen andning och på att lugna våra egna tankar. En CD-skiva med avslappnande musik kan vi låna från biblioteket eller så kan vi söka upp avslappnande musik på t.ex. YouTube.

TIPS NUMMER 6: Jag är ensam eldvakt i minst en timme. På morgonen diskuterar jag med de andra explorerscouterna och lotsen hur det kändes att ensam ha ansvaret för värmen och säkerheten i tältet.

TIPS NUMMER 7: Jag deltar i en religiös retreat eller motsvarande arrangerat evenemang där man stillar sig.

FÖRÄNDRINGENS VINDAR

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten är inte rädd för förändring, utan upplever förändringar som positiva saker som för framåt i livet. Explorerscouten känner sig redo för förändringar och är självsäker.

BESKRIVNING: Explorerscouten står inför många förändringar i livet som att gå ut grundskolan, inleda gymnasie- eller yrkesstudier, planera fortsatta studier, välja yrke, bli myndig, flytta hemifrån och kanske flytta till en annan ort. Explorerscouten förbereder sig mentalt för dessa förändringar och lär sig se de goda och dåliga sidorna med förändringar.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att planera och genomföra aktiviteten.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper patrulledaren med planeringen av aktiviteten och med de praktiska arrangemangen. Lotsen diskuterar med explorerscouterna om framtiden och de förändringar de kommer att stå inför under de närmaste åren. Lotsen stöder och uppmuntrar explorerscouterna att möta förändringarna.

TID: Ett möte

PLATS: Inomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: I patrullen delar vi med oss av våra erfarenheter av de svåraste förändringarna i våra liv hittills. Vad hjälpte oss att anpassa oss till förändringen? Vilka goda och dåliga sidor fanns det med förändringen? Jag kan rita en bild på en jobbig förändring eller en karta över det förlutna.

TIPS NUMMER 2: Jag gör en "karta" åt mig själv för de närmaste fem eller tio åren. På ett papper ritar jag en stig och längs stigen skriver jag etapper som jag tror jag kommer att möta på vägen. Jag funderar över hur de kommer att ändra mitt liv och vad jag borde göra för att nå de olika etapperna. Jag funderar samtidigt på hur andra människor kan påverka min stig och talar med patrullen eller lotsen om vilka hinder som kan dyka upp och hur jag kommer över dem.

TIPS NUMMER 3: Framtida motgångar och rädsor. Patrullen behöver spelet Labyrinth och de nya verksamhetskortens innehåll. Patrulledaren eller lotsen fungerar som spelledare som förklarar vilka motgångar en spelare möter vid varje "skatt". Lotsen hjälper spelaren och resten av patrullen med hur man kan möta motgången. Spelets regler för hur man får röra sig fungerar annars normalt, men utan någon lösning på föregående motgång får man inte gå vidare och leta efter nästa skatt. Efter spelet kan vi fundera på vilka av motgångarna och rädsorna som är riktiga och oöverbinnerliga.

> Se bilaga på nästa sida.

TIPS NUMMER 4: Brev till en roverscoutpatrull. Varje explorerscout i patrullen skriver ett anonymt brev där hen kan fråga vad som helst hen undrar om framtiden. Hur tvättar man byke, var skaffar man sin första bostad, hur vet man att man fått studieplats, var hittar man en flick- eller pojkvän? Breven delas ut i roverscoutpatrullen för att besvaras. Vi läser upp svaren som avslutning på ett möte eller vid lägerelden.

VERKSAMHETSKORT TILL SPELET FRAMTIDA MOTGÅNGAR OCH RÄDSLOR

Kort	Handling	Svar
Nycklar	Du har väntat länge på att få en ny studieplats. Till vilken studieplats passar nyckeln?	Eget
Fe	En oförväntad vänskap eller hjälp av en släkting kan föra dig framåt i livet, så länge du kommer ihåg att uttrycka dig. Vad önskar du dig?	Eget
Mus	Små ord påverkar mer än stora dåd. Säg två magiska ord och ta ett steg mot nästa skatt.	Tack och förlåt
Spindel	Att prata bakom ryggen eller skvallra om någon orsakar misstro i skolan och på jobbet. Det kan fördärva ett självförtroende, men vems?	Allas
Karta	Det är lättare att ta riktning då man vet vart man är på väg. Var kan du få hjälp då du är borttappad? Berätta och se på tre följande kort.	Av vänner, föräldrar, gudföräldrar, studiehandledaren, kuratorn eller TE-centralen.
Bok	Hur kommer du vidare om läsandet inte löper och studierna står stilla?	Tips av kompisar och studiehandledare, testning för läs- och skrivsvårigheter

JAG OCH ANDRA

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan inleda olika typer av förhållanden med andra människor och kan sätta sig in i andras situation. Explorerscouten övar på att känna igen sina egna fördomar och försöker göra sig av med dem. Explorerscouten kan också bemöta svåra saker på ett objektivt sätt och stödja andra eller be om hjälp av andra.

BESKRIVNING: I explorerscoutens värld finns det många människor. En del är nära och viktiga, en del neutrala och en del svåra och jobbiga. Explorerscouten borde kunna samarbeta med alla dem och i den här fickan söker explorerscouterna olika sätt att fungera tillsammans med andra. Explorerscouten övar också på att möta oväntade situationer och livsförändringar.

MÄNNISKOR NÄRA MIG

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår att närstående människor är viktiga och att också oväntade förändringar är en del av livet. Explorerscouten gör upp egna handlingsmodeller som hen kan använda då en verklig situation uppstår.

BESKRIVNING: Explorerscouten funderar för sig själv över närstående människor och deras betydelse i explorerscoutens eget liv. Hen funderar också på livet utan dessa personer och prövar olika handlingsmodeller som hen kan ta hjälp av då en oväntad, verklig situation uppstår.

PATRULLEDARENS UPPGIFT:-

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att leda diskussionen och vid behov ta exempel ur sitt eget liv. Lotsen kan vid behov bjuda in en expert, t.ex. en präst eller socialarbetare, till mötet.

TID: Ett möte

PLATS: Kårlokalen

MÅL FÖR FOSTRAN: Värdesätter mänskligheten, Rättfärdighet, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag ger en gåva. Jag funderar på vad personen jag ska ge gåvan åt tycker om och hurdan gåva hen kunde ha nytta av. Gåvan kan också vara något jag gjort av egna saker jag inte behöver eller ett presentkort på en tjänst som kan glädja en närstående (till exempel "jag vaktar småsyskonen medan föräldrarna går på bio", eller "jag lagar middag åt hela familjen").

TIPS NUMMER 2: Vår patrull hjälper någon som har det sämre än vi genom att ge hen en gåva. Vi kan till exempel ställa upp som frivilliga julkallasspaketerare vid en julkampanj till förmån för barn. Också via församlingarnas diakoniarbete kan man i många församlingar förmedla julkalssaker till barn i mindre bemedlade familjer.

TIPS NUMMER 3: Då någon i närheten går bort. Vi funderar tillsammans på hur vi skulle kunna hjälpa en vän eller närstående då hen möter döden. Vi tar också reda på vilket stöd kommunen, församlingen och andra organisationer som t.ex. stödföreningar erbjuder människor i olika ålder i denna situation. Vi kan också besöka ett krematorium, ett bårhus eller en begravningsplats. Vi måste komma överens om besöket med krematoriets eller bårhusets personal på förhand.

TIPS NUMMER 4: Jag gör en lista över de sju viktigaste människorna i mitt liv och funderar i vilken ordning jag kunde avstå från dem. Varför är just dessa människor viktiga för mig? Jag jämför min lista med de andras och vi funderar över varför en del är viktigare än andra.

TIPS NUMMER 5: På skilda lappar skriver jag upp saker jag lärt mig av närstående människor t.ex. att förlåta, att ha tålamod eller att simma. Jag skriver också upp egenskaper som jag tycker att jag ärvt av släktingar eller på vilket sätt jag tycker att jag liknar någon i min släkt. Lotsen ber oss ta bort alla lappar som hänförs till t.ex. till våra pappor, sedan lapparna som hör ihop med gudmor o.s.v. I takt med att lapparna minskar märker jag hur mycket jag fått av mina släktingar, vare sig jag vill det eller inte.

SEX, DROGER OCH ROCK'N ROLL

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten får stöd i sina funderingar kring sex och rusmedel. Hen får också saklig information och en vuxen synvinkel på de frågor hen grubblar över. Explorerscouten vet vad hen tycker och förstår att hen har rätt till sina åsikter.

BESKRIVNING: Explorerscoutpatrullen funderar på svåra frågor kring sex och rusmedel via olika exempel och berättelser. Diskussionen förs på en allmän nivå och var och en får delta i den mån som känns bra. Lotsen styr diskussionen och ger information i ämnet. Alla diskussioner som förs i denna aktivitet är konfidentiella.

PATRULLEDARENS UPPGIFT:-

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att leda och styra diskussionen. Hen skall ge utrymme för explorerscouternas egna tankar och skapa en trygg diskussionsmiljö. Lotsen påminner explorerscouterna om att diskussionerna är konfidentiella. Vid behov kan lotsen vara i kontakt med explorerscouternas vårdnadshavare redan innan aktiviteten görs. En del vårdnadshavare förhåller sig skeptiskt till aktiviteter om sex och rusmedel.

TID: Ett möte

PLATS: Kårlokalen

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshandtering, Rättfärdighet

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi går igenom frågor om förhållanden och sex. Var och en av oss får skriva en fråga om sex, kroppen eller om att sällskapas på en lapp. Lapparna lägger vi i en skål och sedan går vi igenom dem i tur och ordning tillsammans med lotsen eller någon annan vuxen. Vi söker egna lösningar som svar på frågorna och diskuterar dessa. Den vuxnas uppgift är att leda diskussionen och ställa frågor som för diskussionen framåt, inte att undervisa. På Hivpoints webbsidor finns olika tester riktade till ungdomar och dessutom kan man beställa ett förmånligt materialpaket till kåren eller kårområdet.

TIPS NUMMER 2: Vi gör ett eget Vad om?-spel. Lotsen skriver ut färdiga frågor och svar som explorerscouterna ska kombinera. Tillsammans diskuterar vi hur vi hittade rätt kombination. Eftersom tjänster för ungdomar ordnas på olika sätt i varje kommun, lönar det sig för lotsen att be om hjälp av t.ex. ungdomspolikliniken eller preventivrådgivningen.

Exempel frågor:

Var får jag hjälp om jag misstänker att jag fått en könssjukdom? Kan könssjukdomar smitta också om de är symtomfria? Var kan jag skaffa kondomer eller p-piller? Hur skaffar jag dem, finns det en åldersgräns och måste jag berätta för mina föräldrar? Vilka andra preventivmedel finns det? Vad är säkra dagar och fungerar de? Var får man dagen efter-piller eller akut p-piller? Hur fungerar de och måste man ha ett recept? Vad ska jag göra om jag tror jag är gravid? Vad ska jag göra om jag misstänker att jag blivit våldtagen? Vad är papa-prov och varför tas provet? Fler frågor och svar hittar vi på Befolkningsförbundets (Väestöliitto) och Mannerheims Barnskyddsförbunds webbsidor. På Hivpoints webbsidor finns olika tester riktade till ungdomar och dessutom kan man beställa ett förmånligt materialpaket till kåren eller kårområdet.

TIPS NUMMER 3: Vi undersöker tillsammans en alkoholoräknare vi hittar på internet. Vi matar in genomsnittliga uppgifter på en explorerscout och prövar skriva in olika alkoholmängder och -styrkor i mätaren, och ändrar på under hur lång tid alkoholen druckits. Vi jämför de olika resultaten räknaren ger och diskuterar om vilka tankar det väcker.

TIPS NUMMER 4: Vi testar på olika scoutfärdigheter med ett par fylleglasögon på. Vi försöker till exempel sätta upp ett vindskydd eller tält med fylleglasögon på. Vi kommer ihåg säkerheten och de som inte har fylleglasögon på sig ser till att ingen av de andra kan skada sig. En del A-kliniker har fylleglasögon och de går också att hyra på webben.

FÖRDOMAR OCH FAKTA

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten inser sina egna fördomar och förstår hur de uppstår. Explorerscouten märker att hen kan ändra på sina fördomar, om hen tar reda på och är öppen för information. Explorerscouten känner igen en pålitlig informationskälla och kan använda sig av sådana då hen söker information.

BESKRIVNING: Explorerscouten funderar över sin egen uppfattning och sina fördomar om saker och människor omkring hen. Hen funderar på om något man hört av kompisar och bekanta är samma sak som fakta och lär sig skilja mellan fakta, tro och antaganden. Explorerscouten kollar bakgrunden till sina fakta av en pålitlig källa och övar sig samtidigt att känna igen pålitliga källor.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren kan leda patrullens diskussionstillfällen.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att vara med och leda diskussionen. Genom att ställa frågor leder lotsen explorerscouterna till att ifrågasätta sina tankar. Lotsen stöder i informationssökningen och hjälper explorerscouterna att fundera över vad som är riktiga fakta och vad som bara är fördomar.

TID: Ett möte

PLATS: Kårlokalen

MÅL FÖR FOSTRAN: Värdesätter mänskligheten, Rättfärdighet, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Medborgarfärdigheter, Seder och bruk, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Orättvisan i världen. Hur lever unga i explorerscoutålder i Indien, Kongo, Kina eller Brasilien? Vi tar reda på hur unga i vår ålder av samma kön lever i något av dessa länder. Vi kan söka uppgifter om barns ställning i olika länder på olika ideella organisationers webbsidor (t.ex. Unicef, Rädda barnen, Plan). Vi funderar också vad i våra liv som är bra eller dåligt i förhållande till deras. Malala Yousafzai och Kailash Satyarthi, som fick Nobels fredspris 2014, har talat om barns och ungas rätt att gå i skola istället för att jobba. Det lönar sig också att bekanta sig med vad de gjort och vad de har för tankar. Lotsen hjälper oss att söka material av olika hjälp- och människorättsorganisationer som stöd för programmet på mötet. På Finlands FN-förbunds webbsidor hittar vi tabeller och statistik i ämnet. Sidorna uppdateras flitigt och där finns mycket information.

TIPS NUMMER 2: Vi delar ut lön. Medellönen i Finland 2011 var ungefär 3 100 euro före skatt. Explorerscoutpatrullen har 18 600 euro till sitt förfogande och vår uppgift är att fördela summan mellan sex personer (läkare, klasslärare i grundskolan, präst, försäljare i matbutik, flygkapten och närvårdare på ett servicehem för äldre). Vi funderar hur vi skall dela lönen så att ingen får exakt 3 100 euro. Vem får högre lön och varför? I vilka yrken borde man få mera lön än i andra och varför? Lotsen kan hjälpa till med att hitta färskare uppgifter.

TIPS NUMMER 3: Kvinnojobb och mansjobb. Var och en skriver på ett eget papper jobb som hen själv tycker passar bättre för män och bättre för kvinnor (både hemma och utanför hemmet, det kan också vara yrken). Vilka jobb passar lika bra för båda? Vi jämför våra listor med varandra och motiverar våra val. Också om vi tänker att många jobb passar lika bra för alla funderar vi tillsammans vad det beror på att man i Finland fortfarande tänker att vissa jobb lämpar sig för ett visst kön.

TIPS NUMMER 4: Fördomar mot olika människor. På ett papper ritar och skriver jag t.ex. hurdan en typisk präst, lärare, ingenjör, muslim eller scout är. Vi diskuterar våra stereotypa bilder. Till slut skapar jag eller vi tillsammans en person som har egenskaper som väcker fördomar, men som visar sig vara helt annorlunda (till exempel en mörkhyad i en prästdräkt). Vi gör ett skådespel eller en skapar en figur, där stereotypierna krossas och vi visar upp det till exempel för ett äventyrsscoutlag eller spejarscoutpatrull eller vid ett lägerbål.

TIPS NUMMER 5: Eurorail à la carte (ur den finskspråkiga boken Kulttuurienvälinen kasvatus, Allianssi 2000). Jag stiger på ett tåg för att resa från Lissabon till Moskva. Resan tar en vecka och jag måste dela min sovkupe med tre andra resenärer. Med vem vill jag helst resa? Först väljer var och en av oss själv tre personer, och sen försöker vi komma överens i patrullen om tre personer. Vi diskuterar vilka saker som påverkade våra val. Vilka stereotypier väckte beskrivningarna, och varifrån kommer de här bilderna.

Resenärerna:

- En rysk soldat
- En överviktig schweiziskt börsmäklare
- En italiensk DJ med fickorna fulla av pengar
- En afrikansk kvinna som säljer kläder
- En HIV-positiv ung konstnär
- En rom från Ungern som nyligen släppts ut ur fängelset
- En ung fransman som stridit i Syrien
- En tysk rap-artist
- En blind dragspelare från Österrike
- En ukrainsk student som inte vill återvända hem
- En romsk kvinna, med ett litet barn, som reser utan visum
- En aggressiv lesbisk aktivist från Nederländerna
- En svensk skinhead som stinker alkohol
- En engelsk fotbollshuligan
- En polsk prostituerad från Berlin
- En fransk jordbrukare som har med sig en starkt luktande ost
- En i Tyskland bosatt arab som är på väg från Libyen

NÄSTAN VUXEN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten vet att man som myndig får många rättigheter men också skyldigheter. Hen vet att följande åldersgrupp är roverscouter.

BESKRIVNING: Denna aktivitet är avsedd för sista årets explorerscouter. Explorerscouten bekantar sig med det ansvar och de friheter som följer med att man blir myndig och vuxen och med den följande åldersgruppen inom scoutingen.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att ta reda på vilka förändringar som kommer in i explorerscoutens liv då hen blir myndig.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa patrulledaren att hitta information och att ordna aktiviteten. Lotsen bjuder in roverscouter eller vuxna enligt behov eller ordnar ett tillfälle där explorerscouterna kan ställa frågor till roverscouter och vuxna om sådant de funderar över.

TID: Ett möte

PLATS: Kårlokalen, läger

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshantering, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård, Medborgarfärdigheter, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Rättigheter och skyldigheter. Vi gör varsin lista över de rättigheter och skyldigheter vi vet att en 18-åring har. Vi jämför listorna sinsemellan. Om vi är av olika åsikt kollar vi Finlex för rätt svar. Vi ber också kårens roverscouter och äldre ledare att kommentera vår lista.

TIPS NUMMER 2: Vågskålsjämförelse. Vi gör en lista med för och nackdelar med att vara myndig. Därefter intervjuar vi en eller flera vuxna och ber om deras åsikter gällande samma saker. Det lönar sig att göra aktiviteten under ett läger eller en utfärd då det är flera vuxna på plats än lotsen.

TIPS NUMMER 3: Jag bekantar mig med militärtjänstgöringen. Sista årets explorerscouter bekantar sig med värplikten och de olika alternativ som finns för att genomföra den. Lotsen kan inleda kvällen. Den bästa personen att berätta om armén är en roverscout som nyligen avtjänat sin värnplikt och kan berätta för oss om armén och svara på våra frågor.

TIPS NUMMER 4: Till roverscout. Under det sista explorerscoutåret bekantar vi oss med roverscoutprogrammet och det första projektet. Roverscoutlotsen eller en roverscout kan komma och berätta för oss om kårens roverscoutverksamhet och vår explorerscoutpatrull kan göra en roverscoutaktivitet som passar oss. Roverscoutgruppen kan berätta om ett projekt de genomfört som inspiration för vår grupp:s kommande projekt. Också en utfärd eller kväll tillsammans med roverscouterna kan fungera som föreläsning. Om det inte finns en roverscoutgrupp i vår egen kår ber vi om hjälp av roverscouter i en annan kår.

LEVANDE BIBLIOTEK

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten respekterar mångfald, mänskliga rättigheter och människovärde. Hen bekantar sig med olika sorts människor och deras uppgifter och upplevelser. Explorerscouten vågar ställa frågor om sådana saker hen inte känner till. Hen vågar ställa frågor också till en sådan person som råkat ut för saker man inte alltid talar om.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med olika sorts människor och människor som lever under olika förhållanden. Ett levande bibliotek fungerar som ett vanligt bibliotek, förutom att låntagaren istället för att låna böcker lånar riktiga människor att diskutera med. Böckerna i ett levande bibliotek representerar olika minoriteter och andra grupper som upplever diskriminering, fördomar, stereotyper och rasism.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren funderar tillsammans med patrullen på hurdana människor de skulle vilja möta och vad de skulle vilja veta. Hen funderar också ut färdiga frågor att ställa om explorerscouterna inte hittar på frågor att ställa den levande boken.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa patrulledaren och patrullen att hitta personer som skulle passa som levande böcker.

TID: Ett möte

PLATS: Kårlokalen, ett explorerscoutevenemang, ett gemensamt evenemang för explorerscouter från flera kårer

MÅL FÖR FOSTRAN: Värdesätter mänskligheten, Rättfärdighet, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Framträda, Medborgarfärdigheter, Sociala färdigheter, Seder och bruk

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Besök på ett levande bibliotek. Ett levande bibliotek kräver mycket organisering och det lönar sig att förverkliga till exempel på ett regionalt explorerscoutevenemang eller på något annat explorerscoutevenemang där det deltar explorerscouter från flera olika kårer. Om vi tycker det känns för utmanande att grunda ett eget levande bibliotek, kan vi besöka ett levande bibliotek som någon annan ordnar.

TIPS NUMMER 2: Ett levande bibliotek i kårlokalen. Vi funderar på vem vi vill träffa och få veta mera om. Vad vill jag veta mera om? Lotsen och patrulledaren samlar ihop en grupp på sex till åtta personer enligt patrullens önskemål. Var och en har under kvällens lopp tid (ca 10-15 min i gången) att diskutera med minst tre personer.

➤ EN DEL AV SAMHÄLLET

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten vet vilka samhällen och sammanhang hen hör till och vet sin plats i dem. Hen förstår att offentligt beslutsfattande är en överenskommelse mellan människor som alla har en möjlighet och rättighet att påverka. Explorerscouten bekantar sig med olika former av frivilligverksamhet och förstår betydelsen av frivilligt arbete för samhället.

BESKRIVNING: Explorerscouterna bekantar sig med och prövar på olika sätt att påverka och ser betydelsen av sin egen delaktighet. Explorerscouten söker sin egen plats och sitt eget sätt att vara en del av samhället.

FINLÄNDARE OCH EUROPE

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår betydelsen av att vara finländsk medborgare och vilka plikter och möjligheter det medför. Hen förstår hur samhället hör ihop med var och ens eget liv.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med finländskhet och Finlands roll i Europeiska unionen. Hen känner igen finländska karaktärsdrag i sig själv och i sin omgivning. Explorerscouten har en bild av sin egen ställning i samhället och känner till sina påverkningsmöjligheter.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren väljer ett lämpligt sätt för patrullen att göra aktiviteten på och förbereder patrullmötet.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper patrulledaren och tar fram förhandsinformation eller kommer överens om träffar med personer (vid behov).

TID: Ett möte

PLATS: Kårlokalen

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Internationell verksamhet, Medborgarfärdigheter, Medborgarskap

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi skriver inom patrullen motioner om olika frågor. Är det något inom kåren eller kommunen som behöver förbättras? Eller i hela landet? Inom patrullen gör vi en lista över motioner för att förbättra olika saker. Får någon motion mera understöd och ska vi skicka den vidare? Vi undersöker tillsammans vilka kanaler det finns för oss att föra fram våra motioner. Vi bekantar oss också med hur man gör ett medborgarinitiativ. Justitieministeriet upprätthåller en sida där man får tips för att göra ett medborgarinitiativ.

TIPS NUMMER 2: Vi deltar i självständighetsfirandet på vår hemort antingen i enlighet med kårens traditioner eller på ett helt nytt sätt.

TIPS NUMMER 3: Finländska karaktärsdrag. Vi samlar en lista på goda och dåliga egenskaper hos finländare. Vi ordnar egenskaperna så som vi tror att en invandrare eller turist ser oss, från den mest synliga till den mest dolda egenskapen. Hur skulle vi kunna ändra på bilden? Vilken bild skulle vi vilja ge av Finland? Vi gör en egen reklamvideo eller fotoserie som presenterar finländskhet.

TIPS NUMMER 4: Finland som EU-medlem. Varför hör vi till Europeiska unionen och hur påverkar det vår finska nationalitet? Vi söker information om EU och samlar med hjälp av lotsen ihop saker som i vår vardag har ett samband med att vi är européer. I större städer finns EU:s informationskontor där det delas ut material och där det finns en person som man kan ställa frågor till.

TIPS NUMMER 5: Vi gör en lista över alla saker som har en åldersgräns. Vi diskuterar tillsammans de lagstadgade åldersgränserna och vår egen åsikt om huruvida gränserna skiljer sig mycket från varandra. Varför finns det skillnader mellan åsikterna och varför behöver vi åldersgränser? Vi jämför skolan och våra hem. Hemma hos vem följer man åldersgränserna och hos vem gör man inte det? Och hur är det på andra ställen? Följs till exempel åldersgränserna på filmer och spel i ungdomslokaler eller i biblioteket? Om vi inte vet går vi till biblioteket eller ungdomsgården och frågar hur de gör. Vi frågar de ansvariga vuxna varför de följer begränsningarna eller varför de inte gör det.

TIPS NUMMER 6: Jag deltar i YSP-kursen. YSP eller Young Spokes People -konceptet kom till Finland från Storbritannien år 2007. Vem som helst som är en 15-22 år gammal aktiv scout och vill påverka Finlands Scouters, FiSSc:s eller distriktets kommunikation

kan söka till medieambassadör. Varje år tar man in ungefär 25 nya YSPar (medieambassadörer) som får verka nationellt och/eller i sitt eget scoutdistrikt i olika kommunikationsuppgifter. Uppgifterna en medieambassadör får varierar enligt eget intresse och enligt var man bor. Uppgifterna kan hänga ihop med Finlands Scouters landsomfattande projekt, scoutdistriktets eller FiSSc:s egna evenemang eller YSParnas egna jippon. Medieambassadörerna har varit med och förverkligat bland annat kampanjen En god gärning (på finska: Yhdessä parempi maailma), berättat om scouting för såväl lokala som landsomfattande medier och ordnat egna jippon för att ge scoutingen positiv synlighet.

LITEN GÄRNING, STOR GLÄDJE

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan hjälpa och förstår betydelsen av frivilligarbete. Hen förstår sambandet mellan att hjälpa, scoutmetoden och förverkligande av scoutmetoden i vardagen.

BESKRIVNING: Explorerscoutpatrullen deltar i olika talkon eller jippon för ett gott ändamål. Explorerscouten blir bekant med olika sätt att hjälpa och deltar i att göra gott i närmiljön, d.v.s. förverkligar en god gärning om dagen enligt egen förmåga.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren väljer tillsammans med lotsen ett lämpligt mål för ett talko eller jippo och leder planeringen av evenemanget med lotsens hjälp.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen tar kontakt med andra organisationer eller till exempel ett äldreboende och hjälper till med de praktiska arrangemangen och tidtabellen.

TID: 1-4 timmar

PLATS: Beror på hur aktiviteten görs

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Sociala färdigheter, Seder och bruk, Internationell verksamhet, Miljö, Påverkan

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi deltar i till exempel ett målar-, krattnings- eller vedtalko. Talkot kan bra förverkligas till exempel hemma hos en hjälpbehövande äldre istället för på kårlokalen eller scoutstugan. Via bland annat församlingens diakoniarbete eller FRK:s arbete med äldre hittar vi personer i behov av hjälp.

TIPS NUMMER 2: Kom ihåg i advent. Vi delar ut överblivna adventskalendrar eller gör egna och för dem till ett daghem eller ett äldreboende. Lotsen hjälper till med att komma överens om en tid för besöket och programmet under besöket. Vi tar kontakt med FiSSc:s kansli om vi vill dela ut överblivna scoutkalendrar.

TIPS NUMMER 3: Vi ordnar ett allmännyttigt jippo. Vi ordnar ett stadjippo efter valborg, samlar ihop en midsommarbrasa eller rustar upp en naturstig eller lekplats. Vi frågar kommunens trädgårdsavdelning eller församlingens gårdskarlar om något lämpligt objekt på vår hemort.

TIPS NUMMER 4: Vi deltar i ett biståndsprojekt som kampanjarbetskraft eller på något annat sätt. Lämpliga projekt hittar vi bland annat på Unicefs, Kyrkans utlandshjälps eller FRK:s webbsidor. Lotsen hjälper oss att få kontakt med lokala aktörer och kampanjansvariga.

TIPS NUMMER 5: Vi deltar i en insamling genom att gå runt med insamlingsbössor. Till exempel Hungerdagen, Näsdagen och Gemensamt Ansvar är bra kampanjer som alltid behöver folk som kan gå med insamlingsbössorna. Lotsen hjälper oss att få kontakt med lokala aktörer och kampanjansvariga.

TIPS NUMMER 6: Vi gör en presentation om en sevärdhet eller utfärdsplats i våra hemtrakter. Vi publicerar presentationen i karttidningen och erbjuder den till t.ex. lokaltidningen. Vi berättar också om stället för andra scouter.

PÅVERKA I HEMKOMMUNEN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten vet om och känner till lokal verksamhet och påverkningssmöjligheter och kan utnyttja dessa.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med sina möjligheter att verka och påverka i sin hemkommun. Hen blir bekant med olika organisationer, föreningar och tjänster som hör ihop med ungdomars liv och bedömer hur viktiga de är i hens egen vardag.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren väljer tillsammans med patrullen ett lämpligt sätt att göra aktiviteten och kommer överens om förberedelserna med lotsen. Patrulledaren kommer överens om träffar eller tar reda på ungdomsfullmäktiges mötestider och informerar patrullen om tider och platser.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper vid behov patrulledaren att ordna aktiviteten.

TID: Ett möte

PLATS: Enligt överenskommelse

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig, Värdesätter mänskligheten

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Samhälle, Sociala färdigheter, Påverkan, Medborgarfärdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Ungdomsfullmäktige. Vi bekantar oss med ungdomsfullmäktige eller ungdomsparlamentet i vår hemkommun och deltar i fullmäktiges verksamhet antingen som medlem eller genom att göra en motion.

TIPS NUMMER 2: Vi träffar kommunens ungdomsarbetsare och ställer frågor vi förberett i förväg om hens jobb. Vi kommer med förbättringsförslag för verksamheten eller tackar för gott samarbete mellan ungdomstjänsten och scouterna.

TIPS NUMMER 3: Vi tar reda på när kommunfullmäktige sammanträder och vad som besluts på mötena. I mån av möjlighet deltar vi i mötet eller bjuder in en förtroendevald till vårt patrullmöte. Lotsen hjälper oss att få kontakt med medlemmar i kommunfullmäktige.

TIPS NUMMER 4: Vi bekantar oss med en annan förening inom tredje sektorn som är obekant för oss från tidigare. Exempel på andra föreningar är Frivilliga räddningstjänsten, FRK eller FBK, politiska ungdomsorganisationer, 4H, handikappföreningar, byaföreningar och ungdomsföreningar. Vi hälsar på under föreningens evenemang eller möte. Varför väljer ungdomar olika slag av föreningar att verka i?

TIPS NUMMER 5: Vi bekantar oss med församlingen, hur man kan påverka i församlingen och beslutsfattandet i församlingen. En explorerscout som fyllt 16 år, är konfirmerad och medlem i församlingen, får rösta i församlingsvalet. Varför lönar det sig för explorerscouten att rösta och vad kan hen påverka genom att göra det? Vi bjuder in församlingens förtroendevalda, anställda eller en kandidat i valet för att berätta om församlingsvalet och hur de går till. Om det är val på kommande bekantar vi oss med en valmaskin och kandidaterna i vår församling. Vi kan också delta i kyrkoförsamlingens möten som är öppna för allmänheten.

SCOUTHISTORIA

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten känner till B-P:s historia och berättelsen om St. Göran. Hen vet namnet på de mest centrala scoutpersonerna och känner till de viktigaste vändpunkterna i scoutingens historia.

BESKRIVNING: Explorerscouten fördjupar sig i scoutingens historia och får en djupare kunskap om den.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att välja en eller flera aktivitetstips enligt patrullens kunskapsnivå.

LOTSENS UPPGIFT: Vid behov hjälper lotsen patrulledaren att hitta fakta om scoutingens historia och viktiga scoutpersoner.

TID: Ett möte

PLATS: Kårloken, läger, utfärd

MÅL FÖR FOSTRAN: Livsåskådning, Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutkultur, Scoutfärdigheter, Seder och bruk

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi uppträder med ett skådespel om St. Göran på kårens St. Görans-fest. Vi kommer överens med arrangören om att vi sköter denna uppgift. Vi fördjupar oss i historien och gör en egen version till exempel som musikal, med handdockor, som ritad animation eller fotoutställning. Mer om St. Göran hittar vi t.ex. på PartioWiki eller i scoutlitteratur. En sökning på internet på "berättelsen om St. Göran och draken" ger också resultat.

TIPS NUMMER 2: Vi gör ett brädspele åt spejarscouterna eller oss själva med temat scouthistoria. Före spelet läser vi tillsammans berättelsen om B-P. I brädspelen finns både frågor om B-P och informationsrutor om scoutingens historia i Finland och hela världen. Spelet kan också innehålla roliga och lättsamma uppgifter som t.ex. att hoppa 15 hopp med hopprep eller stoppa fem Marie-kex i munnen och säga "Merry merry christmas". Mera uppgifter om scoutingens historia i Finland och världen hittar vi i olika scouthandböcker och på internet.

TIPS NUMMER 3: Vi lär oss att se olika scouthistoriska händelser och -personer i förhållande till varandra. Vi skriver centrala händelser ur scoutingens historia i Finland och världen på papperslappar och på andra lappar skriver vi årtal för när något hänt. Vi blandar ihop lapparna med händelser och årtal och försöker sedan kombinera rätt årtal med rätt händelse. Vi lägger händelserna i kronologisk ordning på en tidslinje.

TIPS NUMMER 4: Vi bekantar oss med centrala scoutpersoner. Vi vet åtminstone vem Robert Baden-Powell, Agnes Baden-Powell, Olave Baden-Powell, Verner Louhivuori, Anni Collan och C. G. E. Mannerheim är och varför de är viktiga personer för scoutingen. Efter att vi först bekantat oss med personerna kan vi fördjupa våra kunskaper genom att spela t.ex. Alias eller "Vem är jag" med dessa personer.

SOM SCOUT I VÄRLDEN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten vet vilka de två världsförbunden är och vet deras uppgifter.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med världsförbunden och känner till huvuddragen för den verksamhet dessa erbjuder.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att välja en eller flera aktivitetstips enligt patrullens kunskapsnivå. Patrulledaren förbereder mötet genom att bekanta sig med webbsidorna i förväg.

LOTSENS UPPGIFT: Vid behov hjälper lotsen patrulledaren att hitta information och lämpliga personer att bjuda in till mötet.

TID: Ett möte

PLATS: Kårloken

MÅL FÖR FOSTRAN: Livsåskådning, Värdesätter mänskligheten, Rättfärdighet, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutkultur, Scoutfärdigheter, Internationell verksamhet

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Tillsammans med patrullen bekantar vi oss med WOSM:s eller WAGGGS:s webbsidor. På webbsidorna söker vi fram information om vad världsförbunden gör. Patrulledaren kan hålla en liten frågesport där alla svar finns på världsförbundens webbsidor.

TIPS NUMMER 2: Vi bjuder in någon som känner till mer om internationella scoutärenden, t.ex. en internationellt aktiv förtroendevald i FiSSc eller någon från kåren eller grannkåren som jobbat på ett scoutem eller deltagit i ett internationellt scoutläger utomlands till vårt möte. Vi intervjuar vår gäst och tar reda på vilka möjligheter världsförbunden i praktiken erbjuder hen.

TIPS NUMMER 3: Vi väljer någon aktivitet som vi hittar på WOSM:s eller WAGGGS:s webbsidor och gör den med patrullen. Vi gör en svenskspråkig version som är anpassad för finländska förhållanden. Vi skickar vårt tips på aktivitet till webbsidan scoutprogrammet.fi.

TIPS NUMMER 4: Jag deltar i en världsjamboree ordnad av WOSM eller bjuder in en scout som deltagit i en världsjamboree till vårt möte för att berätta om och visa bilder från lägret. Vi ber att hen speciellt ska berätta om de saker som är annorlunda på världsförbundets världsjamboree jämfört med på något enskilt lands egen jamboree.

VÄRLDEN UTANFÖR KÅREN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten vet hurudan scoutverksamhet det finns utanför kåren och vilka möjligheter hen har att fungera i olika scoutuppdrag i framtiden. Explorerscouten deltar modigt i scoutverksamhet utanför den egna kåren.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med regional scoutverksamhet och sitt scoutdistrikt genom att delta i samarbetsprojekt eller evenemang i regionen. En kårledare som har förtroendeuppdrag i FiSSc eller en av kårens kårcoacher kan komma och berätta för patrullen om FiSSc:s verksamhet. Patrullen kan också besöka något av scoutkanslierna. Kom ihåg att ta kontakt med kansliet på förhand.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren tar tillsammans med lotsen reda på ett lämpligt evenemang för patrullen. Patrulledaren informerar patrullmedlemmarna om tidpunkten för evenemanget och ser till att alla patrullmedlemmar får skjuts till platsen.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper patrulledaren att komma överens om ett besök eller en besökare till patrullens möte eller med att välja ett lämpligt regionalt evenemang.

TID: Två timmar

PLATS: Kårlokalen, evenemangets samlingsplats eller FiSSc:s kansli enligt valt tips

MÅL FÖR FOSTRAN: Rättfärdighet, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutfärdigheter, Scoutkultur, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi deltar i ett regionalt ledarmöte/scoutledarträff och bekantar oss med kårernas samarbete i vår region. Efter mötet funderar vi tillsammans med vår lots på hur det regionala samarbetet kunde förbättras ur explorerscouternas synvinkel.

TIPS NUMMER 2: Ett regionalt projekt. Om vår explorerscoutpatrull redan är aktiv också utanför kårens gränser kan vi ordna gemensamt program för alla explorerscouter i regionen. Evenemanget kan vara till exempel en paintball-dag, en restaurangdag, en utfärd till scoutstugan eller ett filmmaraton. Vi kan också delta i förverkligandet av ett annat regionalt evenemang till exempel som kontrollanter på en vargungetävling.

TIPS NUMMER 3: Vi besöker FiSSc:s kansli. Vi bekantar oss med FiSSc:s verksamhet och kanslipersonal genom att besöka kansliet eller bjuda in en anställd till vårt möte. Vi förbereder frågor och förslag på verksamhet i förväg.

TIPS NUMMER 4: Vi bjuder in en scout som har ett uppdrag i FiSSc till vårt möte för att berätta om sitt uppdrag och sin scoutstig. Vi avslutar kvällen med att fundera på i vilka scoutuppdrag vi skulle kunna se oss själva i om tio år.

➤ EXPLORERSCOUT PÅ KURS

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten upptäcker utbildningsmöjligheterna inom scoutingen. Hen bekantar sig med kursutbudet som riktar sig till explorerscoutar och väljer de kurser som passar hen bäst.

BESKRIVNING: Explorerscouten deltar i en eller flera scoutkurser som arrangeras av FiSSc eller FS.

80

HYGIENPASS

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten får baskunskaper i hygien vid matlagning. På köpet får explorerscouten ett hygienpass.

BESKRIVNING: Explorerscouten avlägger hygienpasset.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: -

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa explorerscouten att hitta information om hygienpasset och om hur man anmäler sig till kursen. Hen stöder explorerscouten i sökandet efter det kursmaterial hen behöver för att kunna göra testet.

TID: 2 timmar **PLATS:** Meddelad kursplats

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshantering, Förmåga att fungera i grupp

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård, Medborgarfärdigheter, Matlagning

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag avlägger hygienpasset. Många arbets- och medborgarinstitut ordnar också tenttillfällen där det är möjligt att avlägga hygienpasset.

KURS I FÖRSTA HJÄLPEN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan handla rätt i situationer där kunskaper i första hjälpen behövs.

BESKRIVNING: Explorerscouten avlägger en FHJ 1 eller FHJ 2 kurs.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: -

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa explorerscouten att hitta information om första hjälpen-kurserna. Lotsen råder explorerscouten att anmäla sig i tid och hjälper vid behov explorerscouten att förbereda sig för kursen.

TID: 16 timmar (ett veckoslut eller 4 kvällar) **PLATS:** Kursplatsen

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshantering, Självkännedom och självutveckling, Värdesätter mänskligheten

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Första hjälpen, Egenvård

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag deltar i FRK:s FHJ 1 eller FHJ 2 kurs. Jag kan delta i t.ex. en kurs ordnad av FiSSc eller av de finska scoutdistrikten. Också många arbets- och medborgarinstitut och FRK:s egna avdelningar ordnar första hjälpen-kurser. Kårens uppdragschef kan hjälpa mig att hitta en kurs.

UTEKURSER

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten fördjupar sina utefärdigheter.

BESKRIVNING: Explorerscouten deltar i en utekurs.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: -

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa explorerscouten att hitta information om rätt kurs. Lotsen råder explorerscouten att anmäla sig i tid och hjälper explorerscouten vid behov att förbereda sig för kursen.

TID: Ett veckoslut **PLATS:** Skogen

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Förhållande till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ute- och lägerfärdigheter, Egenvård, Naturkännedom, Naturskydd, Scoutfärdigheter, Utfärder, Eld

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag deltar i en utekurs. FiSSc arrangerar Ute 1, 2 och 3 och ibland dessutom utekurser med något speciellt tema, som t.ex. UteFjäll och UteGourmet. Kårens uppdragschef kan berätta för mig vilka kurser som ordnas.

LEKKURS

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår betydelsen av lek inom scoutingen och kan leda olika slags lekar.

BESKRIVNING: Explorerscouten deltar i en lekkurs.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: -

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa explorerscouten att hitta information om rätt kurs. Lotsen råder explorerscouten att anmäla sig i tid och hjälper vid behov explorerscouten att förbereda sig för kursen.

TID: Ett veckoslut

PLATS: Kursplatsen

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Rättfärdighet

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Framträda, Ledarskap, Lekar, Scoutkultur

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag deltar i en lekkurs. Kårens utbildningsansvariga kan berätta när det ordnas en lekkurs i FiSSc. Om det inte ordnas någon lekkurs i förbundet funderar jag tillsammans med kårens uppdragschef på om vi ska ta kontakt med förbundet och be om en lekkurs eller om jag kanske kunde delta i en lekkurs i något annat distrikt.

GRUPPLEDARFORTSÄTTNINGSKURS

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten fördjupar sina ledarskapsfärdigheter.

BESKRIVNING: Explorerscouten deltar i en gruppleदारfortsättningskurs, som är en fortsättning på gruppleदारutbildningen för explorerscoutar. Läs mer om gruppleदारutbildningen på sidan 27.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: -

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa explorerscouten att utreda scoutens möjlighet att delta i kursen. Lotsen råder explorerscouten att anmäla sig i tid och hjälper explorerscouten vid behov att förbereda sig för kursen.

TID: 1-2 veckoslut

PLATS: Kursplatsen

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Framträda, Ledarskap, Scoutkultur, Scoutfärdigheter, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag deltar i en gruppleदारfortsättningsutbildning. Alla distrikt ordnar inte den här kursen men jag kan be kårens utbildningsansvariga om hjälp att hitta en dylik kurs i något annat distrikt eller föra vidare ett önskemål om att kursen ordnas till FiSSc:s utbildningsgrupp.

YSP-KURS (YOUNG SPOKES PEOPLE -KURS)

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan berätta om scouting och kan hitta på och genomföra olika kampanjer för att öka scoutings synlighet.

BESKRIVNING: Explorerscouten deltar i en YSP-kurs.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: -

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa explorerscouten att utreda möjligheten att delta i kursen. Lotsen råder explorerscouten att anmäla sig i tid och hjälper vid behov explorerscouten att förbereda sig för kursen.

TID: 1-2 veckoslut

PLATS: Kursplatsen

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Rättfärdighet, Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Framträda, Ledarskap, Scoutkultur, Scoutfärdigheter, Sociala färdigheter, Media, Påverkan

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag deltar i YSP-kursen. YSP eller Young Spokes People -konceptet kom till Finland från Storbritannien år 2007. Vem som helst som är en 15-22 år gammal aktiv scout och vill påverka Finlands Scouters, FiSSc:s eller distriktets kommunikation kan söka till medieambassadör. Varje år tar man in ungefär 25 nya YSPar (medieambassadörer) som får verka nationellt och/eller i sitt eget scoutdistrikt i olika kommunikationsuppgifter. Uppgifterna en medieambassadör får varierar enligt eget intresse och enligt var man bor. Uppgifterna kan hänga ihop med Finlands Scouters landsomfattande projekt, scoutdistriktets eller FiSSc:s egna evenemang eller YSParnas egna jippon. Medieambassadörerna har varit med och förverkligat bland annat kampanjen En god gärning (på finska: Yhdessä parempi maailma), berättat om scouting för såväl lokala som landsomfattande medier och ordnat egna jippon för att ge scoutingen positiv synlighet.

RADIOAMATÖRSKURS

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten blir bekant med radioscouting och får efter godkänd kurs rätt att verka som radioamatör.

BESKRIVNING: Explorerscouten deltar i en radioamatörskurs.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: -

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa explorerscouten att utreda möjligheterna att delta i en dylik kurs. Lotsen råder explorerscouten att anmäla sig i tid och hjälper vid behov explorerscouten att förbereda sig inför kursen.

TID: 2 veckoslut + självstudier

PLATS: Kursplatsen

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Förmåga att fungera i grupp

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutfärdigheter, Kommunikation

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag deltar i en radioamatörskurs. FiSSc ordnar inte radioamatörskurser regelbundet, men det kan finnas aktiva radioamatörer på min hemort och jag kan delta i deras kurser. Tillsammans med kårens uppdragschef kan jag ta reda på om jag kan delta i en radioamatörskurs som något annat scoutdistrikt ordnar eller så kan jag fråga om FiSSc kunde ordna en kurs.

SIGNALKURS

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan använda radiotelefoner och föra samtalen enligt i kraft varande instruktioner.

BESKRIVNING: Explorerscouten avlägger en signalkurs.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: -

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa explorerscouten att hitta information om hur man avlägger kursen och att hjälpa explorerscouten att anmäla sig.

TID: Åtta timmar

PLATS: Angiven kursplats

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Förmåga att fungera i grupp

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutfärdigheter, Medborgarfärdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag avlägger signalkurs. Kursen arrangeras i samarbete med Frivilliga räddningstjänsten.

VI ORDNAR ETT LÄGER

82

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår de olika skedena som behövs för att ordna ett läger: planering, förverkligande, efterarbete och att säkerheten ska beaktas i alla skeden. Explorerscouten deltar i alla skeden av att genomföra ett läger i enlighet med sina färdigheter och sitt intresse. Explorerscouten förbinder sig till att sköta om en överenskommen uppgift.

BESKRIVNING: Explorerscoutpatrullen deltar i att ordna ett läger och sköter om lägerutrustningen.

LÄGRETS GEMENSAMMA UTRUSTNING

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår betydelsen av att underhålla och vårda lägerutrustningen. Explorerscouten kan ta ansvar för och sköta om den gemensamma utrustningen.

BESKRIVNING: Explorerscouten deltar i anskaffningen, underhållet av och vården av utrustning under hela lägerprojektet.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren håller kontakt med lägerstaben och kommer överens med den om vilket lägermaterial explorerscouterna ansvarar för.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen kommer överens med lägerstaben och explorerscouterna hur explorerscouterna kan ta ansvar för lägets gemensamma utrustning. Lotsen ser till att uppgiften är lämpligt stor för explorerscouterna.

TID: Flera möten och ett läger eller en utfärd

PLATS: Utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshantering, Förmåga att fungera i grupp, Förhållande till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ute- och lägerfärdigheter, Utfärder, Verktyg

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi vårdar kårens lägerutrustning före lägret och som avslutning på lägret. Hjälp och instruktioner får vi av till exempel kårens materialförvaltare.

TIPS NUMMER 2: Vi ansvarar för och tar hand om lägerutrustningen (skick, förvaring o.s.v.) under lägret.

TIPS NUMMER 3: Vi fungerar som materialförvaltarens hjälpredor under lägret och lär oss av hans arbete.

BESPISNING PÅ LÄGER

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär sig grunderna i att laga mat på ett läger. Hen vet hurudan mat man kan laga i lägerförhållanden och åt en stor grupp människor på en gång. Explorerscouten förstår att arbetet i lägerköket är ett heldagsjobb och att det kan ta flera timmar att laga en enda måltid.

BESKRIVNING: Explorerscouten hjälper en erfaren ledare i lägerköket vid sidan om sitt eget åldersgruppsprogram.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren håller kontakt med lägerstaben och kommer överens med den om till vilka delar explorerscouterna ansvarar för lägerköket. Patrulledaren håller kontakt med lägerkökschefen under hela projektets gång.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen kommer överens med explorerscouterna och lägerstaben om hur explorerscouterna kan hjälpa till i lägerköket. Lotsen ser till att uppgiften är lämpligt stor för explorerscouterna och att explorerscouterna jobbar i lägerköket tillsammans med en erfaren lägerkock och inte på egen hand.

TID: Flera möten och ett läger eller en utfärd

PLATS: Utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshantering, Förmåga att fungera i grupp

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ute- och lägerfärdigheter, Matlagning

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi planerar matlistan för lägret tillsammans med kökschefen på lägret och uppskattar mängden råvaror enligt antalet lägerdeltagare. Vi går tillsammans med kökschefen och köper mat före eller under lägret.

TIPS NUMMER 2: Vi hjälper till i lägerköket åtminstone två dagar under lägret. Vi hjälper till med att tillreda och servera morgonmål, lunch, middag och kvällsmat.

LÄGERKONSTRUKTIONER

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår varför man bygger olika lägerkonstruktioner. Hen kan planera och förverkliga fungerande och användbara lägerkonstruktioner.

BESKRIVNING: Explorerscouten planerar och bygger lägerkonstruktioner som behövs under lägret.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren håller kontakt med lägerstaben och kommer överens med den om vilken grad explorerscouterna ansvarar för lägerkonstruktionerna. Patrulledaren planerar tillsammans med de övriga explorerscouterna hur lägerkonstruktionen ska se ut och ser till att alla verktyg och allt material som behövs kommer med till lägret. Patrulledaren tar reda på om man får fälla träd på lägerområdet till material för lägerkonstruktionerna.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen kommer tillsammans med explorerscouterna och lägerstaben överens om hur explorerscouterna skulle kunna ta ansvar för de gemensamma lägerkonstruktionerna. Lotsen ser till att uppgiften är lämpligt stor för explorerscouterna. Lotsen försäkrar sig om att explorerscouterna har packat med de verktyg som behövs och material och kallat upp t.ex. om man får fälla träd på lägerområdet.

TID: Flera möten och ett läger eller en utfärd

PLATS: Utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshantering, Förmåga att fungera i grupp, Förhållande till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ute- och lägerfärdigheter, Hantverk, Scoutkultur, Scoutfärdigheter, Utfärder, Verktyg, Konstruktioner

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi ansvarar för kårläggrets konstruktioner eller har ansvarsfulla uppdrag i lägerkonstruktionsgruppen. Tips och instruktioner hittar vi på internet med t.ex. sökord som läger och konstruktioner samt böcker om läger och utfärder.

TIPS NUMMER 2: Vi planerar och bygger ett ergonomiskt lägerkök med sorteringspunkt. Vi funderar tillsammans med lägets kökschef vad allt man behöver i ett kök, t.ex. hyllor, arbetsbord, lägerspis/gaspallar/soppkök, diskbord, kylförvaring, skräpsortering och en plats där man kan värma diskvatten.

TIPS NUMMER 3: Vi bygger en lägerspis eller lägerugn. Instruktioner hittar vi på webben, i äldre scouthandböcker och böcker om läger och utfärder.

TIPS NUMMER 4: Vi bygger en lägerkyrka på lägerplatsen. En lägerkyrka är mer än bara två spiror som surrats till ett kors. Vi bygger någonting att sitta på och ett altare eller ett rum för stillhet.

TIPS NUMMER 5: Vi planerar och bygger en stor lägerport. Vi ser till att porten är stadig och hålls upprätt också i hård vind.

SPECIALKONSTRUKTIONER PÅ LÄGER

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan planera och bygga också mer speciella lägerkonstruktioner samt beakta deras funktionalitet och säkerhet.

BESKRIVNING: Explorerscouten fördjupar sig i mer speciella och krävande lägerkonstruktioner och planerar och förklarar dem i praktiken.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren håller kontakt med lägerstaben och kommer överens med dem i vilken grad explorerscouterna ansvarar för lägerkonstruktionerna. Patrulledaren planerar tillsammans med de övriga explorerscouterna hur lägerkonstruktionen ska se ut och ser till att alla behövliga verktyg och allt material som behövs kommer med till lägret. Patrulledaren tar reda på om man får fälla träd på lägerområdet till material till lägerkonstruktionerna.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen kommer tillsammans med explorerscouterna och lägerstaben överens om hur explorerscouterna skulle kunna ta ansvar för de gemensamma lägerkonstruktionerna. Lotsen ser till att uppgiften är lämpligt stor för explorerscouterna. Lotsen försäkras sig om att explorerscouterna har packat med de verktyg som behövs och material och kollat upp t.ex. om man får fälla träd på lägerområdet.

TID: Flera möten och ett läger eller en utfärd **PLATS:** Utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Förmåga att fungera i grupp, Förhållande till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ute- och lägerfärdigheter, Hantverk, Scoutkultur, Scoutfärdigheter, Utfärder, Verktyg, Konstruktioner

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi bygger en stadig flotte till sommarlägret som kan användas under hela lägret. Vi ber om tips och instruktioner av kårens mer erfarna ledare eller söker på webben med sökordet ryggsäcksflotte i böcker om läger och utfärder.

TIPS NUMMER 2: Vi bygger en slängkälke. Vi ber om tips och instruktioner av kårens mer erfarna ledare, eller söker på webben med sökordet slängkälke.

TIPS NUMMER 3: Vi planerar och bygger en vattenrutschbana. Vi ber om tips och instruktioner av kårens mer erfarna ledare.

TIPS NUMMER 4: Vi planerar och bygger en lägerbastu. Till bastun bygger vi åtminstone en ugn, en bastulave och en tvättplats. Vi ber om tips och instruktioner av kårens mer erfarna ledare, söker på internet med sökorden bygga tältbastu eller tittar i böcker om läger och utfärder.

TIPS NUMMER 5: Vi bygger en användbar häng- eller repbro på sommarlägret. Vi ber om tips och instruktioner av kårens mer erfarna ledare.

LÄGERPROGRAM

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår betydelsen av att planera programmet ordentligt. Explorerscouten beaktar vilka åldersgrupper som deltar i lägret, deltagarantal, lägrets tema och lägrets övriga program i planeringen av sin del av lägrets program. Explorerscouten förklarar sina planer och ändrar dem vid behov.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med och deltar i planeringen och förklarandet av lägerprogrammet.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren håller kontakt med lägerstaben och kommer överens med dem i vilken utsträckning explorerscouterna ansvarar för lägerprogrammet. Patrulledaren planerar lägerprogrammet tillsammans med de övriga explorerscouterna och rapporterar regelbundet till lägerstaben om hur projektet fortskrider. Patrulledaren ser till att allt material som behövs för programmet kommer med till lägret och att alla explorerscouters vet vilken uppgift de har i programmet.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen kommer tillsammans med explorerscouterna och lägerstaben överens om hur explorerscouterna kan ansvara för lägrets program. Lotsen ser till att uppgiften är lämpligt stor för explorerscouterna. Lotsen hjälper explorerscouterna att planera programmet och med de praktiska arrangemangen, frågar explorerscouterna hur projektet framskrider och försäkras sig om att explorerscouterna har beaktat allt. Lotsen hjälper vid behov till med att skaffa det material som behövs för programmet.

TID: Flera möten och ett läger eller en utfärd **PLATS:** Utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Förmåga att fungera i grupp

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ledarskap, Kreativt tänkande, Scoutfärdigheter, Scoutkultur, Utfärder

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi ansvarar för någon del av programmet på kårägret. Vi kan ansvara för hela programmet en viss lägerdag eller för programmet för en viss åldersgrupp under hela lägret.

TIPS NUMMER 2: Vi funderar på roliga lägerteman och programidéer för kårens användning. Vi gör en idé-bank.

TIPS NUMMER 3: Vi planerar och ordnar ledarvård för de övriga ledarna. Vi funderar tillsammans med lägerstaben på en lämplig tidpunkt för ledarvården så att så många som möjligt av ledarna kan delta. Vi ordnar sådant program som ger en trevlig och lättsam motvikt till de annars tunga lägerdagarna.

TIPS NUMMER 4: Vi planerar och ordnar en besöksdag på lägret. Vi bjuder in scouternas vänner, familjemedlemmar och släktingar till besöksdagen och kommer ihåg att satsa mycket på reklam för besöksdagen så att så många människor som möjligt deltar. Under besöksdagen kan vi presentera lägerområdet och -livet, och därtill kan deltagarna delta i något lägerprogram tillsammans med lägerdeltagarna. Lägrets besöksdag är ett bra sätt att marknadsföra scouting till personer som ännu inte är scout och kanske få någon att bli intresserad av att komma med i scouterna. Vid planeringen av besöksdagen måste vi utöver programmet också tänka på t.ex. transporten till besöksdagen och bespisningen av gästerna.

SÄKERHETEN PÅ LÄGRET

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår vad man måste beakta vid planeringen och förklarandet av lägret för att lägret skall vara tryggt och säkert.

BESKRIVNING: Explorerscouten fördjupar sig i faktorer som påverkar säkerheten på läger och känner FS Säkerhetsföreskrifter till den del de gäller läger.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren håller kontakt med lägerstaben och kommer överens med dem i vilken grad explorerscouterna ansvarar för lägrets säkerhet. Patrulledaren skaffar ett exemplar av FS Säkerhetsföreskrifter för läger och utfärder åt varje explorerscout ifall de inte ännu har ett.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen kommer tillsammans med explorerscouterna och lägerstaben överens om hur explorerscouterna kan ansvara för lägrets säkerhet. Lotsen ser till att uppgiften är lämpligt stor för explorerscouterna. Lotsen diskuterar med explorerscouterna om säkerhetsfrågor och fördjupar sig tillsammans med explorerscouterna i FS Säkerhetsföreskrifter. Om explorerscouterna har uppgifter på lägret som berör säkerheten (t.ex. första hjälp-ansvarig) hjälper lotsen vid behov explorerscouterna att klara av uppgiften vid svårare situationer.

TID: Ett möte och ett läger eller en utfärd

PLATS: Inomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshandtering, Förmåga att fungera i grupp, Förhållande till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Första hjälpen, Egenvård, Utfärder

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi gör en säkerhetsplan för kårägret. Lotsen hjälper oss.

TIPS NUMMER 2: Vi bekantar oss med faktorer som påverkar brandsäkerheten och övar till exempel förstahandsläckning i samarbete med FBK.

TIPS NUMMER 3: Vi läser lägersäkerhetsdelen i FS säkerhetsföreskrifter. Vi jämför säkerhetsföreskrifterna och förra sommarens läger och funderar om lägret ordnades i enlighet med säkerhetsföreskrifterna. På basen av säkerhetsföreskrifterna gör vi en säkerhetsminneslista åt årets lägerchef. På listan skriver vi ned franska streck om alla de saker som måste beaktas för lägersäkerheten.

TIPS NUMMER 4: Vi fungerar som lägrets första hjälp-ansvariga. Före lägret kollar vi att kårens första hjälp-väska innehåller allt som behövs och att alla mediciner ännu går att använda. Vi ser till att förstahjälp-väskan tas med till lägret. På lägret är det i första hand vi som ansvarar för första hjälp.

➤ FÖR VÅR JORD

84

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår hur hens handlingar påverkar miljön på såväl kort som på lång sikt. Hen bildar sig en sund förståelse för natur- och miljöskydd. Explorerscouten kan anpassa sina egna handlingar i förhållande till miljön.

BESKRIVNING: Explorerscouten genomför olika miljövänliga gärningar. Hen funderar över sina egna handlingar och konsumtionsvanor och hur de påverkar miljön och andra människor.

LITET MEN STORT

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär sig att organisera en effektiv kampanj för den gemensamma miljön.

BESKRIVNING: Explorerscouten gör konkreta saker för sin närmiljö. Det behöver inte vara något stort, men det gäller att få med fler än bara den egna explorerscoutpatrullen eller gruppen hen är ledare för.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren gör tillsammans med sin grupp upp ramarna för en hurdan miljögärning gruppen eller den enskilda explorerscouten vill göra. Patrulledaren fördelar ansvarsuppgifterna mellan patrullmedlemmarna för förverkligandet av gärningen.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper till att definiera målet och hjälper vid behov till med att hitta utomstående hjälp t.ex. för att kontrollera tillståndsfrågor. Lotsen hjälper också till med marknadsföringen ifall man vill ha synlighet i media och fler deltagare.

TID: Ett vanligt eller förlängt möte

PLATS: Utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Ansvar för livsmiljön

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Medborgarfärdigheter, Hantverk, Naturskydd, Miljö

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi ordnar ett skräpplockningstalko, krattningsstalko eller något annat miljöjippo som ökar trivselen. Målet för talkot kan vara kårlokalen eller scoutstugan men vår patrull kan också koordinera ett städtalko som någon annan förening gett i uppdrag åt kåren.

TIPS NUMMER 2: Vi konsumerar mindre. I gruppen kommer vi överens om en förändring vi strävar efter t.ex. att förminska el- eller vattenförbrukningen i kårlokalen och på vilket sätt vi ska försöka uppnå målet. Vi vill ha med hela kåren i projektet och vi vill att förändringen blir bestående. Vi kör igång åtgärder för att uppnå målet och i slutet av projektet uppskattar vi hur bra vi lyckades. Vi kan hitta många tips i projektet Grön Flagg.

TIPS NUMMER 3: Vi utreder kårens inverkan på miljön genom t.ex. el- och vattenförbrukningen och mängden avfall som uppkommer. Vi kommer med tre förslag som går att förverkliga på hur kårens verksamhet kan belasta miljön mindre och presenterar förslagen för kårstyrelsen eller ledarna. Då förslagen förverkligas deltar vi och handleder de andra vid behov. Hjälpa med att uppskatta miljöpåverkan hittar vi t.ex. i kyrkans miljödiplom-material. På Finlands FN-förbunds webbsidor finns tabeller och statistik i ämnet. Sidorna uppdateras aktivt och det finns mycket information.

TIPS NUMMER 4: Vi bekantar oss med och deltar i ett naturskyddsprojekt på vår hemort. Om möjligt kan vår explorerscoutpatrull ta ansvar för en större bit av projektet istället för att bara delta som talkoarbetskraft. Lämpliga projekt är skötsel av naturskyddsområden och kulturmiljöer eller kommunspecifika projekt. Med hjälp av lotsen kan vi börja med att söka lämpliga projekt hos stadens trädgårdsmästare eller skogsvårdsförening.

TIPS NUMMER 5: Vi snålar med energi i en veckas tid. Vi för bok över vad vi gör och jämför våra anteckningar på ett möte. Vi tar reda på hur man kunde använda vind- eller solenergi eller jordvärme i ett hushåll.

MIN ÅSIKT!

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten bildar egna åsikter, motiverar dem och baserar åsikterna på fakta och vågar också säga vad hen tycker till andra än sina närmaste (närmaste = patrull, familj, egen klass).

BESKRIVNING: Explorerscouten berättar öppet för en större publik sin åsikt i någon samhällelig fråga eller i någon miljörelaterad fråga. Explorerscouten motiverar sin åsikt.

TID: Ett möte

PLATS: Inom- eller utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig, Ansvar för livsmiljön

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Framträda, Medborgarfärdigheter, Kreativt tänkande, Media, Påverkan

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi gör en fotoserie, video eller artikel, som är ställningstagande eller informativ och har miljömotiv. Vi skickar fotoserien, videon eller artikeln till lokaltidningen eller Scoutposten eller publicerar materialet på sociala medier. Vi skapar diskussion och påverkar med våra ställningstaganden till exempel städningen av den fotograferade parken.

TIPS NUMMER 2: Vi samlar ihop en fem-i-topp-lista på saker som inte fungerar i vår närmiljö och hittar på förbättringsförslag. Vi för våra förslag vidare till exempel till kommunfullmäktige eller gör själva något åt saken. Justitieministeriet upprätthåller webbsidan www.invånarinitiativ.fi, där det finns instruktioner för hur man gör ett initiativ. Vi berättar om våra iakttagelser och förslag i lokaltidningen eller sociala medier.

TIPS NUMMER 3: Vi skriver en insändare till en landskapstidning eller en nationell tidning om något som berör oss alla. Vi motiverar vår åsikt med fakta, inte bara känslor. Stora saker är t.ex. olika elproduktionsmodeller (kärn- och vindkraft), miljöbeskattningsfrågor (såsom flygskatt i samband med resor) och byggandet av en stor hypermarket i närområdet.

EKOLOGISKT OCH NÄRPRODUCERAT

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten vet vad som avses med ekologiska och närproducerade produkter. Hen vet var i närområdet hen kan köpa ekologiskt eller närproducerat och varför priset på dessa produkter är ett annat än på andra motsvarande produkter.

BESKRIVNING: Explorerscouten tar reda på vad ekologiska och närproducerade produkter är samt vilka ekologiska och närproducerade produkter som säljs i hens egen närbutik. Explorerscouten jämför priser och funderar över varför ekologiska och närproducerade produkter är dyrare.

TID: 2-3h **PLATS:** Inomhus, utomhus, i butiken

MÅL FÖR FOSTRAN: Ansvar för livsmiljön

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Medborgarfärdigheter, Naturskydd, Matkultur, Miljö

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi bekantar oss med ekologiskt uppfödda djur. Om möjligt besöker vi en lokal eko-gård och bekantar oss med vilka krav eko-odling ställer i praktiken. Om detta inte är möjligt utnyttjar vi internet istället. Vi funderar tillsammans på om eko är en bra eller dålig grej och gör upp en lista över för- och nackdelar med eko. Vi jämför listorna – vilken av listorna blir längre?

TIPS NUMMER 2: Vi tillreder mat av närproducerade, ekologiska eller rättvisemärkta produkter. Vi funderar samtidigt vilken nytta vi själv har av sådan mat. Då vi går i butiken jämför vi också priser och funderar på vad prisskillnaderna kan bero på. Vi funderar också på framtiden och våra egna köpvanor.

TIPS NUMMER 3: Vi tar reda på varifrån våra kläder kommer. Vi tar reda på vad affärerna berättar om produktionen och produktionsförhållandena. Vi funderar också på sambandet mellan barnarbetskraft och ett förmånligt pris och funderar över hur ungdomar kan konsumera etiskt. På Finlands FN-förbunds sidor hittar vi tabeller och statistik om ämnet. Sidorna uppdateras aktivt och där finns mycket information.

TIPS NUMMER 4: Vi bekantar oss med kvalitetsmärkning av livsmedel (så som Svanenmärket, Nyckelflaggan och EU:s ekologotyp Europalövet) och funderar på matens ursprung. Vi lagar middag av närproducerade råvaror och funderar på hur våra val inverkar på miljön.

KONSUMTION

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förminskar sitt ekologiska fotspår.

BESKRIVNING: Explorerscouten funderar över sina egna konsumtionsvanor och hur dessa påverkar det omgivande samhället, miljön och jordklotet.

TID: Ett möte

PLATS: Inomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Ansvar för livsmiljön

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård, Medborgarfärdigheter, Naturskydd, Miljö

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Köpbeslut. Jag gör en lista över allt jag använder under en normal vecka (mat, kläder, övriga konsumtionsvaror så som tvål o.s.v.) Vi jämför våra listor och funderar tillsammans vilka produkter som är nödvändiga och vilka onödiga. Vi tar reda på produkternas ursprungsländer och funderar om de skulle gå att ersätta med produkter som producerats närmare eller mer ekologiskt. Vi kommer överens om en tidsperiod då var och en försöker förändra sina egna vanor till det bättre och gör också listor över förbättringarna. Efteråt jämför vi om vi lyckats med förändringarna och funderar över varför vi lyckades med en del men misslyckades med andra. Var det hemmet, kompisarna, ekonomin eller bara den egna motivationen som påverkade oss?

TIPS NUMMER 2: Onödiga saker. Vi definierar först själv vad vi avser med onödiga saker. Vi reder ut vad som officiellt är en onödig pryl och jämför våra uppfattningar. Vi gör en lista över vilka inte fullt så nödvändiga prylar vi hittar hemma och hur vårt liv skulle ändras om vi skulle sluta använda dem. Tidningen Suomen Luonto väljer varje år årets mest onödiga pryl. Vi funderar vad vi tycker om dessa onödiga saker och om man på riktigt skulle kunna ha nytta av någon.

TIPS NUMMER 3: På nätet söker vi fram olika räknare och beräknar vårt egna ekologiska fotspår, klimat- eller vattenfotspår. Vi jämför våra resultat och funderar på hur vi kan minska våra egna fotspår. På Finlands FN-förbunds webbplats hittar vi tabeller och statistik i ämnet. Webbsidan uppdateras aktivt och där finns mycket information.

➤ VERKSAM I KÅREN

86

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten känner sin kår och sin egen roll i kåren. Explorerscouten har uppgifter med stigande svårighetsgrad i den egna kåren. Hen kan planera och förverkliga för sig lagom stora ansvarsuppgifter. Explorerscouten utvidgar också sitt scoutrevir utanför kåren.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med kårens organisation och styrelse, d.v.s. de förtroendevalda, årsmöten, budget, verksamhetskalendar, medelanskaffning och information. Kårens bakgrund och traditioner blir bekanta för explorerscouten. Utöver kårens evenemang deltar explorerscouten också i kårområdets, FiSSc:s eller FS:s evenemang. Hen verkar för kårens bästa genom att sköta en överenskommen uppgift.

VI BEKANTAR OSS MED KÅREN SOM ORGANISATIONEN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten vet hur kåren fungerar och ser sig som en del av kåren.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med hur kåren fungerar och med de övriga ledarna i kåren.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: -

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att förklara kårens verksamhetskalendar, de förtroendevaldas roll och kårens praxis för explorerscouter. Lotsens roll är att fungera som bakgrundsstöd för explorerscouterna då de deltar för första gången på kårens evenemang i egenskap av ledare.

TID: Några möten

PLATS: Kårlokalen eller på ett kårvenemang

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Sociala färdigheter, Scoutkultur

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi bekantar oss med kårens förtroendevalda ledare och deras uppgifter. Vi kan t.ex. bjuda in olika ledare för att presentera sig på våra möten. Genom att delta i kårens officiella möten kan vi också få en bra bild av uppdragen och vem som har dem. Eller varför inte spela uppdrags-alias, där vi försöker förklara och gissa uppdrag och förtroendevalda? Uppdragen och vad de innebär varierar från kår till kår, så det lönar sig att be om närmare information om de olika uppdragen av lotsen eller kårchefen.

TIPS NUMMER 2: Vi deltar i kårens stadgeenliga höst- eller vårmöte och ber om ordet en gång. Varje kår har under året minst ett stadgeenligt årsmöte. Även om explorerscouter inte har rösträtt i alla kårer, har alla yttranderätt på kårens möten. På årsmötet behandlas det gångna årets verksamhetsberättelse och bokslut, det kommande årets verksamhetsplan och budget samt val av personer till olika uppdrag. Vi bekantar oss med föredragningslistan i förväg och funderar över vilka saker som är intressanta för oss. Har man i budgeten skurit ned på något som berör oss explorerscouter? Finns alla explorerscoutevenemang med i verksamhetsplanens händelsekalendar? Finns det en kandidat till något uppdrag som enligt oss inte passar för uppdraget? Finns det något annat ärende där vi är av annan åsikt än den som framförs i föredragningslistan? Vi funderar i förväg på att be om ordet och hur vi tar ställning till ärendena på föredragningslistan t.ex. angående explorerscouternas kommande verksamhet.

TIPS NUMMER 3: Jag deltar i kårens ledarevenemang och försöker bli bekant med så många nya scouter som möjligt. Så gott som varje kår har egen ledarverksamhet som t.ex. kvällsprogram eller utfärder. Efteråt kan jag be en ny bekantskap delta i vårt möte för att berätta t.ex. om kårens historia. Jag kan också be en ledare som verkar trevlig komma med på min spejarscoutpatrulls utfärd.

VI BEKANTAR OSS MED FISSC:S OCH/ELLER FS VERKSAMHET

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten vet att hen hör till större scoutgrupper än den egna kåren. Explorerscouten får positiva scoutupplevelser tillsammans med nya scoutvänner.

BESKRIVNING: Explorerscouten deltar i scoutverksamhet utanför den egna kåren.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: -

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att introducera kårens eller FiSSc:s händelsekalendar för explorerscouterna och hjälpa dem att hitta evenemang som riktar sig speciellt till dem. Lotsens roll är att vid behov fungera som bakgrundsstöd för explorerscouterna de första gångerna då explorerscouterna deltar i evenemang som är större än kårens egna evenemang.

TID: En utfärd eller ett läger

PLATS: En utfärd eller ett läger

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård, Scoutkultur, Sociala färdigheter, Seder och bruk

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag är med och ordnar ett av kårområdets eller FiSSc:s evenemang. FiSSc och de finskspråkiga distrikten arrangerar flera evenemang för de olika åldersgrupperna. Jag kollar på FiSSc:s webbsida för att hitta evenemangens egna webbsidor och tar modigt kontakt med arrangörerna och ber att få delta som kontrollant. Också på FiSSc-läger kan explorerscouter ha en betydande roll i programmets förverkligande. Ledarna i den egna kåren och patrullens lots hjälper vid behov mig att få kontakt med rätt person.

TIPS NUMMER 2: Vi besöker en annan kårs kårlokal eller evenemang. Vi sluter ögonen och pekar på en punkt på en karta över Finland och tar kontakt med en explorerscoutpatrull på platsen vi pekat på. Vi åker på utfärd till våra nya vänner. Den egna kårlokalen blir lätt lite för bekant. Tänk om vi skulle ordna följande möte i grannkårens kårlokal? Vi ber en representant för grannkåren berätta om deras traditioner och får kanske nya idéer till vår egen kår. Vi frågar om vår patrull skulle kunna delta i grannkårens evenemang, t.ex. på ett patrullråd, en vandring eller på fastlagsfesten.

TIPS NUMMER 3: Vi gör ett projekt tillsammans med en explorerscoutpatrull från en annan kår. Vi väljer projektet själv. Vi kan t.ex. ordna ett gemensamt vinterläger för båda kårerna eller en utfärd för våra spejarscoutpatruller. Eller så ordnar vi tillsammans en utfärd för alla traktens explorerscoutpatruller. Projektet kan också vara en hjälpinsats på ett ålderdomshem. Vi kan göra samma sak, t.ex. Luciaföreställning, både på vår ort och på den andra kårens hemort. Vi ber vår egen och den andra patrullens lots som stöd. Av dem kan vi få goda idéer till projekt och också hjälp med t.ex. vem man ska kontakta.

TIPS NUMMER 4: Jag deltar i ett storläger eller en jamboree. Finnjamboreer ordnas ungefär vart sjätte år, Nothamn för sjöintresserade scouter vart femte år och världsscoutjamboreen ordnas vart fjärde år. Information om fler internationella läger finns på FS webbsida. På en del internationella läger kan du delta självständigt med din patrull och i andra som en del av FS trupp. Alla scouter i rätt ålder kan ansluta sig till truppen.

VERKSAMHETSÅRET

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär sig att planera sin egen verksamhet och förstår hur scoutåret är uppbyggt.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med hela kårens och FiSSc:s händelsekalender.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att skaffa fram händelsekalendrarna åt patrullen.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen ser till att explorerscouterna hittar de händelsekalendrar de behöver, samt att berätta vad evenemangen i händelsekalendern går ut på till den del evenemangen är främmande för explorerscouterna.

TID: Ett möte

PLATS: Kårlokalen

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutkultur

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi bekantar oss med kårens och FiSSc:s händelsekalender. Vi kan bekanta oss med händelsekalendern t.ex. genom att spela händelsekalenderbingo. Vi kan också testa våra färdigheter genom att i en tom kalender lägga in kårens evenemang på rätt plats. Genom att spela Alias kan vi försöka gissa kårens traditionella evenemang. Samtidigt prickar vi in alla evenemang också i våra egna kalendrar så att de säkert finns där. Vi planerar vår egen grupps verksamhet kring kårens och FiSSc:s händelsekalendrar.

TIPS NUMMER 2: Vi ordnar något av kårens traditionella evenemang. Vi väljer ett av kårens evenemang och anmäler oss frivilliga att ordna det. Vi funderar tillsammans med lotsen vid vilken tidpunkt evenemanget finns i händelsekalendern. Vi ber om hjälp av lotsen eller evenemangets tidigare arrangör och frågar om vilka saker vi borde beakta då vi ordnar evenemanget. Vi kommer ihåg att reservera tillräckligt med tid för planering, marknadsföring och andra förberedelser.

FÖR KÅRENS BÄSTA

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär sig gemensamt ansvar och att handla för kårens gemensamma bästa.

BESKRIVNING: Explorerscouten deltar i eller ordnar ett jippo till förmån för kåren.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att koordinera patrullens projekt och att uppmuntra gruppen.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att stödja och uppmuntra explorerscouterna i förverkligandet av projektet. Vid behov fixar lotsen ett lämpligt utrymme eller det material som behövs för att förverkliga projektet. Lotsen kan också hjälpa genom att hitta en annan vuxen som stöd för explorerscouternas projekt.

TID: En kväll - ett veckoslut

PLATS: Kårlokalen, scoutstugan

MÅL FÖR FOSTRAN: Livsåskådning, Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ledarskap, Scoutkultur, Scoutfärdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi gör någonting nytt som kåren behöver. Vi funderar tillsammans med kårens övriga ledare vad kåren saknar. Vi kan t.ex. lägga ut en orienteringsbana i närheten av kårlokalen, sy gardiner till utfärdstugan, bygga trätrallor till halvplutonstältet till det kommande vinterlägret eller göra en sågbock till kårens vedlider. Närmare instruktioner kan vi hitta till exempel på PartioWiki eller YouTube. Vi kan också be om hjälp av lotsen eller mer erfarna ledare i kåren.

TIPS NUMMER 2: Vi rustar upp kårlokalen, utfärdstugan eller båten. Kårens egendom behöver skötas. Vi frågar materialförvaltaren eller den stugansvariga om det skulle finnas något projekt vi kan göra för kårens egendom. Eller så kan vi ställa upp som lokalfogdar för kårlokalen.

TIPS NUMMER 3: Vi vårdar kårens utrustning eller diskar hela kårens köksutrustning. Om vi tycker att det känns som ett för stort projekt att sköta om hela utfärdstugan eller kårlokalen kan vi ta oss an ett lite mindre projekt. Vi kan lappa ett halvplutonstält, putsa alla stormlyktor

eller diska alla kårens trångior.

TIPS NUMMER 4: Vi ordnar något av kårens traditionella evenemang. Vi väljer ett av kårens evenemang och anmäler oss frivilliga att ordna det. Vi funderar tillsammans med lotsen vid vilken tidpunkt evenemanget finns i händelsekalendern. Vi ber om hjälp av lotsen eller evenemangets förra arrangör och frågar vilka saker vi borde beakta då vi ordnar evenemanget. Vi kommer ihåg att reservera tillräckligt med tid för planering, marknadsföring och andra förberedelser.

TIPS NUMMER 5: Vi ordnar program för kårens ledare. Vi kan ordna något av kårens traditionella ledarevenemang eller hitta på ett nytt ledarevenemang. Evenemanget kan vara en egen förläggning för ledarna, en paddlingsutfärd, ett talko i kårlokalen eller något annat som passar ledarna i vår kår. Vi meddelar i god tid om tidpunkten för evenemanget. Vi ber lotsen om hjälp vid planeringen för att hen känner till hur saker görs i kåren. Vi försöker ändå att inte stödja oss för mycket på endast lotsens tankar, utan ordnar sådant program för ledarna som det har visat sig att ledarna behöver.

KOMMUNIKATION I KÅREN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår betydelsen av kommunikation i scoutverksamheten.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med kårens sätt att kommunicera.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att försäkra sig om att alla i patrullen vet hur kåren kommunicerar och att lägga till nya explorerscouter på de infolistor/kommunikationskanaler de behöver finnas med på. Patrulledaren koordinerar vid behov uppgiftsfördelningen.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att fungera som bakgrundsstöd och vid behov handleda explorerscouterna i deras uppgifter.

TID: En utfärd, ett halvt år

PLATS: Kårlokalen

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ledarskap, Medborgarfärdigheter, Media, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi bekantar oss med de kommunikationskanaler kårens ledare använder. I olika kårer sköts kommunikationen mellan och till ledarna på olika sätt. Vi tar reda på vilka kommunikationskanaler som används i kåren och börjar använda en del av dem.

TIPS NUMMER 2: Vi sköter om en del av kårens information. Vi gör två nummer av kårtidningen eller sköter om kårens webbsida under en överenskommen tidsperiod. Denna uppgift kräver samarbete med de andra ledarna i kåren. Vi kontakter en ledare som tidigare gjort kårtidningen, upprätthållit webbsidan eller till exempel kårchefen, som kan ge oss tips om hur vi kan bidra till att sköta kårens kommunikation.

TIPS NUMMER 3: Vi fungerar som guider under besöksdagen på ett läger. Vi planerar och förverkligar ett lämpligt program för besöksdagen. Programmet kan vara en guidad rundtur på lägerområdet eller små aktivitetspunkter där besökarna får prova på något scouterna gör under lägret. Vi planerar programmet för besöksdagen tillsammans med lägerchefen.

TIPS NUMMER 4: Vi besöker skolorna i kårens närområde och berättar om scouting. På många orter deltar skol- eller förskoleklasser i rekryteringskampanjer på hösten och våren. Vi gör vårt besök som en del av denna kampanj eller som en egen kampanj och försöker värva nya medlemmar till scoutingen. Också scoutveckan är en bra tidpunkt för ett skolbesök. Vi berättar för barnen vad scouting går ut på och vad de får testa på som scouter. Vi kan kanske också delta i en "hobbydag" i skolan eller på orten och dra en kontroll där deltagarna kan prova på en scoutaktivitet.

PENGAR TILL KÅREN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår grunderna för kårens ekonomi och förbinder sig till att för egen del bära sitt strå till stacken för det gemensamma bästa.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med kårens medelanskaffning eller lär sig göra en budget för ett evenemang.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att koordinera fördelningen av uppgifter och se till att tidtabellen för projektet håller.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att stödja explorerscouterna vid planeringen och genomförandet av projektet.

TID: Beror på hur aktiviteten görs

PLATS: Kårlokalen, kårens evenemang

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutkultur, Ekonomi

TIPS PÅ GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi planerar en medelanskningskampanj för kåren. Vi funderar ut realistiska alternativ för hur kåren skulle kunna tjäna pengar. Vi framför våra idéer till exempel på kårens ledarmöte och tar en central roll i förverkligandet av kampanjen.

TIPS NUMMER 2: Jag deltar i budgeteringen och uppföljningen av ett av kårens evenemang. Vi kan antingen själv ordna ett kårevenemang vars budget vi ansvarar för eller så hjälper vi evenemangets huvudarrangör med budgeteringen. Vi noterar att kårens budget, där också evenemangens budget ingår, ofta görs i ett tidigt skede av året. Vi ber om hjälp av lotsen eller kårens ekonom.

TIPS NUMMER 3: Vi planerar och förverkligar en medelinsamlingskampanj för vår explorerscoutpatrulls verksamhet. Vi funderar på målsättningen för vår kampanj och planerar på basen av det en hurudan kampanj vi ordnar. Vi skaffar ett lopptorgsbord åt patrullen, bakar till basarer, jobbar för en lokal företagare eller hittar på en egen idé som vi vill förverkliga för att samla in pengar.

BEKANT MED UNDERSTÖDSFÖRENINGEN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten känner till de organisationer hen hör till och känner till sin roll i dem.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med kårens understödsförening eller bakgrundsorganisation, t.ex. KFUK-KFUM, ett gille eller en föräldraförening.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: -

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen stöder patrullen att genomföra aktiviteten genom att hitta gäster till patrullmötet.

TID: Ett möte

PLATS: Kårlokalen, understödsorganisationen eller -föreningens utrymmen

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutkultur, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi bjuder in representanter för vår bakgrundsorganisation/understödsförening för att bekanta sig med kårens verksamhet. Även om olika föreningar eller församlingar stöder kårernas verksamhet, vet beslutsfattarna i dessa nödvändigtvis inte exakt vad vi sysslar med i scoutingen. Vi kan till exempel berätta om scouting för våra gäster eller låta dem pröva på olika scoutfärdigheter.

TIPS NUMMER 2: Vi tar reda på vem som kan gå med i gillet eller föräldraföreningen som stöder vår kår och vilka uppgifter gillet eller föräldraföreningen har. Vi försöker locka med någon av våra närmaste i gillet eller föräldraföreningen, t.ex. våra föräldrar, far- eller morföräldrar, grannar och familjebekanta. Vi kan förklara för dessa personer vad det innebär att vara med i gillet eller föräldraföreningen och vad hen binder sig till då hen går med.

TRADITION OCH HISTORIA

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär känna kårens seder och traditioner. Explorerscouten upplever samhörighet och kan också föra traditionerna vidare.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med kårens seder och traditioner.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: -

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa explorerscouterna att hitta ett tillfälle för att utföra aktiviteten.

TID: Flera möten

PLATS: Kårlokalen, kårens tillställning

MÅL FÖR FOSTRAN: Livsåskådning, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Scoutkultur, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag kan leda en flagghissning eller -halning. I de flesta kårer hissar scouterna flaggan till exempel på läger. Jag övar mig att leda flagghissningen eller -halningen enligt kårens traditioner och fungerar som ledare för flaggceremonin under något av kårens evenemang.

TIPS NUMMER 2: Vi ordnar något av kårens traditionella evenemang. Vi väljer ett av kårens evenemang och anmäler oss som frivilliga att ordna det. Vi funderar tillsammans med lotsen vid vilken tidpunkt evenemanget finns i händelsekalendern. Vi ber om hjälp av lotsen eller en tidigare arrangör för evenemanget och frågar vilka saker vi borde beakta då vi ordnar evenemanget. Vi kommer ihåg att reservera tillräckligt med tid för planering, marknadsföring och andra förberedelser.

TIPS NUMMER 3: Vi tar fram kårens händelsekalender för det kommande året och märker ut med grönt de evenemang vi tycker att ska ordnas också under kommande år. Med rött märker vi ut evenemang vi tycker att inte längre borde ordnas. Dessutom gör vi en lista över sådana nya evenemang som vi tycker att kunde ordnas i fortsättningen och görs till nya traditioner. Finns det någon äldre tradition i kåren som hamnat i skymundan som vi kunde blåsa liv i igen?

TIPS NUMMER 4: Jag inviger en ny scout i ett av kårens traditionella evenemang. Jag lockar med en kompis till scouterna och tar med hen till ett av kårens traditionella evenemang, t.ex. julfesten, Thinking Day, ruskahajken eller festen på St. Göran. Jag förklarar hurdana seder vi har i kåren och hur vi brukar bete oss och berättar samtidigt varför vi gör som vi gör. Det viktiga är att jag får hen att känna sig trygg och välkommen.

KOLL PÅ HANDSLAGET

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten blir bekant med handslagskulturen i kåren. Hen sköter en överenskommen uppgift.

BESKRIVNING: Explorerscouten gör ett handslag för en överenskommen uppgift, t.ex. ledare för en utfärd, ansvarig för kårlokalen, kontrollchef eller ansvarig för en programpunkt på lägret. Explorerscouten lär sig att sköta ett överenskommet uppdrag. Explorerscouten kommer överens med personen som gör handslaget vad som ingår i uppdraget och kommer överens om evenemangets målsättningar och av vem explorerscouten vid behov får hjälp av. Handslaget ska också innehålla en överenskommelse om när projektet tar slut och en tidpunkt för en träff där explorerscouten får feedback för evenemanget hen ordnade eller uppdraget hen skötte.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: -

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen gör handslaget med explorerscouten eller ser till att någon annan gör det. Lotsen ser till att uppdraget är lämpligt stort för explorerscouten. Lotsen ser till att explorerscouten får feedback för sitt uppdrag.

TID: Ett par möten samt uppdragets längd

PLATS: Kårlokalen

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Egenvård, Ledarskap, Scoutfärdigheter, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag gör ett handslag för uppdraget som chef på en utfärd för spejarscouterna. Under handslaget går vi igenom vilka uppgifter som hör till chefen för utfärden. Utfärdschefens uppgift kan t.ex. vara att fundera på namn och tema för utfärden, att planera en reklamkampanj för deltagare och ledare, att se till att informationen kommer i tid, att eventuella utrymmen är reserverade, och att maten, säkerheten och materialet är under kontroll inför och under utfärden. Det lönar sig att be om tips för programmet av spejarscouterna eller av deras ledare.

TIPS NUMMER 2: Jag gör handslag för uppdraget som ansvarig för äventyrsscouternas expedition. Jag planerar tidpunkt, plats och tema för expeditionen och hur den genomförs. Jag sköter om informationen för evenemanget och värva tillräckligt många kontrollanter och andra arrangörer. Många finskspråkiga distrikt har gjort häften med tips för hur man kan ordna en expedition.

TIPS NUMMER 3: Jag gör handslag för uppdraget som redaktör för kårtidningen. Jag ansvarar inte ensam för tidningen utan gör den tillsammans med en kompis eller ett team. Vi kan skriva artiklar till tidningen själv eller be om rapporter från utfärder eller om presentationer av grupperna av de andra ledarna i kåren. Vi ombryter tidningen tillsammans med en erfaren ombrytare och sköter om att tidningen trycks och distribueras till kårmedlemmarna.

TIPS NUMMER 4: Jag gör handslag för uppdraget som ansvarig för kårlokalen. Som ansvarig för kårlokalen sköter jag om att kårlokalen hålls städad, skaffar saker som behövs till kårlokalen och reparerar/renoverar vid behov kårlokalen. Mitt uppdrag kan vara ett år eller en kortare tid. Jag kan också dela uppdraget med en kompis.

TIPS NUMMER 5: Jag gör handslag för uppdraget som kontrollchef t.ex. under kårens, de finska distriktens eller FiSSc scoutfärdighetstävling eller under spårningen på en förläggning. I egenskap av kontrollchef planerar jag kontrolluppgiften, rekryterar fler kontrollanter vid behov och skaffar material till kontrollerna. Jag ser till att kontrollen fungerar under evenemanget.

TIPS NUMMER 6: Jag gör handslag för uppgiften som ansvarig för en programpunkt på lägret. Min uppgift är att planera och förverkliga en programpunkt på kårens sommarläger. Jag rekryterar tillräckligt med ledare och skaffar det material som behövs. Under lägret är det min uppgift att leda programpunkten.

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten fördjupar sina utfärds- och vildmarksfärdigheter. Hen deltar i vandringar som görs på olika sätt under olika årstider. Explorerscouten förstår naturens storhet. Hen klarar sig i naturen också under extrema förhållanden och känner sina egna gränser ur säkerhetssynvinkel.

BESKRIVNING: Explorerscoutpatrullen repeterar sina vandringsfärdigheter, genom att göra aktiviteter som förbereder för vandringen, genom vandringar under olika förhållanden i olika miljöer och genom att vårda sin egen och kårens utrustning.

MAT PÅ VANDRINGEN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår vilken betydelse näringen har för att vandringen skall lyckas och kan planera och laga den mat som behövs på vandringen.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med olika slag av mat till vandringen. Hen övar på att förbereda maten före vandringen och tillreder mat i vandringsförhållanden.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren handlar de råvaror som behövs för att göra maten.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper vid behov explorerscouterna att planera vandringsmaten och köpa ingredienserna. Lotsen diskuterar med explorerscouterna om hurudan mat som passar i vandringsförhållanden.

TID: Ett möte och en utfärd eller vandring

PLATS: Inomhus, utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Förhållandet till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ute- och lägerfärdigheter, Egenvård, Utfärder, Matlagning

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi torkar mat till vår vandring. Vi kan torka nästan vad som helst: köttfärs, potatis, rotfrukter, äpplen... Då vi torkar maten blir den lättare att bära och dessutom håller den bättre i vandringsförhållanden. För torkningen krävs vanligen att man skär råvaran i tunna skivor och själva torkningen tar flera timmar. Därför är det enklast att torka maten på en förläggning före vandringen eller hemma hos någon av deltagarna. Vi kan skära ingredienserna tillsammans på ett möte och sedan dela upp maten så att alla tar hem en del och torkar hos sig. Maten kan torkas i en varmluftsgn eller i en riktig tork. På vandringen lägger vi den torkade maten i blöt i ett tätt vattenkär i någon timme (t.ex. efter föregående måltid). Efter blötläggningen kan råvarorna användas helt om vanligt. Det lönar sig att ta med ett skilt, vattentätt kärl för blötläggningen. Vi hittar mera information på internet med sökorden torka mat och i utfärdsböcker.

TIPS NUMMER 2: Vi planerar maten för en vandring som varar i minst två dygn. Då vi gör upp matsedeln försöker vi använda så många olika vandringsmatrecept och ingredienser som möjligt. Vi använder den matsedel som vi planerat för vandringen. Om vi inte begär oss ut på vandring försöker vi laga all den mat vi planerat utomhus på trangia eller över öppen eld som om vi skulle vara på vandring. Då vi planerar maten beaktar vi matens vikt, hållbarhet och näringsvärde. Årstiden, under vilken vi gör vår vandring, påverkar också matens hållbarhet. Recept på utfärdsmat finns i utfärdsmatguider och på internet till exempel med sökorden trangia, utfärdsmat och vandringsmat och i Karin Sundqvists bok På en låga.

TIPS NUMMER 3: Vi planerar en energirik matsedel för vår vandring och räknar vilka energimängder vi får av maten. Vi provar matlistan på en vandring eller en utfärd. Information om energibehov och matens energi-innehåll hittar vi på webben med sökorden kaloriräknare, energibehov räknare, kroppens energiåtgång. Recept på utfärdsmat finns i utfärdsmatguider och på internet till exempel med sökorden trangia, utfärdsmat och vandringsmat och i utfärdsböcker och Karin Sundqvists bok På en låga.

VANDRINGSUTRUSTNING

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår hurudan utrustning man behöver på olika slags vandringar och kan utnyttja utrustningen i olika situationer.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med olika slags utrustning som behövs på vandringar samt hur man vårdar och reparerar utrustningen. Explorerscouten kan beakta värdet då hen packar sin utrustning.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att i förväg kolla upp några webb-sidor eller böcker som patrullen sedan tillsammans kan fördjupa sig i under mötet.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper vid behov explorerscouterna att hitta den information de behöver. Lotsen kan be en erfaren ledare eller roverscout utbilda explorerscouterna i hur man bygger en flotte eller om vandringsutrustning.

TID: Ett möte, utfärd

PLATS: Inomhus, utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Förhållandet till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ute- och lägerfärdigheter, Egenvård, Utfärder

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Jag över mig att vårda min skidutrustning. Instruktioner för hur jag vallar skidor hittar jag på nätet, t.ex. med sökorden valla skidor. Vid vård av skogsskidor måste bottenmaterialet beaktas och vårdinstruktionerna för vallningsfria skidor avviker från "vanliga" vallbara skidor. Mer information får jag också från affärer som säljer skogsskidor. På skogsskidor måste man också sköta om bindningarna: jag granskar att bindningarna och remmarna är hela. Jag måste också granska i hurdant skick stavarna är, också fastsättningen för trissan och handledslänken.

TIPS NUMMER 2: Jag vet hur man packar utrustningen för en veckas vandring på ett lämpligt sätt. Jag kan beakta årstidens inverkan på utrustning och packning. Vi kan öva att packa utrustningen t.ex. så att patrulledaren hämtar en massa nödvändig och onödig utrustning för vandringen och en ryggsäck. Först funderar vi tillsammans vilken utrustning vi packar med och vilken vi lämnar hemma. Därefter packar vi tillsammans ryggsäcken enligt alla konstens regler. Vi passar också på att titta på hur man justerar ryggsäckens bärsystem. Tips på hur man packar ryggsäcken hittar vi t.ex. i boken Ryggsäcken och i andra utfärdsböcker.

TIPS NUMMER 3: Vi bygger ett flytetyg och tar oss över ett litet vattendrag med hjälp av flytetyget. Exempel på flytetyg är en ryggsäcksflotte och en donits. Till en ryggsäcksflotte behövs, utöver den packade ryggsäcken, en presenning eller sopsäckar och surrningssnöre (och spiror). Ett flytetyg kan man lära sig att bygga nästan var som helst. Det är lättast att bygga en donits på en utfärd i närheten av ett vassrikt vattendrag, eftersom det till en donits behövs förutom presenning och surrningssnöre och stora mängder vass. Instruktioner hittar vi på nätet med sökorden ryggsäcksflotte och i utfärdsböcker.

TIPS NUMMER 4: Vi förbereder oss för en vandring på vintern och förklarar en minst två dygn lång vintervandring. Det lönar sig att börja planeringen med att planera rutten. Om vi inte själva kommer på ett bra ställe att vandra på kan vi be om råd av lotsen eller någon annan äldre ledare. Det finns fina vandringsrutter också på andra ställen än i Lappland. Vi kan bli överraskade över hur bra terräng det finns i vår närhet! Vandringen underlättas av att det finns brunnar, ödestugor eller fasta vindskydd längs rutten. Vi planerar maten för vandringen omsorgsfullt och beaktar matens vikt, volym, hållbarhet och energiinnehåll. Tillsammans gör vi en utrustningslista för både den gemensamma utrustningen och vars och ens egen personliga

utrustning. Grundliga förberedelser för vandringen är av största vikt för att vandringen skall bli lyckad och säker. Många olika slags tips för vandringsförberedelserna hittas på nätet med sökorden vandringsutrustning och i boken Ryggsäcken och i utfärdsböcker.

TIPS NUMMER 5: Vi jämför klädsel och annan personlig utrustning som behövs under ett läger/en hajk och på vandring. Vi hämtar en hög med utfärds- och vandringskläder och -utrustning och två ryggsäckar till kårlokalen. I den ena ryggsäcken packar vi utrustning för ett läger/en hajk och i den andra rinkan packar vi utrustning för en vandring. Vi väger ryggsäckarna. Vi försöker få vandringsryggsäcken så lätt som möjligt utan att ta bort något nödvändigt. På basen av vår undersökning skriver vi en utrustningslista för en vandring och delar ut denna åt kårens andra grupper.

TIPS NUMMER 6: Vi testar hur man bäst skyddar sig mot regn, blåst och köld. Vi hämtar kläder för olika väderförhållanden till kårlokalen. Av kläderna lägger vi ihop tre "perfekta" klädselar: en för höstens ösregn, en för frisk vårvind ute på sjön och en för -25 graders köld mitt i vintern. Om möjligt provar vi också hur bra kläderna fungerar i verkligheten. Fungerar samma klädsel också på en vandring eller måste klädseln ändras då man vandrar? Tips för lämplig klädsel hittar vi också t.ex. i boken Ryggsäcken och i utfärdsböcker.

TIPS NUMMER 7: Jag samlar ihop en Survival kit åt mig själv. En Survival kit är en liten ask eller påse i vilken man samlar saker som kan behövas för överlevnad och i nödsituationer. Om kitet är en liten metallåda kan man vid behov koka vatten i den. Kitet kan åtminstone innehålla stark sytråd, en nål, metrev, metkrok, en knivsegg och elddon. Vi hittar på mera själv eller söker efter idéer på nätet. Kitet borde vara ganska litet och lätt, men ändå innehålla de viktigaste sakerna.

SÄKERHET PÅ VANDRINGEN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår hur viktigt det är att ta hänsyn till säkerheten då man beger sig ut på vandring. Explorerscouten kan utnyttja sina kunskaper och sin utrustning i olika nödsituationer.

BESKRIVNING: Explorerscouten fördjupar sig i de faktorer som påverkar säkerheten under vandringen och lär sig agera i en nödsituation.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att förbereda patrullen inför vandringen. Att förbereda sig för en eventuell nödsituation hör också till förberedelserna inför en vandring. Patrulledaren försäkras sig om att vandringen är trygg och att vandrarna har tillräckliga färdigheter för att klara av vandringen.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen diskuterar med explorerscouterna om de risker som är förenade med vandringen. Lotsen funderar tillsammans med explorerscouterna hur man kan förebygga olyckor och nödsituationer och hur man ska handla i en nödsituation.

TID: Ett möte

PLATS: Inomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Förhållandet till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Första hjälpen, Ute- och lägerfärdigheter, Egenvård, Utfärder

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi funderar på vilka olyckor som kan hända under vandringen. Vi övar färdigheter i första hjälpen med tanke på dylika situationer och samlar ihop en första hjälpen-väska för vandringen. Vi försöker packa med allt vi behöver i förstahjälpen-väskan, men ändå så att den inte tar för mycket utrymme eller väger för mycket. Om vi inte själva ännu gått en kurs i första hjälpen ber vi någon ledare som gått kursen komma med på vårt möte och lära oss första hjälp.

TIPS NUMMER 2: Vi tar reda på hur kallt vatten, köld och blåst påverkar människans överlevnadsförmåga och beaktar detta i våra förberedelser för vandringen. Tips för lämplig klädsel hittar vi också t.ex. i boken Ryggsäcken och utfärdsböcker.

TIPS NUMMER 3: Före vandringen repeterar vi våra orienteringskunskaper och hur man ska gå till väga då man gått vilse. Vi granskar att vi kan använda kompassen och läsa den karta vi har på vandringen. Om vi är osäkra på orienteringen ber vi en orienteringskunnig ledare eller en medlem av en orienteringsförening komma till vårt möte och lära oss orientera. Vi funderar på hur vi ska gå till väga om vi går vilse under vandringen. FS Säkerhetsföreskrifter innehåller också tips för hur man ska agera då man gått vilse.

TIPS NUMMER 4: Vi fördjupar oss i FS Säkerhetsföreskrifter och plockar ut de saker som berör vandringar för att kunna beakta dessa då vi planerar vår vandring.

TIPS NUMMER 5: Vi planerar en nödbivack som vi lätt kan bygga under vandringen. Vi provar bygga nödbivacken före vandringen och om möjligt sover vi i den en natt. Nödbivacken ska skydda mot regn och blåst och speciellt under kalla årstider ska den också isolera värme. Nödbivacken ska gå att bygga av den utrustning vi annars också har med oss (t.ex. regnkåpa, rinkans regnskydd, liggunderlag) och sådant man kan hitta i naturen. På vandringen lönar det sig att alltid ha med extra rep/surrningsnö, för det kan behövas i många situationer som t.ex. då man bygger en nödbivack.

UT PÅ VANDRING

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten vågar prova på nya vandringsmål och nya sätt att vandra.

BESKRIVNING: Explorerscouten deltar i planeringen och förverkligandet av en för hen ny typ av vandring.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledarens uppgift är att se till att allt förarbete för vandringen blir gjort: att planera vandringsrutten, att skaffa kartor, att planera och köpa mat, att planera tillgången till dricksvatten, att packa den gemensamma utrustningen och att fixa transporten. Patrulledaren kan också delegera uppgifter till de andra explorerscouterna. Patrulledaren ser till att alla explorerscouten kan ta med behövlig utrustning, ryggsäckarna är rätt packade och den gemensamma utrustningen är viktligt jämnt fördelad mellan vandringsdeltagarna.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen diskuterar med explorerscouterna om en hurdan vandring som skulle vara ny och lagom krävande för explorerscouterna. Lotsen hjälper explorerscouterna att hitta en lämplig vandringsrutt, skaffa kartor, planera och köpa maten, göra upp listor för den gemensamma och personliga utrustningen samt att fixa transporten till vandringsplatsen. Om möjligt deltar lotsen själv tillsammans med explorerscouterna. Detta är extra viktigt i de fall explorerscouterna inte är så vana vandrare.

TID: En utfärd

PLATS: Utomhus

MÅL FÖR FOSTRAN: Självkännedom och självutveckling, Förhållande till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Ute- och lägerfärdigheter, Egenvård, Utfärder, Orientering, Motion

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi planerar, förbereder och förverkligar en vandring med en övernattningsnatt där vi förflyttar oss med något fortskaffningsmedel som drivs med muskelkraft, till exempel roddbåt, kanot, cykel eller dressin. Valet av fordon begränsar i mångt och mycket i hurdan terräng vandringen kan ordnas i. Vid behov ber vi lotsen om hjälp att välja vandringsrutt och med andra arrangemang. Vi planerar maten för vandringen tillsammans och kommer ihåg att beakta matens vikt, volym, hållbarhet och energihalt.

TIPS NUMMER 2: Vi övar skidning med utrustning för vintervandring. Vi tar med skidutrustningen på en vinterutfärd och packar ryggsäcken som om vi skulle vara på väg på vandring. Vi provar hur det känns att skida 5-10 km med full utrustning för vintervandring.

TIPS NUMMER 3: Vi planerar, förbereder och genomför en ödemarksvandring minst 200 km från kårlokalen, som varar fyra till åtta dygn och under vilken vi övernattar i ödestugor, tält eller vindskydd. Vi inleder planeringen av vandringen med att planera vandringsrutten. Om vi inte själva hittar på ett bra ställe att vandra på kan vi fråga råd av lotsen eller någon annan ledare. Vandringen underlättas av att det finns brunnar och ödestugor eller fasta vindskydd längs rutten. Vi planerar vandringsmaten noggrant och beaktar matens vikt, volym och energiinnehåll. Vi gör tillsammans upp både en lista för gemensam och för personlig utrustning. Noggranna och omsorgsfulla förberedelser för vandringen är viktiga för en lyckad och trygg vandring. Många olika slags tips för vandringsförberedelser hittar vi på nätet med sökorden vandring och vandringsutrustning och i utfärdsböcker.

TIPS NUMMER 4: Vi avlägger en läderlilja. Läderliljorna är märken som man avlägger genom att vandra eller skida. Det finns tre olika nivåer och kravet för att få avlägga en svårare lilja är alltid att man redan avlagt de lättare liljorna. Tid att göra läderliljevandringen är alltid 24 timmar och på ryggen måste man ha en ryggsäck som väger minst 8 kg. Den gröna läderliljan innebär 40 km till fots eller 60 km på skidor.

Den röda läderliljan är 50 km till fots eller 70 km på skidor. Den grå läderliljan är 60 km till fots eller 80 km på skidor. Det finns också en svart, inofficiell läderlilja som är 100 km till fots eller på skidor. För varje avlagd läderlilja får man ett märke i den färgen som fästs i scoutbältet. Läderliljorna är bra konditionsträning och bra för att testa gruppens samarbetsförmåga under ansträngning. Det lönar sig inte att utan förberedelse avlägga en läderlilja, utan det lönar sig att träna genom att först gå lit kortare sträckor. Instruktionerna för läderliljorna finns t.ex. på PartioWiki.

TIPS NUMMER 5: Vi planerar och förverkligar en åtminstone ett dygn lång paddlingsvandring. Om vi är oerfarna paddlare börjar vi med att öva paddling. Kanoter/kajaker att låna eller hyra kan vi fråga efter av andra kårer eller lokala kanotklubbar. Med hjälp av lotsen planerar vi en trevlig paddlingsrutt längs vilken vi också kan ta i land för pauser och övernattning. Vi fördjupar oss i Säkerhetsbestämmelser och -direktiv för scoutverksamhet till sjöss. Vi planerar vandringsmaten omsorgsfullt och beaktar matens vikt, volym, hållbarhet och energiinnehåll. Vi gör tillsammans upp både en lista för gemensam och för personlig utrustning. Noggranna och omsorgsfulla förberedelser för vandringen är viktiga för en lyckad och säker vandring.

SKÄRGÅRDSSKEPPARPRAKTIK

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten tar ansvar för kårens båt. Hen kan fungera tryggt på sjön och vet hur man handlar i nödsituationer. Explorerscouten känner kårens egen kårbåt.

BESKRIVNING: Explorerscouten får erfarenhet av att skeppa kårens egen båt. Hen lär sig att sköta om båten. Explorerscouten övar hur man handlar i nödsituationer. Denna ficka förbereder explorerscouten för skärgårdsskepparpraktikseglatsen som görs i kåren före skärgårdsskepparkusen. En del av aktiviteterna kan göras som en del av praktikseglatsen. OBS! Skärgårdsskepparpraktikseglatsen i denna ficka ska inte förväxlas med den praktikseglats som görs som en del av skärgårdsskepparkursen, efter kursens teoridel.

BÅTMOTORN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan reparera enkla motorfel själv och lufta en dieselmotor.

BESKRIVNING: Explorerscouten lär sig att känna igen och att reparera de vanligaste motorfelen. Angående dieselmotorer betyder detta framför allt luftning, och att lokalisera enkla elfel relaterade till startmotorn.

PATROLLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren ser till att nödvändig utrustning finns tillgänglig och ber vid behov en motorexpert att delta i mötet.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper patrulledaren att be expert att komma till mötet eller hjälper själv patrullen.

TID: Beror på hur aktiviteten görs

PLATS: Kårbåten

MATERIAL: Motorns instruktionsbok eller ritning.

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshantering

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Sjöscouting, Verktyg

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi servar båtens motor. Vi bekantar oss med motorns dagliga service och med vanliga fel som är relaterade till luftning, bränslefilter och elfel. Patrulledaren ber båtsfogden eller någon annan äldre ledare som känner motorn att komma med på mötet.

TIPS NUMMER 2: Vi undersöker motorn. Vi börjar med att gå igenom hur motorn fungerar och orsaker till vanliga fel med hjälp av instruktionsboken eller ritningar. Därefter bekantar vi oss med vår egen båts elsystem samt motorns kyl- och bränslesystem.

TIPS NUMMER 3: Vi övar oss på elkopplingar genom att göra enkla serie- och parallellkopplingar med glödlampor. Tips på hur man gör sådana hittar vi t.ex. i skolböcker i fysik.

SJÖRÄDDNING

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan fungera om hen råkar i sjönöd eller hamnar i vattnet. Hen behärskar nödsignalerna och hur man gör nödanrop. Explorerscouten kan ge förstahjälpen vid hypotermi och nedkylning.

BESKRIVNING: Explorerscouten övar sig i hur man skickar nödsignaler. Hen övar sig att handla rätt då hen hamnar i vattnet och övar huddling- och helpställningar. Explorerscouten repeterar eller övar att ge första hjälpen åt en patient som är nedkyld eller lider av hypotermi.

PATROLLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren leder övningarna.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen ser till att övningarna är trygga.

TID: Ett möte

PLATS: Annan

MATERIAL: Flytväst, filter

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshantering

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Sjöscouting, Egenvård, Första hjälpen

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi lär oss känna igen symptom på hypotermi och övar oss att hantera och återuppliva en hypotermipatient. Vi funderar samtidigt hur vi själv kan undvika att drabbas av hypotermi. Anvisningar för första hjälpen för hypotermipatienter hittar vi bl.a. på webben och i böcker om första hjälpen.

TIPS NUMMER 2: Vi bekantar oss med nödsignalerings- och

radioutrustningen ombord på kårens båt. I aktiviteten Radiotelefon och signalflaggor övar vi oss att använda en radiotelefon, men i den här aktiviteten övar vi oss att alarmera efter hjälp med telefonen. Vi kommer ihåg att nödmeddelanden och nödsignaler aldrig får skickas eller användas i onödan. Vi kollar upp var utrustningen finns på båten och lär oss under ledning av skepparen eller båtsfogden att använda den.

TIPS NUMMER 3: Vi övar oss att simma med flytväst. Den här aktiviteten kan också göras i simhall, men vi måste be om lov av simvakterna i förväg. Samtidigt passar vi på att öva huddling- och helpställningarna.

PRAKTIKSEGLATS INFÖR SKÄRGÅRDSSKEPPARKURSEN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär sig att fungera och navigera självständigt på en seglats med en mindre grupp samt lär känna lokal kultur och omgivning.

BESKRIVNING: Patrullen planerar och förverkligar en seglats där patrullmedlemmarna övar segling och navigering. I samband med seglatsen bekantar sig patrullen med den lokala kulturen och omgivningen. OBS! Denna seglats ska inte förväxlas med den praktikseglats som görs som en del av skärgårdsskepparkursen, efter kursens teoridel.

PATROLLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren fungerar som båtlagets ledare. Ledaren kan bytas ut under seglatsen så att alla får öva.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen handleder planeringen av seglatsen så att båtlaget förutom ett dygns seglats också upplever lokalmiljön, kulturen och historien.

TID: Ett veckoslut

PLATS: Utfärd

MATERIAL: Seglatsen kan göras med en segeljolle, roddbåt eller en annan mindre båt, dock helst inte en motorbåt. Dessutom behövs ett tält eller vindsydd och naturligtvis övrig seglatsutrustning samt proviant och kokutrustning.

MÅL FÖR FOSTRAN: Att vara en del av något och att förbinda sig, Livshantering

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Sjöscouting, Ledarskap, Sociala färdigheter, Egenvård, Seder och bruk

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi gör en seglats med en segeljolle, roddbåt eller annan liten båt, om möjligt något annat än en motorbåt.

TIPS NUMMER 2: Vi planerar i förväg vilken rutt vi ska segla och skaffar den utrustning och proviant vi behöver. Lotsen hjälper till vid behov. I denna aktivitet är avsikten att vi också bekantar oss med den lokala omgivningen och kulturen. Vi kan till exempel bekanta oss med historien kring en fiskarby, en ö, en kyrka eller en befästning. Alternativt kan vi bekanta oss med en traditionell näringsgren, ett traditionellt kulturlandskap och hur det skyddas eller en nationalpark.

TIPS NUMMER 3: Under vår seglats söker vi upp en liten vik som ser bra ut på sjökortet och gör en hamnbeskrivning över den. En hamnbeskrivning innehåller en kort beskrivning och en karta över hamnen med lodade djup. Vi mäter djupet i viken genom att loda och ritar en karta.

LÄGGA TILL OCH KASTA LOSS

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten förstår vindens inverkan på hanteringen av båten och kan kasta loss och lägga till vid strand, brygga och boj samt att ankra.

BESKRIVNING: Explorerscouten lär sig förstå hur vinden påverkar manövrering av båten och övar sig att lägga till vid och kasta loss från strand, brygga och boj och med ankare.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren kommer överens om tidpunkten för övningarna med en lämplig utbildare.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen kan fungera som skeppare samtidigt som hen övervakar och handleder. Om lotsen inte själv kan skeppa fixar hen tillsammans med patrullen en kunnig skeppare för övningarna.

TID: Flera kvällar

PLATS: Kårens båt

MATERIAL: Kårens båt och möjlighet att lägga till och kasta loss på olika sätt.

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshantering

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Sjöscouting

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi ber någon som har lång erfarenhet av att styra båten att berätta hur båten beter sig vid olika väder. Meningen är att vi lär oss förstå hur båtens egenskaper och olika vindförhållanden påverkar styrningen.

TIPS NUMMER 2: I patrullen övar vi tillsammans att styra båten från och till stranden, ankare och boj under olika vindförhållanden. Till denna övning behövs flera seglingsgångar, men den går att kombinera med andra aktiviteter.

TIPS NUMMER 3: Vi övar på att lägga till med båten långsides vid en kaj med begränsat utrymme. Vi övar också på att gå ut ur hamn då båten ligger långsides vid kaj, genom att köra på för eller akterspringen och på så sätt tvinga ut aktern eller fören från kajen.

BÅTVÅRD FÖRE SJÖSÄTTNING

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten jobbar för en gemensam sak. Explorerscouten förstår behovet av båtvård.

BESKRIVNING: Explorerscouten gör ensam eller tillsammans med sin patrull vård- eller reparationsarbeten som båten är i behov av. Explorerscouten lär sig hur viktig båtvården är och lär känna båtens teknik.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren frågar kårens båtsfogde vad som behöver fixas på båten. Patrulledaren ber också båtsfogden om instruktioner, verktyg och material.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper patrulledaren att få en uppgift. Lotsen ser till att serviceprojektet anpassas till explorerscouternas kunskapsnivå så att explorerscouterna lär sig lämpligt mycket nytt.

TID: Beror på hur aktiviteten görs

PLATS: Kårens båt

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Sjöscouting

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi kommer ihåg att be om tillräckliga instruktioner av båtsfogden. Vid behov ber vi båtsfogden komma med på talkot.

TIPS NUMMER 2: Om kåren inte har en egen båt kan vi fråga om vi kan få fixa något på en bekants båt.

VI HÅLLS PÅ SJÖKORTET

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär sig navigering och sjömanskap på viceskepparnivå.

BESKRIVNING: Explorerscouten lär sig grunderna i navigation och fungerar som navigatör ombord.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren uppmuntrar de övriga att lära sig navigera.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att lära patrullen de behövliga grunderna i navigation. Om lotsen inte har tillräckliga kunskaper själv ber hen någon ledare med bättre kunskaper i ämnet hålla explorerscouternas möte. Lotsen kan fungera som skeppare ombord då explorerscouterna gör aktiviteten.

TID: Beror på hur aktiviteten genomförs

PLATS: Kårlokalen och kårens båt

MATERIAL: Basutrustning för navigation, d.v.s. sjökort, två transportörer, passare och blyertspenna.

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Livshantering

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Sjöscouting

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi lär oss först grunderna i navigation så att

-vi känner jordens gradindelning och koordinatsystem.

-vi förstår betydelsen av missvisning, deviation och avdrift.

-vi behärskar den omräkning av kurser mellan rättvisande kurs och kompasskurs som hör ihop med att ta ut bäring och positin.

-vi behärskar distans-tid-fart-räkning.

-vi kan använda transportör vid positionsbestämning och göra kryss- och skepparpejlning.

-vi kan sätta båtens kurs genom att räkna om kurser mellan rättvisande kurs och kompasskurs.

TIPS NUMMER 2: Då vi behärskar sakerna i teorin, övar vi oss att tillämpa våra kunskaper i praktiken genom att fungera som båtens navigatör under minst två vakter, d.v.s. totalt 8 timmar.

DAGS FÖR SEGLATS

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär sig förverkliga en scoutseglats, där det förutom segling också ordnas program och utbildning.

BESKRIVNING: Patrullen ordnar program eller utbildning för andra explorerscoutar eller för spejar- eller äventyrsscoutar på seglatsen.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren kommer på förhand överens med någon grupp om tidpunkt och innehåll för seglatsen. Patrulledaren fördelar uppgifterna mellan patrullmedlemmarna så att allt som behöver förberedas före seglatsen blir gjort.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen stöder och handleder och kan också fungera som skeppare på seglatsen.

TID: En kväll

PLATS: Kårens båt

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Att vara en del av något och att förbinda sig

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Sjöscouting, Ledarskap, Scoutkultur

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Denna aktivitet är lätt att göra tillsammans med till exempel aktiviteterna i Stor för de små-fickan. Patrulledaren tar i god tid kontakt med en grupp yngre scoutar och kommer överens om hurdan seglatsen det blir. Vi planerar tillsammans med den yngre gruppens ledare hurdan program eller hurdan utbildning vi ska ha under seglatsen. Vi försöker komma ihåg att de saker ombord som är självklara för oss inte nödvändigtvis är det för de yngre. Vi kommer också ihåg att se till att seglatsen är säker och trygg.

FJÄDERMOLN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär sig att förutspå vädret utgående från moln och andra tecken i naturen och kan använda olika väderlekstjänster som stöd vid ruttplaneringen.

BESKRIVNING: Patrullen lär sig känna igen olika typer av moln och kan förutspå vädret med hjälp av tecken i naturen.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren planerar och leder övningarna.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsens uppgift är att hjälpa patrulledaren med planeringen.

TID: En kväll

PLATS: Kårlokalen, kårens båt

MATERIAL: Bilder på moln, väderkartor

MÅL FÖR FOSTRAN: Förhållande till naturen

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Sjöscouting, Naturkännedom

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Patrulledaren samlar ihop bilder av olika sorts moln och uppgifter om vilket sorts väder de förutspår. De övriga explorerscouterna försöker kombinera rätt molntyp med rätt väderprognos.

TIPS NUMMER 2: Vi kan prova förutspå väder så att vi jämför väder- och frontkartor i tidningen eller på internet med våra egna iakttagelser av hur olika typs moln följer efter varandra.

TIPS NUMMER 3: På Meteorologiska institutets websida finns mycket information om olika väderfenomen och konsten att spå väder. Vi kan också hitta information i utfärdsböcker.

TIPS NUMMER 4: Vi bekantar oss med olika väderlekstjänster på internet. Vi använder oss av olika väderlekstjänster då vi gör vår ruttplanering. Vi jämför vilka skillnader det finns i väderlekstjänsterna och vilken av dem som verkar bäst.

SKRÄP, GRÅVATTEN OCH SEPTITANK

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten känner till direktiven angående båtens avfallshantering, användning av dess grå- och svartvattensystem samt tömning av dessa.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med bestämmelser om avloppsvattenbehandling och avfallssystem för fritidsbåtar samt med kårbåtens avfallshanteringssystem.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren bekantar sig på förhand med de officiella direktiven för avfallshantering för fritidsbåtar. Hen plockar ut de centrala delarna och lär ut dessa åt de övriga explorerscouterna. Patrulledaren tar på förhand reda på hur man tömmer kårbåtens grå- och svartvatten eller ber om hjälp av någon som kan saken.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper patrulledaren att plocka ut de väsentliga delarna av direktiven och ansvarar för att utbildningen blir tillräcklig.

TID: En kväll

PLATS: Kårens båt

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Ansvar för livsmiljön

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Sjöscouting, Vardagsfärdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Den här aktiviteten lär vi oss bäst genom praktiska övningar. Vi styr kårens båt till en plats där det finns möjlighet att tömma septitanken och övar i praktiken. I samband med detta är det också ett bra tillfälle för patrulledaren att berätta om bestämmelserna om avloppsvattenbehandling.

TIPS NUMMER 2: Det finns mindre skillnader mellan olika båtars tömningssystem. Vi erbjuder oss att tömma andra kårers eller våra familjers avloppsvatten för att bekanta oss med flera olika system.

SÄKERHETSFÖRESKRIFTER PÅ SJÖN

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan säkert fungera som skeppare på skolningsbåten samt känner till både de internationella och FS säkerhetsföreskrifter för scoutverksamhet till sjöss.

BESKRIVNING: Explorerscouten bekantar sig med de internationella sjövägsreglerna, samt ljussignaler och signalfigurer (navigationsljus och dagssignaler) samt FS säkerhetsföreskrifter för scoutverksamhet till sjöss.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren leder övningen och ser till att allt som behövs för aktiviteten finns till hands.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen kan hjälpa med genomgången av regelverken. Lotsen ser till att explorerscouterna lär sig tillräckligt mycket.

TID: Flera kvällar

PLATS: Kårens båt

MATERIAL: Handlingar som stadgar besiktningsutrustning och FS säkerhetsföreskrifter för scoutverksamhet till sjöss.

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Livshantering

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Sjöscouting, Egenvård

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Detta tips lönar sig att göra genast i början av aktiviteten innan vi har bekantat oss med säkerhetsföreskrifterna och -stadgarna. Vi ordnar en frågesport om säkerhetsföreskrifterna. Vi delar upp oss i par eller mindre grupper och varje grupp får en uppsättning av föreskrifterna. Patrulledaren eller lotsen ställer frågor och lagen försöker hitta svaret i säkerhetsföreskrifthaftet så fort som möjligt. Det lag som först hittar rätt svar får en poäng.

TIPS NUMMER 2: Vi spelar Pictionary med säkerhetsföreskrifterna. Patrulledaren eller lotsen väljer en lämplig mängd delar ur säkerhetsföreskrifterna och skriver dem på små lappar. En i gången drar en lapp och ritar och resten försöker gissa vilken förordning det är frågan om.

TIPS NUMMER 3: Lotsen samlar ihop olika bilder eller texter med påståenden som är rätt eller fel. Varje explorerscoutpar får några bilder. Paret funderar tillsammans om påståendet är rätt eller fel. Sedan går patrullen igenom alla påståenden tillsammans och diskuterar dem.

TIPS NUMMER 4: Det finns olika program som vi kan öva båtars ljus- och dagssignaler med. Vi hittar övningar på internet till exempel med sökorden lanternor test.

TIPS NUMMER 5: Man lär sig bäst i praktiken. Det lönar sig att öva att känna igen ljussignalerna under nattseglatser.

TIPS NUMMER 6: Vi är med då båten besiktigas.

RADIOTELEFON OCH SIGNALFLAGGOR

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten kan använda båtens signaleringsutrustning och fungera rätt i en nödsituation.

BESKRIVNING: Explorerscouten avlägger en kurs i radiotelefoni eller övar in motsvarande färdigheter så att han i en nödsituation kan använda radioutrustningen ombord på kårens båt, t.ex. en VHF-telefon. Dessutom lär sig explorerscouten känna igen de viktigaste signalflaggorna och deras betydelse.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren tar med lotsens hjälp reda på en lämplig kurs eller, ifall det inte finns en sådan, planerar aktiviteten tillsammans med lotsen och ser till att all utrustning som behövs finns till hands.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen hjälper explorerscouterna att hitta en lämplig kurs, eller hjälper patrulledaren att hitta en ledare i kåren som kan utbilda explorerscouterna.

TID: Flera kvällar

PLATS: Beror på genomförande

MATERIAL: Båtens olika radiotelefoner samt en serie signalflaggor.

MÅL FÖR FOSTRAN: Livshantering

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Sjöscouting, Medborgarfärdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi deltar i en VHF-kurs. Om VHF-kursen inte ordnas inom FiSSc ber vi kårens utbildningsansvariga utreda möjligheten att vi deltar i kursen i något finskt scoutdistrikt. Efter kursen prövar vi att använda kårbåtens radioutrustning. Vi kommer ihåg att vi aldrig får öva genom att sända nödsignaler.

TIPS NUMMER 2: Om vi inte kan delta i en signaleringskurs, ber vi någon i kåren som kan använda kårbåtens radioutrustning att hålla en utbildning för oss. På utbildningen lär vi oss använda radion och anropa enligt de nyaste instruktionerna.

TIPS NUMMER 3: Vi övar oss att känna igen de viktigaste flaggsignalerna med signalflaggor. Patrulledaren utbildar oss andra. Hen kan t.ex. göra ett spel med flaggorna eller så spelar vi tillsammans kimspele med flaggorna då vi lärt oss dem. Huvudsaken är att vi lär oss flaggornas betydelse. Vid behov repeterar vi hur flaggorna fästs i båten. Vi kommer ihåg att inte i onödan hissa nödsignaler, utan vi övar med något annat meddelande.

PROVANT OMBORD

MÅLSÄTTNING: Explorerscouten lär sig planera och skaffa mat för en seglats.

BESKRIVNING: Explorerscoutpatrullen ansvarar för maten under en veckoslutsseglats. Explorerscouterna beaktar olika allergier samt hurdana möjligheter det finns att förvara och tillreda mat ombord.

PATRULLEDARENS UPPGIFT: Patrulledaren leder planeringsarbetet och fördelar uppgifterna mellan patrullmedlemmarna.

LOTSENS UPPGIFT: Lotsen handleder vid behov planeringen av matlistan. Hen kan ge konstruktiva kommentarer och förslag till matplaneringen och berätta var maten kan inhandlas enkelt och billigt.

TID: Ett veckoslut

PLATS: Kårens båt

MATERIAL: Deltagarlista, ingredienser, köksutrustning

MÅL FÖR FOSTRAN: Förmåga att fungera i grupp, Livshantering

FÄRDIGHETSOMRÅDE: Sjöscouting, Matlagning, Sociala färdigheter

TIPS FÖR GENOMFÖRANDE:

TIPS NUMMER 1: Vi börjar planeringen av bespisningen genom att bekanta oss med båtens köksutrustning och förvaringsmöjligheter ifall vi inte känner till dem från tidigare. Vi funderar vilken mat vi vill bjuda på under veckoslutet och hur vi kan erbjuda besättningen hälsosam mat tillräckligt ofta. Vi serverar ordentlig mat både till lunch och middag och äter inte smörgåsar hela dagen och lagar middag först i hamn på kvällen. Vi studerar deltagarlistan och beaktar allergier och specialdieter. Vi räknar hur mycket mat och ingredienser vi behöver. Till hjälp kan vi ta läroböcker i huslig ekonomi eller recept på internet. Vi gör en inköpslista och går i butiken. Vi lagar mat under veckoslutet och kommer också ihåg att sköta om att städa undan efter seglatsen.

TIPS NUMMER 2: Också om det traditionellt alltid serveras en viss sorts mat ombord på kårens båt provar vi nu på något nytt. Vi studerar kokböcker eller webbsidor och söker nya recept som passar för båtförhållanden. Vi provar recepten under vårt bespisningsveckoslut.

PAUSER

97

EXPLORERS/SCOUT / EXPLORERS/SCOUTERNAS FICKOR

SCOUTPROGRAMMET 2017

ANDLIGHET (FÖRHÅLLET TILL SIG SJÄLV)

Att göra sig av med sina bekymmer
Metallmässan
Skyddsängel
Den gyllene regeln

SJÄLVKÄNSLA - JAG OCH ANDRA - OLIKHEIT - FÖRDOMAR (FÖRHÅLLET TILL SIG SJÄLV)

Revir
Ensamhet
Skyddsängel
Matbutik
Motionsklubb
Finns det hjältar?
Ett åsiktsled om olikhet och fördomar
Fördomar
Omkullkasta könsbegränsningarna
Dela plättarna jämnt

KOMPISAR OCH MOBBNING (FÖRHÅLLET TILL ANDRA)

Mobbare och mobbade
Låtsasvän
Vän
Gruppträck
Min telefon

NATUR OCH MILJÖ (FÖRHÅLLET TILL OMGIVNINGEN)

Kristallboll
Jag lyssnar på tystnaden
Onödiga prylar
En öde ö
Naturkommentator
Om jag skulle få bestämma
Vatten som naturresurs
Åsiktsled

RUSMEDEL (FÖRHÅLLET TILL SIG SJÄLV)

Vad skulle ni göra i en knepig situation?
Åsiktsled
Beroende
Telefonberoende och beroende av sociala medier

SEX OCH SÄLLSKAPANDE (FÖRHÅLLET TILL ANDRA)

Hurudan är min idealpartner?
Intima saker?
Vem tycker om vem?
Namnlösa frågor

MINA EGNA KÄNSLOR (FÖRHÅLLET TILL SIG SJÄLV)

Girighet
Fiilismålning
Stress
Uppfriskande motion – eller inte
Maslow
Nattuggla eller sjuosovare
Lättare vardag

ATT BEKANTA SIG - ATT BILDA GRUPPER - FÖRTROENDE - SAMARBETE

(FÖRHÅLLET TILL ANDRA)

Att möta nytt
Att förlora sitt förtroende
Jag har aldrig...
Rum för alla?
Blickar möts
Lägg handen på axeln
Ensam i kompisgänget?
Positiv feedback
Nyårslofte

KUNSKAPER OM VÄXELVERKAN - ATT LYSSNA OCH MIN EGEN ÅSIKT (FÖRHÅLLET TILL ANDRA)

Utfärdsmeny
Fnurra på träden
Åsiktsberometer

ENSAMHET OCH RÄDSLOR (FÖRHÅLLET TILL SIG SJÄLV)

Skrämmer framtiden dig?
Fear Factory
Ensamhet

SCOUTINGENS VÄRDERINGAR OCH EGNA VÄRDERINGAR - VÄRDEGRUNDER (FÖRHÅLLET TILL SIG SJÄLV)

B-P:s berättelse
Värdefull tid
Don efter person
Ren som snö

SAMHÄLLE (FÖRHÅLLET TILL SAMHÄLLET)

Vårt idealsamhälle
Människorätt åt alla
Livets nät
Problem eller lösningar?
Tidslinje
I rädsans grepp?
Fattiga och rika 1
Fattiga och rika 2
Fattiga och rika 3
Åsiktsbarometer
Världen i bitar
Flickan med svavelstickorna
Vem formar våra tankar?
Myter

ANDLIGHET

ATT GÖRA SIG AV MED SINA BEKYMMER

Vi skriver ner saker som tynger oss. Alla deltagare får tre papperslappar och en penna av patrulledaren. På papperslapparna skriver varje explorerscout ner någonting som känns tungt: en rädsla eller ett bekymmer. Alla lappar samlas sedan ihop och förstörs genom att antingen bränna dem, blöta ner dem i vatten eller genom att riva dem i små bitar som sedan under tystnad får föras bort av vinden. Avslutningsvis sjunger patrullen en sång eller läser en bön om att orka i vardagen, slutligen görs syskonringen.

METALLMÄSSA

Vi deltar i en annorlunda mässa i kyrkan på vår hemort, t.ex. en rap- eller metallmässa. Om explorerscouterna inte deltagit i de vackraste julsångerna kan också det fungera som ett annorlunda andligt evenemang.

SKYDDSÄNGEL

Vi funderar på om det i våra liv funnits en situation där det verkat som om en skyddsängel varit närvarande. Det finns stunder i livet, där överlevnad hänger på en hårmsmån. Problem, som det inte verkar finnas någon lösning på. Ändå löser sig saker – då brukar man säga att man fått ledning, beskydd, att ödet eller karma har spelat in, och om att något, som är större än livet, ingripit i våra liv. Lotsen inleder med att berätta en otrolig berättelse ur sitt eget liv och delar sedan ut ett stort papper åt alla. Hen ber explorerscouterna att stänga ögonen under berättelsen. Efter berättelsen uppmanar lotsen scouterna att rita en teckning som beskriver en liknande situation i deras eget liv. Slutligen presenterar scouterna sina teckningar för varandra.

DEN GYLLENE REGELN

Vi söker den gyllene regeln för olika religioner. De kan hittas bl.a. i Kulturforumet Fokus rf:s material. Vi jämför de olika reglerna sinsemellan. Vad förenar alla regler och vilka skillnader finns det mellan reglerna? Vi minns situationer där vi själva eller någon annan handlat enligt en gyllene regel. Vi minns också situationer där man inte följde en gyllene regel: vilka känslor väckte det, hurudana följder fick situationen? Hur kan man följa gyllene regler på olika områden i livet, som t.ex. i naturskydd, politik, välgörenhet eller utvecklingssamarbete? Källa: Finska Missionssällskapet

SJÄLVKÄNSLA - JAG OCH ANDRA - OLIKHET - FÖRDOMAR

REVIR

Vi undersöker revirbeteende hos människor. Vi besöker ställen där människor packas ihop i massor. Vi deltar i ett massevenemang, t.ex. en konsert, en rea eller jämför t.ex. erfarenheter från festivaler vi deltagit på. Vi funderar över hurudana människor som söker sig till massevenemang. Vi funderar också på hurudana personer väljer att inte göra det. Vi kan t.ex. göra en liten undersökningsblankett på förhand, som vi sedan fyller i observationerna vi gör om människors beteende. Vi funderar också över det motsatta - alltså när måste man få vara för sig själv? Vi kan också observera åsiktsolikheter i vår grupp med hjälp av t.ex. en åsiktslinje.

ENSAMHET

Vi ställer oss i en ring och en av oss berättar om en situation där hen kände sig ensam. Explorerscouten som står till höger om "den ensamma" berättar hur hen kunde ha hjälpt sin kompis i situationen, och explorerscouten till vänster berättar hur hen som kände sig ensam själv skulle ha kunna underlätta sin situation. Den som berättat berättelsen får välja följande som är "ensam". Leken avvecklas genom att tillsammans bedöma om det lönar sig att använda några under leken nämnda tips för att visa hänsyn och uppmärksamma varandra eller om något av tipsen upplevdes som förolämpande.

SKYDDSÄNGEL

Vi funderar på om det i våra liv funnits en situation där det verkat som om en skyddsängel varit närvarande. Det finns stunder i livet, där överlevnad hänger på en hårmsmån. Problem, som det inte verkar finnas någon lösning på. Ändå löser sig saker och då sägs det att man fått ledning, beskydd, att ödet eller karma har spelat in, och om att något, som är större än livet, ingripit i vårt liv. Lotsen inleder med att berätta en otrolig berättelse ur sitt eget liv och delar ut ett stort papper åt alla. Hen ber explorerscouterna att stänga ögonen under berättelsen och uppmanar scouterna efter berättelsen att rita en teckning som beskriver en liknande situation i deras eget liv. Slutligen presenteras teckningarna för varandra.

MATBUTIKEN

Vi funderar på vårt förhållande till mat och till att äta. Varje explorerscout får 100 fiktiva pengar som hen ska använda för veckoslutets matinköp. Patrulledaren ställer fram olika födoämnen och färdiga maträtter, antingen som riktiga produkter eller som bilder. Varje explorerscout väljer produkter enligt sitt tycke och använder en enligt hen lämplig summa. Då varje explorerscout har veckoslutets mat och eventuella resterande pengar framför sig presenteras valen för resten av patrullen. Avslutningsvis sammanfattas vad våra val berättar om vårt förhållande till mat.

Frågor att tänka på:

- Hurudant förhållande har jag till mat?
- Är jag en sockerrotta, äter jag för att hållas vid liv eller är jag en hälsoentusiast? Påverkar mitt humör och min pigghet hur jag äter?
- Hurudan mat tycker jag om och varför?
- Vad menas med känslöätande?
- På vilket sätt kan känslöätande undvikas eller är det överhuvudtaget till skada att göra det?
- Känslöäter jag själv?

MOTIONSKLINIK

Vi visar turvíst den mest dumma och äckliga idrottsgren vi vet som pantomim, så karikerat och skratretande som möjligt. De andra patrullmedlemmarna försöker gissa grenen och efter det föreslå en motsatt idrottsgren, alltså en gren som passar presentatören. Om grenen verkar gillas av många i patrullen, kan patrullen besluta om en tid då de provar på grenen tillsammans. Om det är många i patrullen som avskyr liknande grenar, fundera på hur aversionen för grenen fått sitt ursprung och hur man kunde bli av med den, eller om det ens nödvändigt att bli av med aversionen?

FINNS DET HJÄLTAR?

Jag funderar över vilka tre människor som är mina hjältar. Patrullmedlemmarna kan på förhand komma överens om att utföra aktiviteten, så att alla har möjlighet att ta med material om sina hjältar. Då alla har valt sina hjältar, berättar patrullmedlemmarna om sina hjältar för varandra. Vi skriver ner alla hjältars namn och nationalitet. Om det är frågan om en kändis beskriver vi också hur personen blev känd, t.ex. genom idrott, musik, kultur eller politik. Ifall någon hjälte nämns flera gånger antecknar patrullen också det.

Diskutera: Fanns det överraskningar bland hjältarna eller var några av hjältarna obekanta för någon deltagare? Varför? Fanns det någon trend i hjältarnas kön och nationalitet? Om så var fallet, varför var flera hjältar av samma nationalitet eller kön eller hade samma kulturella bakgrund? Vad får oss att uppskatta någon hjälte mer än en annan? Är hjältar bra förebilder?

ETT ÅSIKTSLED OM OLIKHEIT OCH FÖRDOMAR

Vi bildar ett åsiktsled om olikheter och fördomar. Patrulledaren läser upp ett påstående. De patrullmedlemmar som är helt av samma åsikt gällande påståendet går till ena sidan av rummet och de explorerscouterna som är helt av annan åsikt ställer sig i andra ändan av rummet. De andra explorerscouterna ställer sig mellan de olika motpolerna enligt sin egen åsikt. Då alla har ställt sig på sin plats, ber patrulledaren några att berätta varför de valt att ställa sig just där de står. Det är viktigt att patrullen i början av leken kommer överens om att var och en har rätt att stå där hen vill. Meningen med påståendena är såväl att väcka diskussion om fördomar som att få explorerscouterna att lägga märke till sina olikheter.

Exempel på påståenden:

- Om någon dissas eller mobbas mig, har jag rätt att slå.
- Om någon hotar mig eller min familj, är jag berättigad att försvara mig själv med vapen.
- Asiater är ofta mer intelligenta än andra människor.
- Samkönade par borde inte ha rätt att adoptera.
- Återvinning ska göras lagstadgat.
- Det är bättre att göra abort på ett foster som konstaterats ha en funktionsnedsättning än att barnet föds med en funktionsnedsättning.
- Jag tycker det är konstigt om någon av mina vänner går i kyrkan så gott som varje vecka.
- Dödsstraff är berättigat i vissa fall.
- Det är på statens ansvar att se till att alla medborgare har tillräckligt att äta.
- Jag skulle inte sätta mig bredvid en man som ser kriminell ut på bussen.
- Det är alltid fel att göra abort.
- Jag skulle hellre vara döv än blind.
- Jag har ingen mörkhyad person i min nära kompisgrupp.
- Jag anser att religionen islam undervisar människor att handla fel.

FÖRDOMAR

På ett bord breder explorerscoutlotten ut många bilder på människor som ser olika ut och är av olika ålder på bordet. Hen berättar för deltagarna att bland människorna på bilderna finns exempelvis fem heterosexuella personer. Deltagarnas uppgift är att välja ut bilderna på dessa fem personer. Deltagarna ska motivera sin val möjligast mångsidigt. Utgående från diskussionerna sammanställer lotten

"definitioner" och "kriterier" för heterosexualitet, och presenterar dem muntligt som avslut på övningen. Efter övningen leder lotten deltagarna in i ett samtal om hetero- och könsnormativitet. Det är viktigt att betona hetero- och könsnormer drabbar alla människor oberoende av deras sexuella läggning eller könsuttryck.

Frågor att diskutera:

- Vad är manlighet eller kvinnlighet? Finns det någon "riktig kvinnlighet" eller "riktig manlighet"?
- Det finns kvinnor, män och andra. Hurudan är en annan? Hurudan får man vara?
- Hur lätt är det att följa kriterierna, som ställs enligt normer om hurudan man borde vara? Varför ställer vi kriterier?
- Hur vet man att man själv är man eller kvinna?
- Hur stora skillnader pratar vi om då vi pratar om skillnader mellan män och kvinnor?
- Behöver en persons kön eller sexuella läggning alltid definieras eller klassificeras?
- Kan man definiera en individs sexuella läggning eller kön utgående från en persons utseende?
- Varför önskar människor ofta vara heterosexuella?

Källa: Seta rf

OMKULLKASTA KÖNSBEGRENSNINGARNA

Vår patrull ställer sig på en linje vars ena ända är ja och andra nej. Vi ställer oss enligt hur vi tycker att påståendena om de olika könen stämmer. Vi motiverar också vår åsikt.

Påståenden:

- Pojkar gråter inte.
- Det är kvinnans uppgift att laga mat.
- Män är starkare än kvinnor.
- Män och kvinnor har olika humor.
- En man kan stanna hemma och sköta barn.
- Matematik passar bättre för män.
- Vissa yrken passar bättre för män och andra för kvinnor.

DELA PLÄTTARNA JÄMT

Patrulledaren eller lotten steker plättar eller tillreder något annat gott. Plättarna delas ut utgående från patrullmedlemmarnas egenskaper. Plättar ges t.ex. åt alla i patrullen som har blåa ögon, åt patrullens kortaste medlem, åt alla med mörkt hår o.s.v. Till slut diskuterar patrullen: hur kändes det att inte få plättar? Var delningen rättvis? Vilka rättvisa sätt finns det att dela plättarna på? Ledaren kan ge plättar till vissa utvalda personer och alltid berömma dem. Efteråt kan man diskutera varför de kände att de förtjänade plättarna eller om de överhuvudtaget kände det så?

KOMPISAR OCH MOBBNING

100

MOBBARE OCH MOBBADE

Vi provar på rollerna som mobbare och som mobbad. Patrullen delas i två grupper. Den ena gruppen identifierar sig som mobbare, den andra som mobbade personer. Först jobbar var och en individuellt. Mobbarna skriver ned så många orsaker som möjligt gällande varför de mobbar och de mobbade så många orsaker som möjligt gällande varför de blir mobbade. Efter skrivuppgiften samlas mobbarna och de mobbade i egna grupper och sammanställer vad de skrivit på en kartong eller ett stort papper. Till slut jämförs plakaten: Finns det något gemensamt mellan plakaten? Hur skiljer de sig från varandra? Vi utvärderar tillsammans om orsaker till mobbningen är verkliga.

Kalle blir mobbad, för att...: Vi försöker fundera på orsaker till varför en person blir mobbad, om personen själv kan göra något åt mobbningen och hur mobbningen kunde sluta. Lekdeltagarna står i en ring. Lekledaren påbörjar en mening, t.ex. "Kalle blir mobbad...". Följande persons uppgift är att hitta på en fortsättning till meningen, t.ex.: "... för att Kalle har en för stor rock.". Följande person fortsätter med en förklaring: "... för att Kalles föräldrar inte har pengar". Lekdeltagarna fortsätter på meningen så länge det finns meningsfulla förklaringar. I nästa skede försöker lekdeltagarna hitta på en lösning på situationen, t.ex.: "Kalle mobbar inte längre..", "för att Pär blev Kalles kompis". Då förklaringarna driver iväg för långt från det ursprungliga ämnet, återgår lekdeltagarna till att fundera på ursprungssituationen och om det kan gå såhär i det verkliga livet.

LÅTSASVÄN

Vi skapar oss låtsasväänner. Vi kan exempelvis rita en bild på låtsasvännen eller lista tio egenskaper som en god vän har. När våra låtsaskompisar är färdiga, delas patrullen in i par och var och en presenterar sin låtsaskompis för sitt par. Ditt par uppskattar hur många av de tio listade egenskaperna på en god vän du har. Gör samma sak åt ditt par. Granska patrullens resultat. Önskar vi mer av andra än vi själva kan ge? Vad baserar sig god vänskap på: goda egenskaper hos den andra eller något annat? Kan man öva på vänskap eller kan man utvecklas som vän?

VÄN

Vi leker leken Vän, som går till som leken Spegel. En av scouterna ropar olika saker som endera stärker eller försvagar vänskapen och de andra scouterna rör sig enligt det. Personen som ropar får inte se vem som närmar sig.

Exempel på saker att ropa är t.ex.:

- Den som går långa promenader på söndag får komma två jättekälv framåt.
- Den som tycker att nya festkompisar är viktigare än gamla scoutväänner får gå ett steg bakåt.
- Den som alltid gillar sin kompis bild på sociala medier får komma tre myrssteg framåt.

GRUPPTRYCK

Vi skriver ner på en lapp exempel på situationer då vi har blivit påverkade av grupptryck. Var och en kan skriva flera lappar. Samtidigt funderar vi på vad som egentligen hände i situationen och om vi var nöjda med vårt eget agerande. Lapparna samlas ihop till en hög och blandas. Sedan läser vi lapparna en i taget. Om vi har upplevt samma situation ställer vi oss bakom hen som läste lappen. Vi diskuterar varför man agerade som man gjorde i situationen. Varför är det svårt att gå sin egen väg?

Källa: *Rauhankasvatusinstituutti*

MIN TELEFON

Vi lägger telefonerna på bordet och funderar över vad en telefon säger om sin ägare. Hur gamla var vi då vi fick våra första telefoner? I vilken ålder är det lämpligt att få en telefon? Är olika telefoners

olika egenskaper tecken på att vissa människor är sämre eller mindre bemedlade personer? Vi undersöker de egenskaper våra telefoners system möjliggör och jämför vad man kan göra med olika telefoner. Vi funderar också på vilka funktioner som verkligen är nödvändiga. Utgående från våra egna erfarenheter reflekterar vi också över om teknologin definierar människan eller tvärtom.

NATUR OCH MILJÖ

KRISTALLBOLL

Försök att lämna denna värld lite bättre än du fann den, och när det är dags för dig att dö så kan du dö lycklig med känslan av att inte ha slösat bort din tid utan att ha gjort ditt bästa. Så sade B-P i sin sista hälsning till scouterna. Nu är det vår tur att spå vilka saker som kommer att ändras i världen under vår livstid. Lotsen kan dela ut olika ämnen, som t.ex. global uppvärmning, krig, befolkningsantalet i världen. Sedan spår varje scout framtiden ur en scouts perspektiv.

JAG LYSSNAR PÅ TYSTNADEN

Patrullen ligger tyst på golvet eller på marken och fokuserar på att lyssna på ljud i omgivningen i 15 minuter. Vad hör du? Andning, prassel, kluckande av vatten, tickandet av en klocka, ljudet av en hiss, en bil som surrar, barn som skriker på gården, vinden, träd som knakar, regn som droppar, fåglar som kvittrar eller något annat? Hur låter och känns tystnaden? Känns det annorlunda i kroppen? Hur gick det med tankarna som du tänkte då det var tyst?

ONÖDIGA PRYLAR

Var och en hämtar en pryl som blivit onödig för en själv till mötet. Alla berättar turvis om sin pryl genom att svara på följande frågor: Vad är prylen? När har du skaffat den eller fått den? Ville du ha den då du fick den? Hur mycket har du använt prylen? Varför behövs den inte mer? Vad kommer hända åt prylen? Kan du ge den åt någon? Behöver någon din onödiga pryl? Vilka onödiga saker blir lätt kvar i ditt förråd?

EN ÖDE Ö

Vi tänker oss att vi har hittat en orörd ö, dit vi kommer att flytta. Ekosystemet på ön är känsligt och vi kan inte ta med något som är industriellt framställt till ön, eftersom kemikalier, olja och metaller kan förstöra den känsliga balansen på ön. Varje person i gruppen väljer tio saker att ta med till ön. Då vi har valt sakerna, jämför vi våra listor och svarar på följande frågor:

- Vad kan vi egentligen ta med oss?
- På vilket sätt ändras öns ekosystem av avfallet vi producerar?
- Hur stor andel av alla saker i mitt eget rum är nödvändiga (uppskattningar i procent).

NATURKOMMENTATOR

Att observera naturen är att som referera idrott. Vi utnämner någon i patrullen till kommentator. Hen går ut i näromgivningen och får en telefon med sig. Efter att hen hittat en lämplig plats ringer hen upp resten av gruppen och gruppen sätter på högtalaren på en telefon. Kommentatorns uppgift är att under två minuter berätta om saker som sker i närområdet för patrullmedlemmar i andra ändan av telefonen. Patrulledaren tar tid på två minuter. Kommentatorn kan berätta t.ex. fem saker om människor som finns på platsen och fem saker om området (t.ex. ljud, dofter, stämningen). Då två minuter har passerat återvänder kommentatorn och uppgiften avvecklas genom att fundera på svar på följande frågor.

- Var befann sig kommentatorn?
- Hurudana saker fick gruppen reda på med hjälp av referatet?
- Vad förblev oklart?
- Vad fäste referenten sitt intresse på?

Källa: *Uteliaammin, rohkeammin, hauskemmin! (Ungdomscentralen, Helsingfors stad)*

OM JAG SKULLE FÅ BESTÄMMA

Explorerscoutpatrullen ställer sig i en ring. I tur och ordning berättar varje patrullmedlem vilken gärning hen skulle göra för att ändra på världen om hen själv skulle få bestämma. Idéerna motiveras också. Först kommer vi överens vad idéerna handlar om - t.ex. närmiljön, skolan eller verksamhet för unga på hemorten kan vara tema för idéerna. Patrulledaren kastar bollen åt något deltagare, som får ordet till först. Personen börjar med orden: "Om jag skulle få bestämma..." T.ex. "Om jag skulle få bestämma, skulle man inte få plastkassar från butiker". Efter att hen sagt sitt kastas bollen till följande. Då alla har presenterat sin idé börjar andra rundan. Patrullens medlemmar motiverar då förslag som presenterats under första rundan: varför borde man göra såhär och vad gott skulle följa av det.

Källa: *Uteliämin, rohkeamin, hauskemmin! (Ungdomscentralen, Helsingfors stad)*

VATTEN SOM NATURRESURS

Lotsen ställer fram sex tomma ämbar och en vattendunk som rymmer 20 liter. Ämbaren märks såhär: 1. mat och dryck, 2. wc, 3. diskning, 4. klädttvätt, 5. personlig hygien, 6. städning. Explorerscouternas uppgift är att fördela 20 liter vatten enligt hur mycket vatten de tror sig använda dagligen. Som hjälp kan scouterna använda ett litermått.

Vattenbrist, eller brist på rent vatten, är ett av de största problemen som måste lösas för att övervinna problem som hunger, fattigdom och sjukdomar. För människans grundläggande behov behövs 20 liter vatten om dagen. Många har inte ens så mycket vatten. Över en miljard människor har inte tillräckligt med vatten till sina grundläggande behov.

I västvärlden använder vi över 200 liter vatten per person per dygn. 10 liter går till matlagning och dryck, 40 liter till toalettbesök, 40 liter till disk, 30 liter till klädttvätt, 70 liter till personlig hygien och 10 liter till städning.

Efter övningen kan patrullen diskutera om hur mycket vatten vi använder i Finland dagligen. Är det rimligt? Hur mycket vatten använder explorerscouterna själv dagligen? Kan man göra något för att minska vattenförbrukningen?

ÅSIKTSLED

Patrullmedlemmarna ställer sig på ett åsiktsled, beroende på deras åsikt om ett påstående. Ja är i ena ändan av ledet och nej i andra. Efter varje påstående ska varje explorerscout motivera varför hen står där var hen står. Det går också bra att diskutera mer kring påståendena.

Exempel på påståenden:

- Klimatförändringen påverkar mitt liv.
- Klimatförändringen påverkar på människor i den södra hemisfären, t.ex. i Afrika och Asien. (Hur/på vilket sätt?)
- Jag kan påverka klimatförändringen. (Hur?)
- Jag vet var råvarorna i min mat är tillverkade.
- Mina val av mat påverkar andra människors liv.
- Jag vet var råvarorna till min skjorta är tillverkade.
- Jag frågar om klädernas produktionssätt och ursprung i butiken.
- Barnarbetskraft har använts i tillverkningen av mina kläder.

RUSMEDEL

VAD SKULLE NI GÖRA I EN KNEPIG SITUATION?

En eller två av patrullens medlemmar lämnar rummet. Under tiden hittar de andra i patrullen på en knepig situation. Efter det kallas de frivilliga tillbaka till rummet. De frågar: "Vad skulle ni göra?". De andra patrullmedlemmarna föreslår lösningar på problemet. På basis av svaren försöker de frivilliga komma fram till vad det handlar om för situation. Den person som föreslår en lösning som leder till att de frivilliga kommer fram till rätt svar får vara frivillig till näst, endera ensam eller med ett par som hen väljer.

Situationerna i leken handlar om alkohol, grupptryck eller egna känslor. Under lekens gång hör deltagarna olika alternativa lösningar på hur man kan tackla ett sådant problem. Vi utvärderar varje lösningsförslag:

vad skulle vara förnuftigt? Vilka kan följderna vara av de föreslagna lösningarna?

Förslag på teman för gissningarna:

- Din kompis har börjat dricka så mycket att det gör dig orolig.
- Du kommer hem. Du ser grannflickan, som druckit för mycket och slocknat i trapphuset.
- Du är en mamma som hittat ett kvitto på en ölförpackning i ditt barns byxficka.
- Dina kompisar ber dig komma med till parken och de har mycket alkohol med sig.
- Din kompis ber dig låna pengar, för vilka hen skulle köpa alkohol.

ÅSIKTSLED

Patrullmedlemmarna ställer sig på ett åsiktsled, beroende på deras åsikt om ett påstående. Ja är i ena ändan av ledet och nej i andra. Efter varje påstående ska varje explorerscout motivera varför hen står där var hen står. Det går också bra att diskutera mer kring påståendena.

- De flesta klasskompisar dricker inte under helgen.
- Glädje utan alkohol är att fejkad glädje.
- Föräldrar borde låta unga prova på alkoholbruk hemma, för att det är säkert då.
- Om man mår psykiskt dåligt kan man börja må bättre genom att dricka alkohol.
- Om man använder sig av ett rusmedel (t.ex. alkohol, tobak) är det stor sannolikhet att man börjar använda också andra rusmedel.
- Det finns droger som man blir beroende av redan från första gången.
- Om droger skulle vara lagliga, skulle de inte intressera ungdomar så mycket.
- Tobak är också ett rusmedel.
- Då man slutar röka går man upp i vikt.
- Att röka lugnar.
- Att snusa är hälsosammare än att röka.

BEROENDE

Lotsen lägger en ölfaska mitt i rummet och konstaterar att den representerar alla beroenden. Först funderar vi över vilka alla saker man kan bli beroende av. Förutom rusmedel kan man också vara beroende av t.ex. idrott eller sociala medier. Lotsen ber explorerscouterna ställa sig på ett sådant avstånd och inta en sådan position som beskriver scoutens förhållande till olika beroenden. Hur nära ställde vi oss, hurdana skillnader hittar vi inom vår patrull? Hurdan position intog var och en - avvisande, ivrig eller nyfiken? Då alla har hittat sin plats och intagit sin kroppsställning, får var och en dela med sig av sina tankar i den mån hen vill. Vi diskuterar också om det att det inte handlar om ens eget beroende. Till exempel en familjemedlems beroende påverkar hela familjen.

TELEFONBEROENDE OCH BEROENDE AV SOCIALA MEDIER

Hur beroende är jag av min telefon? Hur ofta kollar jag min telefon? Vilka applikationer använder jag? Är det lätt för mig att låta bli att använda telefonen t.ex. i scouterna eller i skolan? Vad skulle hända, om jag inte skulle använda min telefon under ett dygn? Gör telefonen mig hjälplös, kan jag mera fungera utan den? Under nästa utfärd vi gör försöker vi tillbringa ett dygn utan telefoner.

SEX OCH SÄLLSKAPANDE

HURUDAN ÄR MIN IDEALPARTNER?

Jag listar 10-15 egenskaper, som jag önskar att min framtida partner har. Vilka är sådana som jag inte kan avstå från? Vilka egenskaper kan jag leva utan? Efter listningen diskuterar vi inom patrullen om hurdana likheter och olikheter det fanns i våra listningar.

INTIMA SAKER?

Med vem kan man diskutera om sex, om man är redo för det? Litar jag på min mamma eller pappa eller någon av mina vänner? Hurdana saker kan jag dela med andra och hurdana saker talar jag inte om med andra? Fundera också på varför någon vill dela med sig av detaljerad information om sitt sexliv med andra.

Målsättningen är inte att dela verkliga erfarenheter, utan att reflektera över hurdana saker man delar med sig och med vem. Vilka saker är hemligheter och vilka kan vara bra att reflektera över med andra.

DEM TYCKER OM DEM?

Lotsen sprider ut en stor mängd bilder på människor av olika utseende och olika ålder. Hen ber explorerscouterna bilda par av personerna på bilderna. Lotsen ber explorerscouterna beskriva ett hurudant förhållande människorna har och hurdan kärlek det är mellan dem. Om explorerscouterna bildar endast heterosexuella par av bilderna, sprider lotsen bilderna på bordet en gång till, men med mest bilder på personer av samma kön. Övningen görs igen. Efter övningen är det bra att fundera kring följande saker:

- På basis av hurdana kriterier parades personerna ihop (kön, ålder, hudfärg, annat kriterium)?
- Vilka skillnader finns mellan "homo- och heterosexuell" kärlek? Finns det överhuvudtaget skillnader? Vad har "hetero-, homo- och bisexuell" kärlek gemensamt?
- Hurdan inställning har människor i allmänhet till kärlek mellan en man och en kvinna? Varför?
- Hurdan inställning har människor i allmänhet till kärlek mellan två män? Varför?
- Hur jämställda rättigheter har människor att älska?

Källa: Seta rf

NAMNLÖSA FRÅGOR

Vi skriver ned frågor om sällskapande och sexualitet som vi undrar över på lappar. Frågorna samlas och lotsen svarar på frågorna eller bjuder in en expert som svarar på frågorna.

MINA EGNA KÄNSLOR

GIRIGHET

Vi bakar chokladkakor på en utfärd och äter upp alla under samma kväll. Hur kändes det innan vi åt kakorna? Hur kändes det efter att vi åt kakorna? På vilket sätt påverkade ätandet ditt fysiska mående? På vilket sätt påverkade ätandet ditt humör? Är det lätt hänt att du äter för mycket godsaker? Vilka orsaker för småätande kommer du på? Finns det andra sätt att hantera sina känslor på än att äta?

FILISMÄLNING

Musiken har en viktig betydelse i känslöhantering. Vi diskuterar om vilka låtar som passar till olika stämningar. Vi spelar olika låtar. Vi tar fram ett stort papper och finger- eller vattenfärger. Varje explorerscout får under låten färga eller måla den känsla som musiken väcker. Till vilka situationer passar låtarna? Vad vill låtens skapare förmedla genom sitt verk?

STRESS

Är du stressad? Hurdana stresshanteringsknep använder du dig av just nu? Vi delar med oss av våra stresshanteringsknep och avslappningstips inom patrullen.

UPPFRISKANDE MOTION - ELLER INTE

Hur påverkar motion mitt humör? Kan jag dra nytta av idrott i regleringen av mina känslor (t.ex. avreagera min ilska på en rask löptur, slappna av i en simbassäng då jag är stressad eller spela fotboll med mina vänner då jag är ledsen)? Om du känner dig som en soffpotatis, fundera över varför du avskyr idrott och om det finns någon idrottsgren du kunde tänka dig syssla med. Fundera också tillsammans på hur avskyn har fått sin början (att bli utskämd, att bli skräm, dålig utrustning) och hur man kan bli av med den?

Världsförbättring: På en tavla eller ett stort papper skriver vi:

- Varför...
- Om...
- Visst skulle det vara roligt, om...
- Vem har sagt att vi inte skulle kunna...
- Om jag kunde ändra på en sak...

Var och en hittar själv på slutet på meningarna. Vi diskuterar våra meningar. Källa: WAGGGS

MASLOW

Vi skriver ner olika mänskliga behov, som t.ex. mättnad, sömn, kärlek, något meningsfullt att göra, en rolig hobby, på lappar. Vi använder oss av Maslows behovshierarki. Tillsammans funderar vi på vilka behov som är viktigast. Vad är viktigast för vårt välbefinnande? Vad behöver vi människor för att må bra? Behöver vi mycket godis, en simbassäng, en bil, ett hem eller mat? Vi reflekterar över hur vi tänkte då vi ordnade våra behov. Varför är ett behov viktigare än ett annat? Kan vi tänka på något annat sätt? Vi jämför vår ordning på behov med Maslows. Har vi tänkt i samma banor? Vad händer om de grundläggande behoven inte uppfylls? Till exempel fattigdom leder till att 20 000 barn dör varje dag i sjukdomar, som skulle ha varit lätta att bota. Vad kan vi göra åt saken?

Bakgrundsinformation:

Den amerikanska psykologen Abraham Maslow utvecklade under 1940-talet en modell om vad människor behöver för att må bra. Bilden återspeglas som en pyramid. På botten finns de fysiska behoven: mat, sömn och vatten. Före de här behoven är uppfyllda är det svårt att fokusera på behov som finns högre upp i pyramiden (kärlek, säkerhet). Det är svårt att se den stora helheten, t.ex. att vilja utveckla världen eller bry sig om miljön, om man är hungrig eller hemlös.

NATTUGLA ELLER SJUSOVARE

Vi vakar sent och vaknar mycket tidigt följande morgon på en utfärd. Vi diskuterar om vem som är en nattuggla och vem som är en sjusovare och hur det påverkar vårt humör och vår ork då vi vaknar tidigt eller vakar. Vi reflekterar över hur vi borde beakta vår egna naturliga

dygnsrytm då vi planerar dagens bestyr och vad som lönar sig att göra vilken tid (t.ex. läxor som kräver koncentration, att se på TV, motion).

LÄTTARE VARDAG

På ett papper gör vi en lista på vilka vardagliga sysslor som är svåra för oss (t.ex. tidigare morgonväckningar, tidsadministration, tillräcklig motion, att äta äcklig mat). Vi gör en liten låda eller tar ett kuvert för varje svår syssla. Vi hittar på tips på hur man kan komma över sina svårigheter, parvis eller för oss själva. Tipsen skrivs ned på papper och läggs sedan i lådan/kuvertet för problemet. Till slut läser vi tipsen högt. Tipsen kan samlas t.ex. under en dag på en utfärd.

ATT BEKANTA SIG - ATT BILDA GRUPPER - FÖRTROENDE - SAMARBETE

ATT MÖTA NYTT

Patrullen funderar på hur det vore bäst att handla i följande situationer:

- Det kommer en ny elev till vår klass. Kan någon av er ställa upp som nykomlingens guide och vän?
- Vår patrull får en ny medlem, som ni från förut vet att är en "bra typ".
- Vår patrull får en ny medlem. Den nya medlemmens rykte är tvivelaktigt och hen är känd som en obotlig fjortis.
- Vår patrull deltar i en scoutfärdighetstävling. Då ni ska starta på morgonen har en patrullmedlem fått förhinder och ingen från den egna kåren kan ersätta hen. Kårchefen föreslår att ni tar mer er Kalle eller Lisa från grannkåren. Ni har träffat hen, men känner inte hen värst bra.
- Kårchefen ber oss tömma dasset på ett lägerområde. Blir det gjort?

Uppskatta slutligen, vilket som skulle vara det bästa sättet att sköta situationerna. I vilka situationer skulle vi ha handlat rätt från första början och i vilken situation borde vi tänka över vårt beteende?

ATT FÖRLORA SITT FÖRTROENDE

Vi funderar tillsammans på hur vi skulle handla i situationer där vår bästa vän har svikit vårt förtroende genom att berätta en hemlighet eller något pinsamt till en annan kompis. I hurdana situationer kan du förlåta din kompis? När är det omöjligt att förlåta? Är det möjligt att bygga upp ett förtroende igen efter att man förlåtit någon eller är det för sent? Hur man kan vinna tillbaka ett förtroende? Som introduktion kan patrullen lyssna på en låt som väcker tankar om vänskap.

JAG HAR ALDRIG...

Vi sitter i en ring. Var och en tänker ut en sak som hen aldrig gjort. Den första börjar med att säga "Jag har aldrig..." och berättar sedan en sak hen aldrig gjort. De andra kommenterar genom att berätta om de har gjort saken eller inte. Om personen som gjorde påståendet är den enda som gjort saken i fråga får hen ett poäng.

RUM FÖR ALLA?

Vi ordnar stolar i en ring så att det finns lika många stolar i ringen som det finns deltagare i leken. Lotsen går runt ringen och berättar samtidigt en historia för explorerscouterna om att det finns en haj som cirklar runt en ö vars yta minskar hela tiden. Lotsen tar bort en stol i taget. Tanken med leken är att kolla hur litet område hela gruppen ryms på. Istället för att presentera leken som en berättelse kan leken presenteras som en utmaning. Då utmanar lotsen gruppen att i början av leken uppskatta på ett hur litet utrymme alla ryms och efter detta tas stolarna bort en i taget. *Källa: Mannerheims Barnskyddsförund*

BLICKAR MÖTS

Vi står i en ring. Lotsen instruerar explorerscouterna att se på den scout som står till vänster om hen. Efter att ha tittat en stund flyttar explorerscouten sin blick till följande och sedan vidare till följande o.s.v. Blicken stannar en stund på varje person i ringen. Om två personer märker att de ser varandra rakt i ögonen, flyttar de inte blicken vidare i ringen utan nickar åt varandra och byter tyst platser med varandra. På den nya platsen börjar man igen med att titta på personen till vänster och sedan vidare i ringen. Inget prat under leken.

Källa: Mannerheims Barnskyddsförund

LÄGG HANDEN PÅ AXELN

Explorerscouterna ställer sig i slumpmässig ordning. Lotsen ställer frågor och varje explorerscout lägger handen på axeln på den explorerscout som enligt hen bäst passar in på påståendet. Lotsen kan fråga någon av explorerscouterna varför hen valde just den personen.

Till exempel: lägg handen på axeln på den...

- som vid behov kan vara tyst.
- som skulle bli en bra lots.
- som skulle vara bra sällskap efter ett lägerbål.
- som du skulle grunda en ny kår tillsammans med.
- som skulle vara bra på att leda ett lägerbål.
- som du skulle be om hjälp då bindningen på skidan går sönder.
- som du skulle åka på vandring till Lappland med.
- som du skulle vara beredd att sova i samma sovsäck med.
- som skulle bli en bra kårchef.

Källa: Mannerheims Barnskyddsförund

ENSAM I KOMPISGÄNGET?

Vi gör en linje vars ena ända representerar "helt av samma åsikt" och vars andra ända "helt av annan åsikt". Alla explorerscouters ställer sig på linjen i enlighet med sin egen åsikt om de påståenden som framförs. Alternativt kan övningen göras sittande. Den som sitter är av samma åsikt, och den som stiger upp av annan åsikt. Det lönar sig att motivera sina åsikter efter att man placerat sig på linjen. Påståenden:

- Det är viktigt att alla har minst en kompis. (Varför är det viktigt?)
- Det är svårt att bli bekant med andra. (Varför kan det vara svårt?)
- Det är inte lätt att upptäcka ensamhet. (Hur upptäcker man att någon är ensam?)
- På ett scoutläger behöver man inte ingripa om en explorerscout tillbringar sin tid ensam. (Vem ingriper?)
- Att lämna någon utanför gruppen är mobbning. (Vilka saker räknas som mobbning?)
- Det är viktigt att vara allas vän. (Vad betyder allas vän?)
- Också om man är med i ett kompisgäng kan man känna sig ensam. (Hur är det möjligt?)
- Att lämna någon utanför gruppen är ren tanklöshet. (Vad skulle lösningen på det vara?)
- Alla är ensamma någon gång. (Betyder ensamhet samma som att känna sig ensam?)
- Ensam är inte alltid stark. (Hur ta reda på om någon är ofrivilligt ensam eller frivilligt drar sig undan?)
- Det är viktigt att man klarar sig ensam. (Måste man klara sig ensam?)
- Nätet är ett bra ställe att hitta kompisar på. (Vilka regler för trygk nätanvändning känner du till?)
- Det är lätt att gå och tala med en explorerscout som är ensam. (Vilka sätt att bli bekant på finns det?)
- Vuxna kan hjälpa ungdomar att hitta vänner. (Vilka vuxna och hur?)

Källa: Mannerheims Barnskyddsförund

POSITIV FEEDBACK

En papperslapp fästs med tejp på varje explorerscouts rygg. Explorerscouterna går runt i rummet och skriver positiva kommentarer om en explorerscout på hans rygg.

NYÅRSLÖFTE

Vi gör ett nyårslöfte som har att göra med upprätthållandet av vårt eget välmående och håller löftet under en bestämd tid.

KUNSKAPER OM VÄXELVERKAN - ATT LYSSNA OCH MIN EGEN ÅSIKT

UTFÄRDSMENY

Vi planerar en meny för en påhittad eller kommande vandring. Först planerar var och en patrullens meny utan att diskutera med de andra i patrullen. Efter det delas gruppen in i par. Parmedlemmarnas uppgift är att tillsammans kombinera de båda menyerna till en helt ny meny. Vi förhandlar med vårt par om vilka maträtter som väljs från listorna och vilka som lämnas bort - vi motiverar våra egna åsikter och lyssnar på den andras åsikt. Då paren har fått sin gemensamma meny färdig, slås två par ihop (fyra explorerscouts) och uppgiften är återigen att kombinera menyerna till en. Paren och menyerna slås ihop så länge tills patrullen har en gemensam matlista.

Efter uppgiften diskuterar vi med hjälp av lotsen om hur nöjda vi är med vår meny, om det var svårt att avstå från sin favoritmat och hur många egna önskemål som finns på den slutliga listan. Inverkade de egna diskussionsfärdigheterna på att den egna viljan gick igenom eller har vi sammansvetsats till att ha en enhällig åsikt?

FNURRA PÅ TRÅDEN

Det är värt att göra denna paus då det t.ex. finns en konflikt mellan två eller flera patrullmedlemmar eller om det råder allmänt dålig stämning i patrullen.

Vi sätter oss i en ring och tänder ett ljus. Lotsen berättar reglerna: Meningen med ringen är att diskutera öppet och ärligt om saker som tynger, även om det känns svårt att säga dem högt. Vi håller en saklig och respektfull ton då vi diskuterar, också då vi ger och får negativ respons. Lotsen fungerar som ordförande för samtalet. Explorerscouterna ber om ordet genom att markera och får prata då lotsen ger lov till det. Vi avbryter inte varandra, utan väntar på vår egen tur. Endast lotsen får avbryta en explorerscout då hen pratar, t.ex. om det räcker för länge, explorerscouten driver iväg för långt från ämnet eller är respektlös. I ringen får var och en prata högt om saker som känns tunga utan att någon annan avbryter eller försvarar sitt agerande. Lotsen fördelar ordet jämnt mellan deltagarna och uppmuntrar även tystare explorerscouts att delta i diskussionen.

ÅSIKTSBAROMETER

Vi ordnar en debatt där var och en representerar en på förhand bestämd åsikt. Uppgiften går ut på att scouterna försvarar en åsikt med rationella argument, trots att de i verkligheten är av annan åsikt. Gruppen väljer en ordförande för debatten. Ordförandes uppgift är att dela ut talturer och se till att diskussionen inte spårar ut.

- Alla barn, också de yngsta, har rätt att uttrycka sin åsikt i frågor som berör dem.
- Barn har inte rätt att delta i beslutsfattandet i familjen.
- Bara modiga eller äldre barn kan delta i beslutsfattandet.
- I skolan betyder deltagande att man pratar mycket under lektionen.
- Om ett barns föräldrar är skilda, har barnet rätt att uttrycka sin åsikt om boendearrangemangen.
- Jag kan påverka i min egen skola.
- Jag kan påverka i min hemstad.

- Jag kan påverka i världen.
- Jag tycker om scouting.
- Det är viktigt att gå i skola.
- Att delta i läger borde vara gratis.
- Jag lär mig mer på en utfärd än på ett veckomöte.
- Lotsen har alltid rätt.
- Alla borde ha möjlighet att vara scout.
- Det borde vara roligt att göra en utfärd.

På djupet av internet: Vi reflekterar över hurdan information vi väljer att publicera på internet (t.ex. Facebook, Instagram, Twitter, bloggar, HeiaHeia, Foursquare). Genom att googla kollar vi upp vad det finns för information om oss själva på internet. Vi är medvetna om att bilder och texter som vi raderat från nätet finns kvar och att någon annan kan hitta dem. Kan det finnas nackdelar med att någon kan hitta våra raderade bilder på nätet? Om du var arbetsgivare, skulle du googla människor som sökt jobb? På basis av hurdana saker som du hittar på nätet skulle du inte anställa en arbetssökande? Är det bra att en scoutledare att t.ex. blir Facebook-vän med medlemmar i den egna scoutkåren (ledare, barn, föräldrar)? Är det ok att scoutledare har bilder på t.ex. Instagram från helgens fester och att det finns alkohol på bilden?

ENSAMHET OCH RÄDSLOR

SKRÄMMER FRAMTIDEN DIG?

Patrullen diskuterar tillsammans om vad som känns skrämmande med tanke på framtiden (t.ex. att flytta till en egen bostad, ekonomi, att flytta till en främmande ort, att få en studieplats, arbetslöshet). Vi delar med oss av idéer och tips om hur man kan bli av med rädslan. Vid behov ber vi om tips av t.ex. kårens roverscouts och återkommer till temat ännu under följande möte.

FEAR FACTORY

Vi berättar om våra rädslor för varandra. Vi försöker komma på situationer som gör oss rädda, t.ex. rädsla för mörker – gå ut i mörkret, rädsla för höga höjder – klättra upp på en stege, rädsla för trånga utrymmen – kräla in i en tunnel, rädsla för spindlar – håll i en spindel. I stil med TV-programmet Fear Factory ordnar vi t.ex. på en utflykt ett program där vi får konfrontera våra rädslor. Vi tävlar ändå inte om att övervinna våra rädslor, utan vi sporrar och uppmuntrar den explorerscout som möter sin rädsla. Om det känns för överväldigande att möta sin rädsla, försöker vi mildra mötet med rädslan till den grad att explorerscouten klarar av att möta sin rädsla, t.ex. rädsla för mörkret – vi går ut tillsammans då det är mörkt, rädsla för höga höjder – klättra upp till halva stegen, rädsla för spindlar – håll i en leksaksspindel. Lotsen sporrar och uppmuntrar explorerscouterna att möta sina rädslor men ser till att det inte blir för skrämmande och för långt från någons bekvämlighetszon. Att möta sina rädslor måste ske stegvis och på ett sådant sätt att alla kan känna sig trygga.

ENSAMHET

Vi reflekterar över vem som är ensam och varför. När är ensamhet ett eget val och när är det något oundvikligt som sker på grund av omständigheterna? Är ensamhet bra eller dåligt? Går ensamhet att underlätta? Vi besöker t.ex. ett servicehem eller ett boende för personer med funktionsnedsättning. Under besöket ordnar vi program för de boende, t.ex. sjunger vi julsånger eller ordnar en vartfärd samtidigt som vi är vänner med de ensamma för en stund. Ni kan fråga hjälp av bl.a. Röda korsets avdelningar och direkt av serviceboenden.

SCOUTINGENS VÄRDERINGAR OCH EGNA VÄRDERINGAR - VÄRDEGRUNDER

B-P:S BERÄTTELSE

Vi repeterar B-P:s berättelse. Vi läser berättelsen för vargungar eller äventyrsscoutar på ett möte eller som kvällsaga på en utfärd. Explorerscoutpatrullen funderar tillsammans på vilka faktorer eller händelser ledde till att B-P grundade scoutrörelsen. Vad var B-P:s målsättning för scoutrörelsen då han grundade den? Varför har den över hundraåriga scoutingen uppnått sin nuvarande internationella ställning? Finns det utrymme för samma tankar i vårt nuvarande samhälle? B-P:s berättelse finns på t.ex. ScoutWiki.

VÄRDEFULL TID

Var och en ritar en cirkel eller en rektangel på ett eget papper. Vi delar figuren i delar så att varje sak vi använder vår tid på är en del av figuren. Ju mer tid vi lägger på att göra något, desto större andel får det i figuren. Hur ser figuren ut? Finns det något vi gör som upptar mer utrymme än vad vi skulle vilja? Finns det något jag använder mindre tid på än vad jag skulle vilja göra? Kan vi själv påverka figuren så att den skulle se bättre ut?

DON EFTER PERSON

Vi diskuterar tillsammans om vad som gör ett jobb intressant och vad som motiverar oss. Gör vi jobbet i hopp om en hög lön eller är det viktigare för oss att få regelbundna arbetstider och långa semestrar? Hur ansvarsfullt jobb vill vi göra och hur högt vill vi vara i hierarkin arbetssamfundet? Vi listar saker som är viktiga för oss i ett jobb (t.ex. lönen, kollegor, ett intressant jobb, bra chanser att avancera i karriären, regelbundna arbetstider, långa semestrar, en trivsamt arbetsmiljö). Var och en tar bort en sak i taget från sin lista, tills endast en sak, den allra viktigaste, finns kvar på listan.

REN SOM SNÖ

Vi diskuterar städning och renlighet. Hur skulle vårt hem se ut om ingen skulle städa där på en månad? Var skulle det synas först att det inte har städats? Vilken del av hemmet kunde man låta bli att städa på en månad? Hur viktigt är det med renlighet för mig? Hur ofta är jag beredd att städa?

SAMHÄLLE

VÅRT IDEALSAMHÄLLE

Var och en funderar för sig själv i några minuter på ett hordant samhälle hen skulle vilja leva i. Därefter definierar var och en ett eller två kännetecken som speciellt kännetecknar hans samhälle. Efter detta skriver vi särdragen på post-it-lappar och limmar dem en i taget på väggen eller på en anslagstavla.

Till näst funderar vi på två saker, s.k. handbojor, som hindrar oss från att förverkliga dessa saker i vårt samhälle. Var och en får två ballonger som hen skriver sina "handbojor" på. Efter det visar alla i tur och ordning vilka "bojor" de skrivit på ballongerna.

Sedan har vi möjligheten att bryta oss loss från "handbojorna". Var och en knyter fast en ballong med ett snöre i en annans fot. Uppgiften är att söndra varandras bojor, alltså att stiga på ballongerna så att de går sönder.

Diskutera: Hur kändes leken? Vad gör handbojor som tynger oss så tunga? Varifrån kommer de? Tror vi att det i världen finns människor som har fler bojor än andra? Vem är de? Kan vi göra något för att hjälpa dem bryta sig loss från sina bojor?

MÄNNISKORÄTT ÅT ALLA

Vi reflekterar över tidigare människorättskommissionär i FN, Mary Robinsons uttalande: "Syftet med utveckling är ett tillstånd där alla människors, alla rättigheter kan uppfyllas." Hur skulle en värld, där alla människors rättigheter uppfylls se ut? I en hurdan värld skulle vi vilja leva? Uppfylls våra rättigheter just nu? Vem rättigheter förverkligas inte i nuläget i Finland och i världen? Uppfylls våra medmänniskors rättigheter? Hur skulle allas rättigheter kunna förverkligas ännu bättre?

LIVETS NÄT

Vi skriver två rubriker på tavlan: "orsakade av människan" och "andra orsaker". Vi står i en ring och bygger på livets nät tillsammans. En av explorerscouterna börjar med att ta ett garnnystan och nämner en sak som skapar, upprätthåller, förbättrar, möjliggör eller skyddar liv (se exempel i uppgiftens slut). En av explorerscouterna eller lotsen fungerar som skrivare utanför ringen och skriver upp alla saker som deltagarna nämner. Vi bestämmer under vilken rubrik vilket exempel hör. Följande deltagare tar tag i tråden, säger följande sak och kastar garnnystan till någon på andra sidan ringen. Om det är svårt att hitta på exempel, kan gruppen tillsammans hjälpa den som är i tur att säga något. Det finns en ordlista i slutet av övningen som kan användas som stöd.

Exempel frågor till problemsituationer: "Vad hjälper dig hållas frisk? Nämn en grundläggande förutsättning för liv. Vad behöver växter för att leva? Vad hämtar trygghet till livet? Vad gör livet lyckligt?"

Vi fortsätter leken så länge tills garnnystan har varit hos alla. Då alla exempel är antecknade, kryssar vi för de saker vi anser att människan kan påverka och funderar på exempel på hur man kan påverka. Förutom att påverka saker som människan orsakat går det att påverka många sjukdomar och olyckor även om de inte kan hindras helt.

Under aktivitetens andra del söndrar vi nätet vi byggt. Vi tar en sax och nämner i tur och ordning en sak som söndrar eller förstör livets nät. Vi klipper av en tråd vid varje exempel, tills nätet är förstört och vi endast har trådar i våra händer. En av explorerscouterna eller lotsen fungerar som skrivare och kan vid behov hjälpa på samma sätt som i första delen av leken.

Att se livets nät gå sönder kan kännas skrämmande. Därför är det viktigt att leken avvecklas väl. Genom egna val och handlingar har människan många möjligheter att påverka att livet inte skadas. Rätten till liv betyder att livet inte förstörs utan skyddas och att man strävar efter att skydda förutsättningarna för det möjligast bra. Vi reflekterar över vad vi kan göra för att skydda livet. Det är bra att samla livets nät på nytt i slutet. Deltagarnas samlas återigen i en ring. Då vi bildar ringen skriver vi upp på tavlan alla saker, som nämndes i del 1 då nätet bildades. Vi bildar nätet på nytt på samma sätt som första gången.

Vi kan nämna en sak vi skrivit på tavlan eller också hitta på en ny sak. Explorerscouten eller lotsen som antecknat skriver upp de nya förslagen på tavlan. Då nätet är färdigt, håller vi i det ännu en liten stund och från tavlan läser vi igenom de saker som skyddar livet. Vi lägger nätet på golvet. Om möjligt, lämnar vi nätet kvar på plats för resten av kvällen.

Stödord:

Saker som skyddar liv: mat, värme, hälsovård, hem, kärlek, vänskap, vård, att hjälpa, vatten, ren luft, en säker miljö, att ta hand om andra, födelse, rådgivning, ljus, sol, medicin, hygien, att tvätta sig, motion, sömn, vila, ro, lagar, människorättskonventioner, brottsbekämpning, hjälporganisationer...

Saker som förstör liv: krig, hunger, fattigdom, översvämningar, naturkatastrofer, våld, bristfällig hälsovård, dålig hygien, dödsstraff, trafik, olyckor, sjukdomar, föroreningar, aids, försummelse, att döda, vapen, bränder, gifter, att drunkna, giftormar, terrorattacker, vilda djur...

PROBLEM ELLER LÖSNINGAR?

Till aktiviteten behövs en boll. Vi brainstormar i två minuter och försöker hitta på så många samhälleliga problem som möjligt. Vi väljer ett av problemen vi listat. Den första personen kommenterar ett av problemen positivt och kastar därefter bollen vidare. Personen kan också föreslå en lösning på problemet. Orden "omöjlig", "problem", "nej" och "men" får inte användas. Varvet fortsätter tills patrullen inte hittar på något mer att säga. *Källa: WAGGS*

TIDSLINJE

Var och en funderar på fem viktiga händelser i historien och vi placerar dem på rätt ställe på en tidslinje vi skapat på golvet. Då alla är klara, berättar vi varför just dessa händelser är viktiga, vad de betyder och varför vi bestämde oss för att välja exakt dessa händelser.

Vi diskuterar om någon av de historiska händelser som kommit fram under leken är överraskande. Har alla hört om händelserna? Hur placerar sig händelserna geografiskt? Om det finns händelser med på tidslinjen som alla inte hört om, kan hen som märkt ut händelsen på tidslinjen berätta om händelsen. Vi diskuterar om varför man i skolan lär sig om vissa händelser, medan andra faller i skymundan.

I RÄDSLANS GREPP?

Scouting var förbjuden i Finland under några år då Finland hörde till Ryssland. Även idag är scouting förbjuden i några av världens länder. Vad skulle vi göra om scoutingen skulle förbjudas? Skulle vi fortsätta i smyg? Vilka scoutsymboler skulle vi använda oss av och hur? Vilka scoutföremål skulle vi gömma? *Källa: Girlscouting UK*

Vi hittar på en egen religion: I religionen ingår flera för religioner typiska drag så som:

- Myter och sägner som ger svar på de mest fundamentala frågorna i livet. Myter är grundberättelser i en religion. Sägner berättar vilka saker som är heliga eller övernaturliga.
- Samhälleliga seder, som var, hur och varför personerna som hör till religionen träffas. Hur skapas en känsla av samhörighet? Till samhälleliga seder hör också ritualer, som ger uttryck för samhörighet och stereotypiskt beteende.
- Moraluppfattningen som styr beteendet. Också bud, förbud och en modell för korrekt beteende hör hit.
- Upplevelser och känslor som medlemmarna får genom religionen.
- Uppfattningen om gudarna och genom det tron på en osynlig verklighet. Hurdana gudar, hur många är de och hur beter de sig o.s.v.?

Vi kan utgå ifrån och också basera våra reflektioner på t.ex. Ninian Smarts definitioner av religioner. Gör också en symbol för er religion.

FATTIGA OCH RIKA 1

Lekledaren delar explorerscouterna i två grupper. En tredjedel hör till ena gruppen och två tredjedelar till den andra gruppen. En tredjedel representerar de rika i världen och två tredjedelar de fattiga i världen. Lekledare får inte berätta åt explorerscouterna att en del är rika och andra fattiga.

Uppgiften är att göra pappersfigurer. Tre figurer finns ritade på pappren: en fyrkant, en stjärna och en cirkel. Explorerscouternas uppgift är att avlägsna figurerna från pappren från pappren så noggrant och nära linjerna som möjligt. De rika får sax och papper, medan de fattiga endast får papper. Eftersom de rika har sax kommer de att vara färdiga med uppgiften tidigare än de fattiga. De fattiga kan t.ex. försöka riva ut figurerna ur pappret. Att riva ut figurerna ger dock inte speciellt skarpa konturer. Om de fattiga är smarta försöker de kanske låna saxar av de rika och kanske också lyckas med det. Det är viktigt att berätta att grupperna inte får låna något av varandra utan lov.

Uppgiften avspeglar det faktum att alla har olika utgångsläge: andra har det lättare och andra har det svårare. Efter avslutad uppgift diskuterar gruppen ämnet under ledning av lekledaren. Vad kan vi göra för att utjämna skillnaderna grupperna emellan?

FATTIGA OCH RIKA 2

Vi skriver upp namnen på olika länder på papperslappar (1/5 industrialiserade länder och 4/5 utvecklingsländer) Varje deltagare får en lapp och därmed också en ny nationalitet. Därefter delar vi upp oss så att utvecklingsländernas invånare består av en grupp och industriländernas invånare av en annan. Lekledaren berättar att deltagarna representerar hela jordens befolkning och att godispåsen med innehåll representerar de tillgängliga naturtillgångar som finns på jorden. Lekledaren delar godiset så att industriländernas lilla grupp får 4/5 av godiset och invånarna i utvecklingsländerna tillsammans bara får 1/5. Efter detta funderar vi tillsammans på vad vi tycker om den här fördelningen av godis.

Om deltagarna består av t.ex. tio personer behövs tio nationaliteter och tio godisar. Två godisar går till invånarna i utvecklingsländerna och åtta till invånarna i industriländerna. Om det inte finns godis kan övningen göras med tio stolar istället. Tio frivilliga sätter sig på tio stolar. Alla får varsin lapp med ett lands namn på. Stolarna radas om så att de två invånarna i industriländer får åtta stolar att använda (de kan t.ex. lägga sig bekvämt på dem) och de åtta invånarna i utvecklingsländerna får sitta på de två stolar som finns kvar. Det utlovas många skrat och en minnesvärd stund som illustrerar det orättvisa i konsumtionen. Till slut kan deltagarna fundera över om stolarna är rättvist fördelade och hur det känns för de olika grupperna att sitta på stolarna.

Exempel på länder: industriländerna är först på varje rad, de andra är utvecklingsländer.

- Förenta staterna, Tanzania, Kenya, Sydafrika, Ghana
- Australien, Pakistan, Indien, Indonesien, Turkiet
- Japan, Mongoliet, Nordkorea, Iran, Jemen
- Frankrike, Albanien, Kina, Peru, Bolivia
- Finland, Argentina, Brasilien, Uruguay, Togo

Källa: Jordens vänner, projektet Tuumasta toimeen

FATTIGA OCH RIKA 3

Varje explorerscout får en påse som innehåller ballonger i olika färger. I påsarna finns en varierande mängd ballonger i olika färger. Explorerscoutens uppgift är att blåsa upp så många ballonger som möjligt under tre minuter. För vita ballonger får man tre poäng och för ballonger i annan färg en poäng. Slutresultatet är att de som har många och ballonger av rätt färg får många poäng och de andra några. Till slut diskuterar vi:

- Hur kändes det att få många poäng?
- Hur kändes det att få några poäng?
- Hur kändes det att få många eller några ballonger i början? Vilka andra faktorer påverkade slutresultatet? I hurdana situationer är förutsättningarna snedvridna i samhället? Hur kan vi påverka detta? Vad är rättvisa?

Källa: Scouterna

ÅSIKTSBAROMETER

Vi placerar ut tre lappar med orden "av samma åsikt", "av olika åsikt" eller "kan inte säga" i kårlokalen. Vi läser påståendena en i taget och placerar oss enligt vår åsikt. Explorerscouten ska också kunna motivera sin åsikt. Det är viktigt att alla åsikter accepteras så länge de kan motiveras.

- Finland tar emot för många flyktingar.
- Invandrare bör anpassa sig till den finländska kulturen.
- Muslimer kan inte integreras fullt ut i europeiska samhällen.
- Nationalism innebär krig.
- Det är främst unga som är rasister.
- Flyktingar tar våra hem och våra jobb.
- Kärlek kan lösa alla problem.
- Oftast tar ungdomar mer av samhället än vad de ger tillbaka.
- Unga tycker att det är slöseri med tid att diskutera med vuxna.
- För att kunna älska någon annan måste man först kunna älska sig själv.
- Du kan inte förvänta dig att samhället ska ta hand om dig.
- Unga kan verkligen förändra världen.
- Det är viktigt att leva på samma sätt som din vän.
- Unga kan inte påverka samhället på något sätt.
- Det finns alltid någon som hjälper dig då du behöver det.
- Unga är dåliga förebilder för varandra, därför behövs en vuxens auktoritet.
- Utan vuxna skulle världen vara en bättre plats.
- Unga förhåller sig väl till råd av vuxna.
- Unga kan hjälpa äldre att använda elektronik.
- Nätmobbning är vanligt.
- Tv-nyheter lämpar sig inte för under 13-åringar.
- Krig är aldrig legitimerat.
- Allt är tillåtet i krig och kärlek.
- En stat bör ha rättigheten att försvara sig med vapen mot en annan stat.
- En människa har rätt att försvara sig själv med våld.
- Det viktigaste i krig är seger.
- Det är möjligt att bygga fred utan våld.
- Det är omöjligt att kriga utan våld.

VÄRLDEN I BITAR

Vi uppskattar hur olika saker fördelas bland jordens befolkning. Vi tar reda på de verkliga siffror och jämför dem med vår uppskattning. Vi diskuterar hur dessa saker påverkar människans liv och vår uppfattning om andra människor. Information om siffrorna finns t.ex. på FN:s sidor.

Exempel på frågor:

Hur många procent av världens befolkning...

- bor i Europa?
- bor i Asien?
- lider av hungersnöd?
- kan läsa?
- lever i en demokratisk stat?
- är under 30 år gammal?
- går i skola (av världens barn)?
- får tillräckligt med rent vatten för sitt eget bruk?
- bor i ett krigs- eller konfliktområde?
- är flyktingar?
- äger en dator?

FLICKAN MED SVAVELSTICKORNA

Vi tänder ett ljus och läser Flickan med svavelstickorna av H.C. Andersson. Vilka tankar väckte berättelsen? Vad kunde ha gjorts annorlunda? Vem skulle ha kunna göra det? Vad berättar sagan om det dåtida samhället? På vilket sätt återspeglas sagans händelser i dagens samhälle?

VEM FORMAR VÅRA TANKAR?

Vi samlar ihop reklamer med stereotypa människomodeller och definierar med hjälp av flera reklamer en idealperson. Hurdana utseendemässiga egenskaper har modellerna? Genom att rösta rangordnar vi reklamerna enligt hur vackra vi tycker de är. Vi motiverar också våra val. Är reklambilder verklighet eller en modifierad verklighet? Vi diskuterar ämnet.

MYTER

Vi bekantar oss med olika myter, t.ex. vilka historiska skeenden har gett upphov till berättelser om vampyrer. Vi ser en film som behandlar ämnet och försöker hitta egenskaper som är typiska för vampyrer. Filmklassiker om temat är bl.a. Nosferatu, Dracula av Bram Stoker och parodiversionen av den: Dracula – död men lycklig (på engelska: Dracula – Dead and Loving It).

Andra myter är t.ex.

- Nummer tretton: Fredagen den trettonde är oturens dag. På hotell i England finns inget rum med numret tretton och i många kulturer finns det inte heller några hus med nummer tretton.
- Troll, häxor
- Myter förknippade med bröllop och brudar
- Tron om att en trasig spegel hämtar otur

X OBLIGATORISKA ALLA FICKORS GÖRS UNDER EXPLORERSCOUTTIDEN

VÄLKOMMEN EXPLORERSCOUT!

■	Lotsen och vi	■	En egen patrullsymbol
■	Våra teser	■	Explorerscoutens
■	Vad som komma skall		löfte och ideal

EXPLORERSCOUTVENEMANG

Evenemangs-
utbudet	I väntan på evenemanget
	Med i svängarna

UPPFLYTTNING OCH EVALUERINGSSTRÄFFARNA

- Uppflyttningen från spejarscout till explorerscout
- Evalueringsträffarna
- Uppflyttningen från explorerscout till roverscout

GRUPPE-ARUTBILDNING

Tidsanvändning	Handslaget
Andakter och pauser	Att ordna en utfärd
Åldersgruppernas särdrag	Utfärdskunskaper
Leaderskap i olika situationer	Gruppenda
Utmaningar i ledarskapet	Gruppens utvecklingsfaser
Leaderskapspraktiken	Gruppbildning
Mötesplanering	Exploateredarens rättigheter och skyldigheter
Lek	Verksamhetsplanering
Kårtraditioner	Säkerhetsföreskrifter
Scoutprogrammet	Respons på ledarskapspraktiken
Scoutmetoden och scoutidealen	

SCOUTFÄRDIGHETSTÄVLINGAR

■ Vi deltar i en scoutfärdighets-tävling	■ Tävlings-utrustningen
■ Tävlings-uppgifterna	■ Efter tävlingen

**SKÄRGÅRD-
SKEPPARPRAKTIK**

Praktikseglets inför skärgårdsskepparkursen	
Båtvård före sjösättning	
Lägga till och kasta loss	
Sjöräddning	
Fjädermolin	
Proviant ombord	
Vi hålls på sjökortet	
Radiotelefon och signalflaggor	
Skräp, grävatten och septiktank	
Säkerhetsföreskrifter på sjön	
Dags för seglats	
Båtmotorn	

X PAUSER FÖRHÅLLET TILL SIG SJÄLV **X EVENEMANG OCH TÄVLINGAR**

FÖRHÅLLET TILL SIG SJÄLV

FÖRHÅLLET TILL ANDRA

FÖRHÅLLET TILL SAMHÄLLET

FÖRHÅLLET TILL OMGIVNINGEN

EGET NAMN

LOTSSENS NAMN

ÅR

X TEMAFICKOR VARJE ÅR GÖRS NÅGOT UR VARJE FICKA

 FULL KOLL I VARDAGEN 	 STOR FÖR DE SMÅ 	 LIVSKVALITET
 UTFÄRD 	 VÄRLDSÅSKÅDNING 	 VÅR GREJ
 VÅR NATUR 	 JAG SJÄLV 	 JAG OCH ANDRA
 EN DEL AV SAMHÄLLET 	 EXPLORERSCOUT PÅ KURS 	 VI ORDNRAR ETT LÄGER
 FÖR VÅR JORD 	 VERKSAM I KÅREN 	 VANDRING

X PAUSER FÖRHÅLLET TILL SIG SJÄLV

FÖRHÅLLET TILL ANDRA

FÖRHÅLLET TILL SAMHÄLLET

FÖRHÅLLET TILL OMGIVNINGEN

X EVENEMANG OCH TÄVLINGAR